



**VIRUS** VELIKA RAZPRODAJA  
TISKALNIKOV EPSON  
RAČUNALNIKI Lendavska 39b, M. Sobota, tel: 33 002



**CREDITANSTALT**

Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

# VESTNIK

Murska Sobota, 9. januarja 1997, leto XLIX, št. 2, cena 170 SIT

Kmetijska zadruga Panonka

## Prodali zadružno blagovno hišo

Poslanec Pucko  
sam na svojem  
bregu, toda  
kljub vsemu  
bliže liberalni  
demokraciji kot  
pomlademu  
bloku



**VREME**

Ob koncu tedna bo še suho  
in povprečno hladno.

**Vestnikov koledar**

10. januar, petek, Viljem  
11. januar, sobota, Pavlin  
12. januar, nedelja, Tatjana  
13. januar, ponedeljek, Veronika  
14. januar, torek, Srečko  
15. januar, sredo, Pavel  
16. januar, četrtek, Marcel

**Pregovor**

Če bo na Pavla jasno nebo,  
dobra bo letina, stari pojo.

Muri so lansko poslovno leto  
sklenili uspešneje kot predlansko

## Več lastnih blagovnih znamk

Število zaposlenih se je lani zmanjšalo za 3 odstotke, proizvo-  
dalci delavcev pa tudi v prihodnje ne bodo na novo zaposlovali

Štiriintrideseti zlati lisičji slalom

## Smučanje, šport, ki bi ga v Sloveniji lahko primerjali s poezijo



Fotografija: Natalija Juhnov

Intervju

## Avtocesta kot »zgodovinski relikv«

Vse poti vodijo v **Potrošnik**

## Cene zimskih oblačil znižane

**ZA 30%**  
Posezonska razprodaja  
**ZIMA 1996/97**

od 10. do 23. januarja

V Potrošnikovih prodajalnah s tekstilom  
v Murski Soboti, Beltincih,  
Gornji Radgoni, Tišini in Rogašovcih



Po zatilju v smučarskem cirkusu, ko so športni komentatorji govorili o mariborski lisiči in slovenskih tekmovalkah (tekmovalki) v superlativih, Kranjski Gori in organizacijskem podvigu ter končno slečenem cesarju (naših tekmovalcev) v belem cirkusu, končani novoletni turneji skakalcev in slovenski zmagi, se ponovno selimo v politični cirkus. Kljub vsemu se belemu cirkusu le ne kaže izogniti takole mimogrede, kajti navsezadnje so, gledano skozi tekmovalno optiko, omenjena tri tekmovalja le potrdila, da zgolj in samo medijsko zvezdnitvo, podprto s kapitalom, ni dovolj za uspeh. To potrjuje tudi moški del alpske reprezentance, okrog katerega se vrti največ kapitala. Po drugi strani pa Hrovatova in Peterka dokazujeta, da je kapital za uspeh bistveno manjšega pomena kot talent, intelekt in trdo delo. Pri zadnjih uspehih omenjenih dveh tekmoval-

sto nič, obstaja nevarnost stopnjevanja pritiskov in napetosti, ki se je s podkupovalno afero na relaciji LDS-SDS že začela, in nam grozi dezorganizacija. Dejstvo je, da na sedanjo pat pozicijo ne vplivajo zgolj in samo volilni izidi, ampak tudi gospodarska moč ali stopnja organiziranosti kapitalizma. Očitno so interesi posameznikov ali skupin (strank) v sedanjih fazi kapitalizma preveč ogroženi, da bi bilo normalno pričakovati, da bi se pretendenti za oblast držali pravil medsebojnega vplivanja in pogajanja ne samo zaradi priznavanja drug drugega, ampak tudi zaradi uveljavljanja lastnih interesov. Tu žal ne gre samo za neposredne interese elit (kjer celotna zgodba poteka), ampak za širše interese vseh gledalcev, ki so zbrani na tribuni političnega spektakla boja za oblast. Zato se je potrebno vrniti na zgoraj navedeno individualno raven omenjenih dveh športnikov, ki

## Jamstveni kapital

cev se je še kako pokazalo, kako je pamet pomemben dejavnik za uspešnost v svetovni konkurenci.

Če se sedaj povrnem k političnemu cirkusu, se ta vsaj pri nas ne razlikuje kaj veliko od športnega cirkusa. V nasprotju z razvitimi demokracijami je pri nas politika še vedno medijski spektakel, ki mu sledijo množice. V tej luči se seveda postavlja vprašanje, ali imamo znotraj tega dobro plačanega cirkusa (poslanske plače) dovolj zvezdnikov z razumom, da pridemo iz pat pozicije. Bo že držalo, da je pot do cilja bistveno bolj zapletena kakor recimo spust skozi slalomsko vrata. Toda, ali je racionalno zaklinjanje zgolj na eno ali na drugo oblastno opcijo tisto, na kar kaže priti pod vsako ceno. Sedanji boj za oblast, gledano skozi navijaška očala, je zanimiv, toda žal ne bo dal dolgoročnih užikov. V sedanjem položaju ničelne vsote, kjer neodločen rezultat ne pomeni či-

sta si v svojih glavah jasno začrtala svoje cilje in jim razumsko sledita, ne glede na to, kaj od njih zahteva sistem spektakla. Prav tako za publiko ni racionalna samo ena opcija, na eni strani tista, ki se zaklinja na vzvode oblasti s pomočjo moči v kapital-skih trstih, na drugi pa tista, ki gradi zgolj na emocionalni not. Zavedati se namreč moramo, da kapital sam po sebi ne bo zagotavljal dovolj za preživetje ali pa vsaj ohranitev sedanje življenjske ravni vseh, in bo še naprej izžemal npr. delovno intenzivne panoge ali jih bo celo zavestno uničeval, kot o tem razmišlja sedanja oblastna stranka. Po drugi strani pa tudi ni mogoče prisegati zgolj na emocionalni ali celo nacionalni naboj, ki vidi perspektivo preživetja zgolj in samo za lastno ograjo ali, kakor pravijo, zgolj v zaupanju v lastne sile.

J. VOTEK

Gornja Radgona

**Stečaj Elrada Elektronike prestavljen**



## Prvo zasedanje bosansko-hercegovaškega parlamenta

Več kot tri mesece po bosanskih parlamentarnih volitvah se je po novem letu prvič sestel zgornji dom parlamenta BiH. Sestali so se tudi ministrski svet in dvanajstični tričlanski predsedstvo BiH ter spodnji dom parlamenta. Sarajevsko zasedanje parlamenta se je začelo brez velikih ceremonij v dvorani Državnega muzeja.

Čeprav so bosanski Srbi zavlačevali začetek delovanja vlade in parlamenta, so nazadnje le popustili mednarodnim pritiskom. Opazovalci menijo, da je bilo njihovo zavlačevanje predvsem poskus uresničiti velikosrbske načrte o suverenosti državi znotraj BiH. K skupnemu jeziku Izetbegovićevih, Krajšnikovih in Zubakovih parlamentarcev je navsezadnje pripomogla tudi mednarodna grožnja, da ne bodo smeli sodelovati na konferenci donatorjev in na sestanku za zbiranje finančnih sredstev za BiH. Mednarodna javnost si tudi tokrat lahko čestita, da ji je s pritiski vendarle uspelo spraviti za isto mizo ljudi, ki so pred štirimi leti začeli medsebojno klanje.

# Delni uspeh srbske opozicije

### Milošević priznal izide volitev v Beogradu in treh drugih mestih

V pismu, naslovljenem na OVSE (Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi), je srbsko vodstvo priznalo izide novembrskih volitev v Beogradu in treh drugih mestih, zanikalo pa je zmago opozicije Skupaj v desetih drugih mestih.

Srbski zunanji minister Milan Milutinović je v pismu, naslovljenem na predsedujočega OVSE, Danca Nielsa Petersena, izrazil tudi upanje, da bo Jugoslavija, kakor hitro bo to mogoče, zopet postala članica te organizacije, iz katere so jo izključili leta 1992. V pismu je Milutinović priznal, da je opozicija zmagala v devetih od šestnajstih volilnih beograjskih okrožij.

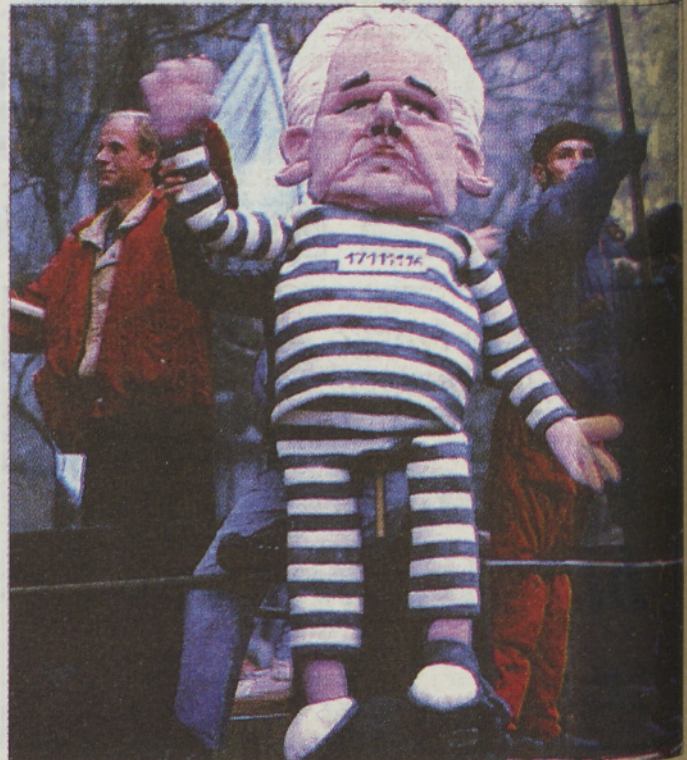
Seveda se srbski politiki niso kar tako spomnili in napisali pisma tej mednarodni organizaciji. Posebna odprava OVSE je pred tem obiskala Beograd, da bi se prepričala o izidu volitev, ki so bile 17. novembra. Delegacija, ki jo je vodil nekdanji španski premier Felipe Gonzalez, je ugotovila, da je opozicija zmagala v Beogradu in trinajstih drugih mestih. Beogradu so do petka, ko je pri-

spelo slavno pismo, dali čas, da zavzame uradno stališče do poročila.

Vodja opozicije Zoran Djindjić je napovedal, da se bodo protesti nadaljevali, vse dokler ne bo zmaga opozicije v celoti priznana. Na slednje pa Milutinovićev pisanje očitno ne kaže.

Zato si opozicija prizadeva zgraditi alternativno komunikacijsko omrežje, da bi tako navsezadnje povečala pritisk na vlado. Kljub temu pa je vodja opozicije odločil nove sankcije zoper Srbijo tudi zato, ker sankcije, ki so bile v preteklih letih naperjene zoper Slobodana Miloševića in njegovo vodstvo, niso bistveno spremenile pozicij v državi.

Ob delu JLA je demonstracija



Pisatelj Mario Vargas Llosa o perujskih politikih in teroristih

## Skorumpirani režim

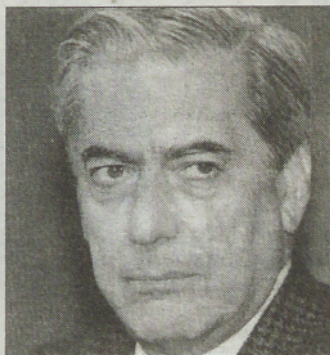
Po ameriški televiziji slišim in v časopisih berem, da sta v Peruju dve teroristični organizaciji: prva, Žareča pot, radikalna in fanatična; druga moderatska in politična, Tupac Amaru (MRTA). Kot dokaz zmrtnosti predstavniki MRTA govorijo, kako pošteno ravna s talci: častne razprave o gospodarski politiki in zahteve, ki jih postavljajo ugrabitelji žrtvam, da bi prek teh sporočili svoje idealne revolucionarne ideje.

Vedno se mi je zdelo varljiva delitev na »radikalne« in »zmerne« teroriste, zdaj, po najnovejših dogodkih, še toliko bolj. Četudi je res, da med Žarečo potjo in MRTA obstajajo jasne ideološke razlike, med njima s stališča, ki je dejansko edino relevantno, in s katerim definiramo neko politično gibanje – to je po njihovi metodah – skorajda ni opaznih razlik. Res je, da je Žareča pot pobila več ljudi, vendar to ne pomeni, da so MRTA bolj mili – ne, samo niso tako številni. Imajo samo omejene možnosti uničevanja. Pa vendar so v svoji preteklosti – od ustanovitve leta 1983 pa do danes – omadeževani s krvjo nedolžnih, žrtvami njihovih ropov in zastraševanj; tesno so povezani s prodajalci droge doline Huallaga, ki so jim za masten denar vsa leta ponujali oboroženo zaščito.

Morda je moja sodba subjektiv-

na: MRTA je v volilnem letu 1989/90 poskušala na letališču Pucallpa pobiti mene in mojo družino. Ko jim to ni uspelo, so se zadovoljili s pokolom kmetov. Najbolj spektakularne ugrabitve v zadnjih perujskih letih so bile njeno delo; s tem so zaslužili milijone dolarjev, ki so jih najverjetneje investirali v orožje, da bi tako napolnili svojo vojno malho.

Eden mojih najbližnjih prijateljev je postal njihova žrtev. Šest mesecev so ga imeli zaprtega v majhni luknji, v kateri ni mogel niti stati in v kateri je bil popoln mrak. Njegovo družino so dnevno tiranizirali, fizično mučili, maltretirali s telefonijadami in videokasetami, ki so machiavelistično ciljale na uničenje njihovih živcev. Ta prijatelj je preživel, mnogi drugi niso preželi ali pa so ostali zlomljeni ljudje. Če so ti teroristi mili, kaj so potem šele ekstremisti?



Mario Vargas Llosa

Kritiziral sem nespametnost vsakega Perujskega, ki je ploskal Fujimorisovemu režimu, ki je za boj proti teroristom uporabil teroristična sredstva: mučenje in smrt ali – kot pred nedavnim na ulicah Lime – pošiljanje generala Roblesa skozi skupino policije. Robles je bil pogumen, saj je potegnil vzporednice med prekupčevalcem z drogo in Vladimirom Montesinosom, najmočnejšim možem režima.

Državni teror je na žalost zelo razširjen v državah, v katerih vlada občutek nezanesljivosti in bre-

konec »politično ponarejeni« demokraciji?

Izkazalo se je, da terorizem ni bil izkoreninjen, kakor so trdili vladni propagandisti. Tudi na splošno je deloval perujski model, ki je bil v očeh latinskoameriške policije bleščeč in vedno manj vladar miru ter gospodarskega napredka in vedno bolj jasna verzija tradicionalne diktature naše celine. Kaže se kot skorumpiran režim, v katerem so oficirji najvišjega ranga vpleteni v kupcijo z mamili, mediji pa z mešanico slakobe in biča prisiljeni poklekniti. Vse to je vidno v naraščajočih socialnih konfliktih, brezposelnosti in revščini.

Iskerno si želim, da bi vse talce na japonskem veleposlaništvu ne poškodovane izpustili, četudi bi bila cena za to prosta pot teroristov v Havano – kjer bi se lahko sončili na zlatih plažah Varadera z mirno vestjo, da so storili svojo dolžnost in da so napolnili svoje malhe z dolarji: za prijatelja Nestorja Cerpo in njegovih 24 »milih« compañosos.

Der Spiegel

Iz Zagreba piše

# 15° 58' 52''

V srednjem veku je stalo nad Zagrebom utrjeno mesto Medvedgrad, ki je občasno pripadalo tudi grofom Celjskim, pravzaprav od tedaj, ko so se z rodbinskimi zvezami usmerili tudi v Podonavje in na Balkan. Tako naj bi bila zadnja prava lastnica Medvedgrada vdova Ulrika II., Srbininja Jelena. O tem so v delu hrvaške politične javnosti začeli razmišljati pred petimi leti, ko je obnova Medvedgrada krenila v smeri preoblikovanja v nacionalni spomenik novoveškemu hrvaškemu borcev, ki se od leta 1994 imenuje Oltar domovine. Gre za nekakšen ponaredek groba neznanemu junaku na Avali nad Beogradom. Ob koncu minulega leta so vse poti, ki iz Zagreba peljejo na Medvedgrad, zaprli. Vstop ni dovoljen niti najvišjim hadezejevskim politikom, razen redkim izbrancem, ki so sodelovali v snovanju strogo zaupnega projekta – ureditev Memorialnega centra hrvaških državnikov na Medvedgradu!

V tem spominskem središču bo zadnje počivališče aktualnega hrvaškega predsednika dr. Franja Tuđmana in morda tudi njegovih naslednikov. Ugibamo lahko le o tem, ali bo na Medvedgradu mavzolej, kot je tudi slišati iz dobro obveščenih krogov, ali skupna grobnica hrvaških državnikov. Pospešeno preurejanje Medvedgrada pa po svoje priča o resni bolezni dr. Tuđmana, ki je za javnost še vedno skrivnost. Pred njo skrivajo tudi ime petega člana zdravstvenega konzilja, ki ga vodi minister za zdravstvo prof. dr. Andrija Hebrang; menda gre za tujega strokovnjaka za rakaste bolezni. Zvedelo se je, da so že pred tremi meseci spalnico dr. Tuđmana v njegovih predsedniških dvorih preuredili v sobo za terapijo, ki menda zajema dnevno zamenjavo krvi in krepitev njegovega organizma z vitamini. Tako so ustavili tudi hitro hujšanje dr. Tuđmana, ki se v javnosti predstavlja v dokaj dobri kondiciji, enkrat tedensko igra tudi tenis s svojimi najbližnjimi sodelavci, toda ...

Prvi trije meseci nastopajočega se leta bodo zaznamovani s pripravami na lokalne volitve, ki bodo zajele tudi volitve na zasednem območju vzhodne Slavonije, Baranje in zahodnega Srema, s čimer bodo potegnili odločilni korak v smeri rešitve hrvaško-srbskega spora na hrvaških tleh. To bodo

tudi volitve za županijski dom sabora (senat), ki ima ali naj bi imel podobno funkcijo kot državni svet slovenskega parlamenta. V ozadju teh predvolilnih dogajanj pa je nemara pomembnejše iskanje prenosa oblasti z aktualnega predsednika države, ki je hkrati državni poglavar in vrhovnik (vrhovni poveljnik Hrvaške vojske), na njegovega naslednika. Sedanja ustava je zastran tega dokaj pomankljiva, saj ni nikogar, ki bi lahko med boleznijo ali ob drugih ovirah namesto dr. Tuđmana opravljal funkcijo predsednika države. O tem se namreč mora najprej odločiti hrvaška vlada, na njen predlog pa razpravlja in odloča o funkciji začasnega predsednika države ustavno sodišče za funkcija, ki pripada predsedniku parlamenta, pa lahko trajaja največ 60 dni itd.

Toda na Hrvaškem po ustavi deluje polpredsedniški sistem, v resnici pa predsedniški. Zagovorniki slednjega, ki so menda v manjšini, predlagajo, da bi v ustavo zapisali tudi funkcijo podpredsednika, kajpak po ameriškem zgledu. Druga možnost, ki se odpira s snovanjem kadrovskih sprememb v hrvaški politiki, se nanaša na preoblikovanje dosedanje funkcije vlade tako, da bi predsednik vlade postal namestnik predsednika države. Ker pa ob kultu osebnosti, ki si ga je na Hrvaškem v zadnjih šestih letih zgradil dr. Franjo Tuđman, ni videti »primerne« naslednika, se v zelo ozkem krogu snovalec v ustavnih spremembah pogovarja o spremembi dodeljanje funkcije predsednika države, ki v svojih rekah praktično drži vse vzhode oblasti. Tako naj bi po novem (morda) predsednika države volili v parlamentu. Že prvi Tuđmanov naslednik pa bi deloval v sistemu parlamentarne demokracije, ki je za zdaj na Hrvaškem še popolna neznanka.

Kakorkoli že, novo leto se je na Hrvaškem začelo z vrsto neznank, kako se bo izteklo do konca. Konec koncev je popolna neznanka tudi županišče na Medvedgradu, ki je, kot smo zapisali v uvodu, pripadalo grofom Celjskim, in to zavoljo nejasnega veljavnega denacionalizacijskega zakona, ob katerem je znano edinole to, da hrvaško glavno mesto leži 15° 58' 52'' vzhodno od Greenwicha. Tako tudi ob koncu leta, vse drugo pa je praktično neznanka.

PETER POTOČNIK



Perujska policija budno opazuje dogajanje na veleposlaništvu, kjer je še vedno ujetih približno sedemdeset talcev.

## VESTNIK

Izdaja Podjetje za informiranje  
Murska Sobota  
Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Stefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar.  
Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Aleksandra Rituper, Bernarda Balazic-Peček, Jani Dominiko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Mauček, Stefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.c. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za IV. trimesečje 1996 je 2.100,00 SIT, za pravne osebe in obrtnike 6.500,00 SIT polletno, za naročnike v tujini 100 DEM letno, izvod v kolportazi pa 170,00 SIT. Tekoči račun pri Agenciji RS za PPI Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512. Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik med proizvajalce informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet-odstotni davek od prometa proizvodov. Elektronska pošta: vestnik@eunet.si. WWW stran: http://www.p-inf.si.

zupnosti, ki ga povzročajo dejanja ekstremistov.

Velik del ljudstva je naperil roko zoper gverilo. Ko pa država uporabi za boj proti teroristom teroristične metode, so ti že zmagali. Kajti tako so sprejeli način njihove logike in v bistvu uničili smisel demokratičnih institucij. Kako lahko preživi legalnost v neki družbi, kjer ima vsakdo, kate-rega naloga je zagotoviti zmago pravičnosti, pravico početi teror?

Perujske izkušnje v teh dnevih, ko se mora Peru zbuditi iz sna avtoritarizma, ki se ga je tako entuziastično oprijel, so bridke: nadzorovanje političnih strank, novinarjev, sodnikov, predstavnikov ljudstva – vse to, da bi neusmiljeno iztrebili teroriste in naredili



## Prvi prek mostu

# So Cirila Pucka podkupili?

Prva izredna seja državnega zbora se zaradi »tehničnih težav z ozvočenjem«, kot je povedal njen predsednik Janez Podobnik, ni začela ob napovedanem času. Ob tehničnih motanjih je za preplah poskrbel poslanec Slovenskih krščanskih demokratov, ki je »pet pred dvanajsto« napovedal svoj izstop iz poslanske skupine SKD, v kateri je, ali če hoče, s pomočjo katere se je že tretjič zavihtel med poslance.

Pol ure pred napovedanim začetkom se je LDS sklicala tiskovno konferenco, na kateri so zmagoslavno predstavili svojega novega člana, tako imenovani šestinštirideseti glas.

Drnovšek je na tiskovni konferenci poudaril, da je dogovor med Puckom in njim izrazilo politični, da prestopajoči poslanec podpira dosedanje volje volivcev. Njun dogovor naj bi temeljil na usmeritvah politike v prihodnjem obdobju, zmernosti in sredinskosti, ki naj bi vodila do zastavljenih ciljev.

## Z obžalovanjem ugotavljam

Ciril Pucko je v »zagovor« svojega koraka povedal tudi naslednje: »Z obžalovanjem ugotavljam, da kljub mojemu dolgotrajnemu in večletnemu prizadevanju, da bi se v razmišljanju in delovanju stranke SKD kaj spremenilo, do tega ni prišlo. V takšni poslanski skupini ne vidim možnosti za prenovo stranke, ki bi jo morali izvesti zaradi velikega poraza. Moje volivke in volivci pričakujejo, da se bomo po-

slanci obnašali državotvorno in da bomo sposobni preseči strankarske okope. Prepričan sem, da bom s to svojo politično potezo pripomogel k začetku pogovaranja in dogovarjanja, da bi lahko sestavili sredinsko vlado.«

»Nikakor pa si ne morem predstavljati, da sem član stranke, ki pod vprašaj postavlja status manjšine, saj že od nekdaj živim zelo zadovoljen skupaj z njo.« Prav tako je dodal, da se mu dva brata na tako visokih pozicijah ne zdita najbolj primerna. Samo stranko je o tem obvestil šele petnajst minut pred nastopom na LDS-ovski tiskovni konferenci, zato seveda ni mogel povedati, kakšen je odmev na njegov prestop v stranki.

Seveda je njegov prestop vzbudil tudi sume o možnem trgovanju s t. i. šestinštiridesetimi glasovi. Pucko je javno obtožil kakršno koli trgovanje oziroma podkupovanje z glasovi. Drnovšek pa je povedal, da sta s Puckom podpisala sporazum v treh točkah o podpori za mandatarnost. Toda kdaj je bil podpisan dogovor, ni bilo povedano. Drnovšek je povedal, da pred nekaj dnevi, da pa so z njim vedno dobro sodelovali.

## Samostojni status

Toda kakšen status bo imel Pucko v parlamentu? Sam pravi, da samostojni status, vendar se je takoj na začetku seje preselil na mesto 170, na katerem je pred njim sedel poslanec Špindler, ki se je preselil nekoliko nižje.



Prestavljanje začetka seje je bilo med drugim tudi zaradi tiskovne konference, ki so jo pripravili SKD, na kateri je bilo čutiti politično mrzlo prho, ki se je poznala tudi v glasu predsednika SKD, ki je med drugim povedal, da se je Pucko postavil v nasprotju z usmeritvijo stranke, sprejeto na kongresu v Škofji Loki, da je »kršil temeljna etična načela, za katera se v politiki zavzemajo SKD. Z opredelitvijo

za kandidata za mandatarja dr. Janeza Drnovška je izrecno kršil sklep izvršilnega odbora SKD. SKD bo ob razreševanju tega primera poskušala ugotoviti, ali ni bil poslanec Pucko glede na dosedanje lojalnost stranki k temu koraku prisiljen.«

Seveda se je Peterle že takoj po Puckovem izstopu iz stranke hotel sesti z njim, vendar pa ta ni bil dosegljiv, vsaj zanj ne. Povedal pa je še, da stranka ne bo šla za Puckom. Bo šel po njegovih stopinjah kdo druga?

Gotovo se to ne bo zgodilo, če bodo poslanci zopet morali podpisovati svoje glasovnice. »Glede na to, da obstajajo sumi, da se glasovi pridobivajo na su-

## Kučanovo novoletno darilo

# Kdo bo tekel častni krog?

Zdelo se je, da bodo politiki v prazničnih dneh prizanesli svojemu ljudstvu in ga prepustili veseljačenju. Toda kaj, ko se predsednik države drži predpisanih rokov. Po tistem, ko je odtekel prvi krog – v katerem se je sestal z vodji poslanskih skupin, kot določa 111. člen ustave –, je odtekel še drugega, neuradni krog – v katerem se je sestal s predsedniki parlamentarnih strank, po katerem se očitno še ni mogel odločiti, koga bo parlamentu ponudil za mandatarja nove slovenske vlade – in nato začel še tretji krog pogovorov s predstavniki pomembnih institucij, kot so France Arhar, guverner Banke Slovenije, Tone Jerošek, predsednik ustavnega sodišča, Ivo Bizjak, varuh človekovih pravic, France Bernik, predsednik SAZU, Ivan Kristan, predsednik državnega sveta, in Janez Podobnik, novoizvoljeni predsednik državnega sveta, ni pa pozabil tudi na pomembne ljudi s slovenske scene, kot so nekdanji predsednik parlamenta France Bučar, nekdanji podpredsednik vlade in sedanjí predstojnik Ekonomskega inštituta Pravne fakultete Jože Mencinger, ter nekdanje člane predsedstva republike Cirila Zlobca, Ivana Omana, Matjaža Kmecla in Dušana Pluta. In kljub maratonskim pogovorom je bilo očitno, da parlamentarne stranke zaenkrat še ne mislijo na morebitne medblokovske »mostove«. Razmerje 45 : 45 je bilo tisto, ki ga je po prvem krogu oznanil Kučan, to resda pomeni, da ni dobil zagotovila posameznih strankarskih predstavnikov, da bo ta in ta podprl drugo stran, čeprav se je slišalo tudi o tem. Ob neupoštevanju nekaterih zagotovil (tako naj bi Franc Zagožen še na dan razglasitve predlaganega mandatarja predsedniku zagotovil, da imajo pomladniki že 46. glas, kar se na pogovorih seveda ni moglo potrditi), je Kučan res ostal brez kakršnega koli formalnega zagotovila, da bi pomladniški mandatar prišel skozi parlamentarno sito. Da bo o za ali proti predsedniškemu kandidatu odločala pet minut pred dvanajsto tudi najmanjša parlamentarna stranka, SNS, je pa vesoljni javnosti tako oznanil kar njen predsednik. Torej, kdo obljubi več.

In po vseh teh maratonskih pogovorih je državljani lahko dobili vtis, da so opravljeni predvsem zato, da se potrdi izbira Drnovška kot tistega mandatarja, ki se zdi po svoji proevropskosti najprimernejši za to funkcijo. Res je, da je LDS dobila na volitvah največ glasov, toda res je tudi, da je na referendumu za spremembo volilnega sistema dobil njihov predlog okrog 25 odstotkov, predlog ene od pomladniških strank, SDS, pa skorajda 45 glasov. Še vedno premalo, da bi referendum na neki način kazal voljo slovenskega ljudstva? Zato 30. decembra, ko je Kučan razglasil svoj predlog za mandatarja, skorajda nihče ni bil presenečen. Odobravanje ali neodobravanje je pač izhajalo iz simpatiziranja s to ali ono stranko. Jasno je, da Kučan ni dobil zagotovila, da bo prihodnji mandatar lahko sestavil stabilno vlado. To bi dobili, kot je povedal v enem od radijskih intervjujev, če bi vladno koalicijo sestavljali dve najmočnejši stranki, v katero bi torej LDS in SLS pritegnili še eno, dve ali več drugih strank. Toda, da bi v politiki zmagala čista kombinatorika?

Janez Podobnik je v petek, 3. januarja, dobil v roke predsednikovo odločitev in v tednu dni, če se bo državni zbor držal poslovnika, bo znano, ali Drnovšek bo ali ne bo.

In kaj se bo zgodilo, če pade na volitvah tudi Podobnik mlajši, ne glede na formalno nespornost kandidature (saj bratske vezi ne morejo biti formalna ovira za konstituiranje stabilne vlade)? Bo v tretjem krogu s pomočjo parlamentarnih strank in predsednika določen t. i. tehnični mandatar? O tem, ali so bili v tretjem krogu pogovorov tudi možni tehnični mandatarji, kot je npr. Arhar ali Mencinger, pa lahko samo spekuliramo, predvsem po Kučanovem zagotovitju, da se je z njima pogovarjal o vplivu nestabilne vlade na stabilnost tolarja pa ekonomskih odnosih Slovenije v mednarodnih tokovih itd., nikakor pa ne o možnem prevzemu mandatarnosti funkcije.

## Bog nas blagoslovi

Očitno je, da tudi blagoslovitev poslancev, ki so jo na dan državnosti izvedli v ljubljanski stolnici – pa ne na predlog najbolj črne stranke, torej SKD, temveč na predlog SDS –, pomladnikom ni pripomogla k zmagi njihovega predloga. Diplomatske strune cerkve so nedeljsko moč tudi preoblikovale iz posvetitve poslancev v mašo za domovino, na katero sta prišla Janez Janša in Janez Podobnik, začuša pa je manjkal predsednik krščanskih demokratov in predsednik ljudske stranke. Vprašanje pa je, ali lahko po udeležbi na domovinski maši sklepamo o trdnosti pomladnikov v »skupni veri« in ali pobuda SDS vendarle ne kaže zaenkrat še vse prej kot glasnega simpatiziranja dela cerkvenih dostojanstvenikov s to stranko. Da se bo zgodilo kaj očitnejšega, pa bomo morali počakati najbrž tudi na novega nadškofa.

A. POTOČNIK

# Norija za »pejneze«

»Gda majo norei pejneze, balini tržijo,« je stokrat ponovila, nauk iz tega pa je sledil: kupuj po pameti, da ne boš še ti v čredi norcev. Sama varčna, kot je bila, je desetkrat obrnila denar, preden ga je dala z rok, a ker je nam otrokom takrat prišel v roke le tu pa tam kak kovanec, njene besede takrat niso bile za naša otroška ušesa. Sedaj pa se je spominjam, ko gledam napol prazne police v trgovinah. Kot izropane so. Slo je vse, drago in ceneno, kičasto in vredno, veliko in majhno, pisano in enobarvno. Prodajalo se je prav vse, kar so trgovci postavili na svoje police, kar so zavili v celofan ali pa tudi ne, trume norcev pa so se valile od police do police, od trgovine do trgovine in brezglavo upravljale denar.

Potem pa naj še kdo pravi, da svet nima denarja, da revščina trka na vrata, da tisoči živijo s tridesetimi tisočaki in manj dohodka na mesec, da s pomočjo državne podpore živi več kot trideset tisoč družin, da živi po ugotovitvah Rdečega križa na meji revščine v naši državi okoli osemset tisoč ljudi ... Brezglavo predpraznično zapravljanje na eni strani in prikazovana revščina na drugi vendar ne gresta skupaj. Ali pa tudi.

»Puste deci veselje, samo inok v leti je prošenje,« so proščenski »balini« prepričevali starejše, ki so nam otrokom hoteli dopovedati, da je nespametno kupovati pisane plastične ure, ogledalca in »zlate džundže« pa »babike« in za dečke »kunje in auteke«. Mi otroci pa smo potem postali močni in še sami napeli isto struno: »Ajta, vejpa gnjes je ja prošenje.« Računali smo, da se bo na ta dan omehečal in laže dal z

rok sicer težko prisluženi denar. In kot da je natančno to viselo v zraku tudi v tem predprazničnem nakupovalnem času ali: pustite nam veselje vsaj enkrat na leto, druge dni nam itak ne bo več tako lepo! Trgovci so zabrenkali na to struno in pobrati so znali tako od tistih z debeli denarnicami kot od tistih s tanjšimi. Ponudba se je namreč glasila: nekaj za vsak žep! Za petičneže so bile porcelanaste novoletne kroglice, za manj bogate skoraj take iz plastike, za petične krznene jope, za tiste druge prav take iz umetnega krzna, za prve slavnostne večerje po hotelih, za druge bogato obložena domača miza z zabavo ob »izbranim« televizijskem programu, za nekatere zlata radgonska penina, za druge tudi skoraj tako dobre penine iz uvoza. Na nikogar niso pozabili, prav vse so znali osrečiti in prav za vse pripraviti pravo področje. Seveda prav od vseh tudi pobrati denar, kolikor ga je pač kdo imel ali pa tudi na način: Kupiš letos, plačaš drugo leto! Trgovci so torej s svojo ponudbo znali zgledati razlike med tistimi, ki imajo, in onimi, ki nimajo, ali med tistimi, ki imajo več, in onimi, ki imajo manj. Vsaj za praznične dni so imeli vsi, tolaže se: če si ne morem privoščiti drugega silvestrovanja v hotelu, si lahko ali smem obloženo mizo doma, ali če si ne morem kupiti krzna, si vsaj lahko novo jopo, če sem privarčeval pri pokojnini, lahko razveselim vnuka z igracami, ki si jih želijo ...

Ljudstvo na sončni strani Alp si je spet nazdravljalo in se veselilo – brez razlike!

MAJDA HORVAT

*Drnovšek je na tiskovni konferenci poudaril, da je dogovor med Puckom in njim izrazilo politični, da prestopajoči poslanec podpira dosedanje volje volivcev. Njun dogovor naj bi temeljil na usmeritvah politike v prihodnjem obdobju, zmernosti in sredinskosti, ki naj bi vodila do zastavljenih ciljev.*

dopis, v katerem so ga pozvali, naj sestavi koalicijo LDS, SLS in SKD. Res pa je, da vsi ob prihodu Cirila Pucka v parlamentarno dvorano niso bili najbolj srečni. Med obiskovalce je bilo slišati najrazličnejše žaljivke od »prasec« do »izdajalec«.

Ugibanja o mestu, ki ho Pucku pripadlo v morebitni novi koalicijski vladi, pa so seveda vprašanja, na katera še nekaj časa ne bomo imeli uradnega odgovora.

Amna Potočnik

## Mea culpa!

V ihti sestavljanja »Evropske priloge«, ki je bila del prve letošnje številke Vestnika, nam v kolofonu priloge ni uspelo zapisati imen avtorjev spremljajočih fotografij. Cenjene bralke in bralci Vestnika, dovolite torej, da se zaradi nastalega – neopravičljivega – »lapsusa« posipljemo s pepelom, avtorjema fotografij Nataši Juhnov in Juretu Zaunekerju pa obljubimo, da se kaj podobnega ne bo nikoli več zgodilo.



## Gradnje po novem zakonu

## Povezanost projektiranja, tehničnega svetovanja in gradnje

9. novembra 1996 je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o graditvi objektov, ki ga je sprejel Državni zbor na seji 10. oktobra, v Uradnem listu RS pa je bil objavljen v 59. številki 25. oktobra 1996

Večina sprememb Zakona o graditvi objektov (ZGO) je bila potrebnih zato, ker je Ustavno sodišče razveljavilo del 50. člena veljavnega zakona iz 1986. leta, češ da čezmerno omejuje svobodno gospodarsko pobudo pri opravljanju projektiranja in gradbene dejavnosti, zaradi česar so se pojavile zakonske praznine in določene nejasnosti. Posledice so čutili naročniki del, saj pri opravljanju poslov ni bilo zagotovljene ustrezne varnosti – številna slabo izvedena dela so ostala neopopravljena in nekaznovana.

Ukinitev družbene lastnine je v marsičem vplivala predvsem na gradbeništvo. Tudi stari Zakon o standardizaciji iz 1984. leta (na katerega se navezuje novi ZGO) je temeljil na družbeni lastnini v obdobju družbenega planiranja, zato je bilo potrebno marsikaj črtati in spremeniti; ekonomska upravičenost naložbe je sedaj stvar investitorja, zasebnemu sektorju tega ne more nihče predpisovati, za porabnike proračunskih sredstev pa se to določa s finančnimi predpisi.

Odslej bo bistvena skrb za kakovost gradnje (projektiranje, tehnično svetovanje in opravljanje gradbene dejavnosti) je potrebno povezati z Uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti, projektanti pa bodo individualno odgovarjali v okviru inženirske zbornice (zbornica se bo ustanovila na podlagi sprejete zakona ZGO in bo najverjetneje skrbela tudi za izdajo licenc in dovoljenj za opravljanje dejavnosti).

Bistvena novost naj bi bila tudi združitev lokacijskega in gradbenega dovoljenja, kar ne pomeni, da se bodo prostorske in gradbeno-tehnične presoje enostavno ukinile ali zanemarile, ampak bo to sedaj potekalo v okviru enega upravnega postopka. Enotno gradbeno dovoljenje bo moralo vsebovati tako sestavine lokacijskega dovoljenja po predpisih o urejanju prostora kakor tudi gradbeno dovoljenje po ZGO.

Prihodnji investitorji se seveda sprašujejo, kje in kako bodo dobili to enotno dovoljenje, predvsem pa kako dolgo bodo morali čakati nanj in koliko jih bo vse to stalo. Vsi upajo, da bo odslej pridobitev teh dovoljenj potekala hitreje, saj ne bo potrebno čakati najprej na lokacijsko in nato še na gradbeno dovoljenje.

Toda ali imamo dovolj usposobljene kadre za takšno delo? Jih ne bo potegnila zasebna sfera, predvsem sedaj, ko se bodo morali projektanti, statiki, gradbeni tehniki ter drugi strokovnjaki za izvajanje del primerno organizirati? Še bolj vprašljivo pa je izvajanje na zoru, saj je znano, da inšpektorji že sedaj – kljub bolj ali manj ustreznim predpisom – niso mogli biti dovolj učinkoviti.

BERNARDA B. PEČEK

## V Muri so lansko poslovno leto sklenili uspešneje kot predlansko

## Več lastnih blagovnih znamk

Število zaposlenih se je lani zmanjšalo za 3 odstotke, proizvodnih delavcev pa tudi v prihodnje ne bodo na novo zaposlovali

Poslovno leto 1996, ki se je pravkar izteklo, je bilo težko, pravijo v soboški Muri, vendar so ga navkljub vsemu uspešno sklenili. V letu, ki je za nami, so bile razmere tako na domačem kot na tujem trgu zaostrene, domača ekonomska politika pa je uničujoče vplivala predvsem na izvoznike, zatrjuje direktor Božo Kuharič, ki za lansko leto trdi, da je bilo uspešnejše od predlanskega, čeprav plana, ki so si ga zastavili, niso v celoti uresničili. Tudi v letu 1996 je glavna skrb veljala prodaji proizvodnih zmogljivosti, ki kar 95-odstotno delajo za izvoz, podatki pa kažejo, da je prodaja konfekcije na zahodu v lanskem prvem polletju padla za 6 odstotkov in pol. Padanje se je nadaljevalo tudi v drugem polletju, po nekaterih napovedih pa je letos pričakovati še nadaljnji 10-odstotni padec.

Ohranjanje polne proizvodnje in zaščita delovnih mest sta Muri v letu 1996 uspevala tudi na račun razvijanja in krepitve franšiznih trgovin ter večje prodaje lastnih blagovnih znamk. S temi aktivnostmi bodo nadaljevali tudi v letu 1997, medtem ko pri iskanju notranjih rezerv velikih možnosti nimajo, saj so že doslej skušali maksimalno izkoristiti lastne rezerve. Stroške obvladujejo na planiranih ravneh, pri tem pa poudarjajo, da so te stroške načrtovali na nižji ravni kot v prejšnjih letih.

Če so leta 1995 na zunanjih trgih prodali le za 3 milijone mark lastnih blagovnih znamk, je tovrstna prodaja lani dosegla 9 milijonov mark, na domačem in tujem trgu skupaj pa so prodali za 60 milijonov mark lastnih blagovnih znamk. V Muri so v lanskem letu ustvarili za 135 milijonov mark klasičnega in 42 milijonov mark marketinškega izvoza, kar je več kot pred letom, takšne rezultate pa so dosegli ob 3-odstotni nižji zaposlenosti. Navkljub temu pa Mura še naprej ostaja največje slovensko proizvodno podjetje z okoli 6.200 zaposlenimi, čeprav je pričakovati, da se bo zaposle-

nost tudi v tem podjetju še zmanjševala. Lani je iz Mure odšlo okoli 200 delavcev, nadomestili so jih le tretjino, in to v glavnem strokovni in tehnični kader, medtem ko proizvodnih delavcev

ne zaposlujejo. Nekateri makro-ekonomske težave, na katere vodstvo podjetja že ves čas opozarja, se nadaljujejo.

Popolna finančna nedisciplin na domačem trgu pušča posledice v likvidnostnem položaju podjetja, razkorak med tečajem in inflacijo pa jim odzira prihodek. Na račun slednjega so v Muri samo lani izgubili okoli 4 milijone mark, v zadnjih treh letih pa kar 20 milijonov mark.

PREROKOVANJE

Zaupen pogovor z vedeževalko.

POKLIČITE 090 4215

Cena pogovora je 156 SIT/minuta.



ARCONT in ARAVTO

## Prodajata zemljišča

10. januarja bo javna dražba zemljišč nekdanje Avtoradgone, za katera je sprejet zazidalni načrt

Konec decembra je bilo v slovenskem dnevniku objavljeno obvestilo, da se po sklepu skupščine ARCONTE in ARAVTA razpisuje javna dražba za prodajo nepremičnin – zemljišč, ki so stavbne parcele. Menda je precej zainteresiranih velikih trgovskih in drugih podjetij že »vrglo oko« na najprimernejše lokacije, toda presenečenja so na javnih dražbah vedno mogoča, saj bi moralo veljati pravilo, »kdo da več«.

Javna dražba se razpisuje za tri parcele v katastrski občini Mele, in sicer je prva zelenica s površino 1057 m<sup>2</sup> z izklicno ceno 35.160 DEM; druga parcela je prav tako zelenica in meri 171 m<sup>2</sup> z izklicno ceno 5700 DEM, najbolj zanimiva pa je verjetno tretja parcela, njena površina 2052 m<sup>2</sup> in z izklicno ceno 68.260 DEM, saj se bo lahko prodajala po delih. Velja si zapomniti nekatere pogoje, in sicer da prodajalca vse pravice iz zazidal-

nih načrtov prenašata na kupce skupaj z drugim pogojem občine in za nadaljnje postopke ne prevzeta nobenih odgovornosti. Kdor bo torej parcelo kupil in hotel tukaj postaviti nakupovalni center, bencinsko črpalko ali obratovalnico, bo moral izpolnjevati občinske pogoje, pa najsi gre za čisto lno napravo ali druge zahteve.

Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki so predhodno plačale varščino v višini 10 odstotkov od izklicne cene. Kupci bodo morali pogodbo skleniti najkasneje v petih dneh po končani dražbi, kupnino pa poravnati takoj po veljavnosti pogodbe.

10. januar bo torej lahko odločilno spreminjal nadaljno usodo Gornje Radgone, škoda le, da med pogoji tudi zapisano, da imajo prednost pri djetja s sedežem v središču mesta.

## Tiskovna konferenca soboškega Telekom

## V Pomurju zvoni že 30 tisoč telefonov!

Telekom Slovenije si v zadnjem obdobju zelo prizadeva za čim hitrejši razvoj telekomunikacijske infrastrukture.

Telekom Slovenije si v zadnjem obdobju zelo prizadeva za čim hitrejši razvoj telekomunikacijske infrastrukture. Kot je poudaril generalni direktor mag. Adolf Zupan, so letos ustvarili skoraj tri milijarde tolarjev dobička, kar je omogočilo številne nove telefonske priključke. Pri tem je gotovo velikega pomena podatek, po katerem so ravno te dni v okviru Poslovne enote Murska Sobota, ki zajema celotno območje Pomurja, vključili tridesettisočega telefonskega naročnika. To je Darinka Hozjan s Hotize, ki so jo ob tej priložnosti nagradili s telefonskim aparatom in enoletno brezplačno naročnino za telefonski priključek.

Kot je na tiskovni konferenci dejal pomočnik generalnega direktorja Telekom Slovenije Jožef Kavaš, ki vodi poslovno enoto v Murski Soboti, »30 tisoč telefonskih naročnikov za celotno Slovenijo ni kaj dosti, vendar pa je za Pomurje to res lep dosežek. V Poslovni enoti Murska Sobota smo letos zgradili 4.214 telefonskih priključkov. Tako dosegamo v letu 1996 planska predvidevanja in jih celo presežemo, zlasti pri vključevanju telefonskih naročnikov, kjer je indeks 103. Sprva smo načrtovali 3.800 priključkov, med letom

regije in gospodarstva ter drobnega gospodarstva. Prav na teh področjih so ogromne potrebe ne le po telefoniji, ampak tudi po drugih dodatnih storitvah.«

Mag. Adolf Zupan pa je z veseljem ugotovil, da je »zadnji dve leti, odkar je organiziran Telekom, dan ustrezen poudarek tudi razvoju Poslovne enote Murska Sobota, in sicer tako po obsegu naložb kot po drugih kazalcih, pri čemer je bila velika »lakota« po telefonskih priključkih. Tu je bila težavnost gradnje še posebno spremljana z velikimi prispevki prebivalstva v preteklih letih. Žal se temu tudi v iztekajočem se letu ne moremo v celoti izogniti, čeprav je položaj precej lažji. Načrtujemo, da bi nekako do konca leta 1998, deloma pa še v letu 1999, kar najbolj pokrili potrebe po telefonskih priključkih v večjem delu Slovenije. Velikost letošnjega dobička je morda zavirljiva za domače gospodarske

razmere, vendar pa bistveno premajhna glede na vrednost načrtovanih naložb. Tako je Telekom letos vložil v razvoj in posodobitev telefonskega omrežja 20 milijard tolarjev, prav tolikšen znesek pa načrtujejo tudi v prihodnjem letu. Pri tem bo na Pomurje odpadlo 876 milijonov SIT.

S pospešenim vlaganjem v razvoj telefonije naj bi v državi do leta 1999 dosegli 40 telefonskih priključkov na sto prebivalcev, medtem ko bi do konca leta 1998 vse zastarele telefonske centrale zamenjali z digitalnimi. Samo letos je Telekom zgradil 53 tisoč telefonskih priključkov, od tega 4.600 v Pomurju. Kljub temu pa je naša pokrajina še vedno na repu razvitosti med slovenskimi regijami. Na račun večjega vlaganja na našem območju – vrednost letošnjih naložb v Pomurje je nekaj več kot milijardo tolarjev – se ta zaostanek zmanjšuje in je letos prvič manj kot 30-odstoten. Tako je v letu 1995 prišlo na sto prebivalcev 19,3 telefona, v letu 1996 pa že 23.

MILAN JERŠE

## Kmetijska zadruga Panonka

## Prodali zadružno blagovno hišo

V Kmetijski zadrugi Panonka, o težavah katere smo v preteklosti že veliko pisali, nadaljujejo s programom dezinvestiranja in prodajo tistega premoženja, ki za delovanje zadruge ni nujno potrebno. Potem ko so doslej že prodali svoje deleže v nekaterih živilskopredelovalnih podjetjih in delnice v LB Pomurski banki, so v preteklih dneh sklenili tudi kupčijo za prodajo zadružne blagovne hiše v Kocljevi ulici v Murski Soboti.

Kot smo zvedeli, do sklepa naše redakcije pogodbe o prodaji sicer še niso podpisali, vendar je za to že vse nared. Za 320 milijonov tolarjev naj bi tako lastnika stavbe na Kocljevi postala HKS KZ Panonka in Zveza hranilno-kreditnih služb Slovenije. Sedanje zadružne trgovine bodo še naprej ostale v teh prostorih, vendar bodo zanje morale plačevati najemnino. Po besedah direktorja Panonke Jožeta Nemeša je tovrstna odločitev o prodaji dokaj dobra, saj bo blagovna hiša tako še naprej ostala v lasti zadružnega sistema, če se bodo razmere v Panonki sanirale, pa bi prostori ponovno lahko postali lasti zadruge.

Na zadnjem običnem zboru Panonke v lanskem jeseni so zadržniki sprejeli tudi sklep o reorganizaciji kmetijske zadruge in ustanovitvi novih splošnih kmetijskih zadrug. Nova oblika organiziranosti naj bi začela veljati že z novim letom, vendar do tega ni prišlo. Zadržniki so pri sprejemanju tovrstnega sklepa verjetno spregledali nekatera določila Zakona o zadrugah, zlasti tista, ki govorijo o prenehanju zadruge. 47. člen tega zakona namreč določa, da zadruga med drugim preneha, če se razdeli na več novih zadrug, njeni pravni nasledniki so vse nove zadruge, vendar pa te nerasporedno, torej solidarno odgovarjajo za obveznosti zadruge, iz katere so nastale. Ustanovitev novih kmetijskih zadrug torej ni tako enostavna, kot so si predstavljali nekateri, še zlasti ne takrat, ko se nove zadruge potegujejo za premoženje zadruge, ki naj bi prenehala delovati.

L. KOVAČ



# Stečaj Elrada Elektronike prestavljen

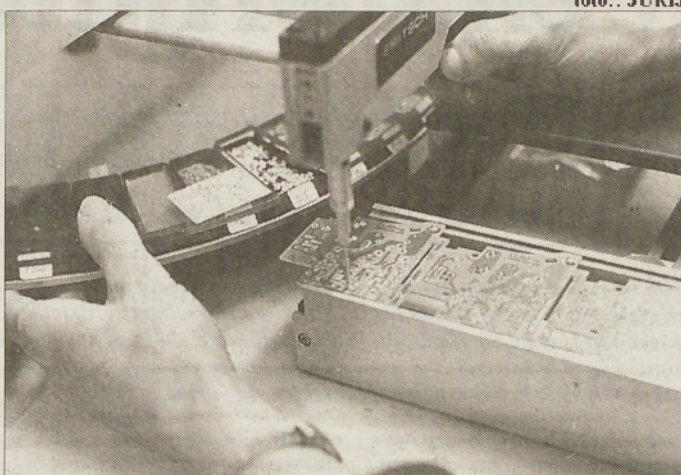
Pisma, anonimna pisma, telefonski klici, tožbe in grožnje v boju za Elradovo nasledstvo – Vključenih čedalje več dejavnikov, »kuharji« pa vedno bolj živčni

Vsa zadeva ni tako enostavna in čista, pa če jo skuša predstaviti ena ali druga stran – pravzaprav bi morali govoriti še o tretji ali celo četrti strani, kajti poleg stečajnega upravitelja dr. Štefana Ščapa, sedanega vodstva Elrada Elektronike (EE), ki ga predstavlja Branko Sagaj, in podjetja Elrad International (ustanovljeno 1996. na temeljih Renita v Ljubljani), ki je decembra kupilo opremo za izdelavo regulacij in satelitskega programa, se je pojavila tudi četrta stran. Tik pred koncem leta smo nekateri novinarji prejeli zapisnik Skupščine Elrada, d. d., z datumom 14. 12. 1993, ki naj bi dodatno razkril, kako zelo se nekateri sprenevedajo, ko govorijo o tem, da niso vedeli za resnično finančno in materialno stanje.

Ali je res, da so ravno Sagaj, Repič, Barbarič, Zelko in drugi hodili snubit Ščapa za stečajnega upravitelja in z njim pripravljali scenarij za stečaj PS Elrad (za nagrado pa bi dobili vodilno mesto), ne vemo. Prav tako ne moremo trditi, da ima stečajni upravitelj najraje samega sebe in da je zato tudi predlagal stečaj sedanje EE, saj bi si s tem za dve leti podaljšal dobro plačano mesto stečajnega upravitelja. Res pa je, da se je senat soboškega okrožnega sodišča izjemoma odločil, da kljub predlogu za uvedbo stečajnega postopka le-tega še ne bo sprožil; razlog naj bi bile trditve vodstva EE v pritožbi, da podjetje ni plačilo nesporno in da ni prezadolženo, hkrati pa zahteva revizijo knjigovodskega stanja. Takšna revizija, ki naj bi jo opravila dr. Ludvik Toplak in dr. Si-

me Ivanjko z mariborske univerze, pa prav gotovo mnogim ne diši, najmanj pa stečajnemu upravitelju, kajti prav lahko bi se v razkritju morebitnih tukajšnjih nepravilnosti oglasili tudi drugi, ki so bili oškodovani v podobnih scenarijih stečajnih postopkov. Verjetno pa ni brez odmeva niti pravno mnenje odvetnika Cirila Logarja (verjetno je eden redkih odvetnikov v Pomurju, ki ne opravlja poslova za dr. Štefana Ščapa), ki je prepričan, da uvedba stečajnega postopka upnikom ne bi prinesla nič dobrega.

Branko Sagaj še vedno trdi, da podjetje v svoji bilanci še danes nima zavedenih obveznosti iz naslova prisilne poravnave in še danes nima podlage za tako vknjižbo, prav tako pa zatrjuje, da podjetju oziroma vodstvu v začetku njene proizvodnje ni bilo znano, da



ima svoje lastne prostore, zato se res postavlja upravičen dvom, koga in zakaj zavaja dr. Ščap, saj sedaj trdi, da smo sami silili na lokacijo v Gornjo Radgono, po drugi strani pa je za naše lastne prostore s podjetjem sklenil najemno pogodbo. Šele pri sestavi zaključnega računa za leto 1994 se je ugotovilo, da podjetje ne more obstajati brez ustanovnega vložka, in šele takrat je vodstvo izvedelo, da ima v ustanovnem vložku tudi proizvodne prostore na lokaciji v Meleh ...

Zapisnik z dne 14. 12. 1993, ki sta ga v imenu članov Skupščine Elrada, d. d., podpisala finančni direktor Slavko Gabrovec in predsednik skupščine Branko Sagaj, ima nekoliko nenavaden naslov: Razpad poslovnega sistema Elrad. V njem sta predstavljeni primerjalni možnosti dveh predlogov nadaljevanja proizvodnje: 1. vršilec dolžnosti generalnega direktorja Karel Sapač je predlagal ustanovitev podjetja »Elrad International«, katere ustanovitelj in lastnik bi bila občina oziroma IS SO G. Radgona; glavna slabost tega predloga naj bi bila ta, da bi

morali najeti proizvodne prostore, zaposleni ne bi mogli lastniti podjetja, bili bi navadni »mezdni delavci«, upniki bodo dobili manj, v finančno-ekonomskih analizah pa niso posebej prikazani stroški najema poslovnih prostorov, opreme, surovin /.../ Skupščina Elrada, d. d., je predlagala poslovanje v okviru »Elrada Elektronike« /.../ podjetje je bilo v stečaju. Sedaj ima premoženje, vendar nima proizvodnega programa. Tudi za to podjetje velja, da mora manjkajoče oz. potrebne poslovne prostore, opremo, surovine itd. najeti pri stečajnem upravitelju. Glede na to, da bo lastnik podjetja Elrad Elektronika podjetje »Elrad v stečaju«, bo podjetje lahko najelo vse potrebno pod ugodnejšimi pogoji, saj bo morebitni dobiček pripadal podjetju »Elrad v stečaju« /.../ ko bo 100-odstotno poplačalo stečajne upnike, bo podjetje normalno poslovlo naprej. Njegovi delavci bodo postali delni lastniki podjetja in ne bodo samo mezdni delavci /.../.

V uvodu zapisnika je še pojasnilo, ki je morebiti pomembno za nadaljevanje razprave o tem, kaj je kdo vedel ali ni vedel: Novega podjetja namreč ni potrebno ustanoviti, saj je mogoče organizirati proizvodnjo vseh programov, za katere ima podjetje naročila oz. pogodbe, v okviru podjetja Elrad Elektronika, ki ima tudi lastno premoženje – po sedanjih knjigovodskih vrednostih 70.518.982,79 SIT – in ga sestavljajo zgradbe, oprema, material, rezervni deli, polizdelki itd. BBP

## Konsi dela

Kobiljanska občina je v stečajnem postopku podjetja Kobitex odkupila strojno opremo podjetja, po zagotovilih stečajnega upravitelja Utoka pa bo postala tudi lastnica stavbe, saj je stečaj kamniškega podjetja končan. Z zasebnim podjetjem iz Celja v lasti Boža Hrboke in Toma Kruhka se je občinsko vodstvo konec lanskega leta tudi dogovorilo o prevzemu proizvodnje, tako da je družba Konsi v prostorih nekdanjega Kobitexa z delom uradno začela tretjega januarja. Z zaposlitvenega zavoda so najprej sprejeli na delo petnajst delavk, medtem ko jih je skupno na usposabljanju petindvajset, petnajst v prvi in deset v drugi izmeni. Usposabljanje je potrebno zaradi drugačnega proizvodnega programa in zaradi dela za drugega naročnika, je v pogovoru povedal direktor družbe Konsi Božo Hrboke. Šivali bodo avtomobilске prevleke, vendar iz blaga in za drugi tip vozila. In kdaj naj bi v novonastali družbi zaposlili napovedanih trideset delavcev? Delavcev ni mogoče dobiti, je povedal sogovornik, saj bi jih v dveh izmenah zaposlili štirideset. Toliko zaposlenih bi jim zagotavljalo tudi rentabilnost proizvodnje. Zato se z Zavodom za zaposlovanje še pogovarjajo o skupnem usposabljanju potrebnih delavcev. MH

## Še ena obrtna cona v Murski Soboti

V Murski Soboti nastaja nova obrtno-trgovska cona pri Agroservisu, katere površina je 17 hektarjev.

Trenutno poteka na območju med Tišinsko ulico, Starim Doblom, Kroško ulico in razbremenilnim kanalom komunalno opremljanje, ki naj bi ga končali v prvih mesecih letošnjega leta. V prvi fazi načrtujejo urejanje približno 4 hektarjev zemljišč z vso potrebno infrastrukturo, kot so vodovod, kanalizacija, elektrika, cesta in ptt-povezave, za že znane vlagatelje, to so Avtosalon Posedi, Petrol, Tipo Meško in Emona Merkur. V ta namen je sklad stavbnih zemljišč odkupil 65 arov zemljišč. Medtem je sprejeta tudi sprememba zazidalnega načrta za 13 hektarjev površin, kjer investitor še ni znan, pa se bodo prilagajali potrebam.

Velja še omeniti, da so dela oddali najugodnejšemu ponudniku, in sicer podjetju Nigra iz Murske Sobotice, za izvedbo in organiziranje nove cone pa Družbi za načrtovanje in inženiring iz Murske Sobotice. Tako je bilo oktobra lani pridobljeno ustrezno gradbeno dovoljenje, prav tako pa so bila do takrat rešena vsa premoženjsko-pravna vprašanja. S tem je lahko izvajalec začel z deli novembra. Pogodbeni rok pa je trimesečni. To pomeni, da bo nova obrtno-trgovska cona v Murski Soboti zaživela še to pomlad. Prva faza komunalnega opremljanja omogoča nadaljnje širitve cone, zato so z lastniki preostalih parcel opravili konkretne pogovore. Poleg tega je sklad stavbnih zemljišč k sodelovanju pritegnil tudi regionalni pospeševalni center za malo gospodarstvo.

Ob vsem tem pa ne kaže prezreti, da bo z razširitvijo obrtne cone sever pridobljenih 10 hektarjev novih površin za razvoj malega gospodarstva. V tej coni načrtujejo trgovske, obrtno-proizvodne, storitvene, gostinske in skladiščne dejavnosti. Dodatne možnosti se pojavljajo tudi z gradnjo mestnega jedra. Na šestih hektarjih bo ob zgradbah javnega pomena precej možnosti tudi za gradnjo trgovsko-poslovnega centra. Svoj interes bi morali najti tako domači kot tudi tuji vlagatelji. M. JERŠE

## Drugo soglasje za ARCONT in ARAVTO ARholdinga ni več

Po treh letih se je »šolski primer« nadvse zapletenega lastninjenja vendarle končal, saj so nasledniki Avtoradgone 24. decembra 1996 prejeli drugo soglasje k programu lastninjenja.

Direktor ARCONTA Branko Kurbus medijem ni poslal verjetno še nobenega obvestila s takšnim veseljem in ponosom kot prav tega, ki smo ga prejeli 6. januarja, in sicer, da so po treh letih pridobili soglasje k programu lastninjenja. Zato v programu lastninjenja ukinjajo ARholding, tako da v razmerju 60 : 40 razpade in se priključi ARCONTU in ARAVTU. Lastninjenje nekdanje Avtoradgone oziroma njenih dveh hčera je opravljeno z notranjim odkupom – vloženimi zadolžnicami manj prejetih plač zaposlenih in nekdanjih zaposlenih v letih 1990–1992. Zaradi neplačanih prispevkov je pokojninski sklad pridobil še dodatne delnice.

Struktura kapitala po lastninjenju bo v družbi ARCONT naslednja: 36-odstotkov lastnine odpade na delavce, 53 na sklade in 11 odstotkov na LB Pomursko banko. Skladi so udeleženi v strukturi tako, da ima največji delež delnic Pokojninski sklad (čez 26 %), nato Sklad za razvoj (17 %) in Odškodninski sklad skoraj 9-odstotkov.

V ARAVTU je lastninska struktura malenkost drugačna. Tam odpade na delavce le 33,95-odstotka kapitala (10,78 % z interno delitvijo in 23,17 % z notranjim odkupom), skladi so dobili v last 50,30 % kapitala (Pokojninski sklad 25,03%, Odškodninski sklad 8,42 % in Sklad za razvoj 16,85 %), LB Pomurska banka je v AR AVTU lastnik kar 12,53 % kapitala. Zavarovalnica Triglav M.Sobota pa 3,22 %.

Morebiti pa je res pomembnejši podatek, da so v ARCONTU v letu 1996 za kar 18-odstotkov presegle fizični plan poslovanja in naredili čez 3000 bivalnih enot.

Z olastninjenjem se začne novo poglavje v življenju naslednikov Avtoradgone; prva stran se bo obrnila v petek, ko bo javna dražba zemljišč ob novi hencinski črpali na Meleh.

BERNARDA B. PEČEK

## Velikopolanska konfekcija

### Lastnik znan ta mesec?

Za Industrijo konfekcije Velika Polana je bila zadnje dni novembra v dnevnem časopisu objavljena Objava o zbiranju ponudb za najugodnejšega ponudnika za nakup podjetja v stečaju. Zainteresirani kupci naj bi bili o odločitvi stečajnega senata obveščeni trideset dni po končanem razpisnem roku, slednji pa je bil petnajst dni od objave. To pomeni, da bi najpozneje sredi januarja že lahko izvedeli za ime novega lastnika velikopolanskega podjetja, če ga bodo seveda izbrali. Kuvert s ponudbami zainteresiranih kupcev po besedah predsednika stečajnega senata Emerika Benka še niso odprli. Čeprav je odločitev o najugodnejšem ponudniku zadeva sodišča, upniki vendarle lahko pričakujejo, da se bo pri tem upoštevala tudi njihova beseda. MH

## Soboška čistilna naprava je ogromen zalogaj

Letošnja največja naložba v Mestni občini Murska Sobota je prav gotovo obnova čistilne naprave, ki bo stala okrog 180 milijonov tolarjev.

Približno polovica tega zneska bo šla za zdajšnjo prvo etapo gradnje zadrževalnega bazena, ki je najzahtevnejši poseg. Tako je zlasti zaradi velike globine (12 metrov) omenjenega bazena, kar so premostili z zabijanjem jeklenih zagatnih sten in gradnjo vodnjakov, ki s stalnim črpanjem znižujejo podtalnico. Ker predstavlja prva etapa gradnje čistilne naprave kar 10 odstotkov celotnega proračuna mestne občine, so se prijavili na javni razpis za pridobitev sredstev iz republiškega proračuna za financiranje komunalne infrastrukture lokalnih skupnosti. Na ta način so uspeli iz državnega proračuna dobiti nekaj več kot 40 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev. Ta denar bodo porabili za obnovo čistilne naprave oziroma gradnjo zadrževalnega bazena.

Strokovnjaki so namreč ugotovili, da zdajšnja čistilna naprava zaradi spremenjenih okoliščin, ki so posledica novega mestnega komunalnega omrežja, priključevanja kanalskega omrežja iz primestnih naselij, povečane obremenitve in demografskega razvoja, ne zagotavlja ekoloških, okoljevarstvenih, gospodarnih in tehničnih rešitev za odvajanje odpadnih meteoritnih in fekalnih voda. Zato je nujna obnova čistilne naprave s povečanjem zmogljivosti od 30.000 na 45.000 ekvivalentnih enot. Sicer pa bo zadrževalni bazen omogočil, da se pritekaajoče kritične količine raznih odpadkov ne bodo neposredno izlivali v Ledavo, ampak se bodo v pretočnem bazenu s stransko vezavo vmesno akumulirale, s čimer bo uravnan dotok v čistilno napravo. Z zadrževalnim bazenom, ki bo zajemal 1.680 kubičnih metrov površine, in z zapornimi loputami, ki so nameščene v zdajšnjem ločilnem bazenu, bodo celotni kanalizacijski sistem obvarovali pred visokimi vodami potoka Ledava.

V drugi etapi naj bi zgradili še ločilni objekt oziroma prečrpališče, ki bo nekakšen povezovalni člen med zadrževalnim bazenom in čistilno napravo. Takrat predvidajo tudi gradnjo strojne opreme, za kar so zagotovili 16 milijonov SIT iz republiškega proračuna. Spodbudno je, da sta obe etapi že pred koncem. Trenutno potekajo meritve in testi o prepustnosti betonskih sten ter kontrola sider (na-

*Za obnovo čistilne naprave za odpadno vodo je poskrbelo podjetje VGP Mura iz Murske Sobotice skupaj s podjetjema iz tujine, to sta Büro dr. Lengyel z Dunaja in Büro dipl. ing. Machowetz iz Linza. Poleg tega so bili izdelani tudi idejni projekti, ki so bili poslani v revizijo podjetju Hidroinženiring iz Ljubljane.*

polnitev bazena in postopna ustavitve črpanja iz vodnjakov, kar povzroči dvig podtalnice in pojav vzgonskih sil). Ko bodo dela končana, bo celoten zadrževalni bazen pod zemljo, nad njo pa bodo le jaski, skozi katere bodo lahko zamenjivali strojno opremo.

Na levi strani potoka Ledava pa poteka gradnja prečrpališča. Z njegovo pomočjo bodo prečrpavali odpadne vode iz t. i. industrijskega zbiralnika za obrno cono Murska Sobota sever v zadrževalni bazen. Za to naložbo so dobili 3,8 milijona tolarjev nepovratnih sredstev iz republiškega proračuna.

MILAN JERŠE

## Kuharice v Terme Lendava

V teh dneh bo Nafta Lendava rešila vprašanje statusa trinajstih delavk družbene prehrane, ki stavkajo že od petega decembra in katere so od GG Tura zaradi prekinitve pogodbe o prevzemu dejavnosti spet prešle v Nafto. Med petimi ponudniki za prevzem dejavnosti in delavk bodo izbrali najprimernejšega, največ možnosti za to pa naj bi imele Terme Lendava.

Delavke in dejavnost je Nafta pred dvema letoma s pogodbo prenesla na novega lastnika. Prevzelo jih je podjetje Ing Gra, nato pa eno od družinskih Sakačevih podjetij GG Tur, ki pa do delavk ni izpolnilo obveznosti po kolektivni pogodbi. Te so začele stavkati, tako da so zaposleni v Nafti in nekaterih drugih podjetjih ostali brez tople malice. Lastniki podjetja GG Tur stavkovnih zahtev niso izpolnili, zato je podjetje Nafti predlagalo sporazumno prekinitev pogodbe, podpisane za pet let. MH



## Domsko varstvo starih

## Samo denar ne odkupuje

Kar kapljajo predlogi novonastalih občin, da bi si vsaka v svoji občini postavila dom za stare, in o tem začno občinski sveti zelo resno razpravljati.

V vsaki občini dom za starejše? Nespametno, nepotrebno, pretiravanje v želji, imeti vse, kar imajo veliki, država za vse nima denarja, premajhni domovi niso gospodarni ... Vse to so morda umešne pripombe proti, vendar le ne gre prezreti, da so občinski predlogi upravičeni, saj vidijo ljudi, ki bi bili potrebni domskega varstva, a zanje ali ni prostora v sedanjih domovih ali ne želijo oditi iz domačega kraja. Vprašanje domskega varstva za stare v Pomurju torej ni primerno rešeno. Naša regija ima premalo posteljnih zmogljivosti, saj v sedanja domova lahko sprejmejo le 3 odstotke populacije, stare nad 65 let, medtem ko je normativ 4,5 odstotka.

»Občine imajo potrebe, vendar bi lahko uspele združene. Najrealnejši bi bil skupni predlog za dom občin Gornja Radgona, Radenci in Ljutomer, vendar je vprašanje lokacije.« je menila direktorica doma za starejše v Rakičanu Viola Bertalanč. Rakičanski dom je namreč že prezaseden, saj imajo okoli tristo varovancev, na prostor v domu pa čaka še sedemdeset ostarelih. Saj bi lahko sprejeli v dom tudi te, je ugotavljala sogovornica, če bi dom zapustili mlajši varovanci oziroma če bi bilo zanje rešeno varstvo na drug način. Tako pa stanuje sedaj v domu v Rakičanu okrog 13 odstotkov varovancev, ki so mlajši od 65 let, tak delež pa imajo tudi v drugih slovenskih domovih, namenjenih za stare. In prav s tem problemom se odpira zelo umestno vprašanje kategorizacije domov v državi.

»Ne samo po zmoglosti plačila oskrbe, ampak glede na specifično in potrebe varovancev,« je povedala Viola Bertalanč. Nekateri domovi po Sloveniji se že sami razvrščajo, saj nekateri sprejemajo samo hodeče, drugi pa spet varovance, ki potrebujejo zdravstveno oskrbo ali postopoma postajajo negovalna bolnišnica, pa čeprav formalno te zadeve še niso dorečene. Država je sicer postavila standarde in normative domskega varstva, kar tudi pomeni, da domovi tisto »več« lahko prodajo na trgu. Toda pravno te stvari še vedno niso postavljene.

»Že se oglašajo društva, posamezniki, tudi ti, ki so bili na tujem, da bi si vplačali mesto za stare dni, toda na žalost pri nas to še ni urejeno,« je povedala sogovornica. Prav tako je še nerešeno vprašanje zunajzavodske oskrbe starih. Nekajurna pomoč na domu prek javnih del je nadvse dobrodošla, vendar pa ni celotna, in tistim, ki ne želijo v dom, ne zadošča.

Pri varstvu za stare se odpirajo številna vprašanja in potrebe po urejanju razmer, toda popolne in dobre oskrbe starih samo država z institucionalnim varstvom nikoli ne bo mogla dati. Tukaj so vendar svoji, starejšim najbližji, ki lahko za dobro počutje in prijetno starost svojih dragih naredijo največ.

»Zelo poudarjamo sodelovanje svojcev pri oskrbi starostnika. Dosti je takih, ki prihajajo dnevno, zato so varovanci zadovoljni. Kjer pa stikov ni, to ni dobro ne za varovanca ne za nas zaposlene,« je povedala Viola Bertalanč. Denar za plačilo domske oskrbe namreč ne nadomesti tiste človeške vezi med najbližjimi, vezi, ki jo starejši tako želijo in potrebujejo. Z denarjem se tudi ni mogoče odkupiti za pozabljanje svojih najbližjih ali se opravičiti pred samim seboj.

MAJDA HORVAT

*Konec lanskega leta so v Domu starejših v Rakičanu odprli prizidek, v katerem so dobili prostoro za delovno terapijo, dvorano za prireditve in sejno sobo ter garderobo za zaposlene v kuhinji. Vrednost naložbe je bila 42 milijonov tolarjev, plačala jo je država, za opremo, ki je stala 3,5 milijona, pa je denar zbral dom.*

## Gimnazijci pomagajo otrokom

## Velik prijatelj

*Otrok sanja, da bi imel prijatelja, velikega, starejšega, lepega, takšnega, ki bi ga branil, ob katerem bi ponosno stopal po ulici in s katerim bi se postavil pred sošolci in otroki iz sosesčine.*

*Ob njem bi se še sam postavil na prste, da bi postal večji, ter visoko dvignil glavo, saj bi postal pomembnejši. Otrok sanja o velikem prijatelju, takšnem, ki bi vedel povedati mnogo zanimivih stvari, ki bi ga hotel poslušati in se ne bi norčeval iz njega in njegovega pripovedovanja, takšnega, ki bi mu bil vzor. Veliki prijatelj, prav takšen, kot iz sanj, kje si?*

Na šoli je bilo prvo spoznavno srečanje med dijaki gimnazije, prostovoljci za pomoč otrokom in učenci. Pari so že bili sestavljeni, prostovoljci in učenci so se izbrali, ko je nekdo potkal na vrata. »Kateri pa bo imela mene?« je vprašala deklica, ker je tako kot njena sošolka hotela dobiti veliko prijatelja. Dekleta so se spogledala, nekoliko premetala obveznosti in našla čas za prijateljstvo in okrilje se za eno deklico. In tako se je začelo še eno prijateljstvo. A kadar gre za pravo prijateljstvo, odprt topel odnos, takrat zori še dosti več, takrat ti mladi prostovoljci osnovnošolskemu otroku lahko dajo veliko več. Ali kot je zapisala Breda Gerencner, socialna delavka murskosoboškega Centra za socialno delo: osnovni namen prostovoljnega dela mladih srednješolcev z osnovnošolci je v primarni preventivi, osebnostni rasti in višji kakovosti življenja. Saj mladi otrokom pomagajo pri učenju in premagovanju odpora do šole, pri uveljavljanju in doživljanju uspešnosti, zapolnitvi čustvenega primanjkljaja, blažitvi neprilagojenih vzorcev vedenja, razvijanju primerne vzorca vedenja do vrstnikov, odraslih, drugačnosti, pridobivanju večšin za reševanje konfliktnih razmer ...

»Pomoč je namenjena predvsem otrokom, ki imajo učne težave, saj če si otrok popravi šolski uspeh, se deloma popravijo tudi druge motnje pri otroku. Otroci pridobijo učne in delovne navade, spremeni odnos do šole, učiteljev, vrstnikov, počuti se bolj sprejetega, pridobi samozavest in je varnejši. Skratka otrok zori. S tem pa ne pridobiva samo otrok, ampak tudi njegova družina, saj če je boljši uspeh v šoli, se otrok bolje počuti in se drugače obnaša v šoli in seveda tudi doma. Zadovoljni so tudi starši in seveda učitelji.

Pridobijo pa tudi prostovoljci, ki tako razvijajo svojo socialno

občutljivost, imajo občutek koristnosti in sami obnavljajo določeno učno snov. Spoznavajo tudi družinske razmere in življenje otrok. Vsak otrok ima svojo zgodbo in prostovoljec jo pozna. Torej ne

gre samo za učenje, ampak tudi za prijateljstvo. Prostovoljec je otroku na voljo v vsaki okoliščini. In na osnovi prijateljstva se potem lahko učita in gradita še vse drugo,« je program prostovoljnega dela v pomoč otrokom predstavila Breda Gerencner.

S projektom so poskusno začeli sredi lanskega šolskega leta, sedaj pa že ima tudi potrdilo ministrstva za socialne zadeve kot eden spre-

*Maša Siftar: Na gimnaziji je precej zanimanja in precej se nas ukvarja s to pomočjo, tako fantov kot deklet.*

*Barbara Perič: Ti otroci se na nas zelo navežejo, morda se celo preveč zanašajo na našo pomoč, misleč: Saj če ne bo šlo, mi bo že pomagala. Tudi starši se oprimejo tega, rekoč: Saj bo prišel k vam, pa mi boste vi spet pomagali. Tudi zadnjič ste mu.*

*Maša: Nasploh ti pari zelo dobro funkcionalirajo. Otroci so večinoma uspeli končati razred.*

*Barbara: Sama sem bila zelo ponosna, če sem imela starejšo prijateljico in sem lahko šla k njej ali kam z njo. Mlajšim to zelo dosti pomeni, če imajo nekoga, s katerim se lahko pogovorijo.*

*Maša: Dostikrat sem v filmih gledala o problemih, ki jih imajo otroci, in zdi se mi slabo, da se že v tako zgodnjih letih otroci morajo ubadati z njimi. Zato sem razmišljala, da če sem sposobna, zakaj potem ne bi pomagala. Mlajši si morajo najti idol,*

*potem se jim zdi vse za nekaj stopinj lepše.*

*Barbara: Odlični učenci so lahko delali na računalniku, on pa ne. To ga je zelo vzdrazilo. Vedno mi je govoril, da bi tudi on delal na računalniku. Mislim, da ni prav, da tovariši dela takšne razlike. O. K., prav, da odlični znajo, toda nepošteno je bilo do njega, saj že tako ni imel volje, potem pa še na računalniku ni smel delati. Ne morem vam povedati, kako ga je to vzdrazilo.*

*Maša: Potem se je komaj sprijaznil s tem, da se sam mora učiti. Imela sem srečo, da sva z učiteljico dobro sodelovali. Napisala je vprašanja, bistveno, kar se mora naučiti, in sva se potem učila za dve. Pred tem je imel tihi odpor, saj pred tablo ni govoril nič. Potem pa je vsaj poskušal in uspel za tisto dvojko.*

*Maša: Časa nimam, ampak za otroke, ki potrebujejo pomoč, si ga je treba vzeti.*

*Barbara: Res je v šoli veliko obveznosti, toda ta ena ura je tako malo. Najdem si jo zanj, tudi dve, če me potrebuje.*

## Kateri argumenti bodo obveljali za prihajajočo devetletno osnovno šolo?

## Protesti, odstopi ...

Kmalu zatem, ko je nacionalni kurikulumni svet sprejel predlog novega predmetnika za devetletno osnovno šolo (splošen začetek je predviden v šolskem letu 2001/2), so se začeli dokaj množični protesti in kritike tistih, ki se nikakor ne strinjajo, da bi bili predmeti likovna in glasbena vzgoja, tehnični pouk in gospodinjstvo le izbirni predmeti v zadnjih treh razredih devetletke.

Te dni smo prejeli v naše uredništvo tudi izjavo dvajsetih vodij študijskih skupin za likovno vzgojo v osnovnih šolah ter vodij predmeta umetnost – likovni del v gimnazijah, srednjih in poklicnih šolah v Sloveniji, s katero podpirajo odstop predstavnikov likovne vzgoje v kurikularnih telesih strokovnega sveta za splošno izobraževanje, nacionalnega kurikularnega sveta in predmetne kurikularne komisije za likovno vzgojo. Obenem zahtevajo, da zaradi posebne narave in vloge likovne umetnosti ostane likovna vzgoja obvezen predmet tudi v prihodnji devetletki, in to z najmanj toliko urami, kot jih je bilo doslej: v gimnazijah, srednjih in poklicnih šolah pa naj teoretične vsebine iz likovne vzgoje in zgodovine likovne umetnosti, ki so jih izvajali doslej v glavnem le na besedni ravni, dopolnijo s praktičnim likovnim izražanjem in ustvarjanjem mladih.

Poseben način nestrinjanja s predlogom predmetnika so sredi decembra izrazili tudi na OŠ Beltinci, kjer so protestno odstranili s sten vse likovne izdelke.

In zakaj naj bi bili omenjeni ter še nekateri drugi predmeti v zadnji triadi devetletne osnovne šole izbirni? Menda zato, da bi imeli učenci možnost izbirati tisto, kar jih veseli oziroma posebej zanima. Na prvi pogled temu ni kaj oporekati. Zakaj bi torej nekoga »silili«, da mora v šoli risati, peti, oblikovati, kuhati ...? Toda prav gotovo so za mnoge »prisilni« predmeti tudi

matematika, slovenščina in tuji jeziki, kemija, fizika, zgodovina itd. Seveda nihče ne misli, da bi jih zato morali uvrstiti med izbirne predmete; prav gotovo pa bi lahko zmanjšali obseg njihovih vsebin (črtili to in ono iz predmetnika) in s tem razbremenili učence.

JOŽE GRAJ

130 let Rdečega križa  
Biti človek za človeka

Pod geslom *Biti človek za človeka* so v Ljutomeru počastili 130 let Rdečega križa na Slovenskem

V 130 letih, odkar v Sloveniji deluje organizacija Rdečega križa, je opravljeno veliko poslanstvo na več področjih, posebno se v zadnjem času, ko so pomagali beguncem iz Bosne pa tudi domačim ljudem, ki so ostali brez zaposlitve. Organizacija Rdečega križa je tudi nepogrešljiva pri organiziranju krvodajalskih akcij. Dobro je, da ljudje radi storijo kaj dobrega, saj so se lepo odzvali tudi pri najnovejši akciji Rdečega križa Slovenije, kajti mnogi niso zavrgli položnic in povabila za prispevek, ampak so vsi skupaj nakazali na račun Rdečega križa čez 60.000 tolarjev, je na slovesnosti v Ljutomeru povedal generalni sekretar RK Slovenije Mirko Jenič.

Župan občine Ljutomer Ludvik Bratuša se je v svojem nagovoru zahvalil vsem aktivistom, krvodajalcem in drugim, ki so kakorkoli pomagali. Po svoje je pomagala tudi Občina Ljutomer, ki je danar, namenjen za poslovna darila ob novem letu, nakazala Rdečemu križu. Za to gesto se je zahvalil predsednik območne organizacije RK Ljutomer Boris Prejac, prav tako pa tudi vsem, ki so v minulih letih pomagali sočloveku v nesreči in drugih težavah.

Na slovesnosti ob 130-letnici RKS so podelili priznanja, ki so jih prejeli: Vera Bogdan (Ljutomer), Franc Blažič (Ključarovi), Ana Mihalič (Stročja vas), Pavla in Franc Šoba (Krapje), Vera Slavič

(Križevci) in Ludvik Bratuša (župan). Priznanja so prejeli tudi organizacije RK v Stari Novi vasi, Veržetu, obratu Mure v Ljutomeru, potem Občinski štab civilne zaštite Ljutomer, OŠ Cvetko Golar Ljutomer, Klub zdraviljenih alkoholikov Ljutomer, Zveza šoferjev in avtomobilistov Ljutomer in transfuziološki oddelek bolnišnice Murska Sobota.

Na prireditvi ob 130-letnici RKS v Ljutomeru so nastopili učenci ljutomerske glasbene šole, učenci OŠ Križevci pri Ljutomeru in varovanci zbirnega centra za begunce iz Veržeta. Ti so se tudi javno zahvalili za vso pomoč.

F. FERENČEK

Visoko republiško priznanje za Dvojezično OŠ Dobrovnik  
Vzorno vzdrževana in čista

Na Dvojezični OŠ Dobrovnik so imeli ob koncu minulega leta še en razlog več za praznovanje veselega decembra, kot se je oprijelo ime za zadnji mesec v letu. S Turistične zveze Slovenije so namreč prejeli sporočilo, da so jih uvrstili na 1. mesto projekta Moja dežela – lepa, urejena in čista, in sicer v kategoriji osnovnih šol.

S čim so si zaslužili tako visoko priznanje? Posebna komisija je med drugim ugotovila, da je dobrovniška osemletka vzorno vzdrževana in čista. Posebno lep videz ji daje domiselna izraba šolskega parka in dvorišča, poleg tega pa imajo tudi lepo urejeno



Tale posnetek je nastal seveda še pred zimo, ko je bilo prijetno posedati in se igrati na prostotem pred dobrovniško osemletko.

igrišče. V delu parka so urejen kotiček za oddih v naravi in družabne igre, ograjen vrtiček, čebelnjak in vodnjak. Vse je dokaj domiselno in uporabno. Posebno

skrbijo tudi za notranost šole. Le malokje je mogoče najti toliko rož kot ravno pri njih. Tudi parkirišče pred šolo je lepo urejeno. Pri vzgojno-izobraževalnem

delu namenjajo posebno pozornost tudi »turistični« vzgoji, in to je v zadnjih letih rodilo konkretne sadove – tudi kraj je lepše urejen.

J. G.

Tudi med srednjimi šolami v Sloveniji ima Pomurje v tej akciji »zmagovalca«, in sicer je to Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci. Po oceni Pomurske turistične zveze pa bi lahko med najlepše urejene osemletke v Sloveniji uvrstili tudi OŠ Gornja Radgona, ki se ponaša z vzdrževanimi in čistimi prostori, negovanim šolskim vrtom, lepo urejenimi površinami okrog šole, prijaznostjo, sproščenostjo ...



Pomurske občine v številkah

# Po velikosti ljutomerska, po prebivalstvu pa soboška

Ker se ob začetku novega leta pojavljajo razni zanimivi statistični podatki, smo pokukali v organiziranost lokalne samouprave v Pomurju.

Kot je znano, je v Sloveniji s 1. januarjem leta 1995 nastalo 147 novih občin, med katerimi jih ima 11 status mestne občine. V pokrajini ob Muri je zdaj 18 občin, od tega ima mestni značaj le Murska Sobota. Po površini je največja Občina Ljutomer, ki meri 175 kvadratnih kilometrov in ima 5.655 hišnih števil, v 69 naselij, na njenem območju pa prebiva 18.771 prebivalcev. Po številu prebivalstva je na prvem mestu Mestna občina Murska Sobota, kjer so našli 21.198 prebivalcev, 4.543 hišnih števil in 11 naselij, čeprav je njena površina le 64 kvadratnih kilometrov.

Druga po velikosti je Občina Lendava, na 154 kvadratnih metrih in v 26 naseljih s 4.369 hišni-

## Zimska služba

V želji, da bi se kar najbolje pripravili na funkcioniranje zimske službe v Občini Radenci, so občinski svetniki terjali plane vseh izvajalskih služb. Dobili so jih pravočasno in jih brez bistvenih sprememb tudi sprejeli.

Cestnemu podjetju M. Sobota so zaupali skrb za lokalne ceste, Komunalno podjetje Gornja Radgona je odgovorno za izvajanje zimske službe na mestnih ulicah, hodičniki za pešce in javnih parkiriščih v Radencih, krajevni skupnosti Radenci in Kapela pa sta prevzeli skrb za pluzenje krajevnih cest na svojih območjih.

Po izračunih CP M. Sobota bodo znašali stroški za vzdrževanje in varstvo lokalnih cest v zimskih razmerah nekaj čez 605.000 tolarjev. Najprej bodo poskrbeli za odseke Gornja Radgona-Sp. Ivanjci-Co-gentinci, Okoslavci-Očeslavci, Hrašenski Vrh-Murski Vrh, Janžev Vrh-Kapela, Kapela-Rožički Vrh in Kapela-Hrastje-Mota (spadajo v II. prioriteto), nato pa še za odseka Dragotinci-Okoslavci in Hrašenski Vrh-Rački Vrh (III. prioriteta).

Na papirju je res vse lepo načrtovano in zapisano. Ljudje si seveda želijo, da bi bilo tako tudi v praksi. Izkušnje iz minulih let v vseh primerih niso ravno spodbudne. K boljшему stanju pa bodo morali prispevati delček tudi krajin sami, kar velja zlasti za čiščenje pločnikov pred svojimi domačijami in na odsekih, ki niso uvrščeni med javne ceste.

J. G.

murske občine so po velikosti precej manjše. Na prvi pogled se zdi skoraj neverjetno, da je po velikosti na visokem sitem mestu Občina Hodoš - Šalovci. Meri namreč kar 76 kvadratnih kilometrov z 8 naselji in 924 hišnimi številkami, medtem ko je prebivalstva le 2.467

Sledi Občina Cankova - Tišina z 69 kvadratnimi kilometri površin. Tam živi 6.604 prebivalcev v 20 naseljih in 1.845 hišnih številkah. Občina Gorjani Petrovci meri 67 kvadratnih metrov površin, kjer je 14 naselij in 1.035 hišnih števil z 2.575 prebivalci. Zanimivo je, da je v primerjavi z njo še nekoliko manjša Občina Beltinci (62 kvadratnih kilometrov), ki premore le 8 naselij z 2.400 hišnimi številkami, kjer živi 8.667 prebivalcev. Tik za njo je po površini Občina Kuzma, in sicer s 60 kvadratnimi kilometri. 4.560 ljudi živi v 12 naseljih

s 1.395 hišnimi številkami. Občina Črenšovci se razprostira na 52 kvadratnih kilometrih z 9 naselji in 1.760 hišnimi številkami ter s 6.125 prebivalci. Le za 1 kvadratni kilometer (51) je manjša Občina Sveti Jurij, ki premore 27 naselij in 1.121 hišnih števil s 3.028 prebivalcev.

V Občini Rogasovi, ki se razprostira na 40 kvadratnih kilometrih, so našli 11 naselij in 1.115 hišnih števil, v katerih prebiva 3.880 prebivalcev. Sorazmerno majhna je Občina Radenci, saj meri 34 kvadratnih kilometrov. 5.470 prebivalcev živi v 22 naseljih s 1.657 hišnimi številkami.

Občina Turinšice meri 24 kvadratnih kilometrov, ima 4 naselja z 972 hišnimi številkami in 3.676 prebivalcev. Daleč zadaj je druga najmanjša pomurska občina Kobilje. Meri namreč le 20 kvadratnih kilometrov z enim samcatim naseljem in 231 hišnimi številkami ter s 644 prebivalci. Še manjša je Občina Odranci, ki se razprostira na bori 7 kvadratnih kilometrih. V enem naselju s 451 hišnimi številkami pa je dokaj veliko prebivalcev (1.802).

MILAN JERŠE

## Seja sveta v občini Videm ob Ščavnici

### Novo ime občine

V občini so se odločili, da bi bilo bolje, da bi zaradi lažjega razumevanja in da bi povrnilo stanje, kot je bilo nekoč, zamenjali sedanje ime sedeža in lokalnega središča občine. Namesto Videm ob Ščavnici naj bi se po novem imenoval Sveti Jurij ob Ščavnici. Pojem Videm pa bi še naprej ostal kot del oziroma trg tega zaselka pri Svetem Juriju, okrog katerega naj bi bilo tudi pet ulic. Te bodo poimenovali po znamenitih ljudeh, ki so se tukaj rodili: dr. Antona Korošcu, Bratku Kreftu in Edvardu Kocbeku, poleg tega pa se bosta dela naselja imenovala Blagus in Biserjane.

Geodetska uprava je že dala predlog, od kod do kod naj bi potekala ulice. Nekateri od svetnikov se niso ravno strnjali s to razporeditvijo, saj bi nekatere hiše, ki so že desetletja spadala pod eno naselje, po novem prišle v drugo. Odločitev pa še ni dokončna, najprej bo predlog šel v enomesečno javno razgrnitev. Potem ga bodo znova obravnavali. Sprememba imena naselja ali vasi pa se lahko razglasi, tako piše v 97. členu statuta Občine Sv. Jurij ob Ščavnici, če zanj glasujeta najmanj dve tretjini članov občinskega sveta.

Sprejeli so tudi premoženjsko bilanco stare občine (ki pa ni osnova za delitev premoženja, ra-

zen za stanovanjski sklad za leti 1994 in 1995). Občinski svet je tudi pooblastil nadzorni odbor Občine Gornje Radgona, da pregleda gradivo. Za stanovanjski sklad naj strokovna služba v Gornji Radgoni pripravi ustežen pregled prihodkov in odhodkov za obdobje 1990-1994, in sicer po legi. Nekoliko bolj zadržani pri tem pa so bili tudi zato, ker so menjati, da se je veliko delalo, pogodbe pa so se podpisovale post festum.

Sprejeli so tudi rebalans proračuna za leto 1996, ki je za sedemnajst milijonov tolarjev večji, kot je bil predlagani proračun. Toliko več znašajo tudi prihodki.

Svetnika Stanka Gregoreca pa je med drugim zanimalo, zakaj so se povečale plače občinskim organom. Župan mu je odgovoril, da če delavci dobro delajo, morajo dobiti dobro plačo, hkrati pa pojasnil, da dobijo še vedno manj kot predvideva zakon.

Občina je v preteklih letih namenila za šport manj, kot je bilo predvideno, to pa pomeni, da če ne bodo izkoristili vseh sredstev, bodo v prihodnje od države dobili manj, zato so se vsi strinjali, da je potrebno to, kar dobijo, tudi nameniti za šport.

Padla je tudi pobuda, da bi v vasi Žihlava in Slaptinci uredili vodovod. In sicer bi ga podaljšali iz Ljutomerske občine, od vasi Bolehnečici.

## Tiskovna konferenca mestnega župana Številni stiki odpirajo okno v svet

Župan Mestne občine Murska Sobota Andrej Gerenčer je pripravil novoletno srečanje s predstavniki sredstev javnega obveščanja, povezano s tiskovno konferenco ob izidu Soboških novin.

Kot je uvodoma poudaril, je bilo v minulem letu veliko storjenega tako na naloženem področju kot pri zagotavljanju kakovosti življenja. Pri tem je poudaril dobro sodelovanje občinske uprave z mestnim svetom, kar je pripomoglo k številnim konkretnim dogovorom, zlasti še o pomembnih prostorsko-ureditvenih in prometnih vprašanjih. Na prvo mesto je postavil zazidalni načrt za mestno jedro in prometno študijo z uvedbo modrih con. Tako nameravajo v mestnem jedru zgraditi podzemne garaže in objekte širšega regijskega pomena, kot je npr. Pokrajinska in študijska knjižnica, kjer pričakujejo 50-odstotno udeležbo države.

Po besedah župana Andreja Gerenčerja pripisujejo velik pomen gradnji avtoceste, katere trasa bo potekala med naseljem Bakovci in Krog ter med rakicanskim letališčem in farmo Jezera. Omenil je tudi dogovor z Madžarsko o gradnji mednarodne železniške proge Murska Sobota-Hodoš-državna meja. V minulem letu so se uveljavile tudi številne mednarodne povezave murskosoboške občine na političnem, gospodarskem, kulturnem in športnem področju. Zgledno je sodelovanje s partnerskim mestom Ingolstadt v Nemčiji, kjer je v tovarni Audi zaposlenih precej naših delavcev. Vse tesnejši so tudi stiki s sosednjo Železno županijo na Madžarskem, predvsem s Slovenci v Porabju. Kot obmejno območje se murskosoboška občina čedalje bolj vključuje v razne evropske projekte v okviru programa Phare, zato si prizadevajo v svetu ob Muri čimprej ustanoviti regijo, s čimer bi bila omogočena lažja izpeljava načrtovanih vlaganj. 8. junija pa se je na željo naših izseljencev v ZDA uresničila zamisel v pobratenu z Bethlehemom.

Na domačem prizorišču mestni župan ocenjuje kot velik dosežek to, da so med prvimi v državi sprejeli premoženjsko-delitveno bilanco nekdanje soboške občine, kar je omogočilo hitrejši razvoj posameznih novonastalih občin. V tem času so izbrali tudi mestni grb in zastavo. Med naložbami je najpomembnejša obnova čistilne naprave, ki jih bo stalo okrog 180 milijonov tolarjev. Pohvalijo pa se lahko tudi z novim atletskim stadionom in gradnjo telovadnice pri prvi osemletki v Murski Soboti, ki naj bi bila končana do začetka novega šolskega leta. Precej je bilo narejenega tudi na komunalnem in cestnem področju, medtem ko naj bi dali idejni projekti za plinifikacijo in izrabo geotermalne energije čimprej otipljivejše rezultate.

V nadaljevanju tiskovne konference je predsednik mestnega sveta Rudolf Horvat poudaril tvorno sodelovanje z mestno upravo in dobro delo občinskih odborov, ki so nekakšna pomoč županu in upravni enoti. Med drugim je omenil, da so bile vse seje mestnega sveta (12 rednih in 2 izredni) sklepne več kot 90-odstotno, kar kaže na velik interes svetnikov in njihovih političnih strank. Uveljavil se je tudi sklad stavbnih zemljišč, v prvi polovici leta 1997 pa naj bi rešili odprto vprašanje premoženja komunalnega podjetja. Kot je navedel tajnik občinske uprave Tibor Cigut, je zaživelo delo stanovanjskega sklada kot neprofitne organizacije. V letu 1996 so razpolagali s 312 stanovanji, v letu 1997 pa bo največji finančni zaloga gradnja 42-stanovanjskega objekta v Razlagovi ulici v Murski Soboti, katerega predračunska vrednost je 305 milijonov tolarjev. V njem bodo socialna in neprofitna stanovanja.

Ob tej priložnosti je odgovorna urednica Brigita Bavčar predstavila poskusno številko občinskega glasila Soboške novine. Izšlo so v nakladi 7.000 izvodov in so jih brezplačno prejela vsa gospodinjstva v mestni občini. Novo glasilo, ki skuša na 20 straneh občane čim bolj informirati o dogajanjih v občini, je stalo približno 750 tisoč tolarjev, saj so precejšnjo pozornost namenili njegovi grafični podobi.

MILAN JERŠE

## 22. seja Občinskega sveta Občine Cankova - Tišina

# Nadzorni odbor se bo moral podviziati

Čeprav se je začela zadnja seja Občinskega sveta Občine Cankova - Tišina v letu 1996 v slavnostnem razpoloženju - vlogu dedka Mraza je dokaj prepričljivo odigral svetnik Anton Omar iz Rankovec - se je malce nepričakovano zapletlo že pri prvi točki dnevnega reda. Na predlog župana Alojza Flegarja so namreč obravnavali poročilo nadzornega odbora. Njegov predsednik Franc Šadl je pojasnil posamezne postavke preglednega finančnega poslovanja občine. Pri tem je ugotovljeno, da so tekoče investicije končane, obračunane in prenesene. Med drugim je navedel, da je sedanja vrednost pokrita iz sklada osnovnih sredstev in da ni nobenih posojil. Prav tako so v celoti poravnane terjatve in obveznosti. Poleg tega je inventar opisan. Prav tako se dobro stekajo dohodki, pri pregledu stroškov pa niso bile ugotovljene nobene nepravilnosti.

Kljub takemu poročilu so se v razpravi pojavljala številna vprašanja. Franca Horvata je najbolj zanimalo, ali so bile pregledane vse ponudbe na razpis. Franc Šadl mu je odgovoril, da je bila dražba pregledana, zaradi kratkega časa pa ni bila opravljena posebna analiza ponudb.

Pri tem je Jože Farič navedel, da so svetniki med letom dobili zapisnike s sej nadzornega odbora, kjer so navedeni ponudniki. Za Slavico Gomboc pa je bilo najpo-

membnejše, ali so račune plačevali v zakonsko določenem roku, pa tudi to, ali so bila sredstva vezana, s čimer bi lahko pridobili dodatna sredstva v obliki obresti. Ob podatku, da traktorje takse niso bile v celoti izterjane, je pripomnila, da so le-te prihodek krajevnih skupnosti, ne pa občine.

Poleg tega jo je zanimalo, za kaj so se porabile dotacije, pripomnila pa je tudi, da bi se nadzorni odbor moral sestajati več-

krat letno. Antona Omarja so najbolj bodli v oči reklamni panoji, zato je terjaj podatek, kolikšno je njihovo število, ali imajo vsi dovoljenje za postavitev in koliko je pri tem zaslužila občina, saj je del stroškov odpadel tudi na posamezne politične stranke. Ker na tej seji ni dobil konkretnega odgovora, je predsednik občinskega sveta Viktor Vrečič predlagal, da do prihodnjč nadzorni odbor pripravi izčrpno poročilo, iz katerega bodo jasno razvidni odgovori na vprašanja svetnikov.

»Pri tem pa od nadzornega odbora ne zahtevajte, da bo računsko sodišče, kajti župan, ki je odgovoren za izvajanje proračuna, mora v vsakem trenutku pojasniti posamezne postavke,« je pripomnil Jože Farič, ki vodi odbor za proračun in finance. Ta je tudi podal predlog rebalansa proračuna za leto 1996.

## Za 18,2 odstotka višji rebalans proračuna

V rebalansu občinskega proračuna je prišlo do treh sprememb. Tako so pri sofinanciranju črtali 500 tisoč tolarjev, kolikor bi KS Gederovci morala prispevati za kabelsko TV. Ta znesek je prenesen v naslednje leto. Ker so občani Domajinec v posebnih obliki prispevali 2 milijona SIT za popravilo mostu, je faktura izvajalca toliko nižja. Tretja sprememba pa se nanaša na ureditev ceste Gerlincci-Kovač, kjer se je znesek znižal od 7 na 6,5 milijona tolarjev, kolikor znaša lastni prispevek občanov. Od prvotno načrtovanih 310,376 milijona tolarjev občinskega proračuna se je leta z rebalansom povečal za dobrih 56,548 milijona, kar je skupno 366,924 milijona SIT ali 18,2-

odstotno povečanje.

Po krajši razpravi, v kateri je bilo med drugim rečeno, da bo stalo kabelsko TV-omrežje med Tišino in Gederovci približno 2,4 milijona tolarjev, so svetniki potrili tudi predlog odluka o občinskem proračunu za leto 1996.

## Že o proračunu za 1997!

Spodbudno pa je, da so tokrat obravnavali že osnutek proračuna za leto 1997. V Občini Cankova-Tišina namreč ne nameravajo čakati na sprejem državnega proračuna, ampak bodo takoj po novoletnih praznikih ob sodelovanju ministrstva za finance pripravili nov proračun. Predvidevajo, da bo občinski svet konec januarja ali v začetku februarja sprejel občinski proračun. Ta naj bi bil »težak« več kot 358 milijonov, po nekaterih optimističnih predvidevanjih pa bi lahko raču-

nali celo na 500 milijonov SIT.

In kaj naj bi naredili s tem denarjem? Kot je povedal župan Alojz Flegar, bodo nadaljevali z gradnjo kanalizacijskega omrežja v krajevnih skupnostih Cankova in Gederovci, medtem ko so v Borejih tik pred koncem teh del. Pred dokončanjem so projekti za obnovo magistralne in s tem načrtovana ureditev pločnikov in kolesarske steze. Prav tako naj bi zgradili čistilno napravo na Cankovi, nadzidali in prizidali Osnovno šolo Tišina, uredili cestno povezavo od jezera v Ledavskem jezeru do Kraš, k čemur nameravajo pritegniti tudi ministrstvo za okolje in prostor ter Mestno občino Murska Sobota. Hkrati naj bi uredili občinsko zgradbo ter prostore krajevnih skupnosti in krajevnega urada na Cankovi. Pripravljajo tudi projekto za revitalizacijo potokov Mokoša in Dobra, medtem ko nadaljevanje obnove zadružnega doma na Tišini ne obremenjuje proračunskih sredstev. Svetniki so sklenili, da do sprejetja proračuna za leto 1997 velja sklep o začasnem financiranju občinskih proračunskih porabnikov.

MILAN JERŠE



## Domsko varstvo starih

## Samo denar ne odkupuje

Kar kapljajo predlogi novonastalih občin, da bi si vsaka v svoji občini postavila dom za stare, in o tem začno občinski sveti zelo resno razpravljati.

V vsaki občini dom za starejše? Nespametno, nepotrebno, pretiravanje v želji, imeti vse, kar imajo veliki, država za vse nima denarja, premajhni domovi niso gospodarni ... Vse to so morda umešne pripombe proti, vendar le ne gre prezreti, da so občinski predlogi upravičeni, saj vidijo ljudi, ki bi bili potrebni domskega varstva, a zanje ali ni prostora v sedanjih domovih ali ne želijo oditi iz domačega kraja. Vprašanje domskega varstva za stare v Pomurju torej ni primerno rešeno. Naša regija ima premalo posteljnih zmogljivosti, saj v sedanja domova lahko sprejmejo le 3 odstotke populacije, stare nad 65 let, medtem ko je normativ 4,5 odstotka.

»Občine imajo potrebe, vendar bi lahko uspele združene. Najrealnejši bi bil skupni predlog za dom občin Gornja Radgona, Radenci in Ljutomer, vendar je vprašanje lokacije,« je menila direktorica doma za starejše v Rakičanu Viola Bertalančič. Rakičanski dom je namreč že prezaseden, saj imajo okoli tristo varovancev, na prostor v domu pa čaka še sedemdeset ostarelih. Saj bi lahko sprejeli v dom tudi te, je ugotavljala sogovornica, če bi dom zapustili mlajši varovanci oziroma če bi bilo zanje rešeno varstvo na drug način. Tako pa stanuje sedaj v domu v Rakičanu okrog 13 odstotkov varovancev, ki so mlajši od 65 let, tak delež pa imajo tudi v drugih slovenskih domovih, namenjenih za stare. In prav s tem problemom se odpira zelo umešno vprašanje kategorizacije domov v državi.

»Ne samo po zmognosti plačila oskrbe, ampak glede na specifično in potrebe varovancev,« je povedala Viola Bertalančič. Nekateri domovi po Sloveniji se že sami razvrščajo, saj nekateri sprejemajo samo hodeče, drugi pa spet varovance, ki potrebujejo zdravstveno oskrbo ali postopoma postajajo negovalna bolnišnica, pa čeprav formalno te zadeve še niso določene. Država je sicer postavila standarde in normative domskega varstva, kar tudi pomeni, da domovi tisto »več« lahko prodajo na trgu. Toda pravno te stvari še vedno niso postavljene.

»Že se oglašajo društva, posamezniki, tudi ti, ki so bili na tujem, da bi si vplačali mesto za stare dni, toda na žalost pri nas to še ni urejeno,« je povedala sogovornica. Prav tako je še nerešeno vprašanje zunajzavodske oskrbe starih. Nekajurna pomoč na domu prek javnih del je nadvse dobrodošla, vendar pa ni celostna, in tistim, ki ne želijo v dom, ne zadošča.

Pri varstvu za stare se odpirajo številna vprašanja in potrebe po urejanju razmer, toda popolne in dobre oskrbe starih samo država z institucionalnim varstvom nikoli ne bo mogla dati. Tukaj so vendar svojci, starejšim najbližji, ki lahko za dobro počutje in prijetno starost svojih dragih naredijo največ.

»Zelo poudarjamo sodelovanje svojcev pri oskrbi starostnika. Dosti je takih, ki prihajajo dnevno, zato so varovanci zadovoljni. Kjer pa stikov ni, to ni dobro ne za varovanca ne za nas zaposlene,« je povedala Viola Bertalančič. Denar za plačilo domske oskrbe namreč ne nadomesti tiste človeške vezi med najbližjimi, vezi, ki jo starejši tako želijo in potrebujejo. Z denarjem se tudi ni mogoče odkupiti za pozabljanje svojih najbližjih ali se opravičiti pred samim seboj.

MAJDA HORVAT

Konec lanskega leta so v Domu starejših v Rakičanu odprli prizidek, v katerem so dobili prostore za delovno terapijo, dvorano za prireditve in sejno sobo ter garderobo za zaposlene v kuhinji. Vrednost naložbe je bila 42 milijonov tolarjev, plačala jo je država, za opremo, ki je stala 3,5 milijona, pa je denar zbral dom.

## Gimnazijci pomagajo otrokom

## Velik prijatelj

Otrok sanja, da bi imel prijatelja, velikega, starejšega, lepega, takšnega, ki bi ga branil, ob katerem bi ponosno stopal po ulici in s katerim bi se postavil pred sošolci in otroki iz soseščine.

Ob njem bi se še sam postavil na prste, da bi postal večji, ter visoko dvignil glavo, saj bi postal pomembnejši. Otrok sanja o velikem prijatelju, takšnem, ki bi vedel povedati mnogo zanimivih stvari, ki bi ga hotel poslušati in se ne bi norčeval iz njega in njegovega pripovedovanja, takšnega, ki bi mu bil vzor. Veliki prijatelj, prav takšen, kot iz sanj, kje si?

Na šoli je bilo prvo spoznavno srečanje med dijaki gimnazije, prostovoljci za pomoč otrokom in učenci. Pari so že bili sestavljeni, prostovoljci in učenci so se izbrali, ko je nekdo potkal na vrata. »Kateri pa bo imela mene?« je vprašala deklica, ker je tako kot njena sošolka hotela dobiti veliko prijatelji. Dekleta so se spogledala, nekoliko premetala obveznosti in našla čas za prijateljstvo in odkrile se za eno deklico. In tako se je začelo še eno prijateljstvo. A kadar gre za pravo prijateljstvo, odprti topel odnos, takrat zori še dosti več, takrat ti mladi prostovoljci osnovnošolskemu otroku lahko dajo veliko več. Ali kot je zapisala Breda Gerencner, socialna delavka murskosoboškega Centra za socialno delo: osnovni namen prostovoljnega dela mladih srednješolcev z osnovnošolci je v primarni preventivi, osebnostni rasti in višji kakovosti življenja. Saj mladi otrokom pomagajo pri učenju in premagovanju odpora do šole, pri uveljavljanju in doživljanju uspešnosti, zapolnitvi čustvenega primanjkljaja, blažitvi neprilagojenih vzorcev vedenja, razvijanju primerne vzorca vedenja do vrstnikov, odraslih, drugačnosti, pridobivanju večših za reševanje konfliktnih razmer ...

»Pomoč je namenjena predvsem otrokom, ki imajo učne težave, saj če si otrok popravi šolski uspeh, se deloma popravijo tudi druge motnje pri otroku. Otroci pridobi učne in delovne navade, spremeni odnos do šole, učiteljev, vrstnikov, počuti se bolj sprejetega, pridobi samozavest in je varnejši. Skratka otroci zori. S tem pa ne pridobiva samo otrok, ampak tudi njegova družina, saj če je boljši uspeh v šoli, se otrok bolje počuti in se drugače obnaša v šoli in seveda tudi doma. Zadovoljni so tudi starši in seveda učitelji.

Pridobijo pa tudi prostovoljci, ki tako razvijajo svojo socialno

občutljivost, imajo občutek koristnosti in sami obnavljajo določeno učno snov. Spoznavajo tudi družinske razmere in življenje otrok. Vsak otrok ima svojo zgodbo in prostovoljec jo pozna. Torej ne

gre samo za učenje, ampak tudi za prijateljstvo. Prostovoljec je otroku na voljo v vsaki okoliščini. In na osnovi prijateljstva se potem lahko učita in gradita še vse drugo,« je program prostovoljnega dela v pomoč otrokom predstavila Breda Gerencner.

S projektom so poskusno začeli sredi lanskega šolskega leta, sedaj pa že ima tudi potrdilo ministrstva za socialne zadeve kot eden spre-

**Maša Šiftar:** Na gimnaziji je precej zanimanja in precej se nas ukvarja s to pomočjo, tako fantov kot deklet.

**Barbara Perič:** Ti otroci se na nas zelo navežejo, morda se celo preveč zanašajo na našo pomoč, misleč: Saj če ne bo šlo, mi bo že pomagala. Tudi starši se oprimejo tega, rekoč: Saj bo prišel k vam, pa mu boste vi spet pomagali. Tudi zadnjič ste mu.

**Maša:** Nasploh ti pari zelo dobro funkcionirajo. Otroci so večinoma uspeli končati razred.

**Barbara:** Sama sem bila zelo ponosna, če sem imela starejšo prijateljico in sem lahko šla k njej ali kam z njo. Mlajšim to zelo dosti pomeni, če imajo nekoga, s katerim se lahko pogovorijo.

**Maša:** Dostikrat sem v filmih gledala o problemih, ki jih imajo otroci, in zdi se mi slabo, da se že v tako zgodnjih letih otroci morajo ubadati z njimi. Zato sem razmišljala, da če sem sposobna, zakaj potem ne bi pomagala. Mlajši si morajo najti idol,

potem se jim zdi vse za nekaj stopinj lepše.

**Barbara:** Odlični učenci so lahko delali na računalniku, on pa ne. To ga je zelo vzdrazilo. Vedno mi je govoril, da bi tudi on delal na računalniku. Mislim, da ni prav, da tovariši dela takšne razlike. O. K., prav, da odlični znajo, toda nepošteno je bilo do njega, saj že tako ni imel volje, potem pa še na računalniku ni smel delati. Ne morem vam povedati, kako ga je to vzdrazilo.

**Maša:** Potem se je komaj sprizgnil s tem, da se sam mora učiti. Imela sem srečo, da sva z učiteljico dobro sodelovali. Napisala je vprašanja, bistveno, kar se mora naučiti, in sva se potem učila za dve. Pred tem je imel tihi odpor, saj pred tablo ni govoril nič. Potem pa je vsaj poskušal in uspel za tisto dvojko.

**Maša:** Časa nimam, ampak za otroke, ki potrebujejo pomoč, si ga je treba vzeti.

**Barbara:** Res je v šoli veliko obveznosti, toda ta ena ura je tako malo. Najdem si jo zanj, tudi dve, če me potrebuje.

## Kateri argumenti bodo obveljali za prihajajočo devetletno osnovno šolo?

## Protesti, odstopi ...

Kmalu zatem, ko je nacionalni kurikulumni svet sprejel predlog novega predmetnika za devetletno osnovno šolo (splošen začetek je predviden v šolskem letu 2001/2), so se začeli dokaj množični protesti in kritike tistih, ki se nikakor ne strinjajo, da bi bili predmeti likovna in glasbena vzgoja, tehnični pouk in gospodinjstvo le izbirni predmeti v zadnjih treh razredih devetletke.

Te dni smo prejeli v naše uredništvo tudi izjavo dvajsetih vodij študijskih skupin za likovno vzgojo v osnovnih šolah ter vodij predmeta umetnost - likovni del v gimnazijah, srednjih in poklicnih šolah v Sloveniji, s katero podpirajo odstop predstavnikov likovne vzgoje v kurikulumnih telesih strokovnega sveta za splošno izobraževanje, nacionalnega kurikulumnega sveta in predmetne kurikulumne komisije za likovno vzgojo. Obenem zahtevajo, da zaradi posebne narave in vloge likovne umetnosti ostane likovna vzgoja obvezen predmet tudi v prihodnji devetletki, in to z najmanj toliko urami, kot jih je bilo doslej v gimnazijah, srednjih in poklicnih šolah pa naj teoretične vsebine iz likovne vzgoje in zgodovine likovne umetnosti, ki so jih izvajali doslej v glavnem le na besedni ravni, dopolnijo s praktičnim likovnim izražanjem in ustvarjanjem mladih.

Poseben način nestrinjanja s predlogom predmetnika so sredi decembra izrazili tudi na OŠ Beltinci, kjer so protestno odstranili s sten vse likovne izdelke.

In zakaj naj bi bili omenjeni ter še nekateri drugi predmeti v zadnji triadi devetletne osnovne šole izbirni? Menda zato, da bi imeli učenci možnost izbirati tisto, kar jih veseli oziroma posebej zanima. Na prvi pogled temu ni kaj oporekati. Zakaj bi torej nekoga »silili«, da mora v šoli risati, peti, oblikovati, kuhati ...? Toda prav gotovo so za mnoge »prisilni« predmeti tudi

matematika, slovenščina in tuji jeziki, kemija, fizika, zgodovina itd. Seveda nihče ne misli, da bi jih zato morali uvrstiti med izbirne predmete; prav gotovo pa bi lahko zmanjšali obseg njihovih vsebin (črtali to in ono iz predmetnika) in s tem razbremenili učence.

JOŽE GRAJ

ma. Pri vseh vključenih učencih je viden uspeh, če ni bil boljši, pa je vsaj ostal na isti ravni. Kajti že vsak majhen napredek pri otroku je velik uspeh,« je povedala sogovornica Breda Gerencner. Zelo dobre izkušnje s prostovoljnim delom v pomoč otrokom pa bi, kot je menila, kazalo razširiti na vse ljudi, ki so pomoči potrebni, naprimer na pomoč invalidom, starim, otrokom s posebnimi potrebami, kajti prostovoljec je lahko vsak, ki ima topel človeški odnos, ki je zanesljiv, zavzet in potrpežljiv, ki je sočloveku prijatelj.

MAJDA HORVAT

## Visoko republiško priznanje za Dvojezično OŠ Dobrovnik Vzorno vzdrževana in čista

Na Dvojezični OŠ Dobrovnik so imeli ob koncu minulega leta še en razlog več za praznovanje vselega decembra, kot se je oprijelo ime za zadnji mesec v letu. S Turistične zveze Slovenije so namreč prejeli sporočilo, da so jih uvrstili na 1. mesto projekta Moja dežela - lepa, urejena in čista, in sicer v kategoriji osnovnih šol.

S čim so si zaslužili tako visoko priznanje? Posebna komisija je med drugim ugotovila, da je dobrovniška osemletka vzorno vzdrževana in čista. Posebno lep videz ji daje domiselna izraba šolskega parka in dvorišča, poleg tega pa imajo tudi lepo urejeno

Tudi med srednjimi šolami v Sloveniji ima Pomurje v tej akciji »zmagovalca«, in sicer je to Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci. Po oceni Pomurske turistične zveze pa bi lahko med najlepše urejene osemletke v Sloveniji uvrstili tudi OŠ Gornja Radgona, ki se ponaša z vzdrževanimi in čistimi prostori, negovanim šolskim vrtom, lepo urejenimi površinami okrog šole, prijaznostjo, sproščenostjo ...



Tale posnetek je nastal seveda še pred zimo, ko je bilo prijetno posedati in se igrati na prostotem pred dobrovniško osemletko.

igrišče. V delu parka so urejen kotiček za oddih v naravi in družabne igre, ograjen vrtiček, čebelnjak in vodnjak. Vse je dokaj domiselno in uporabno. Posebno

delu namenjajo posebno pozornost tudi »turistični« vzgoji, in to je v zadnjih letih rodilo konkretne sadove - tudi kraj je lepše urejen.

J. G.

## 130 let Rdečega križa Biti človek za človeka

Pod geslom *Biti človek za človeka* so v Ljutomeru počastili 130 let Rdečega križa na Slovenskem

V 130 letih, odkar v Sloveniji deluje organizacija Rdečega križa, je opravljeno veliko poslanstvo na več področjih, posebno še v zadnjem času, ko so pomagali beguncem iz Bosne pa tudi domačim ljudem, ki so ostali brez zaposlitve. Organizacija Rdečega križa je tudi nepogrešljiva pri organiziranju krvojedalskih akcij. Dobro je, da ljudje radi storijo kaj dobrega, saj so se lepo odzvali tudi pri najnovejši akciji Rdečega križa Slovenije, kajti mnogi niso zavrgli položnic in povabila za prispevek, ampak so vsi skupaj nakazali na račun Rdečega križa čez 60.000 tolarjev, je na slovesnosti v Ljutomeru povedal generalni sekretar RK Slovenije Mirko Jelenič.

(Križevci) in Ludvik Bratuša (Zupan).

Priznanja so prejele tudi organizacije RK v Stari Novi vasi, Veržetu, obratu Mure v Ljutomeru, potem Občinski štab civilne zaštite Ljutomer, OŠ Cvetko Golar Ljutomer, Klub zdraviljenih alkoholikov Ljutomer, Zveza šoferjev in avtomobilistov Ljutomer in transfuzijsko loški oddelek bolnišnice Murska Sobota.

Na prireditvi ob 130-letnici RKS v Ljutomeru so nastopili učenci ljutomerske glasbene šole, učenci OŠ Križevci pri Ljutomeru in varovanci zbirnega centra za begunce iz Veržetja. Ti so se tudi javno zahvalili za vso pomoč.

F. FERENCÉK



Pomurske občine v številkah

# Po velikosti ljutomerska, po prebivalstvu pa soboška

Ker se ob začetku novega leta pojavljajo razni zanimivi statistični podatki, smo pokukali v organiziranost lokalne samouprave v Pomurju.

Kot je znano, je v Sloveniji s 1. januarjem leta 1995 nastalo 147 novih občin, med katerimi jih ima 11 status mestne občine. V pokrajini ob Muri je zdaj 18 občin, od tega ima mestni značaj le Murska Sobota. Po površini je največja Občina Ljutomer, ki meri 175 kvadratnih kilometrov in ima 5.655 hišnih števil v 69 naseljih, na njenem območju pa prebiva 18.771 prebivalcev. Po številu prebivalstva je na prvem mestu Mestna občina Murska Sobota, kjer so našli 21.198 prebivalcev, 4.543 hišnih števil in 11 naselji, čeprav je njena površina le 64 kvadratnih kilometrov.

Druga po velikosti je Občina Lendava. Na 154 kvadratnih metrih in v 26 naseljih s 4.369 hišni-

## Zimska služba

V želji, da bi se kar najbolje pripravili na funkcioniranje zimske službe v Občini Radenci, so občinski svetniki terjali plane vseh izvajalskih služb. Dobili so jih pravočasno in jih brez bistvenih sprememb tudi sprejeli.

Cestnemu podjetju M. Sobota so zaupali skrb za lokalne ceste, Komunalno podjetje Gornja Radgona je odgovorno za izvajanje zimske službe na mestnih ulicah, hodnikih za pešce in javnih parkiriščih v Radencih, krajevni skupnosti Radenci in Kapela pa sta prevzeli skrb za pluzenje krajevnih cest na svojih območjih.

Po izračunih CP M. Sobota bodo znašali stroški za vzdrževanje in varstvo lokalnih cest v zimskih razmerah nekaj čez 605.000 tolarjev. Najprej bodo poskrbeli za odseke Gornja Radgona-Sp. Ivanjci-Cogentinci, Okoslavci-Očeslavci, Hrašenski Vrh-Murski Vrh, Janžev Vrh-Kapela, Kapela-Rožički Vrh in Kapela-Hrastje - Mota (spadajo v II. prioriteto), nato pa še za odseka Dragotinci-Okoslavci in Hrašenski Vrh-Rački Vrh (III. prioriteta).

Na papirju je res vse lepo načrtovano in zapisano. Ljudje si seveda želijo, da bi bilo tako tudi v praksi. Izkušnje iz minulih let v vseh primerih niso ravno spodbudne. K boljšemu stanju pa bodo morali prispevati delček tudi krajinami, kar velja zlasti za čiščenje pločnikov pred svojimi domačijami in na odsekih, ki niso uvrščeni med javne ceste.

J. G.

murske občine so po velikosti precej manjše. Na prvi pogled se zdi skoraj neverjetno, da je po velikosti na visokem šestem mestu Občina Hodoš - Šalovci. Meri namreč kar 76 kvadratnih kilometrov z 8 naselji in 924 hišnimi številkami, medtem ko je prebivalstva le 2.467

Sledi Občina Cankova - Tišina z 69 kvadratnimi kilometri površin. Tam živi 6.604 prebivalcev v 20 naseljih in 1.845 hišnih številkah. Občina Gornji Petrovci meri 67 kvadratnih metrov površin, kjer je 14 naselji in 1.035 hišnih števil z 2.575 prebivalci. Zanimivo je, da je v primerjavi z njo še nekoliko manjša Občina Beltinci (62 kvadratnih kilometrov), ki premore le 8 naselji z 2.400 hišnimi številkami, kjer živi 8.667 prebivalcev. Tik za njo je po površini Občina Kuzma, in sicer s 60 kvadratnimi kilometri. 4.560 ljudi živi v 12 naseljih

s 1.395 hišnimi številkami. Občina Črenšovci se razprostira na 52 kvadratnih kilometrih z 9 naselji in 1.760 hišnimi številkami ter s 6.125 prebivalci. Le za 1 kvadratni kilometer (51) je manjša Občina Sveti Jurij, ki premore 27 naselji in 1.121 hišnih števil s 3.028 prebivalcev.

V Občini Rogasovci, ki se razprostira na 40 kvadratnih kilometrih, so našli 11 naselji in 1.115 hišnih števil, v katerih prebiva 3.880 prebivalcev. Sorazmerno majhna je Občina Radenci, saj meri 34 kvadratnih kilometrov. 5.470 prebivalcev živi v 22 naseljih s 1.657 hišnimi številkami.

Občina Turinšice meri 24 kvadratnih kilometrov, ima 4 naselja z 972 hišnimi številkami in 3.676 prebivalcev. Daleč zadaj je druga najmanjša pomurska občina Kobilje. Meri namreč le 20 kvadratnih kilometrov z enim samcatim naseljem in 231 hišnimi številkami ter s 644 prebivalci. Še manjša je Občina Odranci, ki se razprostira na bori 7 kvadratnih kilometrih. V enem naselju s 451 hišnimi številkami pa je dokaj veliko prebivalcev (1.802).

MILAN JERŠE

## Seja sveta v občini Videm ob Ščavnici

### Novo ime občine

V občini so se odločili, da bi bilo bolje, da bi zaradi lažjega razumevanja in da bi povrnilo stanje, kot je bilo nekoč, zamenjali sedanje ime sedeža in lokalnega središča občine. Namesto Videm ob Ščavnici naj bi se po novem imenoval Sveti Jurij ob Ščavnici. Pojem Videm pa bi še naprej ostal kot del ozroma trga tega zaselka pri Svetem Juriju, okrog katerega naj bi bilo tudi pet ulic. Te bodo poimenovali po znamenitih ljudeh, ki so se tukaj rodili: dr. Antonu Korošcu, Bratku Kreftu in Edvardu Kocbeku, poleg tega pa se bosta dela naselja imenovala Blagus in Biserjane.

Geodetska uprava je že dala predlog, od kod do kod naj bi potekala ulice. Nekateri od svetnikov se niso ravno strnjali s to razporeditvijo, saj bi nekatere hiše, ki so že desetletja spadala pod eno naselje, po novem prišle v drugo. Odločitev pa še ni dokončna, najprej bo predlog šel v enomesečno javno razgrnitev. Potem ga bodo znova obravnavali. Sprememba imena naselja ali vasi pa se lahko razglasi, tako piše v 97. členu statuta Občine Sv. Jurij ob Ščavnici, če zanj glasujeta najmanj dve tretjini članov občinskega sveta.

Sprejeli so tudi premoženjsko bilanco stare občine (ki pa ni osnova za delitev premoženja, ra-

zen za stanovanjski sklad za leti 1994 in 1995). Občinski svet je tudi pooblastil nadzorni odbor Občine Gornje Radgona, da pregleda gradivo. Za stanovanjski sklad naj strokovna služba v Gornji Radgoni pripravi ustežen pregled prihodkov in odhodkov za obdobje 1990-1994, in sicer po legi. Nekoliko bolj zadržani pri tem pa so bili tudi zato, ker so mnenja, da se je veliko delalo, pogodbe pa so se podpisovale post festum.

Sprejeli so tudi rebalans proračuna za leto 1996, ki je za sedemnajst milijonov tolarjev večji, kot je bil predlagani proračun. Toliko več znašajo tudi prihodki.

Svetnika Stanka Gregoreca pa je med drugim zanimalo, zakaj so se povečale plače občinskim organom. Župan mu je odgovoril, da če delavci dobro delajo, morajo dobiti dobro plačo, hkrati pa pojasnil, da dobijo še vedno manj kot predvideva zakon.

Občina je v preteklih letih namenila za šport manj, kot je bilo predvideno, to pa pomeni, da če ne bodo izkoristili vseh sredstev, bodo v prihodnje od države dobili manj, zato so se vsi strinjali, da je potrebno to, kar dobijo, tudi nameniti za šport.

Padla je tudi pobuda, da bi v vasi Žihlava in Slaptinci uredili vodovod. In sicer bi ga podaljšali iz Ljutomerske občine, od vasi Bolehnečici.

## Tiskovna konferenca mestnega župana Številni stiki odpirajo okno v svet

Župan Mestne občine Murska Sobota Andrej Gerenčer je pripravil novoletno srečanje s predstavniki sredstev javnega obveščanja, povezano s tiskovno konferenco ob izidu Soboških novin.

Kot je uvodoma poudaril, je bilo v minulemu letu veliko storjenega tako na naloženem področju kot pri zagotavljanju kakovosti življenja. Pri tem je poudaril dobro sodelovanje občinske uprave z mestnim svetom, kar je pripomoglo k številnim konkretnim dogovorom, zlasti še o pomembnih prostorsko-ureditvenih in prometnih vprašanjih. Na prvo mesto je postavil zazidalni načrt za mestno jedro in prometno študijo z uvedbo modrih con. Tako nameravajo v mestnem jedru zgraditi podzemne garaže in objekte širšega regijskega pomena, kot je npr. Pokrajinska in študijska knjižnica, kjer pričakujejo 50-odstotno udeležbo države.

Po besedah župana Andreja Gerenčerja pripisujejo velik pomen gradnji avtoceste, katere trasa bo potekala med naseljem Bakovci in Krog ter med rakičanskim letališčem in farmo Jezera. Omenil je tudi dogovor z Madžarsko o gradnji mednarodne železniške proge Murska Sobota-Hodoš-državna meja. V minulemu letu so se uveljavile tudi številne mednarodne povezave murskosoboške občine na političnem, gospodarskem, kulturnem in športnem področju. Zgledno je sodelovanje s partnerskim mestom Ingolstadt v Nemčiji, kjer je v tovarni Audi zaposlenih precej naših delavcev. Vse tesnejši so tudi stiki s sosednjo Železno županijo na Madžarskem, predvsem s Slovenci v Porabju. Kot obmejno območje se murskosoboška občina čedalje bolj vključuje v razne evropske projekte v okviru programa Phare, zato si prizadevajo v svetu ob Muri čimprej ustanoviti regijo, s čimer bi bila omogočena lažja izpeljava načrtovanih vlaganj. 8. junija pa se je na željo naših izseljencev v ZDA uresničila zamisel v pobratenuju z Bethlehemom.

Na domačem prizorišču mestni župan ocenjuje kot velik dosežek to, da so med prvimi v državi sprejeli premoženjsko-delitveno bilanco nekdanje soboške občine, kar je omogočilo hitrejši razvoj posameznih novonastalih občin. V tem času so izbrali tudi mestni grb in zastavo. Med naložbami je najpomembnejša obnova čistilne naprave, ki jih bo stala okrog 180 milijonov tolarjev. Pohvalijo pa se lahko tudi z novim atletskim štadijonom in gradnjo telovadnice pri prvi osemletki v Murski Soboti, ki naj bi bila končana do začetka novega šolskega leta. Precej je bilo narejenega tudi na komunalnem in cestnem področju, medtem ko naj bi dali idejni projekti za plinifikacijo in izrabo geotermalne energije čimprej otipljivejše rezultate.

V nadaljevanju tiskovne konference je predsednik mestnega sveta Rudolf Horvat poudaril tvorno sodelovanje z mestno upravo in dobro delo občinskih odborov, ki so nekakšna pomoč županu in upravnim enotam. Med drugim je omenil, da so bile vse seje mestnega sveta (12 rednih in 2 izredni) sklepne več kot 90-odstotno, kar kaže na velik interes svetnikov in njihovih političnih strank. Uveljavil se je tudi sklad stavbnih zemljišč, v prvi polovici leta 1997 pa naj bi rešili odprto vprašanje premoženja komunalnega podjetja. Kot je navedel tajnik občinske uprave Tibor Cigut, je zaživelo delo stanovanjskega sklada kot neprofitne organizacije. V letu 1996 so razpolagali s 312 stanovanji, v letu 1997 pa bo največji finančni zalogaj gradnja 42-stanovanjskega objekta v Razlagovi ulici v Murski Soboti, katerega predračunska vrednost je 305 milijonov tolarjev. V njem bodo socialna in neprofitna stanovanja.

Ob tej priložnosti je odgovorna urednica Brigita Bavcar predstavila poskusno število občinskega glasila Soboške novine. Izšlo so v nakladi 7.000 izvodov in so jih brezplačno prejela vsa gospodinjstva v mestni občini. Novo glasilo, ki skuša na 20 straneh občane čim bolj informirati o dogajanjih v občini, je stalo približno 750 tisoč tolarjev, saj so precejšnjo pozornost namenili njegovi grafični podobi.

MILAN JERŠE

## 22. seja Občinskega sveta Občine Cankova - Tišina

# Nadzorni odbor se bo moral podviziati

Ceprav se je začela zadnja seja Občinskega sveta Občine Cankova - Tišina v letu 1996 v slavnostnem razpoloženju - vloga dedka Mržza je dokaj prepričljivo odigral svetnik Anton Omar iz Rankovec - se je malce nepričakovano zapletlo že pri prvi točki dnevnega reda. Na predlog župana Alojza Flegarja so namreč obravnavali poročilo nadzornega odbora. Njegov predsednik Franc Šadl je pojasnil posamezne postavke pregledanega finančnega poslovanja občine. Pri tem je ugotovljeno, da so tekoče investicije končane, obračunane in prenesene. Med drugim je navedel, da je sedanja vrednost pokrita iz sklada osnovnih sredstev in da ni nobenih posojil. Prav tako so v celoti poravnane terjatve in obveznosti. Poleg tega je inventar opisan. Prav tako se dobro stekajo dohodki, pri pregledu stroškov pa niso bile ugotovljene nobene nepravilnosti.

Kljub takemu poročilu so se v razpravi pojavljala številna vprašanja. Franca Horvata je najbolj zanimalo, ali so bile pregledane vse ponudbe na razpis. Franc Šadl mu je odgovoril, da je bila dražba pregledana, zaradi kratkega časa pa ni bila opravljena posebna analiza ponudb.

Pri tem je Jože Farič navedel, da so svetniki med letom dobili zapisnike s sej nadzornega odbora, kjer so navedeni ponudniki. Za Slavica Gomboc pa je bilo najpo-

memnejše, ali so račune plačevali v zakonsko določenem roku, pa tudi to, ali so bila sredstva vezana, s čimer bi lahko pridobili dodatna sredstva v obliki obresti. Ob podatku, da traktorske takse niso bile v celoti izterjane, je pripomnila, da so le-te prihodek krajevnih skupnosti, ne pa občine.

Poleg tega jo je zanimalo, za kaj so se porabile dotacije, pripomnila pa je tudi, da bi se nadzorni odbor moral sestajati več-

krat letno. Antona Omarja so najbolj bodli v oči reklamni panoji, zato je terjati podatek, kolikšno je njihovo število, ali imajo vsi dovoljenje za postavitev in koliko je pri tem zaslužila občina, saj je del stroškov odpadel tudi na posamezne politične stranke. Ker na tej seji ni dobil konkretnega odgovora, je predsednik občinskega sveta Viktor Vrečić predlagal, da do prihodnjic nadzorni odbor pripravi izčrpno poročilo, iz katerega bodo jasno razvidni odgovori na vprašanja svetnikov.

»Pri tem pa od nadzornega odbora ne zahtevajte, da bo računsko sodišče, kajti župan, ki je odgovoren za izvajanje proračuna, mora v vsakem trenutku pojasniti posamezne postavke,« je pripomnil Jože Farič, ki vodi odbor za proračun in finance. Ta je tudi podal predlog rebalansa proračuna za leto 1996.

## Za 18,2 odstotka višji rebalans proračuna

V rebalansu občinskega proračuna je prišlo do treh sprememb. Tako so pri sofinanciranju črtali 500 tisoč tolarjev, kolikor bi KS Gederovci morala prispevati za kabelsko TV. Ta znesek je prenesen v naslednje leto. Ker so občani Domajinec v posebni obliki prispevali 2 milijona SIT za popravilo mostu, je faktura izvajalca toliko nižja. Tretja sprememba pa se nanaša na ureditev ceste Gerlinci-Kovač, kjer se je znesek znižal od 7 na 6,5 milijona tolarjev, kolikor znaša lastni prispevek občanov. Od prvotno načrtovanih 310.376 milijona tolarjev občinskega proračuna se je leta z rebalansom povečal za dobrih 56.548 milijona, kar je skupno 366.924 milijona SIT ali 18,2-

odstotno povečanje.

Po krajši razpravi, v kateri je bilo med drugim rečeno, da bo stalo kabelsko TV-omrežje med Tišino in Gederovci približno 2,4 milijona tolarjev, so svetniki potrdili tudi predlog odloka o občinskem proračunu za leto 1996.

## Že o proračunu za 1997!

Spodbudno pa je, da so tokrat obravnavali že osnutek proračuna za leto 1997. V Občini Cankova-Tišina namreč ne nameravajo čakati na sprejem državnega proračuna, ampak bodo takoj po novoletnih praznikih ob sodelovanju ministrstva za finance pripravili nov proračun. Predvidevajo, da bo občinski svet konec januarja ali v začetku februarja sprejel občinski proračun. Ta naj bi bil težak več kot 358 milijonov, po nekaterih optimističnih predvidevanjih pa bi lahko raču-

nali celo na 500 milijonov SIT.

In kaj naj bi naredili s tem denarjem? Kot je povedal župan Alojz Flegar, bodo nadaljevali z gradnjo kanalizacijskega omrežja v krajevnih skupnostih Cankova in Gederovci, medtem ko so v Borečih tik pred koncem teh del. Pred dokončanjem so projekti za obnovo magistrale in s tem načrtovana ureditev pločnikov in kolesarske steze. Prav tako naj bi zgradili čistilno napravo na Cankovi, nadzidali in prizidali Osnovno šolo Tišina, uredili cestno povezavo od jezera v Ledavskem jezeru do Krašča, k čemur nameravajo pritegniti tudi ministrstvo za okolje in prostor ter Mestno občino Murska Sobota. Hkrati naj bi uredili občinsko zgradbo ter prostore krajevnih skupnosti in krajevnega urada na Cankovi. Pripravljajo tudi projekte za revitalizacijo potokov Mokoša in Dobra, medtem ko nadaljevanje obnove zadružnega doma na Tišini ne obremenjuje proračunskih sredstev. Svetniki so sklenili, da do sprejetja proračuna za leto 1997 velja sklep o začasnem financiranju občinskih proračunskih porabnikov.

MILAN JERŠE



# Politiki na rob

Že od antike preprosto ne moremo živeti brez politike, ki nam korenito kreira naš vsakdan, saj nam politiki vladajo oziroma si ljudstvo od takrat naprej voli državno oblast, katera pa ni vedno posvetna, ampak je pogosto močno klerikalizirana, skrajno ideologizirana, institucionalizirana in populistična ter do roba nedemokratična. Politika je dostikrat potrebna zdravljenja! V zdajšnjem našem parlamentu sedi toliko zdravnikov, da res lahko pomislimo na bolehnost strank ali politikov, čeprav je stara pregovorna resnica, da ima narod tako oblast, kot si jo izvoli oziroma si jo zasluži.

Če pozorno poslušamo govorance mnogih današnjih politikov na raznih parlamentarnih in političnih križpotjih, dobimo občutek, če že česa drugega ne, da se imajo posamezni izvoljenci za svetniške poslance in celo za posebne sorte vnebohodce. Sami sebe postavljajo v središče odločanja in življenja. Čutijo se poklicani in poslani od ljudstva nad narod kot kaki bogovi, ki odmerjajo blaginjo posamezniku in družbi, tako da je blazenost vsega življenja odvisna od njihove politične modrosti, od njihove bivanjske volje in oblastniške moči. Politika je vedno na samosvoj način v jedru družbe in se zrcali v ogledalu vsega občestva, vendar pa ne sme biti jednatost eksistence, še manj pa mitizacija svoje lastne političnosti, in to celo v imenu poštenosti in pravičnosti, humanosti in ustvarjalnosti ter obče drugačnosti kot enakopravnosti in demokratičnosti ter svobode človekovega duha.

Iz mnogih ust politikov je mogoče slišati samoprikljivanje neke čudežne cerkvenizacije, ki nima nič skupnega s prepričanjem in vero, ampak je le postavljanje svojega lastnega klerikalizma na oltar nekega večvrednega poklica, ki naj bi ga lahko opravljali samo izbranci, nekateri celo prepričani, da so za večno nezamenljivi. Dosti politikov se ima za Božičke in dedke Mraze, saj naj bi prav oni obdarovali posameznika in vse ljudstvo; in to ne samo ob praznikih, ampak iz dneva v dan, vendar so ta darila prevečkrat oglodane kosti ali pa okleščena drevesa, ki ne rodijo več sočnih sadežev, da bi se »decii« in starim cedile sline, temveč imajo v ustih le kak prežveček. Politika je najmanj predvidljiva človekova dejavnost in njena nepredvidljivost je vražja usodnost, saj bognečda da ona na silo sestopi s svojega hišnega tira, ker je potem smrtonosnost skorajda neizbežna in čakati na kakršnokoli odrešitev ali celo rešitev je pljunek na dno oziroma premislek brez haska. Politika zaide v svoj lastni nesmisel!

Politik porcelanček se kar topi od medenosti, zato je njegovo besedičenje lepljivo ali pa zaletavo in zadržavo. Nekoč so pravili, da je vzgojno stati v kotu in buliti v črto dveh zidov, in to celo po krivem, zato ne preseneča tudi današnja politična šiba božja, ki pa je tako narodovo strpotje, da se bog usmili.

Politiki so upravičeno bolj na očeh in so v ogledalu družbe, saj so voljeni predstavniki, ki naj bi odločali po svoji vesti in pameti, nikakor pa niso katekizemski ali kapitalisti zapovedniki. Če jim karkoli preveč stopi v glavo, je politika takoj na robu.

Drago Kuhar

## ZPS svetuje

# Prodaja po pošti

Tu gre za prodajo po naročilu iz oglasa, prospekta ali prodajnega kataloga

Ponudba trgovca mora biti jasna, točna in nedvoumna. Vsebovati mora podatke o firmi oz. imenu in sedežu trgovca, lastnostih blaga, ceni, drugih stroških, ki dodatno bremenijo kupca, možnostih plačila, rokih plačila, roku dobave blaga, časa veljavnosti ponudbe, o reklamaciji blaga in jamstvu za blago s seznamom servisierjev.

Oglas ali objava v prodajnem katalogu je ponudba ali naročilnica in račun, ki mora vsebovati:

- firmo, ime in sedež trgovca,
- ime in naslov kupca
- vrsto, količino, ceno in vrednost blaga,
- rok plačila in možnosti plačila,
- rok in način dobave,
- pravico do reklamacije in jamstva,
- informacijo o roku, v katerem ima kupec pravico odstopiti od pogodbe.

Kupcu je blago potrebno dostaviti v brezhibnem stanju in pod pogoji, ki smo jih prej našli.

Kupec je dolžan vrniti blago nepoškodovano in v nespremenjeni količini, in sicer v 15 dneh od dneva, ko je blago prevzel.

## Pošiljanje blaga po pošti

Kupec ni dolžan blaga poslati nazaj, če se z nakupom ne strinja (če blaga ni naročil, ampak mu ga je trgovina sama poslala).

## Prodaja po telefonu

Za prodajo po telefonu se smiselno uporabljajo zakonska določila, ki veljajo za prodajo po pošti.

Pisarna Zveze potrošnikov M. Sobota, Slovenska ul. 48 (ZZSZ/3. nadstropje), je odprta v ponedeljek in sredo od 9.00 do 12.00 in 15.00 do 17.00, tel. (069) 27 300.

## Direktor murskosoboške bolnišnice dr. Bojan Korošec

# Za imidž bolnišnice

Z novim letom je delovno mesto direktorja Splošne bolnišnice Murska Sobota prevzel dr. Bojan Korošec in z novim direktorjem so povezana številna pričakovanja ter tudi ugibanja, predvsem o tem, kakšno in katero pot vodenja bo ubral. Prve dni njegovega direktorovanja so se odgovori na nekatera vprašanja glasili:

*- Murskosoboška bolnišnica je dolgo, kar predolgo čakala na statut in imenovanje direktorja. V tem času so se, kljub temu, da je imela v. d. vodstvo, nabrale določene naloge. Z delom ste komaj začeli, pa vendar, katere so tiste prve, ki se jih boste lotili?*

Glede na to, da je danes drugi delovni dan na tem delovnem mestu, se še nisem prekopal skozi številne papirje. Sem v fazi spoznavanja, niti ne toliko problemov bolnice, njenega delovanja, kot osnovnih zadev, ki se tičejo pisarne in papirjev.

Najprej bo vsekakor potrebno vzpostaviti osnovno komunikacijo s kolegi z oddelkov, ne to-

liko v funkciji predstavitve, ampak pokazati željo, da smo drug drugemu potrebni, da bomo lahko čim bolj sodelovali. Slišati želim tudi od njih, izvajalcev, težave, ki jih tarejo tako v zvezi z organizacijo dela, funkcionalno diagnostiko, opremo in ne nazadnje tudi osebnimi dohodki. To vprašanje je bilo v zdravstvu eden večjih problemov. Želim si, da bi lahko izboljšali in dvignili raven stroke - pa s tem ne mislim reči, da do sedaj ta ni bila dovolj dobra - in tudi prijaznost osebja, da bi bolnišnica imela čim boljši imidž.



In tudi, kakorkoli je neljubo slišati, bomo morali vsi, z menoj na čelu, razmišljati o racionalizaciji dela tako v rednem delovnem času kot v dežurni obliki dela. Ena od prednostnih nalog bo skrajšanje čakalne dobe v specialističnih ambulantah. Poteka tudi akcija zbiranja denarnih sredstev za mamograf, ki ga bomo kupili z združenimi močmi. Naslednje, kar moram omeniti: dogovorjena je nadzidava internega oddelka, s katero bomo reševali problematiko prostorov, namenjenih dializi in gastroenterološki diagnostiki, istočasno pa bomo sem vključili gradnjo patologije, ki je

*Pogodba o začetku gradnje patologije v soboški bolnišnici je pripravljena in z njo soglaša tudi zdravstveno ministrstvo kot glavni naročnik in izvajalec, ni pa prišlo do njenega podpisa, saj se je ustavilo na finančnem ministrstvu. Čaka se namreč na novo vlado in novega finančnega ministra. Šele potem bo prišlo do podpisa pogodbe in do finančne realizacije. Razplet pričakujejo okoli dvajsetega januarja.*

# Ali bi preživeli počitnice v Ameriki?

Priznajte, da zveni noro. Če vas mikajo pustolovščine, potovanja in neobičajne poletne počitnice, je ta predlog kot nalašč za vas.

Kar nekaj agencij po svetu se ukvarja z organizacijo poletnih počitnic v tujini. Aktivnosti v okviru omenjenih agencij so namenjene prav vsem. Ponuajo več možnosti, zaradi katerih se nadobudneži odločajo za skok v neznano. Spoznati svet, nove kulture, aktivno uporabljati tuji jezik, spoznavati drugačno, nenavadno ter novo in zanimivo. Da pa ne gre za turistično klasiko, je mogoče ugotoviti že na prvi pogled. Ko izveste, da vam bo organizator podaril nekaj žepnine in brezplačno letalsko vozovnico ...

V slovenskem prostoru se pojavlja Camp America kot organizator opisanih aktivnosti. Storitve organizacije lahko koristite vsi, ki ste dopolnili 18 let in se želite podati čez Atlantik. Tam lahko ostanete nekaj mesecev. Nikar ne razmišljajte o denarju, ki bi ga potrebovali za letalsko vozovnico, pa ga nimate. To je delo agencije Camp America. Po vaši želji in izbiri datuma bodo rezervirali in tudi plačali vozovnico za vas. In čemu vse to, boste vprašali.

Ker je organizacija poletnih aktivnosti za ameriške otroke kakovostno precej zahtevna, se organizatorji poslužujejo pomoči agencij, kot so Camp America in njej podobne, ki priskrbijo zanesljive ljudi širom po svetu. Tako dajejo poletnim kampom še dodatni šarm internacionalnih barv, udeležencem ponudijo pestrost posebne vrste, delavcem pa enkratno zabavo.

Ameriški otroci preživljajo poletja na precej zanimiv način. Kar težko si predstavljamo, da bi slovenska družina poslala svojega »mladiča« za dva tedna ali celo meseca v poletni tabor, kjer bi si le-ta našel zabavo, prijatelje, kjer bi ob različnih aktivnostih pre-

živel poletno vročino in bi se morda medtem še kaj koristnega naučil. V Ameriki je to nekaj povsem običajnega. Starši bodo pred poletjem seveda skrbno pretehtali svoje zahteve, želje in finančne zmožnosti in se nato odločili, komu bodo zaupali svojega varovanca. Možnosti imajo seveda več. Od enodnevnih taborov, skavtskih, verskih, pa vse do kampov za otroke s posebnimi potrebami, kot so invalidi in mentalno hendikepirani otroci, otroci z učnimi težavami in podobno.

Poleg tega si lahko omislite delo z otroki na njihovem domu. Če se vam »lušta« Amerika brez pretiranega druženja z otroki, pa se lahko odločite za delo v tehničnih službah, ki so odgovorne za potek in nemoteno delo v okviru poletnih dejavnosti.

Vaša obveznost je pač ta, da na delovnem mestu, ki ste si ga izbrali, opravite svoje delo. Navadno ostanete v taboru ali pri družini štiri do devet tednov. Tam za plačilo ponudite svoje veščine in znanje - od dela z otroki, učenja plavanja, jahanja, jadranja, smučanja na vodi, prostega plezanja, igranja tenisa in drugih športov, različnih iger, organizacije družabnih srečanj in tako naprej.

Kar je seveda najbolj vabljivo, pa pride na vrsto za tem, ko se delo v taboru konča. Takrat imate možnost potovanja po mili volji. Seveda je tak način finančno precej razbremenjen, saj ni potrebno odšteti denarja za letalsko vozovnico. Ko ste že v Ameriki, si jo še malo ogledate, pa je! Vizo imate, čas pa si morate vzeti.

Sama sem se odpravila v Ameriko že dvakrat. Tabor, kjer sem na moč uživala v sproščenem delu in zanimivi družbi, je bil v državi New York. Prvo leto sem prepotovala Californijo, Nevado, Colorado, Utah, Arizono, Montano, Idaho, Oregon, Wyoming, pa New York vse do Niagarskih slapov. Letošnje leto me je zamikala Aljska, zato sem se čez Washington, Britansko Kolumbijo in Yukon podala v samotno deželo medvedov, volkov in brezkončnih ledenikov.

Tudi vi boste težko preživeli poletje, ki si ga ne bi trajno vtisnili v spomin kot čudovite izkušnje. Če veste, kaj hočete, če zaupate vase in si želite več kot še eno običajno poletje, novih življenjskih in delovnih izkušenj, se brez obveznosti lahko obrnete na sedež Campa America v Londonu. Postregli vam bodo z vsem, kar vas bo zanimalo. Čimprej se jim oglasite, saj se je izbor kandidatov za naslednje poletje že začel.

Se naslov: Camp America, Dept. NA (slooo64), 37a Queens Gate, London SW7 5HR, England.

v načrtu v naslednjem obdobju iz sklada za investicije v zdravstvu.

*- Z novim direktorjem običajno pomembna delovna mesta prevzamejo tudi novi ali ponovno postavljeni ljudje. Katere kadrovske spremembe v bolnišnici se bodo zgodile?*

V naslednjih nekaj mesecih bo objavljen razpis za novega pomočnika direktorja za finančno računovodske zadeve pa tudi razpis za pomočnika direktorja za zdravstveno nego. V naslednji fazi pa bo treba imenovati nove šefe oddelkov. Saj tako kot smo do sedaj imeli več let v. d. direktorje, smo imeli v. d. šefe oddelkov in v. d. glavnih sester. Sedaj je preuranjeno govoriti, kdo bo ta mesta zasedel, mislim pa, da bomo našli rešitve, ki bodo prid zavarovancem in nam izvajalcem. V tem ne vidim velikega problema, vendar pa ga bo potrebno tudi udejanjiti.

*- Prav kmalu boste dobili podatke o poslovanju bolnišnice v lanskem letu in najverjetneje boste, tako kot prejšnja leta, ugotovljali negativni poslovni uspeh. Osnovni vzrok bo najverjetneje v prenižko priznanih materialnih stroških s strani zdravstvene zavarovalnice in neplačanih storitvah zaradi preseženega programa. Kakšna bo poslovna politika bolnišnice pod vašim vodstvom, boste morda šli v smer odpiranja samoplačniških ambulant?*

Ni je države in ni je ekonomije, ki bi lahko ponudila zdravstveno varstvo v takšnem obsegu, kot ga zdravstvo lahko ponudi. Medicina bolj je razvita, bolj je draga, zato moramo delati v določenem kalupu. Sredstva za to leto gotovo ne bodo histveno večja kot v lanskem letu, kar pomeni, da se bomo morali racionalizirati. Možnost racionalizacije se najbolj kaže zunaj obveznega dela, torej v dežurstvu.

Naslednji problem so specialistične ambulate. Dolgi čakalniki dob najverjetneje ne bo mogoče reševati s samoplačniškimi ambulantami, ker je bilo čutili upor proti temu tudi že v zadnjem letu delovanja državnega zbora. Zato pričakujem, da bomo tu morali najti drugo rešitev, res pa je, da je vsakršno reševanje povezano z denarnimi sredstvi.

*- Pa vendar v drugih bolnišnicah gredo v to, da storitve samoplačniških ambulant prodajajo na trgu, saj si na ta način lahko izboljšajo poslovanje, s tem pa tudi možnosti za posodabljanje medicinske opreme ...*

Ne pravim, da mi tega ne bomo delali, če bo dovoljeno. Ampak, kot kaže, tega najvišja zakonodajna telesa ne bodo priporočala.

*- Soboška bolnišnica je v zadnjem obdobju posodobila medicinsko, predvsem rentgensko in ultrazvočno opremo. Ministrstvo za zdravstvo je obljubljalo soudeležbo pri plačilu, vendar je ostalo le pri besedah. Mislite, da bo vaše potnanstvo z ljudmi z ministrstva prednost za soboško bolnišnico, da bo v prihodnje lažje prišla do propačunškega denarja?*

Na to se ne bi zanašal. Upam, da bomo imeli v Sloveniji isti ključ za reševanje problemov, kar se tiče opreme, in da na osnovi poznanstev ne bomo reševali problemov. Pa tudi ne vem, kdo bo novi zdravstveni minister. *- Svet zavoda vam je prepustil tudi pomembno vprašanje prihodnje organiziranosti bolnišnice. Na kakšen način ga nameravate rešiti?*

O tem intenzivno razmišljam in tudi to je ena prvih nalog. Poskušal se bom posvetovati z različnimi ljudmi, zaenkrat pa sem mnenja, da bi se bilo pametneje združiti in organizirati v lastni organizaciji. Poslušal bom tudi nasvete številnih kolegov tako znotraj kot zunaj regije in potem se bomo odločili za najprimernejšo rešitev.

M. HORVAT



## Sečnja in obdelava lesa

L. K., fotografija: Marjan L.





# Avtocesta kot »zgodovinski relikv«

Dobre ceste krvavo potrebujemo. Zaradi nas samih in zaradi povezanosti s sosednjimi državami. Takšnega mnenja je bilo tudi 85-odstotkov anketiranih državljanov, ki so decembra 1994 sodelovali v raziskavi Slovensko javno mnenje. Naslednja raziskava bo februarja 1997, vendar dvomimo, da se je prepričanje državljanov o nujnosti gradnje avtocest spremenilo. Kaj pa parlament? Bo nov parlament manj naklonjen gradnji avtocest? S sprejemom zakona o podaljšanju zbiranja bencinskega tolarja menda že zamujamo. Je to del politike? Po sprejetem Nacionalnem programu gradnje avtocest naj bi imela Slovenija do leta 2004 skupno 700 kilometrov štiripasovnih avtocest. Ali se bo zaradi političnih igrizrušil eden največjih evropskih gospodarskih projektov, glede na velikost države in število prebivalcev pa največji projekt na svetu? Model projektne organiziranosti in financiranja mnogi priznani tuji ekonomisti predstavljajo kot vzorni model, vreden posnemanja, domači pa so prepričani, da je večletna angažiranost gradbeništva rešitev gospodarstva mlade samostojne države. Pravzaprav je gradnja avtocest mnogo več: s svojimi multiplikativnimi učinki vključuje mnogo več kot 10 tisoč ljudi, ki so neposredno vključeni v gradnjo; pomeni angažiranje celotne arhitekturne in gradbene stroke, sodelovanje vseh ministrstev in institucij, posredno pa pomeni tudi hitrejši razvoj lokalnih skupnosti.

O nekaterih aktualnih zadevah pri gradnji avtocest smo se pogovarjali s pomočnikom predsednika Družbe za avtoceste Republike Slovenije (DARS) z g. Ladom Prahom, idejnim očetom slovenskega nacionalnega programa gradnje avtocest.

Se bo razmerje med tujimi in domačimi izvajalci z januarjem

*Tako je kot pri dirkah formule 1. Tudi tam marsikaj ugotovijo, kar potem uporabijo v serijski proizvodnji še pri drugih zadevah. Tudi tukaj lahko marsikatera ugotovitve uporabimo pri gradnjah drugih cest.*

1997, ko se bo moral slovenski trg odpreti konkurenci iz Evrope, kaj spremenilo?

Ne, ker razpisi, kjer so angažirana le domača sredstva, potekajo po domači zakonodaji; nov zakon o javnih naročilih še ni sprejet, sedaj veljavna uredba o oddaji del pa pravi, da je domači izvajalec lahko za 15-odstotkov dražji od tujega, vendar če dobi posel, mora potem svojo ceno znižati na raven tuje ponudbe. Razpise objavljamo v Uradnem listu in prijavi se lahko kdorkoli, Italijani ali kdo drug. Pri razpisih,

dno tudi pohvale. Odvisno s kakšnega zornega kota gledaš. Temu se ne da uiti. Vendar pa je Dars delniška družba, ki je ustanovljena z namenom uresničevanja nacionalnega programa. Njen sedež je bil že vse od začetka v Celju, tu ni nobenega dvoma, imamo celjsko banko, celjsko agencijo za plačilni promet, vendar pa je potrebno veliko dela opraviti v Ljubljani, kajti vse strokovne institucije in ministrstva so tukaj.

*V prihodnjih letih bo neprestano potrebno kaj popravljati, zato moramo biti pripravljeni na zapore. Tudi po svetu je tako, da se povsod kaj popravlja, to pomeni, da se vzdržuje. Huje bi bilo, če se ne bi.*

ljani, kajti vse strokovne institucije in ministrstva so tukaj.

Kako se je zbiral denar za gradnjo avtocest do sedaj, kako se bo v prihodnje?

Imamo dva glavna vira za avtocestni program. Najmočnejši je prav gotovo bencinski tolar, vendar je zakon sprejet le do konca 1999. leta. Nov zakon je še vedno v parlamentarni proceduri, z njim pa bi podaljšali zbiranje bencinskega tolarja do 2005. ali 2007. leta. To je potrebno zaradi širitve avtocestnega programa na gradnjo sever-jug ter za odplačilo posojil. Prehajamo namreč v fazo, ko lastnih sredstev ni več dovolj, zato moramo najemati posojila. Vendar mi teh posojil ne moremo najeti, država pa ne zanje garantirati, če obveznosti za vračilo teh posojil niso pokrite z nekim virom. To pa je bencinski tolar. Posojila se odplačujejo tudi s cestninami – predvsem s cestninami –, vendar če bomo želeli vzdržati tempo gradnje, kakršen je zapisan v nacionalnem programu, bodo potrebna tako visoka posojila, da za njihovo odplačevanje cestnine ne bodo dovolj. Zdaj že zamujamo. Če zakon o podaljšanju bencinskega tolarja ne bo sprejet, bo potrebno razmišljati o drugih rešitvah, najti drug model.

Gradnja nekaterih odsekov se je zelo podražila, zakaj?

Razlogov je več. Ko se je pripravljala nacionalni program, je bila celotna dokumentacija narejena na določeni ravni, od idejnih projektov do študij, ali pa so bile le ocene po kilometrih. Natančnejši projekti se izdelujejo, bolj se stvar draži; svoje naredi tudi proces verifikacije in postavljanja tras v prostor, ker se pojavljajo številne dodatne zahteve okoljevarstvenikov in lokalnih skupnosti. Šele sedaj prihajamo na najbolj zahtevne odseke. Na primer avtocesta čez Trojane, kjer naj bi bila ohranjena hitrost 100 kilometrov na uro, imela bi le 2,5 odstotka nagiba in bi potekala v glavnem po viaduktih in skozi predore, je najbolj ekološka in tudi zelo draga cesta. Tudi odsek proti Kopru je zaradi morfologije in spusta proti morju zelo drag.

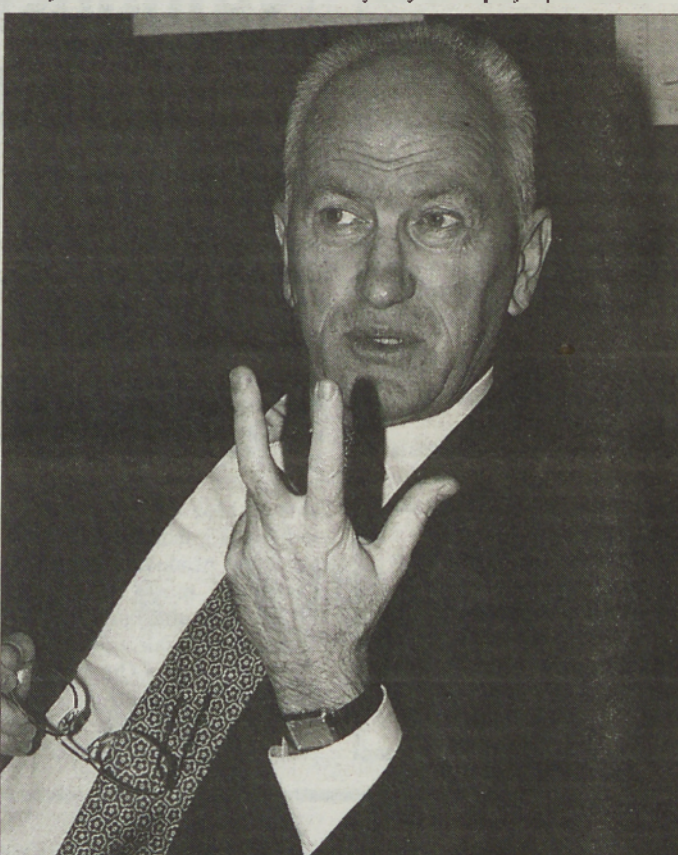
Koliko se upoštevajo naravovarstvene študije; marsikje slišimo pritožbe, da se izdelava teh študij naroči le zaradi formalnosti?

To ne drži. Študije se izdelujejo, upoštevajo jih tudi pri dajanju soglasij. 10-odstotkov investicijske vrednosti odpade na okoljevarstvene ukrepe, kar je v skladu z evropskim povprečjem; študije o presoji vplivov na okolje se izdelujejo v skladu z usmeritvami EU, kajti slovenska zakonodaja tega še ne zahteva tako obsežno in

natančno. Na primer pri Trojanah bo kar šest kilometrov trase v predorih. Maksimalno se poskrbi za zaščito pred pronicanjem ob razlitju nevarnih snovi s sistemom zaprtega odvodnjavanja. Poleg tega je niz galerij, pokritih vkopov, prehodov za divjad. Okoljevarstveniki kljub temu zahtevajo in želijo vse več, naredi se tisto, kar je optimalno. Tudi tuji strokovnjaki so se stvari preverjali, zaščit je toliko, kolikor je potrebno. Je pa res, da je avtocesta poseg v prostor, ker je pač široka in dolga. Skrbeti je potrebno tudi za primeren kombinacijo estetike in funkcionalnosti, za primeren vklopljenost v naravo, lepši vtis.

Z gradnjo avtocest se prav gotovo posredno naredi marsikaj koristnega tudi za naravo in lokalne skupnosti, mislim na izdelavo študij in dokumentacij, angažiranost strokovnjakov!

Rad bi poudaril, da ta program potegne za sabo tudi druge razvojne naloge. Določene rešitve, do katerih pridemo pri gradnji avtocest, se uspešno prenašajo na gradnjo drugih cest. Tako je kot pri dirkah formule 1. Tudi tam marsikaj ugotovijo, kar potem uporabijo v serijski proizvodnji še pri drugih zadevah. Tudi tukaj lahko marsikatera ugotovitve uporabimo pri gradnjah drugih cest, so generator napredka na vseh področjih.



Je umestitev nove prometnice v prostor – kakršna naj bi bila avtocesta od Maribora mimo Lenarta in Vučje vasi čez Muro ter mimo Bakovec in Rakičana do Radmožanec – na pragu 21. stoletja sploh mogoča?

Postopek na tej trasi že poteka, dogovori o možnih variantah so že zelo daleč. V letu 1997 bodo razgrnjeni lokacijski načrti, torej je postavitve v prostor mogoča. Mislite v primerjavi z dogajanjem v evropskih državah, kjer imajo velike probleme s takšnimi načrti, na primer v Angliji ali s severno obvoznico Münchna?

Pri nas še gre, ker so tukajšnje razmere povsem drugačne. Zunaj je drugače, tam so avtocestni sistemi že narejeni, manjkajo jim le še določeni odseki; tam ni več nobene tolerance in posluha, da bi karkoli še delali, ker so že tako daleč. Mi pa gradimo s tem avtocestnim križem šele osnovno avtocestno infrastrukturo, ki bi jo praviloma morali imeti zgrajeno že pred 15 leti. Ko pa bo pri nas osnovni avtocestni križ že zgrajen, bo verjetno tudi odnos ljudi drugačen in bo težje narediti karkoli novega. Zdaj pa se vsi ljudje zavedajo, da to krvavo potrebujemo zaradi nas samih in zaradi povezave z drugimi. Pri nas imamo res to prednost, da se je še mogoče dogovoriti, še je mogoče postaviti stvari v prostor, vprašanje pa je, kaj bo čez nekaj let.

Od česa je odvisna realizacija načrtov za odsek avtoceste čez Slovenske gorice, Mursko polje in Prekmurje?

Imamo sistem, ki sem ga že pojasnil: najvišji delež sredstev dobimo z bencinskim tolarjem, to je 53-odstotkov vseh sredstev, ki jih imamo za ta program. Cestnine predstavljajo od 12- do 13-odstotkov, drugo pa so posojila. Torej: če hočemo ta avtocestni križ pripeljati do konca, je nujno podaljšati zbiranje bencinskega tolarja, kajti to je porok, da se lahko zadolžimo, da lahko premostimo podražitve, brez tega ne bo šlo. In to je tudi odgovor, kaj je porok, da se pride z avtocesto do meje z Madžarsko.

Kaj pa, če se bo kdo »spomnil« na ekonomsko (ne)upravičenost gradnje odseka avtoceste čez Pomurje?

Ekonomsko upravičenost celotnega slovenskega cestnega križa sploh ni vprašljiva, ker je upravičen zato, da se Slovenija notranje poveže in da se Slovenijo poveže navzven. Pot med Celjem in Mariborom prevozite sedaj v dvajsetih minutah. Večja je tudi prometna varnost.

Za ta odsek od Maribora do meje z Madžarsko pa moram pošteno povedati, da je ekonomska upravičenost zelo vprašljiva. Ta hip – enako pa kažejo tudi projekcije za naprej – promet ni tako

ranitira država, pa interna stopnja donosnosti nekega odseka ni bistvena. Pomembno je torej, kdo financira in pod kakšnimi pogoji.

Videli bomo, kaj bo rekla EU po novem letu, kajti pričakujemo neka nova posojila za Kretske koridor. Ta naša smer Ljubljana-Budimpešta je namreč istovetna z evropskim prometnim koridorjem št. 5.

*Videli bomo, kaj bo rekla EU po novem letu, kajti pričakujemo neka nova posojila za Kretske koridor. Ta naša smer Ljubljana-Budimpešta je namreč istovetna z evropskim prometnim koridorjem št. 5.*

Budimpešta je namreč istovetna z evropskim prometnim koridorjem št. 5.

Je tudi Avstrija zainteresirana za ta koridor?

Avstrija je nanj navezana prek Sentilja. Avstrija niti ne toliko, kolikor je zainteresirana EU, posebno njen zahodni del Italija, Francija in Španija, ker so prek nas povezani z Vzhodom. In pa se potrebuje bati kakih tranzitnih valov, ker gradimo avtoceste v prvi vrsti za Slovenijo. Najprej je pomembno, da bomo lahko prišli varno in hitro iz Murske Sobote, Maribora ali Celja do Ljubljane, šele potem je pomemben koridor 5.

V letu 1997 naj bi začeli graditi tudi železnico Murska Sobota-Hodoš-Madžarska ...

O železnici ne dajem izjav.

... bo morebitna gradnja železniške proge vplivala na gradnjo avtoceste proti Madžarski?

Ne, avtoceste so eno, železnice pa drugo. To se dopolnjuje. Železnico potrebujemo predvsem za tovorni promet. Zdaj bom govoril v svojem imenu: dokler bo avto simbol individualne svobode, se bodo ljudje vozili s svojimi avtomobili po cestah, ne glede na to, kako bo. Lahko naredijo super železnice, toda dokler bo avto na prostem trgu tako dosegljiv in bo znak individualne svobode, bo na cestah gneča in bo treba ceste graditi.

In še zadnje vprašanje: kako so lahko tudi magistralne ceste postale del nacionalnega avtocestnega programa, na primer ta povezava S. Bistrica-Ptuj-Ormož?

To pa je zgodovinski relikv. To bi rad pojasnil.

Ko se je pripravljala prvi program gradnje avtocest za prvo branje v parlamentu – julija 1993 je bil ta program sprejet –, je bila zapisana še smer Vzhod-Zahod, in sicer proti Kopru in Vipavski dolini in proti vzhodu od Slovenske Bistrice prek Ptuja in Ormoža naprej do Pince. To je bila tako imenovana Panonika. Potem pa so ob prvem branju poslanci po-

*Zunaj je drugače, tam so avtocestni sistemi že narejeni, manjkajo jim le še določeni odseki; tam ni več nobene tolerance in posluha, da bi karkoli še delali, ker so že tako daleč. Mi pa gradimo s tem avtocestnim križem šele osnovno avtocestno infrastrukturo, ki bi jo praviloma morali imeti zgrajeno že pred 15 leti.*

nomaska upravičenost manjša. Vendar pa moramo na to gledati kot na del celotnega sistema, ne pa kot na neki samostojni odsek.

Bencinski tolar nam bo torej omogočal gradnjo in vračanje posojil v prihodnjih letih. Tudi pri posojilih poznamo dve vrsti. So dolgoročna posojila evropskih institucij, kjer se pri vsakem odseku izračunava interna stopnja donosnosti in mora biti gradnja ekonomsko upravičena. Če pa najamemo finančna posojila, torej komercialna posojila komercialnih bank, kot posojilo, ki ga potem dobi vrnjenega in za katerega ga-

stavili pogoj, da se do drugega branja pripravi predlog vključitve avtocestne povezave Maribor-Lenart-Murska Sobota. To so predlagali prekmurski poslanci, parlament pač. Hkrati so rekli, naj se »spodaj« naredi rekonstrukcija v ustreznem standardu samo do Ormoža.

Dolenjska magistrala pa spada v avtocestni program sever-jug, ki naj bi ga zgradili do leta 2004. Že to leto od Višnje gore do Biča in od Bregana do Čateža.

BERNARDA B. PEČEK  
FOTO: JURE ZAUNEKER



kjer sodelujejo neposredno tuji sofinancerji – Evropska investicijska banka, Evropska banka za obnovo in razvoj ter tuje finančne institucije –, pa so v skladu z mednarodnimi pravili vsi izvajalci izenačeni. Osnova pa ni sporazum o pridružitvenem članstvu Slovenije v Evropski uniji, ampak prometni

tudi Celjani so se oglasili zaradi sedeža Darsa, ki naj bi bil v Celju le na papirju. Je vse to povezano s politiko?

V to se ne bi spuščal, toda pri cestah je vedno nekaj politike, tako je povsod po svetu in tudi pri nas. Kritike na račun Darsa bodo verjetno vedno, tako kot bodo ve-



# Kaj pa se dogaja in se bo dogajalo v Mikku?

V prostorih Mikka je bila novinarska konferenca o delovanju te organizacije. Predstavili so se vsi tisti, ki so v teh dveh mesecih na kakršen koli način navezali stike z Mikkom. Bili so predstavniki občine, Mladinskega servisa, Kluba prekmurskih študentov, Zveze kulturnih organizacij in seveda tudi Mikka. Od Tadeja Džubana, ki klub danes vodi in skrbi zanj, smo zvedeli, da vsak dan pride v klub približno 30 mladih, ob koncu tedna pa še nekoliko več, ob kakšni prireditvi pa se jih zbere okoli sto oziroma je klub popolnoma poln. Torej je vse skupaj zaživelo, kot je treba.

Uvodoma je predstavnica občine Brigita Perhavec predstavila to leto odprto javno ustanovo za mlade, srednješolce in študente. O podrobnostih smo že pisali. Izvedeli pa smo tudi, da jih je naložba stala okoli 6,5 milijona tolarjev, sredstva pa so porabili predvsem za notranjo opremo.

Spregovoril je tudi Darko Kutoš, predstavnik Mladinskega servisa, ki je eden rednih sofinancerjev Mladinskega informativnega kulturnega kluba. Poleg tega pa si pri njem vsako leto več dijakov in študentov poišče priložnostno zaposlitev, letos je delo iskalo 2000 dijakov in študentov, 1200 pa je

vajo podpore za nezaposlenost. Z delom svojega zaslužka pa tako financirajo KPŠ, ta pa Mikk.

Vse mladinske organizacije pa so v bistvu na neki način povezane. Tako sodeluje tudi KPŠ, ki posredno tudi financira delovanje kluba. Marko Martinuzzi, predsednik KPŠ, je predstavil načrte njihovega delovanja in med drugim povedal, da bodo študentje v klubu ob petkih prirejali študentske večere, na katerih bodo pripravili različna strokovna pred-

*Vse mladinske organizacije pa so v bistvu na neki način povezane. Tako sodeluje tudi KPŠ, ki posredno tudi financira delovanje kluba. KPŠ bo kupil za Mikk tudi dodaten računalnik, pri delu na katerem bodo imeli prednost člani KPŠ-ja. Namenjen pa bo predvsem pisanju seminarskih in diplomskih nalog. Stroške tiskanja bo plačal KPŠ.*

vanja, poleg tega pa bodo pripravili tudi pogovor Dijak sprašuje, študent odgovarja, kjer bodo študentje iz prve roke predstavili posamezne študije in prihodnje študente na neposreden način seznanili, kako poteka univerzitetno izobraževanje in kaj vse jih še čaka.

KPŠ bo kupil za Mikk tudi dodaten računalnik, pri delu na katerem bodo imeli prednost člani KPŠ-ja. Namenjen pa bo predvsem pisanju seminarskih in diplomskih nalog. Stroške tiskanja bo plačal KPŠ. Tudi na kulturnem področju bodo pripravili kar nekaj prireditev, tretjo likovno delavnico, ki jo bodo vodili študentje ALU iz Ljubljane, fotografsko delavnico, izdali bodo glasilo Belmura, poleg tega pa še Bruca. Organizirali pa bodo tudi brucovanje in Bujto repo. Ker se zavedajo, da so dijaki prihodnji člani KPŠ-ja, bodo ustanovili tudi dijaško sekcijo prekmurskih študentov.

Svoje sodelovanje je predstavila tudi Duša Škof, ZKO Murska Sobota, katere organizacija veliko sodeluje z Mikkom. Sodeluje tudi zato, ker želijo mlade že zgodaj navajati na to, da se bodo tudi kasneje udeleževali kulturnih prireditev. Sicer pa sami že dlje časa skrbijo za mlade, saj jim omogočajo različne abonmaje, filmskega, gledališkega in tudi za otroke. Povedala je, da je bil ta prostor nadvse dobrodošel, saj lahko v njem pripravijo nekatere prireditev, ki morda drugod ne bi tako uspele. Pozvala pa je tudi predstavnike Mikka in vseh mladinskih organizacij, da se vključijo v pripravo soboških dnevnov, saj je pričnana, da mladi na tej prireditvi potrebujejo svoj oder.

Tik pred novim letom je izšla prva številka časopisa Klamfa, ki jo lahko dobite v prostorih Mikka ali pa si jo naročite domov. Obveščal vas bo o dogajanju v okolici. Stane pa okroglih nič tolarjev.

»Kdor hoče prehoditi deset tisoč korakov, mora najprej narediti prvega,« so zapisali v press materialu. Desettisočega v klubu še niso naredili, z gotovostjo pa lahko zatrdimo, da so prišli dalj od prvega. ANR

## Pravica: kdo jo ima?

»Kaj je pravica? Kdo jo ima? Ali jo priznava tudi nam, otrokom?« se je na republiškem otroškem parlamentu spraševalo mlado dekle iz koroške regije. Pravico imajo močnejši, ima jo oblast, ki vlada drugim, pravico imajo tisti na položajih ali pa tisti, ki so si jo kupili, prigoljufali ... Kako kruta resnica za osnovnošolko, ki je šele na pragu vseh krutosti, nasilja in krivic življenja!

Kot da mladim ne damo priti do besede - tako so izjavili svoje mišljenje, obsodbe, zahteve ... Kot bi hoteli reči: »Pa saj mi, mladi, vendar ne bomo učili vas, starejših! Poudarjali so nesteta vprašanja iz šolskega življenja, življenja v okolici in nasploh odnosov med ljudmi. Kako velik problem so za otroke šolska pravila, njihove pravice in dolžnosti, ki so sicer zapisane, prebrane, a marsikje neupoštevane. Kaj si želijo učenci v šoli? Želijo si do brega, razumevajočega učitelja, ki bo prisluhnil njihovim težavam in težavnicam, se z njimi pogovarjal in jih razumel v vsakem razvojnem obdobju, upošteval njihove psihofizične lastnosti tako na učnem kot vzgojnem področju.

Kakšne so bile njihove zahteve? - V šolo je treba vnesti več vzgoje. Vzgojnih predmetov ne da-

mo! S kakšno pravico nam jih jemljete? Kakšne bodo naslednje generacije »računalniško-robotsko« usmerjene mladine?

- Hočemo živeti v čistem okolju - to je vendar naša pravica! - Spraševanje v šoli naj bo napovedano. Ocenjuje naj se znanje, ne pa iskanje napak in pomanjkljivosti!

- Pouk naj bo kakovosten! - Upošteval naj se vsa pridobljena priznanja na tekmovanjih! - Otroci imamo pravico do varne poti v šolo! - Pravico imamo preprosto zato, ker smo ljudje!

Zahteve so kar deževale, mladi parlamentarci niso in niso hoteli nehati, čeprav se je dogovorjeni čas že iztekel. Če ministroma beseda kaj velja, potem bodo učenci kmalu, sicer spet samo na nekaterih šolah, dobili svojega varuha človekovih pra-

vic, ki bo skrbel za to, da ne bodo kršene otrokove pravice.

Mladi se zavedajo tudi svojih dolžnosti, zato so izglasovali, da bo naslednja tema otroškega parlamenta Pozitivni odnosi med vrstniki.

Zavedajo se namreč, da lahko tudi sami veliko naredijo za to, da bo življenje lepše, šola pa prijaznejša. Kako lepo bi bilo, če bi se tega zavedali tudi drugi! Zato, dragi mladi parlamentarci in vsi mladi tega sveta: Bodite trdni v zahtevah do pravic, ki vam pripadajo.

Ne dajte se zlomiti pred močjo ljudi, oblasti ... Oprite se na svoje znanje in sposobnosti, ravnajte pošteno in pravično, še posebno zato, ker ste ljudje, in to vedno ter povsod tudi ostanite!

MARIJA HORVAT

## Banfijev koledar

Absolventu ALU v Ljubljani Igorju Banfiju je izšel stenski koledar s celostranskimi reprodukcijami. Kje je koledar izšel oziroma kdo ga je izdal, ne vemo, ker o tem na koledarju ni nobenega podatka. Čemu je izšel, pa prav tako ne vemo.

Če ima dandanes človek občutek za podjetnost, mu uspe marsikaj, četudi nima zelo potrebnega občutka za zmernost in razsodnost. Tako si je tudi Igor Banfi omislil nič manj kot stenski koledar s svojimi dvanajstimi reproduciranimi slikami. Četudi pozabimo bogato zgodovino ikonografije dvanajstih mesecev, dvanajstih zodiakalnih znamenj, dvanajstih opravil ali štirih letnih časov, od katerih vsak obsega tri mesece, pa ne moremo mimo dejstva, da so Banfijeve reprodukcije v koledarju razvrščene brez vsakega smiselne vsebinskega reda po načelu »to sem, tisto tja«. Edino, kar jih drži, je motivika, ki prikazuje pokrajino na vseh dvanajstih reprodukcijah.

Vendar pa se tudi Banfijevi bolj ali manj uspeli krajinski poskusi bolj malo vežejo na mesece, ki naj bi jih predstavljali. Vendar pa je glavni problem v smiselnosti takega početja, kot je izdaja koledarja z dvanajstimi lastnimi reprodukcijami. To je še toliko bolj pereč problem, ko se spomnimo, da si takega koledarja niso omislili ne umetniki, ki so v tem likovnem prostoru navzoči že trideset let, ne Društvo

Likovnih Umetnikov Prekmurja in Prlekije, za katere bi bil tak poskus ne le upravičen, ampak tudi zaželen. Igor Banfi je na začetku svoje likovne poti in najsi stvari obračamo, kakor želimo, ostaja dejstvo, da mu ne preostaja drugega kot

Slavistično društvo Pomurja  
OŠ Gornja Radgona, Prežihova 1, 9250 Gornja Radgona

## Izjava za javnost

Upravni odbor Slavističnega društva Pomurja (v nadaljevanju UO SDP) je na svoji 2. seji dne 5. 12. 1996 obravnaval jezikovno podobo časopisa Prepih in članek njegovega urednika g. Andreja Coklina z naslovom »Tudi v Prepihu bi radi 'zeleni jezik', a ga zaenkrat ne zmoremo«, ki je bil objavljen v taistem časopisu 15. 11. 1996. V članku, ki je že sam po sebi primer splošne nekulturne in jezikovne oporečnosti, je g. Coklin skušal grobo izničiti strokovna prizadevanja člana našega društva in predsednika Sekcije za jezikovno kulturo pri SDP prof. Francija Justa. Zato v zvezi s tem posredujemo pomurski javnosti naslednja stališča.

1. Člani SDP kot strokovnega združenja slovenistov v pokrajinah ob Muri se čutimo poklicane, da ob svojem vsakdanjem delu (najpogosteje vzgojno-izobraževalnem) skrbimo tudi za kulturo in jezikovno neoporečnost javne besede v tem prostoru. To nalogo uresničujemo z jezikovnim svetovanjem, s posamičnim in z javnim opozarjanjem na hujše primere jezikovne onesnaženosti. Oblika javnega opozarjanja je tudi društvena rubrika Za zeleni jezik v časopisu Vestnik. Zavedamo se, da to naše delo vzbuja negodovanje tistih, ki jim je (jezikovna) kultura javne besede kaj malo mar. Kljub temu se tej marsikdaj nevhvaležni vlogi ne le nečemo, ampak tudi ne moremo odpovedati, saj slovenski jezik kot narodnoohranjevalni dejavnik skozi dolga stoletja in končno tudi kot uradni jezik v slovenski državi zasluži vso pozornost in spoštovanje.

2. UO SDP ugotavlja, da jezikovna podoba javne besede v časopisu Prepih ni zadovoljiva in - milo rečeno - ne ustreza jezikovnim standardom, ki jih od javnega glasila smejo pričakovati in zahtevati njegovi naslovniki. V tem pogledu UO povsem soglaša s kritiko jezikovne podobe Prepiha, kakor je bila zapisana v rubriki Za zeleni jezik. V zapisih 93, 94, 95, 96, 97 je prof. Franci Just z ustreznim strokovnoteoretičnim aparatom po posameznih jezikovnih ravniinah označil jezikovno podobo časopisa Prepih in na podlagi te razčlenbe opozoril na jezikovno oporečnost časopisa. Izhajajoč iz tega dejstva, UO SDP z vso strokovno pristojnostjo in odgovornostjo zavrača pisanje g. Andreja Coklina kot brezpredmetno in v njem vidi le poskus, kako se s podtikanji in sprenevanjem izogniti osnovni odgovornosti, ta pa je: nemudoma poskrbeti za izboljšanje jezikovnega stanja v časopisu. Prav k temu UO SDP urednika in uredništvo odločno poziva.

3. UO SDP ostro obsoja članek g. Andreja Coklina »Tudi v Prepihu bi radi 'zeleni jezik', a ga zaenkrat ne zmoremo«, zlasti a) sprenevaajoči način in b) nizko raven njegovega pisanja.

a) Nihče ne nasprotuje lokalnim javnim glasilom, ki pripadnih manjših lokalnih skupnosti obveščajo o dogajanju na njihovem območju, prav nasprotno: v tem vidimo dobrodošlo razširitev t. i. medijskega prostora. Poudarjamo pa, da so tudi ta glasila zavezana veljavnim jezikovnim standardom. In prav na to je Sekcija za jezikovno kulturo pri SDP opozorila uredništvo Prepiha najprej v dopisu z dne 12. 9. 1996 in nato v že omenjenih zapisih v društveni rubriki.

b) Prav tako je vsako javno glasilo, tudi najbolj lokalno, zavezano kulturi in etiki javne besede ali t. i. novinarski etiki. UO SDP ugotavlja, da je prav slednjo urednik Prepiha grobo kršil. Njegove označitve strokovnega pisanja in osebe prof. Francija Justa so namreč povsem v nasprotju z novinarskim kodeksom in s spoštovanjem človekovega dostojanstva in njegove osebe, o čemer je - zagotovo ne po naključju - tekla beseda na letošnjih Gorjupovih dnevih v Zrečah.

Upravni odbor Slavističnega društva Pomurja

trdo delo, kajti do lastnega likovnega izraza se še ni dokopal. In ta vprašanja so tista, ki bi se jim Banfi moral posvečati bolj kot izdaji lastnega koledarja z večjnoma dolgočasnimi slikami. Monografski koledarji s slikarskimi reprodukcijami se ponavadi izdajajo, če že ne posthumno, pa vsaj po sklenjeni slikarski poti. Upamo, da nam Banfi s svojim koledarjem noče sporeti, da je svojo še ne redno začeto slikarsko pot že končal. Pomankanja podjetnosti Banfiju sicer ne gre očitati, vendar mu je to prej v škodo kot čast, četudi, ali pa ravno zaradi tega, ker pričujoči koledar ni zamišljen samo kot prezentacija, ampak kar kot samoreprezentacija, čeprav na njem ne najdemo ničesar reprezentativnega, razen same želje po tem. Banfi zapada istemu grehu kot večina mladih pesnikov oziroma recimo raje tistih, ki pišejo pesmi in ki samoumevno menijo, da morajo na leto izdati vsaj eno pesniško zbirko, če ne že kar dve. Skratka, gre za izrazito neposrečeno in nerazsodno početje, ki, gledano v perspektivi, Banfija lahko pripelje od slikarja do tistega, ki samo slika. ROBERT INHOF

## IZŠEL DESETI ZVEZEK ENCIKLOPEDIJE SLOVENIJE Dragoceni podatki iz pokrajin ob Muri

Pri založbi Mladinska knjiga je izšel deseti zvezek temeljne domače enciklopedične izdaje Enciklopedije Slovenije. Zanj je 384 piscev, strokovnjakov za posamezna področja, spisalo 834 gesel, ki ob pomoči 951 ilustracij osvetljujejo različna področja naše preteklosti in sedanjosti.

Najobsežnejše geslo tega zvezka, ki obsega gesla od *Pi* do *Savn*, je geslo *Rusko-slovenski odnosi*, poleg tega pa so med opaznejšimi še gesla *Radio*, *Rasilinstvo*, *Rudarstvo*, *Reformacija*, *Rimska doba*, *Romi*, *Računalništvo*, *Realizem*, *Romantika*, *Renesansa* ...

Ustrezne pozornosti so seveda deležne tudi obmurske pokrajine. Od krajev so tokrat predstavljeni Radenci s svojo Radensko pa Radgona z Radgonskim kotom in Radgonsko-Kadelskimi goricami, tu pa so še Rakičan, Rogašovci in Sakalovci v Porabju, od pokrajin pa Ravensko z značno fotografijo Kroga in pokrajina ob reki Rabi.

Glede na to, da je v tem zvezku obdelano tudi geslo *Radio*, se je v Enciklopediji našel prostor tudi za nekdanji Radio Murska Sobota pa sedanji Radio Murski val (s fotografijo s snemanja oddaje Nedeljska kuhinja) ter za Radio Győr, regionalni studio madžarskega radia, ki pripravlja radijski program za porabske Slovence.

D. Štefanec

### kulturni koledar

#### GLEDALIŠČE

MURSKA SOBOTA: V petek, 10. januarja, bo ob 19. uri v grajski dvorani komedija v madžarskem jeziku *Kraljestvo Andraša Kovača*, katere avtor je Janos Csagaji. Komedijo je pripravila dramska skupina madžarskega kulturnega društva Dobrovnik.

#### ZA OTROKE

MURSKA SOBOTA: V torek, 14. januarja, bo v grajski dvorani ob 17. uri lutkovna predstava Bine Stampo - Zmavc Ure kralja Mina. Gostuje Lutkovno gledališče Maribor.

MURSKA SOBOTA: Vsako sredo ob 16.30 lahko otroci v grajski knjižnici prisluhnejo pravljicam, ki jih pripovedujeta Vesna Racman in Metka Sraka. Po pravljici otroci skupaj rišejo ali kako drugače ustvarjajo.

LJUTOMER: Vsak ponedeljek se v otroškem oddelku knjižnice ob 16. uri začne pravljčna ura, ki jo vodi Branka Jasna Stoman.

#### RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V Galeriji si lahko ogledate pregledno razstavo slik, risb in grafik Jožeta Denka. Dela so nastala v letih 1986-1996. Na ogled je do 30. januarja. V manjšem razstavnem prostoru razstavlja male plastike in slike Irena Brunec. Na ogled je tudi razstava likovnih del Andreja Gönterja mlajšega, Matjaža Stražarja, Simona Svetlika in Marka Zatlerja.

MURSKA SOBOTA: V Galeriji Zavarovalnice Triglav si lahko ogledate razstavo umetniških fotografij in zbirke starih fotoaparotov Ferija Hochstättera.

RADENCI: V galeriji muzeja Radenske je na ogled razstava kiparja Mirka Bratuše.

MURSKA SOBOTA: V predprostorih grajske dvorane si lahko ogledate razstavo likovnih del Ivana Hircija.

RADENCI: V galeriji Medikoss si lahko ogledate razstavo Irene Polanec.

MORAVSKE TOPLICE: V Galeriji Ajda si lahko ogledate razstavo Cecilija Bernjaka.





## Jazz & Blues

### Ernie Watts - najuniverzalnejši saksofonist

Ernie Watts je verjetno najbolj znan saksofonist, znani zares najširšemu krogu poslušalstva, za katerega pa le malo kdo ve, kdo je. Rockerjem in fanom Rolling Stonesov je znan po sodelovanju na njihovi turneji Tattoo You leta 1981 in po sodelovanju v njihovem dokumentarcu Let's Spend The Night Together. Pop fanom je znan po sodelovanju z Nielom Dimondom, Barbaro Straisant, Rickijem Leejem Jonesom in Chako Khanom. Ljubiteljem brazilске glasbe pa je gotovo znan po sodelovanju na plošči Afoxé Gilberta Gilá. Konec koncev pa ga poznajo tudi ljubitelji filmske glasbe, saj je sodeloval pri filmih Tootsie in The Fabulous Baker Boys.

Vsekakor je jazz tisti, ki Ernia Wattsja najbolj privlači. V zadnjih nekaj letih redno sodeluje v akustičnem kvartetu basista Charlia



Hadena, s katerim pobira najprestižnejše nagrade. Zelo dejavni Ernie Watts očitno nima problemov z inspiracijo za svoje delo. Če ne najde drugega, lahko celo razmišlja o štirinajstem samostojnem albumu. Trinajsti samostojni album Ernia Wattsja nosi naslov The Long Road Home in je posnet za založbo JVC. Ernieva največja ljubezen je še vedno bebop, in to se vidi tudi na najnovejšem albumu. Kot vedno pa je Ernie tudi tokrat poskrbel za presenečenje, saj je celotni album posnet brez bobnov. »Dosti sem igral z bobnarjama Billyem Cobhamom in Jackom DeJohnnettom in vedno me je prevzelo, kako lahko bobni zapolni harmonično zgradbo skladbe. Ko mi je producent Taguchi predstavil idejo, sem bil zelo presenečen, vendar sem kmalu spoznal, da lahko brez bobnov bistveno bolje izrazim melodijo skladbe.« Poleg Ernia, ki igra alt saksofon, so pri albumu sodelovali še pianist Kenny Barron, basist Reggie Workman, kitarist Mark Whitfield in peveka Carmen Lundy. Vse skupaj so fantje posneli v treh dneh, in to zgolj na dveh kanalih, kar priča o docela v živo posneti plošči, kar je še ena odlika novega albuma Ernia Wattsja The Long Road Home.

Edan najbolj znanih jazz kitaristov Al Di Meola se je predstavil z novim albumom, ki nosi naslov Di Meola Plays Piazzolla. Naslov zgovorno kaže vsebino plošče in dokazuje njegovo veliko spoštovanje do velikana argentinskega tanka Astorja Piazzolle. Vsekakor zanimiv album, vendar pa je vprašanje, zakaj se je Al odločil za repertoar drugega avtorja, saj je znano, da je njegov zadnji album Orange And Blue avtorsko dokaj nemočen.

Eden najbolj cenjenih mladih saksofonistov Branford Marsalis je po dolgem času izdal album, na katerem se po dolgem času predstavlja z jazz formi. V triu z Brandfordom sta sodelovala basist Reginald Veal in bobnar Jeff »Tain« Watts. Album je posnet za založbo Columbia in ga štejejo za enega najboljših albumov v njegovi karieri. Iztok R.

### Narodnozabavna uganka

Alfi Nipič je končal turnejo po Ameriki - se je glasil pravilni odgovor. Napisala ga je tudi Jasmina Vratar, Ratkovič 19, 9207 Prosenjakovič. Čestitamo! Kaseto z narodnozabavno glasbo vam bomo poslali po pošti. Vse ljubitelje te zvrsti glasbe pa vabim k reševanju nove glasbene uganke:

**Naštejte nekaj najuspešnejših slovenskih narodnozabavnih ansamblov!**

Odgovor:

Kupon št. 3

Odgovore pošljite do petka, 24. januarja, na naš naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota. S pripisom »za narodnozabavno glasbeno uganko«.

### Glasbena uganka

Z glasbenimi ugankami pa smo sedaj nekoliko v zaostanku. Če nas spomin ne vara, je bilo glasbeno vprašanje o Oliverju Dragojeviču, in sicer je bilo potrebno naštetih njegovih hite. Najpogostejše ste napisali skladbe Cesarica, Skalinada, Nadalina in druge. Naštela jih je tudi Alenka Pondelek, Gornji Petrovič 44, 9203 Petrovič. Čestitamo! Obvestilo o nagradi bomo poslali po pošti! Sedaj pa k novi glasbeni uganki, ki bo tokrat nekoliko preprostejša:

**Napisati morate slovensko in tujo glasbeno skupino, ki vas je v preteklem letu najbolj navdušila! Vse odgovore bomo upoštevali!**

Odgovor:

Odgovore pošljite do 17. januarja naš naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Na glasbeni sceni! Napišite tudi, o katerih domačih in tujih glasbenikih želite brati v rubriki Na glasbeni sceni. Če ne veste odgovora, nam pišite o svojih glasbenih željah!

Kupon št. 46

## Nova plošča Braco Doblekar - Mir Priateljstvo Ljubezen (Helidon)

Mir Priateljstvo Ljubezen je naslov plošče tenorsaksofonista Braca Doblekarja, za katero lahko rečemo, da je ena redkih pri nas, ki na zelo kakovosten način predstavlja skladno, ubrano in privlačno glasbo, imenovano klasični mainstream jazz. Braco Doblekar je širši javnosti sicer bolj znan kot tolkalist, ki je v sedemdesetih letih sodeloval v jazz-rock skupini September, kasneje pa v zelo uspešni in popularni pop skupini Hazard. Danes pa je Braco Doblekar znan predvsem kot cenjeni pedagog, ki poleg rednega poučevanja na glasbeni fakulteti vodi tudi glasbene delavnice, na katerih mlade poučuje predvsem jazz glasbo.

Zelo sveža glasba, ki je predstavljena na tej plošči, sodi prav v vrh slovenskega jazz in je izdelek, katerega se ne bi sramovali niti svetovni jazzisti. Lahko bi celo rekli, da gre za najboljšo slovensko ploščo, ki pokriva moderno improvizirano glasbo. Ni dvoma, da Braco največ

svojih idej črpa iz obdobja bebopa. Tudi njegove vzornike v podobi Joa Hendersona in Johna Coltrana je mogoče slišati v marsikaterem solu, vendar v zelo pozitivnem smislu. Ploščo odlikuje široka paleta modernega mainstreamovskega jazz - od bluesa do bossa nove prek westcoasta ter bebopa do duhovne modalne glasbe Johna Coltrana. Odlika plošče je izredna svežina, igrivost in virtuozna odigranost skladb, ki so vse razen ene avtorske, kar daje plošči še dodatno vrednost. Glasbeniki, ki sodelujejo na tej

plošči, so izredni Primož Grašič na kitari, Marko Petrušič na klavirju, Tomaž Grom na basu in Zlatko Kavčič na bobnih. Pohvaliti je potrebno tudi posnetek, ki je zelo bažičen, to pa je tisto, k čemur težijo vsi svetovni glasbeniki.

Velika komunikativnost in neposrednost glasbe zagotavlja Bracovi plošči tudi komercialni uspeh. Kaže, da je Doblekarju uspelo odkriti čarobno enačbo, zaradi katere bodo njegovo glasbo sprejeli in poslušali tudi nepoznavalci jazz. Iztok R.



### Napovedi novih albumov

## Nove zabave

Pri Helidonu mislijo tudi za naprej, tako je že sredi decembra izšla kompilacijska plošča z naslovom Nove zabave. Na njej so nove sveže skladbe šestih izvajalcev, katerih plošče lahko pričakujemo v tem letu. Gre za pop rockerje, ki še vedno snemajo v živo in jih moderna, sintetizatorska tehnološka produkcija še ni zaslepila. Vsi že vestno pripravljajo nove albume, za pokušino pa je vsak od njih prispeval po eno skladbo za kompaktno ploščo Nove zabave, ki je pravzaprav napoved za njihove nastajajoče albume.

Adi Smolar, ki je pred kratkim izdal svojo novo kaseto in ploščo, že razmišlja o svojem naslednjem projektu, ki bo izšel že v začetku tega leta. Ena od skladb,

na katero stavi, je Jaz sem nor. Prepeva o norcih, ki so to postali, bolje rečeno, so se naredili, ker so bili preveč pametni in jih družba zaradi tega izkorišča.

Legendarna slovenska skupina Buldožer se vrača k svojim koreninam. Tekoči rythem in blues v najnovejši skladbi Buldožer. Po malce težjem albumu Noč je rythem and blues skladba Bog okroglih nog prava osvežitev. Bogovi okroglih nog so v prenesenem pomenu avtomobili, statusni simbol, na katerega Slovenci tako prisegajo. Ker jih Slovenci ne obvladamo do popolnosti, so tudi eno najmočnejših hladnih orožij.

Leteči potepuhi nadajujejo s tradicijo optimističnih skladb. Za to ploščo so prispevali folk rock

skladbo v stilu 60. let, imenuje se Ko ti vse narobe gre. In ta skladba te preprosto mora spraviti v dobro voljo.

Don Mentony Band se predstavlja z rock and rollom Hopla konopla. To je neposreden, preprost, ritmičen izdelek, ki mu dirigirajo »rifi lahno nažganih kitar«. Že pri prvem poslušanju bo vsakemu poslušalcu jasno, za kakšno rastlinico gre.

Peter Lovšin - Pero je nedavno končal s snemanjem nove plošče, ki bo izšla ta mesec. K snemanju je povabil tudi Magnifica in ritem sekcijo njegovega benda Pismakers. Nov album bo spet bolj rockerski. Jest bi se igral, ki napoveduje nov album, pa je spevnejša melodija, v pesmi pa prosi mamo, ženo in ljubico, naj zaradi tega ne bodo preveč jezne.

Najmanj znana, a zato nič manj dobra je skupina Dan - D,

ki prihaja iz Novega mesta. Njihova skladba Mali človek je najbolj udarna skladba na tej plošči, saj niti za trenutek ne varčujejo z energijo. Člani te skupine pa imajo kar nekaj izkušenj z glasbo, saj se jih lahko spomnimo iz skupine Mercedes band.

To so skupine in albumi, ki bodo prav gotovo oblikovali glasbeno sceno v prvi polovici letošnjega leta in tudi v prihodnje.

### AUDIO - VIDEO - CD

**MSHOP**

69000 Murska Sobota,  
Slomškova 43  
TELEFON, TELEFAXS:  
(069) 37 333

### Novice od tu... ... in tam

Na slovenski glasbeni sceni je vzniknila nova glasbena skupina, ki se imenuje Central Problem. Čeprav obstajajo tri leta, so šele pred kratkim postali znani širši slovenski javnosti. Njihov glasbeni slog je še najbližje funku. Sicer pa poznamo nekatere člane iz skupine Black balloon, ki so pred leti večkrat nastopili v Murski Soboti.

Ena najzanimivejših skladb, ki je nastala v prejšnjem letu, je prav gotovo Mentol bombon Škarjev in Zorana Predina. Pravi jo tudi, da je eden največjih slovenskih hitov. Svetovalci tudi razlagajo, da se Mentol bombon izgovarja z močnim madžarskim naglasom s širokim e-jem in o-jem.

Elton John je ustanovil svojo filmsko produkcijsko podjetje. Nekaj velikih uspehov je z glasbo za filmsko platno že imel (grammyja za risanko The Lions King), sedaj pa bi rad svoje znanje in ideje še podrobneje obdelal. To pa nikakor ne pomeni, da bo zapustil glasbene odre. Le sprememba mu včasih dobro dene.

Operna pevkva Monserrat Caballe je ob obletnici smrti Fredyja Mercuryja v Montreuxu odkrila kip pokojnega pevca in vodje skupine Queen. S pevko bi morala skupaj zapeti na otvoritvi olimpijskih iger v Barceloni, a je bila njegova bolezen močnejša. Slovesnosti so se udeležili tudi člani skupine Queen.

### MURSKO-MORSKA LESTVICA

1. Jasmin Stavros in Alka Vujica - Zrak, zemlja, zrak
2. Oliver Dragojevič: Kreni
3. Davor Radolfi in Ritmo Loco: Nočas oko tri
4. Mietta & Amedeo Minghi: Vattena amore
5. Fiorello - Finalmente tu

Predlog - Gloria Estefan - Con los anos que quedan  
GLASUJEM ZA:

### Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: NSTSNMV

1. DON'T CRY FOR ME ARGENTINA - Madonna
2. DANCE WITH LIFE - Bryan Ferry
3. DANCE INTO THE LIGHT - Phil Collins
4. WORDS - Boyzone
5. THINK OF TOMORROW - Chris Isaak
6. EVERY BABY - The Kelly Family
7. DREAM A LITTLE DREAM - Terry Hall

PREDLOGI:

- HOW BIZARRE - OMC  
DAYS - Kirsty MacColl  
RAINDROPS KEEP FALLING ON MY HEAD - Manic Street Preachers

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. NAJ GOVORE TELES - Aleksander Mežek
2. POJDIVA V ZLATI DAN - Anika Horvat in Patrik Greblo
3. ŠTAJERSKA LADY - Alenka Pintič
4. DAJMO OTROKU ROKO - Majda Petan
5. RDEČI ŠAL - Avia band
6. BODI MOJA - Napoleon
7. ZVEZDA MOJE SREČE - Darko Kegl

PREDLOGI:

- SLEDI SIVIH ČEST - Gimme 5  
V TVOJEM OBJEMU - Natalija

MR. BASSMAN - New Swing Quartet

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF

1. VOŠČILO STARŠEMA - Štirje kovači
2. POROČNA - Stojanji
3. DOMOTOŽJE - Henček
4. TA POLKA ŠMENTANA - Gašperji
5. BELE STRMINE - Rom pom pom
6. PRESNETE GRABLJE - Dan in noč
7. LJUBEZEN IN GORE - Zupan

PREDLOGI:

- PRED MOJO KAJŽO - Ans. Brneta Klavžarja  
DECEMBRSKI DAN - Primorski fantje  
SONCE MOJH DNI - Slapovi in Simona Weiss

Izpolnjene kupone pošljite do četrтка, 16. januarja 1997, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

### Kupon št. 2

Glasujem za skladbo:

\*tuja:

\*domača:

\*narodnozabavna:

Ime in priimek ter naslov:

Rubriko pripravlja: ALEKSANDRA NANA RUTUPER



## Govorna napaka

Nekoč so živeli za devetimi jezeri in tremi polji trije sinovi Kroik. Starši so jim umrli. V tamkajšnji trirazredni šoli so obiskovali vsak svoj razred in vsak od njih je imel nalezljivo govorno napako.

Najstarejši Kik je namesto črke R povedal A, eno leto mlajši Rik je namesto črke I govoril D, najmlajši Cik pa je namesto črke P izgovarjal N. Ob

začetku šolskega leta so si naročili revijo AŠ - AŠ, ki je izšla vsak teden s posebno prilogo. Ko so dobili prvo številko, je Kik dejal: »Tale pailoga ni paeveč zanimiva, kea v njej piše samo od ajde!«

Rik se je razjezil: »To je pa res za ndč prdloga!« Cika je razkačilo: »Fuj, brezvezna nriloga! V njej so samo ti dinoji.«

Ker je ta bolezen tako zelo nalezljiva, je vsak poleg svoje skupil govorno napako še od drugih dveh bratov - Kik Rikovo, Rik Cikovo in Cik Kikovo. Ko je izšla druga številka revije AŠ - AŠ, so dali podobne izjave kot ob izidu prve številke.

Kik je dejal: »Tale padloga nd paeveč zandmdva, kea v njej pdše samo od aje.«

Rik se je spet razjezil: »To je na res za ndč nrdloga!«

Cika je ponovno razkačilo: »Fuj, baezvezna nai-loga! V nje so samo ti dinoji.«

Čez čas so se nalezli vsak še ene bolezni in obdržali obe svoji. Ob izidu tretje številke revije so bili tako jezni, da so v en glas vzkliknili: »To je najslabša nadloga!«

MATJAŽ HORVAT, 6. a  
OŠ Franceta Prešerna Crenšovci

## Ljubezen

Ljubezen je prava bolezen, čeprav ne boli.

Da se ti kaj hudega ne zgodi, pa se izogibaj nevarnih pasti. V klopih so narisni skrivni znaki, srčki, rožice in oblaki, ki pomenijo le spomine na strašne bolečene.

Na zmenku gre vse narobe, fant se na iglo nabode, punca ga zapusti,

na zmenek več ne želi.

Fant vedno znova premišljuje, kaj naj stori, načrtuje ...

Druga punca ga nadleguje, naj z njo se spogleduje?

Ostali zvest prvi ljubezni, čeprav le v mislih in sam.

In kaj pravi na to njegova teta?

»Fant, že spet ta puberteta!«

DANIEL BERDEN, 7. a  
OŠ Bogojina

## Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota)

Zadnje vprašanje se je glasilo: Kaj ne govori, premore pa vse? Eni ste napisali, da je to stroj, drugi sonce, tretji ... Nihče pa se ni spomnil naslednjega pregovora: Zlato ne govori, premore pa vse. Mišljeno je seveda tako, da si z zlatom (denarjem) lahko vse kupiš.

KUPON št. 16- ALI VESTE?

Ali veste, kdaj je zadnji pred prvim? Odgovore pričakujemo do 14. januarja.

## Na Gjerkeševi kmetiji

Pred kratkim, ko smo imeli spoznavanje družbe, smo se s koleši peljali v Lipo, kjer smo si ogledali Gjerkešev kmetijo.

Ob prihodu smo lahko videli velik in lepo urejen hlev. Zraven sta dva velika silosa za živalsko krmo. Tam nas je pozdravil gospod Dani. Povedal je, da imajo 137 glav živine, od tega 70 krav molznic. Bela krava, ki nam jo še posebej pokazal, daje letno okrog 8000 litrov mleka. Zjutraj delajo v hlevu dve uri. Nahranijo živino in pomolzejo krave. Imajo lastno zbiralnico mleka, ki teče po ceveh do hladilnika. Tudi zvečer delajo v hlevu približno dve

uri, in sicer so po navadi štirje. Ob takšnem številu živine niso redke bolezni. Obbolele krave označijo z rdečo barvo. Poleg tega imajo še 23 pujskov. V posebni sobi, ki je tudi v gospodarskem poslopju, pa imajo celo televizor in radio.

Po ogledu hleva so nam prijazno postregli s sendviči in čajem. Sendviči so bili narejeni z domačim mesom. Bili so zelo dobri.

Tak hlev, kot ga imajo Gjerkeševi, mi je zelo všeč, še posebno zato, ker je znotraj lepo urejen, v okolici pa je dovolj zelenja.

INES BALAZIČ, 5. a  
OŠ Turnišče

## Pri nas doma

Ime mi je Jasna. Imam starejšo sestro Lidiho. Doma sem na Jamni. V hlevu imamo prašiče. Zanje skrbi ata. Mama dela v slaščičarni. Peče torte. Babica doma kuha. Ko smo vsi doma, je zelo lepo. Takrat se s sestro igrava.

JASNA VUK, 1. b  
OŠ Videm ob Ščavnici

## Staro leto

December je poseben mesec. Veselimo se miklavževanja, božiča, novega leta ... Za božič okrasimo jelko, pod katero nas čakajo darila, ki se jih vsi veselimo. No, zame niso več tako pomembna, ampak mi pomeni več to, da lahko preživim praznike v krogu svoje družine in med dobrimi prijatelji, ob dobri hrani in pijanci.

In kako pri nas pričakamo novo leto? Z mano najprej pripraviva večerjo, pogrnemo mizo in povabiva k njej vso družino. Večerjamo ob prižganih svečah. Na koncu je na vrsti še poslastica. Te se s sestro še posebno razveseliva. Nato pomagamo mami pri pospravljanju, zatem pa vsi sedemo in gledamo televizijo. Čas hitro teče in nenkrat odbije polnoč. Vsi si nadržavamo s kozarcem šampanjca ter si zaželimo srečno, zdravo in uspešno novo leto.

Ob tem se spomnim tudi na vse, ki so sami, na tiste, ki živijo v strahu za svoje življenje ali življenje svojcev, na tiste, ki umirajo od lakote ... Zaželim si bratstva, prijateljstva in srečo za vse ljudi na svetu. Mislim, da ne bi potrebovali orožja, ampak samo ljubezen, ki bi bila vladar vseh ljudstev. Ni pomembna barva kože niti las, ampak le ljubezen.

Upam, da se bomo nekega dne zbudili in rekli: »Vsi smo ena sama družina.«

JANJA GRAGER, OŠ Apače

## Kako so nastali Buččovci

Tam, kjer teži vas Buččovci, so bile v davnih časih njive, na katerih so rastle buče. Bile so last dunajskega cesarja.

## Novoletne želje

- Želim si, da ne bi bilo vojne in da bi bili vsi ljudje na svetu srečni. (Doris)  
- Želim, da bi bili vsi ljudje zdravi in da bi živeli v miru. (Sandra)  
- Vsem otrokom želim zadosti hrane. (Anja)  
- Jaz pa jim želim, da bi dobili v šoli same petice. (Samo)  
- Želim, da bi bili še naprej srečni v družini. (Canja)  
UČENCI 1. b-razreda  
OŠ Tisina



DEJAN HERIC, 4. B  
OŠ KRIŽEVCI

## Življenje ni praznik

Sedaj, ko smo še v mladostnih letih, starši poskrbijo, kaj bomo oblekli, kaj jedli ... Pošljajo nas na pot z nasveti, kaj lahko in česa ne smemo storiti. Hočejo nas obvarovati vsega hudega. Toda počasi minevajo ta brezskrbna leta in prišel bo čas, ko bomo morali skrbeti sami zase.

Predstavljaš si toliko vsega lepega, pričakuješ srečo, a življenje te lahko prevara. Pod cvetočim cvetjem je veliko trnja, ki te bo de. Mnogokrat si ne moreš zacetiti rane, ko te spet zabode. Da, življenje ni le praznik, ampak je v njem tudi polno trpljenja, solza in razočaranj. Toda zaupati moraš vase, v svoje moči in sposobnosti ter storiti, kar je v tvoji moči, da bo lepše in lažje. Biti

moraš dober do sebe in drugih, kajti vse, kar v življenju storiš slabega, se ti bo povrnilo, in kar boš storil dobrega, ti bo poplačano. Čutiti moraš odgovornost do svojega življenja in do življenja drugih.

Kljub vsemu moramo biti optimistični in se ne vznemirjati za vsako stvar. Če nas zadene kaj hudega, moramo misliti, da obstajajo na svetu še hujše stvari.

BIANKA BOROVIČ, 8. d  
OŠ Gornja Radgona

## Zlomljene sani

Nekaj metrov pod hišo se spušča hrib, ki ni velik, a je vseeno dovolj velik za majhne otroke.

Pozimi sem se večkrat sankala po tem hribu. Nekega dne sta se mi pridružila še bratranec in sestrična. Vsi smo sedli na ene sani in se spustili po strmini. Bilo je prav zabavno. Dobili smo tudi idejo, da bi vozili slalom. V mehak sneg smo zapčili veje in poklicali še starše, da bi nas gledali. In čez čas se je začelo »tek-

movanje«. Jaz sem sedela spredaj, za mano je bila sestrična, nato pa še bratranec. Porivali smo se in dobili kar precejšnjo hitrost. Sprva je bilo zabavno. Sanke so drsele vse hitreje. Začela sem vpiti, da je potrebno zavirati, a bilo je prepozno. Bratranec in sestrična sta odskočila, jaz pa sem drvela naprej in se z veliko hitrostjo zaletela v drevo ob jarku. Nato sem padla na debel led, ki se je razbil, mene pa je začelo vse boleti. Starši so bili

najprej zaskrbljeni, ko pa so videli, da počasi vstajam, so se začeli smejeti. Na srečo se mi ni zgodilo kaj hujšega, sanke pa so se razbile na kosčke.

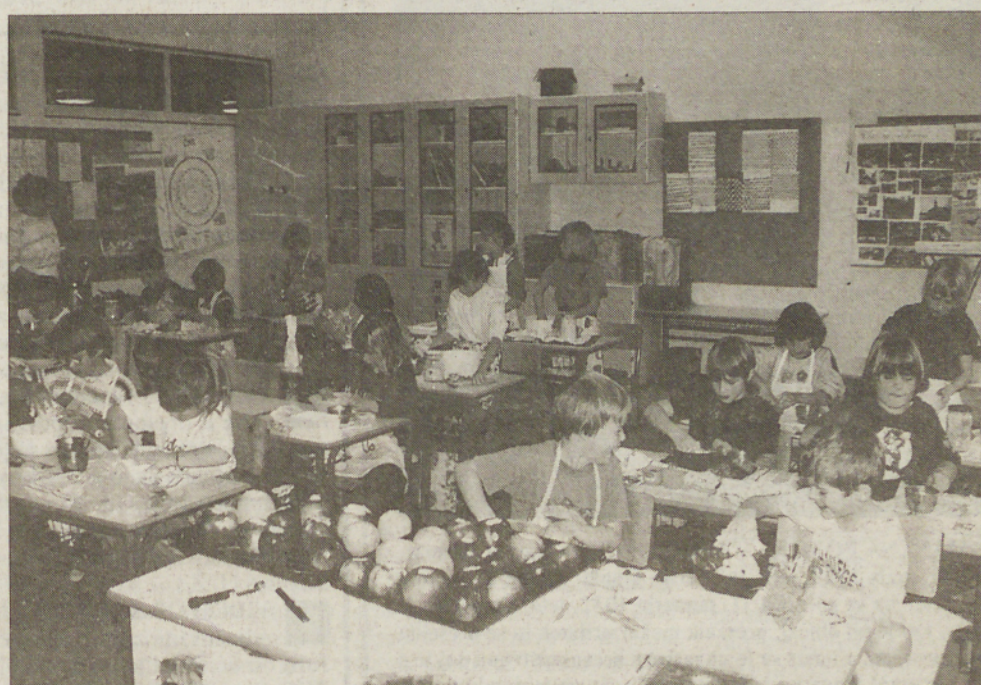
Ta dogodek je bil smešem vsem, le meni ne, saj sem se močno udarila. Tisto zimo se nisem več sankala, ker nisem imela sank. In četudi bi jih imela, se tako nevarno ne bi nikoli več spuščala po hribu nazval.

MATEJA SMODIŠ, 7. a  
OŠ Sveti Jurij

POKLIČI ME  
- ČAKAM TE

**TVOJ TOM**  
**080 1234**

Lahko mi tudi pišeš  
na naslov:  
TOM, p.p. 1234,  
61101 Ljubljana



Tote fotografije so nam poslali učenci 1. a-razreda OŠ Grad. Učenka Sabina Berjak je pripisala, da jih je fotografiral učitelj, »da bi imeli lep spomin«

na naravoslovni dan. Zanj je vsak takšen dan nekaj posebnega, veselega in zanimivega. Tokrat so pekli močnika in delali sladico. (J. G.)





**BISEROPOROČENCA** - 60. obletnica poroke je vsekakor visok življenjski jubilej. Pred nedavnim sta ga praznovala tudi Matija in Marija Žižek s Hrašenkega Vrha, kamor sta se preselila leta 1939 (v kupljeno hišo z manjšim gruntom). Prej sta namreč živel v Prekmurju. Matija se je rodil v Žižkih, Marija pa na Srednji Bistrici. V zakonu so se jima rodili 3 otroci, zdaj pa imata že tudi 8 vnukov in 14 pravnukov. (J. G.)

**MOSČANCI** - Aktiv kmečkih žena v Moščancih ima dolgoletno tradicijo, a je v nekaj zadnjih letih »miroval«. Sedaj pa so ženske spet poprijele za delo, čeprav kot sekcija v okviru kulturno-turističnega društva. V tem zimskem obdobju bodo predavanja o različnih opravilih v gospodinjstvu, čeprav jim znanja s tega področja ne manjka, kar kaže tudi tale zgled: na razstavi sadja v Portorožu so se uspešno predstavile s pecivom in sadnim kruhom. (J. K.)

**GORNJA RADGONA** - Pri Upravnih enotah v Gornji Radgoni, ki je pristojna za območje občin Gornja Radgona, Radenci in Sv. Jurij ob Ščavnici, so izdali zloženko, v kateri so predstavili svoje dejavnosti. Knjižica je na voljo pred sprejemno sobo. Med drugim je v njej zapisano, kaj vse lahko občani uredijo na posameznih oddelkih. Tudi lepih novoletnih želja niso pozabili zapisati. (F. Kl.)



**ZLATOPOROČENCA PAL IZ LIPE** - Ivan se je rodil 1923. leta. Ukvarjal se je s kmetijstvom in mlatilničarstvom, več let je bil tudi aktivist čevljarkega ceha in družbenopolitičnih organizacij. Ana, ki se je kot dekle pisala Ferčak, se je narodila leta 1926. Tudi ona je ob delu našla čas za družbeno koristno delo, zlasti v pevskem zboru, za kar je dobila bronasto Gallusovo značko in priznanje. Več let je bila tudi na čelu krajevne organizacije Rdečega križa. Pa po gostijah je kuhala. Še zdaj peče doma kruh, seveda v peči na drva. Palova sta dala življenje Stefanu, Mariji in Ivanu. Imata pet vnukov in prav toliko pravnukov. Še kar zdrava sta. Nekoč sta imela zganjarno. - Fotografija: J. Ž.



**DIAMANTNA POROKA V MARKOVCIH** - Elemir Gašpar, rojen 20. maja 1909. leta, in Marija Tibola, rojena 25. marca 1914. leta, sta se poročila 31. januarja 1932. leta. Po poroki je Marija, kot je bil običaj, prevzela možev priimek in se preselila na njegov dom. Elemir se je ukvarjal s prevozništvom, saj je s konji razvažal blago po trgovinah, Marija pa je delala na domačem posestvu. V soboto, 4. januarja 1997, sta z diamantno civilno in cerkveno poroko zaznamovala 65 let srečnega zakonskega življenja. - Fotografija: J. Z.

V KS Bratonci obiskali svoja 90-letnika

# Starost je lahko tudi lepa

Darila so prinesli in čestitali: predsednik sveta KS Milan Kerman, predsednica KO Rdečega križa Anica Sraka in predstavnica mladine Simona Mertuk

Na obisk so se podali na šefanovovo - 26. decembra -, zato so se najprej oglasili pri 90-letnem Štefanu Balažicu. Tam so jih pričakali slovljenec in domači: sina Jože in Stefan z ženama, dva vnuka in vnučinja, dva pravnuka in tri pravnukinje. Na mizah je bilo obilo jedi in pijače, kajti Stefan je istega dne praznoval rojstni dan in god. Bil je razpoložen in z veseljem se je spominjal svojih mladih let, ko je vsako leto odhajal na sezonsko delo v Francijo. Od tam sicer ne prejema pokojnine, je pa zadovoljen s svojo starostno pokojnino. Zdravje mu še kar služi, le slisi slabše.

Drugo slavljenko, 90-letno vdovo Agato Legen, pa so obiskali v sosednjih Lipovcih, kajti lani

se je preselila k hčerki Cvetki. Tudi ona je v mladih letih delala v Franciji. Počila je tri otroke, žal sta Marija in Stefan že umrli. Agata ima sedem vnukov in deset pravnukov. Povedala je, da je vesela njihovih obiskov. Zvedeli smo, da televizije ne gleda rada, ob pomoči očal pa preli-



Agati Legen čestita predsednica KO RK Anica Sraka.



Štefanu Balažicu je ob godu in rojstnem dnevu čestital predsednik KS Milan Kerman.

sta mnogotere časopise in revije. Poleti je rada zunaj, pozimi pa je seveda najraje na

toplem. Obiska sokrajanov iz Bratonca je bila nadvse vesela.

Da bi dočakala 100 let, pa si sploh ne želi.

Besedilo in fotografiji: FILIP MATKO

V Mlajtincih bijejo plat zvona

## Doklej še oporečna voda

Zajetje pitne vode v Mlajtincih uporabljajo poleg naselja tudi v Zdravilišču Moravske Toplice, ki v zameno za vodo vzdržuje omenjeno zajetje. Ta voda v zajetju pa je oporečna, ker vsebuje nedovoljene količine nitratov. Problem je pereč zlasti iz zdravstvenih razlogov, po drugi strani pa je ogroženo tudi poslovanje zdravilišča. Ugotovljeno je namreč, da se voda iz zajetja meša z drugo pitno vodo. V ta dogajanja je posegel že zdravstveni inšpektor, ki je odgovorne opozoril, da bo, če kmalu ne bo rešen problem te vode, zdravilišču primoran prepovedati obratovanje.

Vse to terja, da mora Občina Moravske Toplice sprejeti odlok o varovanih pasovih zajetja v Mlajtincih oziroma za vsa vodna zajetja v občini. Zato mora Zdravilišče Moravske Toplice ugotoviti, kje se voda iz zajetja v Mlajtincih meša s pitno vodo iz Murške Sobote. Hkrati naj bi poskušali urediti tako, da bi vodo iz Mlajtinec uporabljali le za tehnološko vodo. Nič manjši problem ni s čistilno napravo, ki jo uporabljajo in upravljajo v Zdravilišču Moravske Toplice. Na to napravo je namreč priključeno tudi kanalizacijsko omrežje naselja Mo-

ravske Toplice. Le-to je mešanega tipa in preveč obremenjuje zdajšnjo čistilno napravo. Kot je predlagalo zdravstveno ministrstvo, bi zdravilišče čistilno napravo brezplačno preneslo na upravljalca, ki naj ga določi občina.

Dejstvo je, da se zdajšnja čistilna naprava v Zdravilišču Moravske Toplice zaradi širitve zdravilišča na isti lokaciji najverjetneje ne bo mogla razširiti tako, da bi zadostila potrebam zdravilišča in naselja. Zato bi kazalo razmisliti o novi skupni čistilni napravi na drugi lokaciji.

M. JERŠE

Trimlini pri Lendavi

## Ekološko parkirišče za avtobuse

Avtobusi zasebnega turističnega podjetja AR Ekspres, katerega lastnica je znana podjetnica Anica Doma, ne bodo več »počivali« kjerkoli, ampak na urejenem parkirišču v Trimlinih, ki je urejeno v skladu z novjšimi predpisi o varstvu narave. Odprili so ga pred novim letom. Otvoritvene slovesnosti se je udeležilo

veliko ljudi, med njimi tudi poslanka Maria Pozsoncecs, predstavnik gospodarske zbornice Slovenije Viktor Trstenjak, zastopniki SKB-banke, obrtne zbornice in drugi. Po otvoritvi in nagovorih je bil bogat celodnevni kulturni in zabavni program. Celo dedek Mraz je prišel in obdaroval pridne otroke. J. Z.

Vrtec v Veliki Polani

## Otroci iz treh vasi

Starši so uprizorili lutkovno igrico

Vrtec torej dobro sodeluje z OŠ Miška Kranjca Velika Polana, posebno še z učenci prvega razreda, z zobozdravstveno službo in tudi društvi KS Velika Polana. Vključen je tudi v projekt Zdrav vrtec. Malčki

seveda niso le v varstvu, ampak so tudi ustvarjalni, demino na likovnem, gledališkem, športnem področju, čedalje bolj vešči pa so tudi raznih ročnih del. Ob dnevu zemlje so imeli skupaj s starši delovno akcijo: očistili so okolico vrta, posadili nekaj dreves in več rož. Dobro so se odrezali tudi na likovnih natečajih. Njihova dela so bila razstavljena v lendavskem gradu in v prostorih domače osnovne šole. Skupaj s starši so bili na orientacijskem pohodu. In na rekreacijo niso pozabili: pripravili so razne športno-tekmovne igre, kolesarili in izvedli pohod po vasi. Otroci iz polanskega vrta so sodelovali celo na nogometnem turnirju v Črenšovcih in med vrstniki zasedli prvo mesto. Dejavnosti so bili tudi v tednu otroka. Tedaj jih je obiskal čarodej Binč, vzgojiteljice so uprizorile lutkovno igrico Jesenska zgodba; z uro pravljic pa jih je razveselila tovarišica z OŠ Črenšovci. Vodsvo vrta in malčki so pokazali, kaj znajo, na martinovo, imeli so miklavževanje, obiskal jih je dedek Mraz ... Pa starši? Tudi ti niso kar tako: nekaj se jih je še posebno potrudilo z uprizoritvijo lutkovne igrice Rokavička. J. Ž.

Veselo ob koncu leta

Lepo okrašeno telovadnico so napolnile skupine različnih razredov, pripravljene na zanimivo tekmovanje z različnih področij, ki jih učenci seveda prav dobro poznajo. Med tekmovanjem so potekala različna šaljiva tekmovanja, za katera so dobili učenci nagrade v obliki sadja in drugih sladkih dobrot. Po končanem kvizu so učenci veselo zaplesali. Otroke na OŠ Kapela je obiskal tudi božiček. Celo dva! Bila sta učenca, ki sta si nadela dobrotnikovo opravo. Darila sta prinesla za vse. Pod jelko pa sta pustila kup igrac. Učenci so se najbolj razveselili novih miz za namizni tenis. B. M.

Kunčereja prihaja čedalje bolj v veljavo, saj pa je mogoče meso pripraviti na več načinov. Večji rejci imajo čistokrvne pasme, drugi pa mešance.

Narava se večkrat poigra z zarodkom in potem pride na svet »spacek«. V leglu sta sicer bila dva mladiča: eden normalen in ta, ki ga kaže fotografija. Ste opazili, da nima dolgih ušes in prav tako ne repa? Ne glede na ti pomanjkljivosti pa kosmatinec sploh ni imel težav pri rasti oziroma pridobivanju kilogramov.

J. Ž., Turnišče



**CVEN** - Občina Ljutomer je objavila razpis za izdelavo projektne dokumentacije za vrtec na Cvenu. Gradil ga bodo v obliki prizidka k osnovnošolski stavbi, stal pa naj bi 1.500.000 tolarjev.

**VELIKA POLANA** - V Veliki Polani, kjer so med prvimi v Prekmurju zgradili združni dom s kulturno dvorano, so v zadnjih nekaj imeli v domu trgovsko skladišče. Zdaj pa kaže, da bo časoma dvorana spet zaživela. Ob denarni pomoči Občine Črenšovci so prekrili del doma in posodobili notranjost dvorane, tako pa bo kmalu nared za kulturne prireditve. Tudi kino naj bi spet oživili. (J. Ž.)

**LENDAVA** - Območna organizacija RK Lendava je organizirala odvzem krvi za potrebe transfuzijskega oddelka. Kri so jemali v zdravstvenem domu, dalo pa jo je 377 krvodajalcev. Leto so prišli iz vseh krajevnih skupnosti občin Lendava, Črenšovci, Turnišče, Odranci in Kobilje, precej pa jih je bilo tudi iz lendavskih delovnih organizacij in ustanov. (J. Ž.)

**VIDEM OB ŠČAVNICI** - Med pomembnimi odločitvami zadnje seje svetnikov občine Sv. Jurij ob Ščavnici je ta, da bo občina izstopila iz ZKO Gornja Radgona, in to zato, ker so prepričani, da jih tam zapostavljajo. Svetniki so sprejeli sklep, da se priključijo Občini Radenci, kjer bodo ustanovili skupen sklad za razvoj ljubiteljske kulture. (L. Kr.)

**MURSKA SOBOTA** - Letošnji največji finančni zalogaj občinskega stanovanjskega sklada bo gradnja stanovanjskega objekta v Razlagovi ulici v Murški Soboti, katerega predračunska vrednost znaša 305 milijonov tolarjev. Na voljo bo 42 stanovanj, tako socialnih kot neprofitnih. M. J.

**BELTINCI** - Kot ugotavljajo je med brezposelnimi (v letu 1995 jih je bilo 563) več kot polovica brez ustrezne strokovne izobrazbe, več kot četrtina pa nekvalificiranih delavcev. Prav tako je bilo skoraj 16 odstotkov s srednješolsko izobrazbo. Med nezaposelnimi je večina žensk. M. J.

**PUCONCI** - Za odpravo posledic po neurju so v puconski občini v minulem letu porabili okrog 3 milijone tolarjev. Pri tem so všteti tudi stroški glede obnove posameznih vaških in lokalnih cest. M. J.

**CANKOVA - TIŠINA** - Decembra je izšla že 3. številka občinskega glasila Cajtinge. V nakladi 1.850 izvodov jih je brezplačno prejelo vsako gospodinjstvo. Na 28 straneh je obilica pisnega in slikovnega gradiva iz življenja in dela občanov. Ne manjka pa tudi raznih zanimivosti in razvedrilnega branja. M. J.

**KRAŠČI** - Odsek občinske ceste od jezua na Ledavskem jezeru do naselja Krašči bo potrebno čimprej obnoviti. Zato namerava Občina Cankova - Tišina pritegniti tudi ministrstvo za okolje in prostor ter Mestno občino Murska Sobota. M. J.



# Blagoslovili restavriran oltar

Zahtevno delo opravili v škofijski restavratorski delavnici

Čeprav katoliška župnija sv. Nikolaja v Dolencih ni velika, saj ima le okrog 650 vernikov, od tega tudi nekaj iz Budinec, Salovec in Hodoša, napreduje (pod vodstvom dušnega pastirja Vilija Hribernika) ne le na duhovnem, ampak tudi materialnem področju. V tem desetletju so obnovili župnišče, naredili hidro-termostatsko izolacijo cerkve, na novo so uredili notranjost in pročelje, kupili so enomanevalne orgle z devetimi registri in 527 piščalci, poskrbeli za gretje cerkve, uredili avtomatsko zvonjenje, v prezbitarijo so postavili nov daritveni oltar, obrnjen k ljudstvu ...

V letu 1996 pa je končno prišla na vrsto obnova (tudi pozlaticev) starega oltarja, posvečenega sv. Nikolaju, ki je neke vrste »mešanica« poznogotskega in baročnega sloga in je zato dragocen verski in kulturni spomenik ter kot tak spomeniškovarstveno zaščiten.

Dela so (od maja do decembra) opravili strokovnjaki škofijske restavratorske delavnice iz Maribora. Obnova oltarja in kipov je stala več kot 15.000 mark. Večino denarja so dobili (s posredovanjem škofa Jožefa Smeja) od neke nemške katoliške župnije, po svojih gmotnih zmoglostih pa so pomagali tudi domači verniki, zlasti zdomci.



V nedeljo, 29. decembra, na praznik sv. družine pa je bilo v katoliški cerkvi sv. Nikolaja svečano bogoslužje, ki so ga darovali domači župnik Vili Hribernik, dekan soboške dekanije Martin Poredoš in škof Jožef Smej. Ta je tudi blagoslovil obnovljeni oltar. Tako so v župniji v Dolencih spet sklenili veliko delo in vstopili v novo leto z novimi načrti.

ŠTEFAN SOBOČAN

V novejšem času duhovnik ne mašuje več tako, da bi vernikom »kazal hrbet«, ampak je daritev na novih daritvenih mizah, obrnjenih k ljudstvu. Ponekod so stare oltarje odstranili iz cerkva, ne pa tudi v Dolencih, kjer so več kot 200 let star oltar sv. Nikolaja obnovili in je tako zablestel v prvotni podobi. Zadnje lanske nedeljo ga je blagoslovil škof Jožef Smej. - Fotografija: V. Juhnov



**ZLATOPOROČENCA ULEN IZ RANKOVEC** - Ida se je rodila pred 74 leti v Vanci vasi, Franc, ki je zdaj star 76 let, pa je Rankovec od rojstva. Pred 50 leti, ko sta se poročila (bilo je to 19. novembra 1946. leta), sta bila seveda toliko let mlajša. Življenje ni bilo lahko, kajti Franc je bil kar štiri leta na madžarki fronti, po vrnitvi je spet moral služiti v jugoslovanski vojski, tako da je bil veliko let zdoma. Ker v domači pokrajini ni bilo dovolj zasluzka, je bil več let tudi na delu v Nemčiji. Tedaj, ko pa je bil doma, je bil aktivist v gasilskem društvu, katerega član je sicer že 55 let. Idi k sreči ni bilo treba z doma, saj je več kot 25 let delala v soboški Muri, od koder je odšla v pokoj. V zakonu se jima je rodil en otrok, imata pa seveda tudi vnuke. - Fotografija: F. Kuhar

Gornja Radgona, Ljutomer

## Upokojenci niso pozabljeni

Sindikalna organizacija Zdravstvenega doma v Ljutomeru je ob kocu leta 1996 povabila svoje nekdanje člane na družabno srečanje. Udeležilo se ga je lepo število upokojencev. Le-ti so se dobro počutili v družbi, v kateri se je (po izdatni večerji) razvil pomenek o nekdanjem in sedanjem delu. Razšli so se polni prijetnih vtisov in novih spoznanj.

Na prednovoletnem srečanju, ki je bilo v gostišču v Šratovcih, so se sešli upokojeni obrtniki, nekdanji člani Obrtne zbornice Gornja Radgona.

Med njimi je bil nekako v ospredju najstarejši upokojeni obrtnik fotograf Franc Bračko, star 90 let. S častljivo starostjo (85 let) se ponaša tudi Franc Žnidarič, mehanik iz Gornje Radgone. Oba sta dobila posebni priznanji. Nekdanjim obrtnikom je spregovoril predsednik območne obrtne zbornice Tone Kampuš.

Sicer pa je obrtna zbornica poskrbela tudi za tiste upokojence oziroma stare obrtnike, ki se niso mogli udeležiti srečanj: ob koncu leta jih je obiskala posebna delegacija, voščila vse naj... in jih skromno obdarila.

F. Fe., O. B.

Sebeborci

## Nujna obnova mostu

Sanacija t. i. malega mosta na lokalni cesti čez Sebeborski potok je opravljena. Ob sodelovanju Podjetja za inženiring, projektiranje in ekologijo Seping iz Murske Sobotice so vsa potrebna dela opravili delavci Pomgrada Nizkogradenj. Obnova tega mostu je bila iz prometnih in varnostnih razlogov nujna, sicer bi morali omenjeno cesto zapreti. Zdaj je most dokončno tako obnoven, da lahko prenese tudi večje obtežitve od dovoljenih. V ta namen so vgradili novo voziščno ploščo z ograjo, ustrezno oblogo in strugo potoka preusmerili na obstoječi prag.

Poleg tega so sanirali vzhodno in dno mosta s podbetoniranjem, kar je storjeno tudi pri temeljih opornika mostu. Prav tako so poskrbeli za delno sanacijo kril, kolikor je bila potrebna. Vrednost vseh omenjenih del je več kot

1,44 milijona tolarjev, kar je v primerjavi s prvotno predvidenim zneskom za dobrih 835,7 tisoč SIT več. Podražitev je nastala zaradi zahtev rečnih nadzornikov, da je potrebno obložiti dno.

M. JERŠE

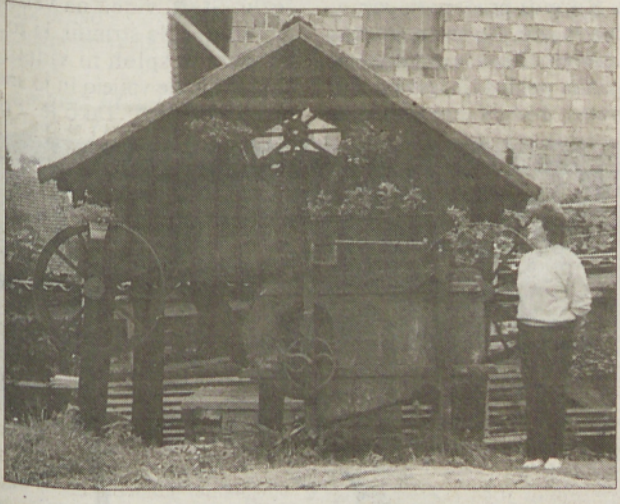


Črno-bela preteklost

**VEČERI SLOVENSKE POPEVKE** so bili pred desetletji ena najpomembnejših prireditelj pri nas. In takrat se je pelo v živo. Ta posnetek je bil narejen pred štiriindevetdesetimi leti na Bledu po končanem nastopu. Pevke in pevci se veselijo šopkov, ki so jim bili v tistih časih skoraj edino priznanje. Dobili so jih iz rok v gorenjske narodne noše oblečenih članic in članov Turističnega društva Bled.

F. ŠTEFANEČ

Škergetovi od Svete Trojice v Slovenskih goricah so lani obnovili več desetletij star in štirideset metrov globok vodnjak, v katerem je včasih celo več kot deset metrov vode. To pomeni, da je zlepa ne zmanjka niti v najbolj sušnih obdobjih. Domačina - Marija in Ernest - sta povedala, da imajo sicer vodovod, vendar občasno zajamejo vodo tudi iz starega vodnjaka. Analiza vzorca vode, opravljena v ustrezni mariborski inštituciji, je pokazala, da je voda neoporečna. Zdaj torej vodo iz vodnjaka le pijejo, vse tja do 1970. leta pa so se okrog vodnjaka sukale trojiške perice s svojimi ribežni. - Fotografija: J. Ž.



**GORNJA RADGONA** - Pri Upravnih enotah v Gornji Radgoni, ki je pristojna za območja občin Gornja Radgona, Radenci in Sv. Jurij ob Ščavnici, so izdali zloženko, v kateri so predstavili svoje dejavnosti. Knjižica je na voljo pred sprejemno sobo. Med drugim je v njej zapisano, kaj vse lahko občani urede na posameznih oddelkih. Tudi lepih novoletnih želja niso pozabili zapisati. (F. Kl.)

**GORNJA RADGONA** - Po podatkih statističnega urada je v naši državi s trto zasajenih 22.955 hektarjev. Možnosti za širitev nasadov s trto pa je še veliko, kajti strokovnjaki so ugotovili, da je v Sloveniji še 14.000 hektarjev površin, ki so zelo primerne za vinogradništvo. V zadnjih desetih letih smo pridobili 1.200 hektarjev povsem novih vinogradniških površin, kar pomeni, da je s trto zasajene čedalje več slovenske zemlje. (F. Kl.)

**BELTINCI** - V krajih Občine Beltinci so sklenili organizirano zbiranje odpadkov. Delavci Komunalne so odpeljali 741 kubičnih metrov kosovnih odpadkov in 633 kilogramov posebnih odpadkov iz gospodinjstev (razna embalaža, čistila, olja, akumulatorji in podobno). Akcija je povsem uspela. Ko bi je ne imeli, bi marsikaj od tega, kar so zdaj odpeljali iz vasi, končalo na kakem odjem odlagališču, morda celo v občestnem jarku. (J. Ž.)

Novice iz dopisnikove beležnice

## Hodo san gor pa dol po Prekmurju

V beltinski občini bodo ustanovili svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Med drugim tudi zato, ker naj bi bilo delovanje takega občinskega organa pogoj za pridobitev denarja od države tudi za plačilo šolskega avtobusa za otroke, ki so oddaljeni od šole manj kot štiri kilometre. Za zdaj »gredo« ti stroški iz občinskega proračuna, kajti država plačuje zaenkrat le stroške prevoza otrok, katerih stanovanje je več kot štiri kilometre oddaljeno od šole.

Naš kraj je lepši, bi lahko dejali za Beltince. Tam so namreč zasadili več »medonosnih« dreves, zlasti kostanjev, brez in orehov. Zanje so seveda še posebno zainteresirani čebelarji in ti so se tudi izkazali pri sajenju. Ob Panonski ulici, zlasti v središču naselja, pa so posadili 60 sadik ostrolistnega javorja. Postavili so tudi nekaj klopi in namestili ducat posod za smeti. Ob pomoči delavcev javnih del so očistili obrežje Črnca in okolico gradu. Porezali so tudi

več bankin in poglobili občestne jarke ob cesti Beltinci-Ižakovci.

V občini Beltinci so letos za vzdrževanje vaških domov v Bratoncih, Melincih, Ižakovcih in Lipovcih namenili 5.500.000 tolarjev.

Na območju upravne enote Lendava so zelo aktivna gasilska društva. O pridobitvah v letu 1996 smo že poročali, nekatere aktivnosti pa potekajo tudi zdaj. V Strehovcih so pravkar dogradili gasilsko garažo, gasilci Gaberja kopljejo požarnovarnostne vodnjake, v Žižkih pa bi radi čimprej dogradili garaže h gasilskemu domu.

Radmožančani se pozimi ne dolgočasje. Na pobudo kmetijske svetovalne službe iz Lendave in ob sodelovanju zavoda za kulturo madžarske narodnosti imajo tečaj vezanja in pletenja, ki ga seveda obiskujejo predvsem ženske in dekleta; mladi, zlasti osnovnošolci, pa se urijo v rezbarstvu. Izdelke bodo razstavili ob kulturnem prazniku.

Franc Antolin, član SLS, je

# Podeželje in ljudje

novi član Občinskega sveta Občine Odranci. Izvolili so ga na nadomestnih (občinskih) volitvah.

Občina Turnišče se poteguje za pridobitev republiškega denarja za modernizacijo cest Gomilica-Nedelica, Renkovci-Turnišče in Dobrovnik-Turnišče. »Varaska« občina je sicer dobila v letu 1996 iz Ljubljane 7.000.000 tolarjev, a je bilo premalo. Nujno potrebuje vsaj še 2.600.000 tolarjev. Seveda pa cest ne modernizirajo samo z državnim, ampak tudi z občinskim denarjem. Od države pa pričakujejo tudi 1.500.000 tolarjev za pomoč pri izdelavi idejne dokumentacije za gradnjo kanalizacije.

V župniji Turnišče, h kateri spadajo Turnišče, Renkovci, Nedelica, Gomilica in Lipa ter Brezovica, so, odkar imamo svojo državo, obnovili več sakralnih objektov. Med tistimi, ki še čakajo posodobitev, je Šemenkova kapelica v Lipi. Lastnica pravi, da denarja za obnovo nima, zato bi morali priskočiti na pomoč drugi: krajevna skupnost, župnija, domačini, kajti kapelica je ob zelo prometni cesti in marsikateri tujec se je že vprašal (vsaj tako je

mogoče slutiti), zakaj ne obnovijo še tega verskega znamenja.

Na območju Občine Črenšovci delujejo kulturno-umetniška društva v Črenšovcih, Bistrici, Veliki Polani in v Žižkih; imajo tri folklorne skupine, dve skupini ljudskih pevcev, dva moška pevka zbora, dva cerkvena pevka zbora, tri dramske skupine in skupino tamburašev.

V črenšovski občini poskušajo reševati stanovanjsko stisko Romov v zaselku v Trnju. Potrebno je borih 20 arov, ki jih bo občina komunalno uredila, potem pa bi stanovanjci lahko zidali v okviru svojih gmotnih možnosti, kar pomeni, da bi tudi pridobili pravico uporabe zemljišča. Tako naj bi bilo ščasnoma vseh 13 družin »na enem mestu«.

Kaže, da 5.000.000 tolarjev, kolikor so jih s proračunom občine Črenšovci namenili kmetijstvu, ne bo zadostovalo. Doslej so največ denarja porabili za zdravljenje mastitisa (skoraj milijon tolarjev), sicer pa so regresirali še nakup krav molznic, brejih svinj, nakup apnenca, semen, vrtnin, sadik, pomagali čebelarjem pri zdravljenju čebel, »izpustov« za

krave in tudi konje ... Nekaj cvenka pa je dobil tudi aktiv kmetički žena.

Gradnja podružnične cerkve v Gaberju lepo napreduje. Pred kratkim so že ometali notranjost, na pomlad pa bodo uredili še pročelje, namestili zvon in sakralni objekt opremili z daritvenim mizo in klopni. Računajo, da bo blagoslovitev ob vaškem proščenju v nedeljo, 13. julija, torej tri dni pred praznikom karmelske Matere božje, ki ji bo cerkev posvečena.

V Lipovcih ne bodo imeli več težav s slabo električno napetostjo, saj je Eletro, PE Murska Soba postavilo novo transformatorsko postajo. Zaradi nje bodo močnejše svetile tudi luči ulične razsvetljave, ki so jo prav tako pred kratkim obnovili. V kraju bodo položili tudi 400 metrov dolg krak industrijskega električnega kabla, kar bodo sofinancirali štirje podjetniki in si tako zagotovili možnost priključevanja zahtevnejših električnih naprav in strojev.

Družina poje. Pod tem naslovom je bila v Kobilju glasbena prireditev, na kateri se je predstavilo šest (pevskih) družin iz Kobilja in dve iz Apač. Poslušalci so bili navdušeni. Nje in nastopajoče je nagovoril župan Pavel Nemet.

Novice zbral JOŽEF ŽERDIN



# Štiriintrideseti zlati lisičji slalom

Smučanje, tisti šport, ki bi ga v Sloveniji lahko primerjali s poezijo – Kako fizično ogreti telo? – Komentator, ki uči ljudi, kako naj se vedejo – Kdaj si ljudje dajo duška ali brez moraliziranja, prosim – Kdo v prvem teku kuka izpod dežnika? – Ko so balonarji zanimivejši od Samarancha ali o pristanku na slalovski stezi – Nemški televizijec se razburja nad »gorilami« – Bi lahko bil med nami bombaš ali samo pobožno preseči gledalec? – So mitološka bitja pregnala dež? – Reklamna poteza, ki zadrži »folk«, da počasti zmagovalke in politike – Varnostniki, ki preveč gledajo ameriške filme?

Če primerjam število znancev, ki smučajo in ki trdijo, da je to slovenski nacionalni šport, in število znancev, ki trdijo, da je lirika temeljna, Slovincem na dušo pisana literarna vrsta, obstaja neverjetna podobnost. Večina, ki trdi prvo, ne smuča, in večina, ki med njimi trdi drugo, ne bere. Pa vendar ostaja obojim: gledanje ali ob posebnih slovenskih »biserih«, kot je slovenska himna, vsaj poslušanje in mirna drža. In če se potem take bolj ali manj lene slovenske duše odpravijo pod Pohorje – 34. pokalno tekmovanje za zlato lisico je vendarle tisti dosežek, na katerega so lahko ponosni organizatorji pa tudi vsi državniki, ki s počastitvijo dogodka (beri: obiskom) pripomorejo predvsem k lastni promociji preko TV-ekranov in ne nazadnje tudi k reprezentaciji celotnega političnega dela slovenske javnosti, tistega, ki toliko stavi na športnike (povsem drugo vprašanje pa je vprašanje »cash-a«) – potem je jasno, da jih ob pogledu na pohorsko strmino kar malo stisne. Da se ne izneverijo sami sebi, ostajajo v ciljni ravnini, no, vsaj v njeni



Še preden se beli cirkus začne, Alfi s svojo »bando« navija narodnozabavne »štikle«. Jah, seveda. Vinko Šimek, veliki komentator, stresa samo njemu doumljive »šale«. Vendar bolj

zbor, pa predsednik države, ki ga pod ogromnim dežnikom samo slutimo, pa šolnik Slavko itd. Ledeni dež pa neusmiljeno pada in človeka zazebe do kosti. Med prvim in drugim tekom – žur. Pijača, jedača pa toplina. Po radiu strašijo, da predsednik olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch ne bo pristal na mariborskem letališču. Megla pa to zaj... vreme. Toda, toda. Malo po tistem, ko se v

ko katera kamera snema politične veljake.

Balon neusmiljeno bruhla ogenj. Toda premetava ga. Kam naj gledam? Pa ravno zdaj, ko se je že začel drugi tek. Balonarji so močnejši od tujih tekmovalk. Ojoj, košara Pošte se zapleta v balon drugega. Joj, bodo padli na častno tribuno? Ne, balon se strga z vrvice. Še ga vidimo, kako izginja v megli. To je dogodek, ki tako zelo spo-



blizini. Toda do nje je treba vendarle pripešati kakšnih sto, dvesto metrov. In če vstaneš sredi noči, da bi bil v drugem največjem slovenskem mestu že pred sedmo jutraj, potem je jasno, da te zebe. Zebe te tudi, ko se ustaviš ob točilni mizi s kuhanim vinom. No, ja, res je bolj spominjalo na preveč sladkani čaj, mimo katerega je »bežalo« vino. Morda zato ni zadosti gredo. Še dobro, da je bilo miz več, in je človek lahko preizkušal »radodarnost« slovenskih gostincev, ki so med drugim ponujali tudi »tipične« slovenske jedi, kot je npr. lepinja pa hot dog pa pomes frites pa ... Izkazalo se je, da dosti bolj od vinske limonade pomaga gibanje. Seveda če ne bi človeka izdajala pljuča, zaradi katerih so postanki vse krajši in krajši.

kot šalji vec deluje kot »ploskajoči zajec«, ki ljudi spodbuja, usmerja, narekuje, moleduje ... kdaj naj ploskajo, kako naj se vedejo (»ne nazadnje spremlja fešto toliko in toliko tujih televizij itd.«) in da krikov, navijanja, spodujanja itd. ne bi umanjalo, seveda ko gre zares, kriči, tuli, mimogrede pove še kaj po nemško, pa malo po slovensko, očitno »zweisprachige Gesellschaft«.

Po petnajstih minutah še vedno pada ledeni dež. S proge je odletela Karin Roten. Eni zadržijo dih, drugi na glas spoduajo tretjo. Seveda, Hrovatovo.

V ciljni areni, na častni tribuni, malo pred deseto, prekrito s toplimi dekami, kukajo izpod dežnikov. Kdo le? Seveda, Janez, novi predsednik državnega

drugem teku spustijo po strmini tekmovalke, se proti častni tribuni pomika človek z najvišjim slovenskim odlikovanjem in novopečeni častni prebivalec Maribora gospod Samaranch, za njim pa Kučan pa Kocijančič ... Kamere so usmerjene v njih. Eden od nemških kamermanov se razburja, ker je okrog politikov toliko čudnih tipov. Po tistem, ko ga je eden od njih odrinil, ga je hladno vljudno, kot to Nemci vedo izpeljati, vprašal, kdo da je. Vprašani mu je zmagovalno pokazal policijsko značko. No, pa smo tam. Policist, ki je komandiral, kdaj lah-



minja na Pavlinjekov pristanek na soboški cerkvi.

Naenkrat »alarm«. Redar hoče videti press kartice. Pa kaj mu je? Je pravi? Ni. Je ta? Ni. Aha, zmagovalno ujame enega od gledalcev. Bi lahko bil bombaš? Ko ta s sklenjenimi rokami v italijanskem jeziku prosi, naj ga vendarle pustijo gledati smučarke od blizu, ga redar odžene. Red je red in pika!

Kurenti preganjajo ledeni dež. Kurenti preganjajo zimo. Začne snežiti. Ko snamejo maske, človek doživi lastni demitologizirani pogled. Jezeve imajo za okras. Toda kaj bi brez njih

na slovenskih smučiščih ob takšnih mega tekmovanjih, kot je to sobotno? Morajo biti. Vedo, kako se dela razpoloženje.

Ko izpadajo tekmovalke iz trideseterice, publika veselo navija. Toda, toda. Ko izpadeta Korenova in »odlična komentarka POP-TV« (kot Špelo Pretnar poimenuje veliki pohorski komentator Šimek), pade nekaj kletvic in slišati je veliko globokih vzdihov. Toda, še ena je v žezlu. Start, viden na velikem monitorju. Na strmini, ki to na TV-ekranu sploh ni videti, jo Urška. Ljudje vpijejo in jo spodbujajo. Bo, bo?! Tako je. Prev-



zela je vodstvo. Sicer jo je takol nato prehitela Pernilla Wiberg, pa kaj za to. Lepo je, če drugovrščena dobi (iz logičnih razlogov) večji aplavz publike.

Seveda je ljudi potrebno pridrati na podelitvi. In kaj je primernejše kot žrebanje avtomobila po podelitvi nagrad, po mrazu, ko publika čaka na velike politike?! Šport je biznis. Zato je bilo potrebno pred tremi leti ugoditi tudi zahtevam zelenih, pred leti torej, ko so prave lisice zamenjali kovinski srogati. V športu vedo, kako je potrebno ustvarjati in iti v korak s trendi.

Po stezi drsi balon. Od kdaj? Ne vem. Zagotovo je zadnji od nastopajočih. Prevrnjena košara.

No, za konec lahko izkusiš še razliko med varnostniki in Varnostniki. Ko odhajamo iz ciljne arene, nas eden od njih kar potisne po stopnicah navzgor. Že ga nameravam vprašati, ali je z njim kaj narobe, pa si premislim. Naj gre v rit, če mora svojo moč dokazovati s »poslikavanjem«.

A. POTOČNIK.  
fotografije:  
JURIJ ZAUNEKER



# Nekoč je živel in delal na Razkrižju učitelj, ki je postal pomemben in znan mož Prišel je za kazen, pa užival

Le nekaj let bivanja je bilo dovolj, da se je vpisal med znamenite ljudi, ki so kdaj živeli in delali na Razkrižju ali okolici, tudi Janez Kuhar iz Ljubljane.

Starejši domačini se prav gotovo še spominjajo njegovega učiteljevanja v osnovni šoli na Safarskem pa tudi njegovih nastopov s pevskimi zbori, glasbenimi orkestri in v gledališki skupini. Vse to je bilo v letih 1936 do 1941, ko je moral zapustiti naše kraje, kajti bil je preveč nevaren za takratne okupatorske oblasti. Medtem je marsikaj doživel in delal, sree pa ga še vedno vleče tudi na Razkrižje, da se malo umakne iz ljubljanskega vrveža in se sreča s starimi prijatelji.

## Škola je postala šola

- Kako in zakaj ga je zanesla pot v kraje, ki so bili za takratne razmere neke boga za hrbotom?

»Leta 1939 sem končal učiteljske in glasbeni konservatorij v Ljubljani, v te kraje pa so me poslali v službo za kazen, ker je bil oče starosta Škola in je simpatiziral s predvojnimi komunisti. Marca sem prišel na Razkrižje. Takrat so bili ti kraji še pod zagrebško nadskofijo in Dravsko banovino. Na šoli je bil upravitelj Jože Kocbek, brat Evarda Kocbeka, s katerim sva bila pozneje skupaj na gimnaziji v Ljubljani. Spomnim se, da je pred vhom v šolsko poslopje visela tabla z napisom: Osnovna šola Safarsko. Midva sva jo snela in obesila drugo s slovenskim napisom; namesto šola sva dala napisati šola.«

- Če moraš iti nekam v službo za kazen, je to vsekakor neprijetna stvar. Kako pa je bilo z vašim delom v resnici?

»Moram reči, da mi ni bilo nič hudega. S sabo sem vzel harmoniko in violino, ki sta mi ves čas delali družbo. Na šoli sem takoj ustanovil mladinski pevski zbor, na vasi pa sem bil pobudnik za ustanovitev mešanega pevskega zbora. Prijavilo se je kar 62 pevcev in skoraj vsi so kmalu postali tudi moji prijatelji. Čez čas so zvedeli zame še v Ljutomeru in me nagovorili, da sem postal ravnatelj tamkajšnje Glasbene šole. Tam sem učil violino, solo petje, vodil sem mladinski zbor in orkester. Vključil sem se tudi v gledališko skupino. Spomnim se, da smo igrali delo Trije naši svetniki. Oder in prostor za gledalce smo si omislili kar pri Šajnovičevih, kjer sem stanoval. Naopel sem se tudi na harmonikarskih koncertih v Ljutomeru, Radgoni, Murski Soboti in v drugih krajih. Zdi se mi, da se je po mojem prihodu v te kraje zelo razgibalo kulturno življenje. In tudi meni je bilo zelo lepo.«

## Rešitev je bila pasja uta

- In potem je druga svetovna vojna prinesla vsemu temu konec? Kaj se je zgodilo z vami?

»Ne le da sem moral zapustiti šolo, ampak so me celo aretirali in odpeljali v Strigovo, od tam pa še v sokolski dom v Ljutomeru, kjer je bilo zaprtih že nekaj drugih za okupatorja nevarnih domobrancev. Jaz pa sem nekaj kilometrov pred Zagrebom skočil s kamiona in pobegnul, takemu pravijo na Razkrižju, da je »bodikaj«. Peš sem se odpravil na železniško postajo in se skrivaj vkrcal na vlak proti Sloveniji. Na meji pri Dobovi so me spet aretirali in zaprli. No, imel sem srečo, da me je tamkaj zagledala postajenačelnikova žena, s katero sva se spoznala v Ljutomeru, kjer sem njene sina učil igrati violino. Italijanski patrolji je rekla, da sem mojster muzike iz ljubljanske province ter da naj me spustijo. In res so me spustili. Kakor

hitro se je dalo, sem se vrnil domov, stanoval sem na Vevčah, in se povezal z odporniškim gibanjem, ki ga je vodil Matija Maček. Prisego smo dali v neki kleti. To je pomenilo zame tudi umik v ilegalo. Nekajkrat sem skrivaj peljal čez mejo ljudi, prenašal sem zdravila in pomagal, kjer je bilo potrebno. Nekega dne so našo hišo obkolili Italijani in le za las je manjkalo, da bi me ujeli. Na srečo mi je uspelo neopazno skočiti v pasjo uto, kamor niso upali pogledati, saj je pes divje lajal. Mogoče sem mu tudi jaz kaj pomagal.«

- Že tretjič ste se torej rešili pred zaporom ali še kakšno hujšo kaznijo, ki bi vam jo naložile okupatorske oblasti. Ste tvegali še naprej?

»Ne, potem sem šel v hribe, to je med partizane, najprej v Levstikovo brigado. Takoj sem ustanovil partizanski moški pevski zbor, organiziral sem koncerte in mitinge ter skrbel za kulturno dejavnost. Nato so me imenovali za namestnika komandanta belokranjskega vojnega območja, edinega osvobojenega ozemlja, s sedežem v Črnomlju. Tam sem leta 1943 vodil bitko proti nemški diviziji Princa Evgena, ki nas je napadla. V začetku leta 1944 sem bil imenovan za člana Slovenskega narodnega gledališča. Skupaj z Marjanom Kozino in Dragutinom Cvetkom smo vodili pevovodske tečaje za brigadne zborovodje. Takrat sem tudi precej komponiral in med drugim sem napisal prvo partizansko opero enodejanko Tam neke v gozdovih. Ob obletnici SNG-ja smo to opero tudi javno izvajali v Črnomlju. Pozneje so me imenovali za šefa propagande glavnega štaba baze v Biogradu na moru. Tam sem sprejel tudi vodenje partizanskega pevskega zbora, ki sem ga pozneje pripeljal v Ljubljano. Tu sem bil šef propagande glavnega štaba slovenske narodnosvobodilne vojske. Posebej sem bil odgovoren za pevski zbor in godbo na pihala. Po osvoboditvi sem najprej delal nekaj časa na ministrstvu za prosveto. Med drugim sem vodil pevovodske tečaje po šolah in vrtcih za vzgojitelje in učitelje po vsej Sloveniji, tako tudi v Ljutomeru, Murski Soboti in Lendavi. Ob koncu tečaja smo povsod pripravili tudi koncerte. Na mojo željo pa so me poslali za profesorja glasbe na poljansko gimnazijo, kjer sem poučeval osem let, vodil pevski zbor, harmonikarski orkester ... S pevci smo nastopili tudi na tekmovanju v Beogradu in zasedli prvo mesto. Leta 1956 pa sem odšel v službo na mladinski pevski zbor pa tudi s cicibanji sem delal. Pisal sem tudi skladbe, jih komponiral, pripravljaj koncerte, sodeloval na proslavah



S tole majhno harmoniko je leta 1936 prišel učiteljevat na Razkrižje in še zdaj jo rad vzame v roke. (Posnetek: J. G.)

itd. Za otroke sem napisal čez 500 skladb, ki jih še zdaj pojejo, kot na primer Jaz imam pa goslice. Tonček je prišel idr. Veliko sem pisal tudi za moške in ženske zборе. Čez dvajset let sem obiskoval tudi vrtce in delal z najmlajšimi. Pa ne mislite, da mi je šlo za zaslužek, saj nisem želel niti dinarja. Rekel sem: »Dajte mi samo tri ročice, da jih bom nesel na ženin grob.«

## Bil je Titov znanec

- Pred katerimi pomembnejšimi osebnostmi ste nastopili?

»Pred katerimi? Ne vem, ali bi se zdajle spomnil ravno vseh. Pred Titom vsekakor. To je bilo v Postonjski jami. Z njim je bil še etiopski cesar Haile Selassie. Nastopil je partizanski pevski zbor, jaz pa sem

ga spremljal s harmoniko. Tudi nekdanji ruski predsednik Brežnjev me je poslušal, ko je bil na obisku pri nas. Na koncu me je prijel za roko in dejal, da mu je bila skladba zelo všeč. Nekoč pa sem moral voditi v Beograd 185 harmonikarjev na prvomajsko proslavo. Ko smo prikorakali do odra, kjer sta bila Tito in Kardelj, me je Tito spoznal in dejal: »E, opet Janez!« No, veliko je bilo takih nastopov.«

- Še vedno delujete na glasbenem področju?

»Da, še vedno. Pišem note za besedila raznih pesmi, in to vse s klavirsko spremljavo. Za nobeno ne delam samo viže, ker nisem vizar. Letos sem sodeloval tudi na otroškem koncertu oziroma reviji Cicibanov svet v Šentvidu, ki ga je obiskala tudi predsednikova žena Štefka Kučan. In še ob drugih priložnostih grem zraven, če je kje treba. Tudi harmoniko večkrat vzamem v roke.«

- Kaj pa spomini na Razkrižje? Ali greste še kdaj tudi tja?

»O ja, rad grem tja. Nazadnje sem bil, ko je bilo žeganje. Takrat sem na željo mojega prijatelja Feliksa Šajnoviča prisluhnul tudi cerkvenemu pevskega zboru. Na koncu se mi je župnik posebej zahvalil za obisk. Mene pa je bilo malo sram med toliko ljudmi. Rad se spominjam tudi Ivana Horvatiča, Simona Kutnjaka, Jožeta Hedžeta in drugih, ki so bili v tistih časih napredni fantje. Če je le mogoče, grem dol vsako leto za 1. maj. To je moja navada. Povabili so me tudi na praznovanje 110-letnice osnovne šole. Na Razkrižju mi je bilo res lepo.«

JOŽE GRAJ

Še eno zanimivo poglavje iz zemljepisa za sedmošolce OŠ Stročja vas

## Čaj v kimonu

Eno od poglavij iz zemljepisa v 7. razredu osnovne šole je tudi Japonska. Najenostavnejša pot za učitelja je povedati o tej daljnji deželi tisto, kar piše v učbeniku. Marsikateri najbrž tako tudi storijo. Učiteljica Savičeva pa se je odločila skupaj z učenci že drugič (prvič je bila tema Egipt) v tem šolskem letu za projektno obravnavo tega poglavja.

Potem ko so se v šoli najprej seznanili z osnovnimi podatki o Japonski, so se učenci podali od sosedu do sosedu in od šolske do mestne knjižnice v Ljutomeru ter zbirali gradivo o deželi vzhajajočega sonca. Odločili so se tudi, da bodo ob koncu projektnega dela pripravili javno predstavitev za starše in učitelje. In tako so tudi storili.



V Japonke preoblečena skupina sedmošolk pri tradicionalnem japonskem obredu - pitju čaja.

Deklice so prikazale čajni obred v tradicionalnem japonskem oblačitju kimono, učenka Bojana se je napravila v gejšo, Maria so namaskirali v igralca kabukija, Robi je narisal na velik kos papirja čudovito palačo iz mesta Nagaja, drugi dečki so prikazali vse vrste japonskih športov in še bi lahko naštevati, kaj vse so pripravili. Iz Ljutomera so povabili trenerja in lanskega prvaka v karateju, uspelo pa jim je priskrbeti tudi prave japonske cikle.

Tako so poleg učencev tudi starši zvedeli marsikaj novega in zanimivega o Japonski.

J. G.

# Rada bi postala frizerka

Izpolnjujemo prvo največjo željo Mateje Zagorc iz Kramarovec, drugo pa si bo izpolnila sama

Starejši se večkrat potožimo drug drugemu, češ kako hitro teče čas. Pri tem ponavadi dodamo, da smo bili nekoč mladi, zdaj pa smo že stari. Vemo tudi povedati, da je bilo nekoč eno leto »daljše«.

Z leti seveda ni nič narobe, saj še vedno štejejo 365 dni, razen prestopnih, ki jih imajo 366. Za občutek, da je sedaj eno leto »krajše«, je kriv sedanjí tempo življenja. In - zanimivo - o prehitrem letu naokrog tožijo tudi mladi ljudje, recimo 15-letna Mateja Zagorc iz Kramarovec. Odzvala se je na našo akcijo o izpolnjevanju največjih želja. Za zdaj je (bila) njena največja želja, da bi ji objavili »spis«, ki mu je dala naslov: Časi, ki jih ne moreš pozabiti. Skromno željo izpolnjujemo. In o čem piše? O tem, da čas prehitro teče, oziroma osnovnošolskem izobraževanju ter o skorajšnjem slovesu. Preberite njeno razmišljanje!



Mateja Zagorc iz Kramarovec veliko bere, piše, se smuča ..., njena poklicna želja pa je, postati frizerka. - Fotografija: Š. S.

## Časi, ki jih ne moreš pozabiti

Pridejo dnevi, trenutki ..., ko se vprašam, kam gre ta čas. Zdi se mi, da je bilo to in ono včeraj, a je dejansko od tega poteklo že nekaj let.

Težko si predstavljam, da sem že v osmem razredu in da nekateri sošolci že obračajo liste na koledarju ter odštevajo dneve do konca šolskega leta, ko bo zazvonil zvonec starim znancem v slovo. Takrat se bo najbrž marsikomu od nas utrnula solza, kajti vsega tega, kar smo skupaj doživeli, ne bo mogoče kar tako pozabiti. Stare ljubezni, simpatije ..., vse to in še več bo ostalo v spominu do konca dni, ki jih bomo preživljali kdo ve kje in kako - ter s kom.

Pred osmimi leti smo prestopili velik prag hrama učenosti. Začelo se je s strahom v prvem razredu, ko smo sedeli v majhnih klopih in pozorno poslušali besede odraslih. Nadaljevalo se je v drugem, tretjem, četrtem, petem ... Potem smo vstopili v šesti, sedmi in

zdaj smo že v osmem. V razredu, v katerega smo si tako želeli, kajti v njem si »glaven«.

Oh, čas, ki tako hitro teče! Skoraj ne morem verjeti, da sem že v osmem razredu in da se tako hitro bliža konec šole, ki ga bomo sklenili z voščilom zbogom ter solzami v očeh. Vsega ne bo mogoče kar tako pozabiti. Bilo je tudi dosti skrivnosti. Na primer »švignjanje« pri kontrolnih nalogah. Pa skupni izleti! Najbrž pa bodo šla v pozabo dežurstva, dnevi, ki smo jih z muko preživljali, a smo se vendarle vračali domov zadovoljni.

Osnovna šola. Bilo je lepo, a hudo bo, ko bo šolski zvonec naznanil konec šolskega leta in slovo od domače šole. Pel bo nam, starim znancem, v slovo; le nam, in to bo bolelo! In ostala bo le še ena beseda: zbogom!

MATEJA ZAGORC, Kramarovec



se je družila tudi s svojo najboljšo prijateljico Tatjano Holsedl iz Nuskove.

»Počasi končuješ osmi razred in treba se bo odločiti za nadaljnje izobraževanje oziroma za poklic. Kaj želiš postati?« sem pobaral črnolaso Matejo.

»Frizerka!«

»Frizerka? Mar ni že preveč trgovcev, frizerk ...?« sem znil.

Na »pripombo« je odgovoril Matejin stari oče:

»Vsega je že preveč. Tudi krojačev in šivilj. Samo pomislite, kako dolgo nosimo eno obleko, srajco!«

»Menda je komajda vstopila v prvi razred osnovne šole, že takrat je rekla, da bo frizerka,« se je v pogovor vključila mama Danica.

»Ali že kaj vadiš?«

»Tu in tam mamí navijem la-

se!«

Mateja Zagorc, učenka osmega razreda, ki zna napisati dober spis, bo torej postala frizerka. Že jeseni bo šla v poklicno šolo v Maribor, pa obvezno prakso bo opravljala.

Prepričan sem, da bo vse šlo po načrtih in morda bo celo kdaj pozneje imela svoj frizerski salon. Za zdaj pa je najbolj pomembno, da poprime še v sklepnem delu osnovnošolskega izobraževanja. In morda tudi spet kaj napiše.

Takole: želja po objavi spisa je izpolnjena v okviru naše akcije, drugo željo (postati frizerka) pa si bo morala izpolniti (se dobro učiti) sama. No da, pri tem bodo pomagali tudi starši.

Š. SOBOČAN



# Bo Hale-Bopp komet stoletja?

Po približno dvajsetletni kometski suši sta nas v manj kot enem letu obiskala kar dva svetla kometi. Ni se se poleglo razburjenje zaradi komete Hyakutake, ki smo ga lahko opazovali marca lani, že je tu nov komet Hale-Bopp. Hyakutake pravzaprav ni bil posebno velik komet. Na našem nebu je bil videti zelo svetel zato, ker se je Zemlji zelo približal – le na 15 milijonov kilometrov. Vsekakor pa je s svojim sijem opravičil svoje ime, ki v japonsčini pomeni sto samurajev.

Zgodba komete Hale-Bopp pa se je začela že veliko prej. 23. julija 1995 sta ga neodvisno ter skoraj hkrati odkrila Alan Hale in Thomas Bopp. V prihodnjih dneh so bile opravljene meritve, ki so pokazale, da je komet nenavadno svetel glede na svojo oddaljenost od Sonca.

Kometi namreč na velikih oddaljenostih od Sonca še nimajo kome in repa. Vidimo jih zato, ker odbijajo svetlobo, s katero jih osvetluje Sonce. Če bi to bil razlog za izjemno svetlost komete Hale-Bopp, bi to pomenilo, da je kometovo jedro zelo veliko – v premeru 100 do 200 kilometrov. V bližini Sonca bi tako ustvaril ogromno komo in veličasten rep. Druga možnost je bila precej manj razburljiva – večji izbruh na kometovem jedru bi povzročil trenutno povečanje sija. Komet bi tako bil dosti manjši in morda z Zemlje nikoli ne bi bil viden. Številna opazovanja, ki so sledila v prihodnjih mesecih, so pokazala, da gre za prvo možnost. Izračunali so, da je komet Hale-Bopp povratni komet, ki se giblje po zelo iztegnjeni orbiti z obhodno dobo 3000 let. 22. marca 1997 se bo Zemlji približal na 196,7 milijona kilometrov. 1. aprila pa bo komet prišel v prisojce (točko, kjer se na svoji tirnici najbolj približa Soncu). Takrat bo od Sonca oddaljen 136,7 milijona kilometrov (za primerjavo: Zemlja je od Sonca v povprečju oddaljena 149,6 milijona kilometrov, Luna pa od Zemlje 384.000 kilometrov). Toda Hale-Bopp je poskrbel za napetost med astronomi. Njegov sij ni naraščal po napovedih in je danes približno 2,5-krat šibkejši od pr-

votno napovedanega. S kakšnim kometom imamo opravka, naj bi dokončno postalo jasno januarja letos.

## Vidnost komete iz naših krajev

Komet Hale-Bopp smo tudi iz naših krajev že lahko opazovali. Sam sem ga s svojim teleskopom že junija lani, ko mu je družbo delal še en komet Kopff. Le-ta pa nikoli ni postal tako svetel in slaven kot Hale-Bopp. Julija in avgusta se je Hale-Bopp gibal v ozvezdijih Kačenosca, Kače in Ščita, dobro pa je bil viden že v navadnem lovskem daljnogledu. Komet Hale-Bopp je bil nato vse nižje na obzorju, dokler ni izginil v sončevi svetlobi.

Tudi v prvih dneh januarja bo Hale-Bopp ostal zelo nizko nad obzorjem. Do sredine meseca pa se bo dvignil za več kot 10 kotnih stopinj. Ker takrat na nebu ne bo vidna Luna, bo komet v zgodnjih jutranjih urah nekoliko lažje najti. V podobnih razmerah bo komet viden vse do sredine marca. Ob koncu marca bo viden v večernih urah nad severovzhodnim obzorjem. Sredi noči bo glava komete za nekaj ur zdrsnila za obzorje, kometov rep pa bo viden vso noč. V tem času bo Hale-Bopp najsvetlejši. Aprila bo Hale-Bopp prišel v prisojce, v drugi polovici pa bo viden le še v večernih urah, saj se bo navidežno vse bolj približeval Soncu. V začetku maja bo izginil v večerni zarji. Podrobnejše informacije o tem pa lahko poiščete na straneh astronomske revije Spika ali v astronomskem društvu Kmica.

## O kometih

Dokler so daleč od Sonca, so kometi povsem neaktivni, hladna gmeta. Tako jedro ima v povprečju do 10 kilometrov premera, to pa ne pomeni, da ni dosti manjših in dosti večjih kometov. Ko se komet približa Soncu, se tudi segreje. Iz njega začnejo uhajati velike količine pare in prahu, kar opazimo kot oblak okrog jedra – koma. Sončev veter nato odpihuje te pline in prah in ustvarja kometov rep. Le-ta je zato vedno obrnjen v stran od Sonca. Premer komete je v povprečju do 100.000 kilometrov, repa pa do 10 milijonov kilometrov (Veliki komet iz leta 1811 je imel rep dolg približno 150 milijonov kilometrov!). Ravno zaradi repa pa so kometi dobili svoje ime. Le-to izvira iz stare Grčije: beseda kometes pomeni lasat, kosmat, dlakast. Tako so stari Grki imenovali komete kar zvezda z lasmi oziroma lasasta zvezda.

V preteklosti ni bilo nebesnih teles, ki bi povzročala večji mistični strah in praznoverje kot prav kometi. Imeli so jih za znanilce nesreč, vojn, bolezni, lakot, smrti kraljev itd.

Če se je komet pojavil nekaj mesecev po smrti kakšnega kralja, so bili ljudje prepričani, da gledajo njegovo dušo na poti med zvezde. Zapisi o opazovanjih kometov segajo v čase stare Kitajske. Nekateri grški filozofi so bili prepričani, da gre za atmosferski fenomen.

Komete pa so za svoje namene izrabljali tudi astrologi. Sami sebe pa so prekosili leta 1910 (takrat je v bližini Sonca prišel zelo znani komet Halley), ko so kot vzrok smrti angleškega kralja Edvarda VII. navedli komet z zapleti bronhitisa. Z razvojem in popularizacijo astronomije pa so taka verovanja začela izginjati.

Primož Kajdič

# Na büraški sledi

V Radgoni se soočijo z državo Ogrsko, ki ima do Mure indifereenten odnos, kakor nasploh do »svojih Slovencev«, razen v podjarmljenju. Zato potekajo dela na nizki strokovni ravni, večkrat bolj udarniško, ko bürajo prav vsi, tudi ženske. Med murskim ljudstvom vlada spostljiv odnos do reke, visoka delovna vna in pa kmečka filozofija, varovanje imovine. To dosežejo z naravnimi (vegetativnimi) gradnjami, kar predstavlja po hindujskem izročilu univerzalno manifestacijo vodne zgradbe, obnavljanje stvariteljskega dela, središče sveta.

Ladja (šefa) je bürašu izrazno sredstvo, objekt varnosti na njegovi odisejdi po Muri. Trinajst metrov dolg lesen čoln, ki me nehote spominja na Noetovo ladjo kot prebivališče, ki jo vodi človek - krmar, ji določa središče ali smer in je z njo usodno povezan.

Tu je sekira, poglavitni emblemi, prvo človekovo orodje, središče integracije, izraz stalnosti in sposobnosti ločevanja nasprotij.

Govoriti o büraštvu, ko se zaselek, vas ali občina brani pred brezmejnimi vodovjem, pomeni govoriti o organizacijski sposobnosti, ki se pa vselej »sama naredi«. Staroveški človek že po izkušnjah ve, kdaj je pričakovati povodenj. Glas o narasli reki je glas obrambne odzivnosti, ki je brezprizivna, intuitivna, emotivna, biološko reaktivna, z veliko skrbjo za naravo, njivo, travnik, zaselek, vas.

Njiva je pasivno žensko načelo, podrejeno aktivnemu polu - Nebu.

Zemlja kot humus pomeni več novega življenja, je simbol plodnosti in klitja - Velika mati.

Travnik, zelen plašč, ki prinaša upanje, je zeleno kraljestvo, simbol neokrnjene narave, soočen z industrijsko civilizacijo, ki grozi naravi s smrtjo: zeleno kot

pomlad, ki ji prijeti morasta krajina betona in železa.

Je pravica Mure, da poplavlja? Nas sme biti strah? Kolektivnega krsta? Odveze?

Naravne pogojitve iztrošene zemlje?

Je njena usoda naša usoda?

Se ji sme človek »proti postaviti«? Kako? Na brutalen način, z vklepanjem v izravnano strugo, kot se spravijo nad drevo prebivalci Salomonovih otokov? Ali, z neobgleno, ranljivo reko, ki kliče po pomoči, iti z roko v roki, z zvrhano mero odzivnosti in poslušnosti? V naravi vendar ne veljajo politična pravila odločanja, preglasovanje in moč. Reka je angelhudič, ki v pljavu le pokaže svoje meje. To so hkrati naše meje. In se po upehanju pomirjena vrne v svojo rečno strugo. Da le ni njena usoda, naša nemoč.

Büraš živi z Muro v spoštljivem strahu. Ki je lahko razkritje neznanega jaza ali v psihoanalizi vrnitev potlačenosti. Je zdravitelj njenih razdiranj. Predvsem pravičen mejaš, zavedajoč se mejne vodnega telesa, v katerega ni dovoljeno posegati. Reka je Manijev homolog Melkizedeku, kralju pravice, ki vlada v Salemu, mestu miru, se giblje kot Sonce na nebu, deli dneve in letne čase, določa nebeški ritem ali harmonijo.

Büraštvo ima posluh za naravo, saj je büraš opremljen z naravnimi sredstvi, ko iz lesa vrb, topolov, jelš in sorodnih hitrorastočih mehkih listavcev spleta pletež ali s fasinami in murskim prodcem zgradi poškovano brežino. »Ne bi bilo prav, bilo bi krivično, če bürašev ne bi predstavili, kot si zaslužijo,« odreže

Alojz Koren, skoraj štirideset let vdan vodni branži. Od Čersaka do madžarske meje bdijo nad Muro. So iz Bistrice, Melinec, Dokležovja, Hotize, Bakovec, Izakovec, Veržaja... in redkeje iz oddaljenih krajev. Na büra (delo) hodijo večinoma peš in se tu in tam vozijo s kolesi. So veseli ljudje, s pozitivnim odnosom do sveta. Zlasti ko je plača na rokoto rej v denarju, radi zavijejo v vaško gostilno - k Bobnarju, Sajoju, Ančki... Vsaj tokrat si privoščijo Benkove klobase in bokal vina. Žene že nestrpno čakajo svoje büraše, saj potrebujejo to in ono iz trgovine, vendar, dan plače je njihov praznik. Se pesem se zasliši: *mi smo büraši, oj, murski büraši...* - preden končno zavijejo proti domu. Naslednji dan so spet na »šefi«, vozijo fašinske butare, morda iz najbolj oddaljenih Melov, koder je državni gozd. Kot otrok jih rad opazujem, saj med vrbovjem vztrajno in rezko odmeva njihovo gomazanje po šasju in travi, ko vlečejo čoln proti toku, da naskočijo trdnjavo. Kalvarija je to. Sedem bürašev zmore v desetih urah naporno petnajstkilometrsko tlako; kot duhovno napredovanje ali najdenje skritega zaklada v podzemlju na dnu jame. Tako si je vendar razlagati človeška prizadevanja, preizkušnje, moralne in duhovne narave, boje s pošastmi, viharji, razbojniki, na tej poti proti toku - kot jata ptic. Büraši so brez zaščitnih rokavic, pomagajo si z gumijastimi trakovi čez dlani, da vsaj malo ublažijo sledi jeklene žice, ki se itak rada zatika ob zaraščeno brežino.

(nadaljevanje prihodnjic)



# Sadovi ranih cvetov

Harolina Holmanič

16. del

Domači so mu razumno priporočali, naj počaka do osemnajstega leta, do polnoletnosti. Tedaj se lahko sam odloči: zatajiti svoje poreklo in se povsem stopiti s svetom, v katerem je živel, in ki ga je sprejel in izoblikoval po svoji, ali se naprej pripadati nekim v daljavi živečim sorodstvenim skupinam, s katerimi ga veže samo še priimek. Boris je ostal. Sklenil je živeti s svojim priimkom vsaj štiri leta, saj mu je srečanje z novim okoljem tako prijazno prizaneslo, da bi drugi razlog ostal neutemeljen.

Dom z razpokanim stropom, za Prekmurca prenetljivimi jedilniki, kot so golaz s polento, morske ribe, ki so s svojim vonjem napolnile vso stavbo in še bližnje ulice, so mladi polagoma sprejemali. Teže so se vraščali v mestni zrak, nasičen z izpušnimi plini, jutranje pretakanje ljudi po cestah in ulicah, ki so vsi nekam hiteli. Komaj bežno je kdo komu pokimal, vse je mrgolelo, se gibalo v dve različni smeri kot navite lutke.

Domotožje se je sprevrglo v žalost, ko je med kupi pisem Boris izbrskal tudi kaj zase. Nestrpno je trgal ovojnico, kot bi papir skrival v sebi čudežno vsebino. Nič posebnega! Mama Eva se je najbrž sama odločila pri hiši za pisanje pisem. Drobne, tipično ženske črke so kljub temu premogle le komaj domiselno besedilo.

»Dragi Boris! Doma smo vsi zdravi. Večkrat se te spominimo, zlasti zvečer je Silvi dolgčas po tebi. Saj res! Silva je v soli še kar pridna in piše že nekaj velikih tiskank.

Liška je dobila telčko, ki bo ostala za pleme. Krompir smo spravili, koruzo bomo trgli naslednji petek in soboto, da boš na domačem ličkanju. To je vse. Ni veliko, ker se pri nas nič velikega ne dogaja. Kako si se kaj privadil mestu in soli, boš nam povedal doma.

Vsi te željno pričakujemo. Silva že šteje dneve na prste, pravi, da jih je na obeh rokah ravno dovolj. Lep pozdrav!

Tvoji domači.

Pristne vrstice so bile napisane v čistem domačem slogu, kratko poročilo, kakor je nekdo pri hiši pač oddrjal manj pomembne dogodke. V njem, podeželanu, ki se še ni vklopil v novi tok življenja, so izzvali nostalgijo po nečem daljnem in trenutno nedosegljivem stanju. Ko je prvič hlastno preletel vrstice, je nagovor zdrknil mimo. Zdalj pa je ždel v svojem kotu pri oknu učilnice in se zapeljal v tisti dve besedi: dragi Boris. Robijev pismo, prispelo sicer že pred dnevi, napisano je bilo z velikimi, koničastimi, najbrž zelo trdimi rokami za tako majhne reči. Samo v nagovor in prve vrste je na skrivaj poskrbilo in takoj dojel moč besed: dragi naš sin! Vsa oko-

relost se je stopila v ljubezen. In on! Ostal je samo Boris, Boris za vse: za domače, okolico in sošolce.

Kako nesmiselno je bil občutljiv v času in okolju. Kljub vsemu si je moral priznati, da je pri Benkičevih užival vso pozornost, celo daleč več kot drugi. Nikoli ga nihče ni niti osvrknil z bičem, kaj šele, da bi ga bil pretepel kot druge dečke. Babica mu je včasih res priznala zausnico, ko je bil manjši ga je mama nasekala po prstih. Oče ga nikdar ni resno nahnulil, čeprav do žensk ni bil tako prizanesljiv in uviden. Lahko bi ga bili pustili, da bi rasel kot divja bilka na robu njive, za katero se ni nihče zmenil. A ni bilo tako. Morda je prinesel prilagodljivost na svet, ker nikoli ni trčil resno z njimi. Vse mogoče misli so se pretakale po možganih in vedno iz ene iztočnice: nikomur kljub vsemu ni pravi sin.

Zidovi internata so vsrkavali vase cele štorije mladostniških podvigov, podžganih od bujne domišljije, klice vsega zla nad trde profesorje in nerazumevajoče vzgojitelje, ki so brezobzirno zahtevali upoštevanje učnih ur. Robi, ki so mu dečki kaj kmalu prilepili vzdevek Pje, zaradi pogostne rabe te besede, ki je samo Prilekom označevala izraz moči, pretnje, pretiravanja:

»Pje, dečki, se čete zgrabit z meno, ha!«

Tisti večer, ko se je spanec odselil iz sobe, se je spet razvil:

»Vete, pje, da bi razčesna tisti matematični list, na mak falate!«

»Zakaj ga nisi? Tovariš bi ti k cveku prilepil še ukor. Oče pa bi ti najbrž s kolom čez hrbet, če je kol pri vas vzgojno sredstvo.« ga je izzival Jure iz Koroške.

»Fantje; nas so pravzaprav poslali v šolo, kajne. Mi pa jo kar tako z levo roko odpravljamo. Ves prvi mesec smo porabili za študij Maribora. Vemo za kino, ljudski vrt, ribnik in park, kjer se skrivaj zaiskri kakšen čik, ne vemo pa natančno, kako pestre so številke v redovalnici.« je z dolgim nagovorom moril Boris.

»Domači, ki so brez srednje šole čisto udobno živeli, nimajo smisla za tovrstne užitke. Vsa, ki pošlje svojega v mesto, bi se rad doma ponašal samo z uspehom. Slab glas kaj hitro prodre v domače kraje.« se je z besedami zopet izzival Boris.

»He, pje Prekmurec, če ne boš skoraj tiho s svojo filozofijo, te bom jaz za onimi v kino posla ali ti bom s tem trdim zglavnikom usta zaštopla.« je zabentil Robi in

tako prisilil Borisa k molku.

Mesec november je sam po sebi turoben, če pa je dijak obremenjen z zahtevnimi nalogami, ki lahko bistveno pokvarijo izid prve konference, je še dvakrat bolj mračen. Silva, gosta in vlažna megla se vleče od Drave navzgor, da jo ulična svetloba komaj zaznavno predira. Mrak mesta se je spustil tudi nad razred. Se Robi je pregal svoj »pje« iz zavesti in ga nadomestil z matematičnimi obrazci, ki so se s črnilom kar zajedli v klop in jih bo zvezek zanesljivo zakril, kajti v redovalnici se ob njem poleg dvojke že šopiri enojka. Še samo tokrat se mu mora sreča izmuzniti in graja je s trdim »cvekom« pribita.

Borisa matematika ni pustila na cedilu. Še ena dobra trojka mu lahko pogoitne dvojko, tako sklepa in se kdaj pa kdaj ozre proti Robiju. Persa drse po papirju. Tu in tam kak globok vzdih iz neprecenljive daljave. Profesor, resen in zahteven proti oknu, sicer pa ves čas z orlovsko prečeznim pogledom, sedi zravnčan za katedrom. Borisove oči včasih zdrsnejo tja proti njemu in zazdi se mu, da tudi profesorjev obraz za trenutek preblisne mehko, oči so mu manj preiskujoče in sicer tanke ustnice manj trde in napete. Robi centimeter za centimetrom približuje svoj zvezek proti Borisu in mu pokaže enačbo. Samo s svinčnikom po zraku potegne črto in hoče narediti iz minusa plus. Boris samo odkima. Profesor ju zagleda. Z nekaj dolgimi, trdimi koraki se približa usodni sredinski klopi. Robi je zvezek že neopazno umaknil. Boris se spontano ozre v Robija. Drobne kaplje so se mu nabrale na čelu in pod nosom na že zastavnem temnem puhu so tudi obvisle. Profesor je stal molče in izza hrbita strmel v zvezka. Borisova stran je bila že krepko popisana, Robijeva le do polovice. Robijev obraz se je samodejno okrenil in oči so se ujele s profesorjevimi. Je znal in razbral strah v očeh? Sekunde, vleklo so se v neskončnost, so potekle in prejšnji trdi koraki so se zmehčali. Boris in Robi sta v isti sapi globoko izdihnili... Napetost v razredu je popuščala.

Prvo konferenčno obdobje se je v oddelku pokazalo vse prej kot pohvalno. Razredničarka, ki je sicer pričakovala vsaj približno tako slab uspeh, se je ustavila ob vsakem priimku in naštevala graje, srečnej, ki je bil izzet, ni bil niti omenjen.

»Boris, res nisi mogel popraviti ocene iz slovenskega jezika?« je vprašala jedko.

Najprej je samo odkimal, kaj hitro pa se je domislil, da mora dostojno odgovoriti, in tiho pristavil:

»Ni šlo. Ali imam samo slovenščino?« je vzhičeno bruhalo iz njega.

»Glej ga! Bi hotel še več? Saj res, tudi pri zemljepisni in zgodovini si se utapjal. Z nekimi velikimi dvojkami te je tovariš potegnili na suho.« se je razgovorila redkobesedna ženska. Očitkom in grožnjam z izključitvijo tudi v internatu fantje niso ušli. In ker mora iti tudi v tretje, se bo poglavje več ali manj hrupno sklenilo doma.

Snežilo je že pred dnevom republike. Moker sneg se

je na cestah pomešan z gramozom sprijel v zoparno brozgo, ki je pod galopirajočimi konjskimi kopiti škropila na obe strani. Oče in Silva sta sedela na koleslju pod dežnikom, konja je ščitila ponjava. Čez dobre pol ure sta prispela do vaške postaje. Oče je zapeljal pred gostilno in ustavil.



»Uh, kako me zebe,« je potarnala deklica in se stisnila še bolj k očetu.

»Sem ti rekel, da počakaj doma, a me nisi ubogala,« je spomnil oče otroka.

»Ampak zadnjič sem Borisu obljubila, da ga bom pričakala na postaji, zato sem se peljala, da veš,« se je pogumno branila.

»AvtoBUS lahko še celo uro zamuja,« je pojasnjeval Feri, ko je opazil, kako konj že kopije zemljo pod seboj. Črna napoved se ni uresničila. Izza ovinka so se zasvetili žarometi kot dvojce oči. Vozilo se je hrope treslo in iz nabitega avtobusa so se prerivali potniki. Nekaj se jih je brezupno oziralo, ali jih kdo čaka. Boris je bil med srečnejši.

»Boris, tu sva,« je zavpila Silva z voza, čeprav je že oče segel po kovčku in ga nesel.

Topel stisk roke je pomenil dobrodošlico in pozdrav hkrati, poljubljanje med možikami ni bila navada.

»Velika gneča, kaj!« je razumevajoče poudaril oče.

»Še nikdar ni bilo tako nabit. Si videl, da še vedno stojijo in tako bo vse do Sobote.« je odvrnil Boris in že trepljal Silvo po vlažni kapi.

»Ti si pa zares mož beseda!« je glasno povedal.

»Ne mož beseda, deklica beseda!« ga je poučila.

Silva, ti pa zelo hitro misliš,« jo je začuden pohvalil, in že se mu je vsilila misel, da bi jo vprašal po soli. Toda pričakoval je retorično vprašanje. Njeni umi možgani so že gotovo kaj naklepali. Samo na pravo vzmet mora pritisniti in že se sproži njen jeziček. Oče ni vrtal vanj in hvaležen mu je bil. Le kako bi naj vsakemu posebej pojasnjeval in vedno obnavljal bolečino. Da, zanj je resnično bila. Sam zase bi bil še kar pranašal tisto enico, ki je črna štrlela v prvi rubriki redovalnice. Oče, ki se je sam boril s podobnimi ali še težjimi problemi, bo to že razumel, ali ženske, kako naj njim razloži. Prav zaradi tega ga je tresel mrz; zunaj in znotraj.

(nadaljevanje prihodnjic)



## Pismo mojemi poslanci

### Dragi moj Kôvet!

Po tej dugi pa preveč žmetni svetkaj čijen moje souside, ka komaj čakajo, ka do šli delat, ka si od toga velikoga svetkivanja malo v počinejo. Zagvitno je najbolje veliko delo bilou roumanje pargezoro naši lijdji ta k svejtomi oči. Čili smo, da so zatoga-ta tudi najlepše drejvo v naši logaj doj fsekli pa ta za božično drejvo odpelali, pa da je od toga guč blio, se je meni pa tiudi driijgin preveč žao vidlo, ka edno sten velki kvar fčijno, vej so nas stariši odnikdamao fčilij, ka v lougi trbej najdjakše drevdje njavati ga bole božne doj sekati. Či bi naprijliko tou drejvo eše tak dugo raslo, kak je, bi dosta vekši hasek od njega blio.

Tu se zaj coj v guč spravo Vinci Želarof, moj sousid, kak malo čednejši človik, pa pravi, ka sten gučon prazno slomo mlatimo, ka se ti nejde za edno drejvo, liki je tou politika pa preveč prefrigano delo naši naprejodejči vojof. Ka je te zaj tiš edno drejvo, pa ciglij je najlepše fcejto državi prouti ne-venkelko gezero hektarof loga, štero šcej ta cerkef od naše države nazaj dobiti. Čakaj malo, pravin ges, či san te dobro razmo, tij praviš, ka je tou s ten drejvon somo špiio, kak bi se mij lipou v pokazali, pa po ton, ka tij praviš, so naši, šteri so ta šli, v žepki fige držali.

Trnok lipou se mi je pa vidlo, da so ton f tiston spominskon parki blikef z naši gorički logouf posadili, štera de lejko par sto lejt rasla pa fajno senco davala, či de jo štoj ščou ponučati. Pa se Vinci kcoj opotekno, pa pravi, ka se non pavran preveč velki spot napravo s ten, kak se tou drejvo sadijo. Čijješ, Vinci, njemi pravin, tebi se pa 'ij nikaj ne vidi, pa

znou, ka zaj neboš pravo, ka naš paverski minister nevej ednoga navolnoga drejva posaditi! Vinci pa: pijtan ges vas pa mi zaj povejte, ka je najbolje glavno delo, da drejvo ali cipiko ali kakšoteč drugo betvo sadijmo pa ščemo, ka bi ono dobro raslo? Ej vijdite, si ste že bole stari kak mladi, pa toga ne-vejte, ka je najbolje glavno tou, da kaj sadiš, ka trbej zemlou na korenjej dobro poklačiti, ka te dobro stoji pa lejko rastej. Pa te zaj tij Vinci znou neboš pravo, ka bi tej mogo s tistimi novimi kapučami pa tak kak so si bilij spakivani tak kak za moudno revijo, nej roumanje, v grabo stoupiti pa zemlou doj poklačiti, pa te so potiston f cerkef šli pa bi se stopaji zanjih poznali, ka bi si pa te driijgi od nas mislili. Ne pravin, ka bi mogo s tistimi kapučami v grabo stoupiti, saki paver, da na njivo ide, si gumijaste črejlve obijue, pa tak tuj, da kaj sadij, pa minister bi tou mogo znati.

Čuo san, ka je pouleg driijgi roumarof tiudi več ministrof pa Kôvetov ta odilo, pa Te pijtan, či si mogouče tiudi Tij odo. Nejde mi v glavou, ka ženej ali ka je gnalo ta nikdašnje komuniste, šteri se zaj ten popan šcejo po domačen povejdano vrit potejgnoti. Ali je tou pokoura za preminouča božna dela ali se pa zaistino bojijo pekla ali pa s ten talon nadale prousti narod za somara majo, somo naj bi dale na oblasti bilij.

Zato zaj, da Ti v nouvon leti želen zdravo srcej pa dobre novej, postlujšaj tanač, pa se ne obračaj po vōtri, zgledni se po nas pavraj, štere nišče nej mogo doj s svoje grūde spravit.

Ne pozabi na nas, Te opomijna na Trejkratof den 1997

Tvoj Janči Borojčnek s Čurgove

## Kako osmisliti življenje?

Sedanost, takšna kot se nam ponuja, ni vedno roznata in lahka. Tako odraslim kot otrokom mnogokrat zmanjkuje volje in moči za uredništev osebnih ambicij, hotenj in želja. V kriznih trenutkih, še zlasti v puberteti, se mladi nemalokrat sprašujejo o smislu življenja. Iz mladih ust zato slišimo: Čemu mi je tega sploh treba, ko pa ... in podobne izjave. Pa vendar: življenje je lepo, četudi ni vedno lahko. Zato bi morali mladim na poti odrasčanja ponuditi pozitivne vrednote, s katerimi bi znali osmisliti življenje zdaj in pozneje.

Na zelo podoben način je razmišljala tudi učiteljica Jolanda Lazar z osemletke v Šalovcih na Goričkem, ko je z učenci predmetne stopnje v družbi skupine učiteljev začela uredništevati projekt pod delovnim naslovom Kako osmisliti življenje.

V štirih dneh, kolikor je projekt potekal, so mladi razmišljali, kako razviti lastno osebnost v smislu krepitve samozavesti ter spoznavanja lastnih sposobnosti in prednosti pa tudi kako delovati v okolju na način, ki bi prispeval k uredništvu kakovostnih medosebnih odnosov. Morda se sliši nenavadno, a tudi mladi se v času, ko je družba postala izrazito materialno naravnana, srečujejo s samoto in osamljenostjo. V projektu so spregovorili tudi o tem, kako

najti možnost za stike z drugimi, se soočati s samim seboj ali pa, kako upravljati s tipičnimi konfliktmi, tako značilnimi za starostno obdobje, v katerem trenutno so.

O tem in še o čem so se z mladimi pogovarjali njihovi učitelji. Za prvi dan druženja sta Jolanda Lazar in Zdenka Lainšček pripravili pogovor na temo: Kdo sem jaz – kdo si ti, drugi dan sta imela Jolanda Lazar in Slavko Sapač pogovor na temo: Takšno in drugačno življenje, tretji dan pa so osmislili o temi Šola – razred razmišljali v pogovoru z Josipom Gregorcem in Jolando Lazar. Vmes so se poskusili v kreativnem pisanju, ki sta ga pripravili Marta Verbai in Marija Horvat, ter v izdelovanju čestitk, niso pa izpustili tudi filma Poletje v školjki.

Šola je samo eden od svetov, v katerem mlad človek išče svoje mesto. Tu so še vrstniki, bližnja in daljna okolica, predvsem pa je tu družina, ki otroku lahko za vstop v življenje odraslih ogromno ponudi ali pa mu vzame še tisto osnovno, najnujnejše, to je vero v lastne sposobnosti in dobroto soljudi. Zato je v času pred prazniki, ki so bili še posebno namenjeni družini, o vzgoji v družini predaval dr. psihologije Jože Magdič. Z vidnim zadovoljstvom so mu v družbi svojih otrok prisluhnili tudi starši.

SUZANA FICKO

**POKLIČI ME  
- ČAKAM TE  
TVOJ TOM  
080 1234**

Lahko mi tudi pišeš na naslov:  
TOM, p.p. 1234,  
61101 Ljubljana

sklican drugi zbor vaščanov, na katerega je prišlo 6 (šest) ljudi. Prvi zbor v času mandata sedanjega sveta KS, ki se ga je udeležilo zadostno število vaščanov, je sklical g. župan in na njem bi lahko potrdili VO, vendar do tega ni prišlo, ker edina, ki bi lahko dala tak predlog v obravnavo in potrditev, tega nista storila, ampak sta se odločila za posebne volitve, ki so potekale ob enem z referendumom 8. decembra. Volitve v VO sta pripravila g. Martin Horvat in g. Franc Magdič. Na glasovalnih lističih nas je bilo več članov volilnega odbora, motilo pa nas je tudi, da ni bilo običajne javne objave, vendar smo jih vsi odobraval v dobri veri, da so volitve legitimne in bo VO končno legitimno izvoljen. Volitve za VO so potekale v drugem prostoru in sta jih vodila vaščana, ki nista kandidirala na listi za VO. Ljudi smo po končanem referendumskem odločanju napotili še v drugo sobo in jih šele takrat obvestili o volitvah v VO. Na volilnih lističih so bila imena kandidatov, ki so bili evidentirani oktobra 1995, ko so bili postopki ustavljeni. Takoj po končanem glasovanju smo se dogovorili, da bo predsednik VO iz kroga kandidatov, ki so dobili največ glasov.

Na žalost smo šele dan po volitvah dobili namig, naj pogledamo nov statut KS Bogojina, in ugotovili, da smo bili grdo in nesramno izigrani; ne le kandidati, ki smo bili izpostavljeni na volilnih lističih, ampak tudi vsi volivci.

Priznam, da sem bil pobudnik sestanka vaščanov 12. 12. 1996, za katerega menim, da je bil bistveno manjše zlo kot prej navedene volitve. Na njem smo namreč ugotovili, da je v naši veliko problemov, ki jih moramo strpo in razumno reševati.

Franc Nežić

## Lendavski pereci

### Pozdravljeni!

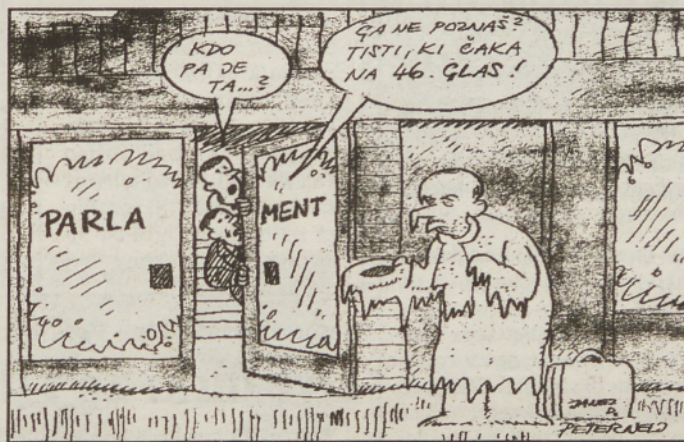
Prazniki: božič, novo leto in sveti trije kralji (ali sploh veste, kako jim je ime?) so mimo. Tisti, ki ste zaposleni, ste lahko srečni, ker ste šli v ponedeljek na delo, saj nedelo človeka ubija; hudo pa: iskalcem zaposlitve, mladim upokojencem, prejemnikom socialnih pomoči, kmetom .... saj se po praznikih skorajda ni nič spremenilo: še vedno smo doma v topli kuhinji. In tako je tudi z menoj. Ne ljubi se mi na svež zrak. Mi niti ni treba! Niti ne zaradi male ali velike potrebe, ko pa tudi pri naši hiši nimamo več »šekrejtja« zunaj na dvorišču, ampak sanitarne prostore znotraj hiše.

Ja, tako je to: človek se hitro poleni in potem mu skorajda ni več pomoči. Ga ne mika preveč, da bi šel ven na dvorišče, odmetal sneg, prinesel drva v kuhinjo ali pa, kar velja za nas kmete, vsaj pogledal v hlev, če mu že ni do tega, da bi nakrmil živino in odkidal gnoj. Mene, ki me imajo v nasi še pisarja (včasih sem s tem tudi kaj zasužil), pa tudi preveč ne mika več pisanje Perecev. Celo tako sem se polenil, da zadnjič, ko je žena spekla prave perece, nisem ravno planil po njih, čeprav so bili topli in voljni kot ženske prsi. Človek se sčasoma vsega naveliča!

Zapisal sem »naveličja«? Ja, počasi bo lenarjenja dovolj tudi nam, ki smo še doma. Naveličali se ga bomo! In kaj potem? Brž na svež zrak! To je dobro zaradi zdravja! Ko bomo zunaj, nas bo morda tudi opazil сосед in poklical na kozarec žganice. Morda bo treba stopiti k sosedu (če nismo z njim skregani, seveda), da bi pomagali pri kolinah. Moški tudi radi gremo (ko nismo prveč nemarni) v trgovino, saj praviloma stopimo še v okrepčevalnico in potem pozabimo priti domov. Hudo je, če pride po nas žena, saj se tedaj počutimo osramočeni in nas še dlje ni domov.

Sem dober poznavalec, mar ne? Izkušnje pač! Perece pa sem le napisal.

NACI



## Moderni dedki Mrazi

Ne spomnim se čisto natančno, kako sem razmišljala o dedku Mrazu v letih, ko mi je mama morala trikrat podsukati hlače, preden sem jih lahko oblekla. Najbrž sem verjela v prijaznega sivega možica z belo kučmo (ali rdečo čepico) in plaščem, ki se s sanmi pripelje s severnega pola in pridnim otrokom deli darila.

Danes se niso odprla samo obzorja mojega razmišljanja o teh stvarih, pač pa tudi številna vrata, za katerimi so bili skriti tisti dedki Mrazi, ki se vsako leto na novo prikazujejo na vseh področjih. Vidimo jih lahko za obrazi znanih glasbenikov, filmskih igralcev ali pa kot prodajalce za stojnicami. Ne le da bo knatu dedkov Mrazov več kot otrok, celo moderni so postali. Mehke sive lase so zamenjali z dolgimi in širenastimi, nakupili so si Braunove ali kakšne druge brivske aparate in si pobrili gosto brado (ki jim je precej onemogočila komuniciranje), nekateri so pleteni koš nadomestili s kovčkom ali s plastičnimi vrečkami.

Priznati pa moram, da so kljub vsemu določeni »novi primerki« prav domiselni. Le malokdo se lahko upre dedku Mrazu, ki prodaja novoletne srečke 3 x 3, saj v vsakem vzbedu kanček upanja, da mu bo dobitnik vendarle prinesel srečo.

Nedolgo nazaj sem se sprehajala mimo takšnega Srečkomraza in lahko potrdim, da mu je posel res cvetel. Z drugačnim namenom pa je prodajalec vitez privabil skupino otrok iz vrtca. Vzgojiteljica je opazila radovedne poglede malih nagajivcev. »Ali vidite dedka Mraza?« jih je pobarala. Otroci so zbegano gledali na stojnico s srečkami, a še zmeraj niso obupali: »Hej, ali nam boš dal darila?!« Čeprav se je pred Srečkomrazovim pultom trlo strank, jih je moral poslušati in je na pol prisiljeno odvrnil: »Ja, vsi boste dobili darila, samo pridni morate biti!« Malčki pa so tukrat začeli vsi naenkrat vpiti svoje želje in so ubogemu Srečkomrazu skoraj slekli ponarejeno preobleko. »Počasi, počasi, vsega si ne morem zapomniti! Napišite pisma in darilo vam bom prinesel domov!« se jih je komaj znebil.

Nekaj srečk je padlo na tla in mimoidočim ljudem so se že grabežljivo zasvetile oči, toda »dedka Mraza« se pač ne sme okraati ... Vzgojiteljica je le s težavo prigravarjala otrokom, naj načeljujejo pot. Trije nadobudneži so še kar naprej nagajali. Ko so zagledali avto, ki je bil parkiran blizu stojnice, so nekoliko z začudenjem vprašali: »Dedek Mrza, ali je to tvoj avto?« Odgovora niso dobili. »Hau, kakšen avto ima dedek Mrza! Je premrzlo za sani, kajne?« »Pa še jelenov mu ni treba več imeti!« se je zaslislalo iz bližnjih ust. »Ja, ampak potem zagotovo ni prišel s severnega pola, saj na kolesih nima vrig!« »Jih je pa nekje snel!« »Ne verjamem, naj mi jih pokaže!« Medtem ko sta se fanta prepirala, si je deklica še vedno mirno ogledovala Srečkomraza in je kar naenkrat ugotovila: »Tovarišica Vera, mislim da je dedek Mrza shujšal.«

Zaradi glasnosti otrok so tudi drugi ljudje postajali pozorni na ta prizor, ampak takrat je vzgojiteljica le uspelo otroke spoditi v stran od stojnice. Skorajda potrti so nadaljevali pot, saj takšnega dedka Mraza niso bili vajeni.

Le kakšne risbice bodo odslej nastajale pod njihovimi prstki in kaj bodo pričakovali za darila? Če ima dedek Mrza avto, potem ima sedaj več denarja, da si ga je lahko privoščil! Ali pa bodo napisali v pismo, naj njihova srečka 3 x 3 zadene glavni dobitnik! Saj bodo vendar pridnim vse želje izpolnjene ... Hm, morda pa imajo moderni dedki Mrazi zdaj drugačne strategije, na primer: več daš, več dobiš!

NI-GRA



Smo v pustnem času, zato zlobneži že natolcujejo, da se bo Milan Kučan - Sezonec še enkrat odpravil do Vatikana, in to prav na svečnico, ko naj bi podrli božično jelko. V času podiranja ga bo namesto Slivnika in Štefke spremljala ekspertna gorička skupina, saj bodo v Vatikanu pripravili borovo gostivanje. Sezonec naj bi bil v vlogi ženina in na ta način vplival na zavest Slovencev, da storijo več za svojo produkcijo.

\*\*\*

Jože Nemeš - Verona se po prodaji Panonkine hiše sreče ni preselil v montažne brloge ob Markišavski cesti, ampak kar nazaj na svoj nekdanji sedež v Martjance. Razlog naj ne bi bile zdrahe v mavzoleju, ampak v mrazu.

\*\*\*

Andrej Horvat - Drejc po pridobitvi visoke akademske titule in uspešnem izvozu bucnega olja v slovensko metropolo ponovno odhaja na Dunaj. Tokrat na novoletni bal, zato po Soboti že šminka z novim Murinim frakom in srajco, prepoznaven pa je po metuljčku.

\*\*\*

Feri Horvat - Mineralni je opravil prve posvete z direktorji delovno intenzivnih panog in direktorji novih Tamo-vih podjetij. Feri si namreč že postilja ministrsko posteljo za gospodarstvo. Promocijski banket bo imel v Ljutomeru, kjer bo predstavil razvojni projekt prireke regije in financiranje le-tega iz proračuna.

\*\*\*

Sir Čarlston - Drago Šiftar in Miran Györek - Neopredeljeni sta že zakupila vsak polovico soboških novin za predvolilno kampanijo za župana.

\*\*\*

Ciril Pucko - Prefinjeni se je odločil za skok čez plot, tako je odšel iz stranke brez afer v stranko z največ aferami (po Peterletu). Ne ve se, koliko je transfer stal. Po neformalnih virih pa krščanski demokrati ne opuščajo svojih dobrih poslovnih običajev in bodo Pucku izplačali odpravnino.

\*\*\*

Po prestopu Cirila Pucka - Prefinjenega je soboški župan Andrej Gerenčér - Broker v skladu s svojo ziheraško držo že dal nepreklicno odpoved na mesto župana vele mesta Murska Sobota.

\*\*\*

Po nepotrjenih virih bo Ludvik Sukič - Ringo vodja volilnega štaba SLS-jevega kandidata za soboškega župana Janjeza Obala - Ex šolskega menedžerja.

\*\*\*

Božo Kuharič - Veliki se te dni pretežno zadržuje v Ljubljani v centrali Združenje liste, kjer z vso vmeno pripravljajo novo blagovno znamko te stranke Brez Boruta Pahorja.

\*\*\*

Soboški Atrij ima v tem trenutku premajhne zmogljivosti za vse goste, ki se želijo odpočiti in okrepčati. To pa od takrat, ko skrbi za njihovo varnost brez plačevanja varščine Bojan Kos - Kosič. Ta jih je namreč enkrat že rešil pred eksplozijo nepodstavljene bombe.

**BESEDNI KONJ**

### Prejeli smo

## Je vaški odbor na Ivancih nelegitimen?

Članek s tem naslovom je bil objavljen v Vestniku 19. decembra 1996, vendar sem prepričan, da ne ustreza resničnemu poteku dogodkov. Predvsem ni nihče raznašal (glasovalnih) lističev po domovih. In zakaj je do vsega tega sploh prišlo?

Na volitvah 30. 6. 1996 sta dobila v naši vasi največ glasov g. Martin Horvat in g. Franc Magdič, ki zastopata hance v KS Bogojina. Lipnica je v 5. številki na 3. strani zapisala: Postopek za volitve vaških odborov v vaških skupnostih bodo uredile KS s svojimi akti. Po starem statutu KS Bogojina so se vaški odbori volili istočasno z volitvami za člane sveta KS. Dva kandidata z največ glasovi sta postala člana sveta KS, naslednjih pet pa je izmed sebe izvolilo predsednika VO. Spratjem se, zakaj je bilo treba ta določila v novem statutu KS Bogojina črtati in postaviti nova pravila?

Prvi zbor vaščanov je sklical predsednik sveta KS g. Martin Horvat 10. avgusta 1996, vendar je bilo na njem samo 12 ljudi. Okvirno sta g. Horvat in g. Magdič določila ljudi, ki so bili pripravljati delovati v VO, vendar sem osebno vztrajal, da se VO legalizira na zboru vaščanov in začne delovati legitimno. Ko so prišli septembrski dogodki v zvezi z ustanavljanjem nove Občine Bogojina, sem svoje delo v VO, ki je ves čas deloval, opustil, ker sem menil, da nepotrjeni VO nima legitimne podlage za svoje delo. Konec oktobra je bil



Predstavljamo vam

## Geza Grabar, športnik Občine Moravske Toplice

V Občini Moravske Toplice so pred kratkim prvič razglasili najboljše športnike leta 1996. Ta naslov je v članski konkurenci pripadel atletu Gezi Grabarju (AK Pomurje, TS Radenska) iz Tešanovec.

Z atletiko se je začel ukvarjati pred desetimi leti pri Atletskem klubu Pomurje v Murski Soboti. Potem je nekaj časa tekmoval za AK Ptuj in AD TAM iz Maribora. Zadnji dve leti pa je zopet član AK Pomurje. Ves čas od ustanovitve (1992) je član Tekoške sekcije Radenske, kjer pa ni le tekmoval, temveč tudi zelo aktiven organizator. Za seboj ima bogato atletsko kariero, saj je na republiških in državnih atletskih prvenstvih osvojil 14 odličij. Poleg tega se ponaša tudi s številnimi drugimi medaljami, ki jih je osvojil na domačih in tujih tekmovanjih. Od leta 1994 je član slovenske reprezentance v tekih na dolge proge. Kot član državne reprezentance je leta 1994 sodeloval na svetovnem prvenstvu v krosu v Budimpešti, leto dni kasneje pa na svetovnem prvenstvu v polmaratonu v Franciji in na evropskem prvenstvu v krosu v Veliki Britaniji. Tudi v letu, ki se je izteklo, je bil zelo aktiven tekmoval, saj je sodeloval na 23 različnih tekih doma in v tujini. Dosegel je 9 prvih, 2 drugi in 10 tretjih mest. Omeniti velja sodelovanje v finalu Atletskega pokala Slovenije v teku na 5.000 m, kjer je zasedel peto mesto, in državno prvenstvo v polmaratonu, kjer je bil šesti. V skupni uvrstitvi krosov za pokal Adidasa je med člani zasedel prvo mesto. Zelo visoko pa je bil uvrščen tudi po tečkanju v posebnih cestnih tekih v Avstriji.



Župan Občine Moravske Toplice Franc Cipot podeljuje priznanje najboljšemu športniku občine Gezi Grabarju.

V letošnjem jubilejnem letu, ko praznuje 10-letnico atletskega udejstvovanja, si želi ponovno uvrstitev v državno reprezentanco v krosu, polmaratonu in teku na 5.000 m. Pri slednjem bi rad tudi preskočil mejo 30 minut. Sicer pa se nada, da bo dobre rezultate dosegel tudi na drugih tekmovanjih in tako upravičil zaupanje pokrovitelja Radenske.

Feri Maučec

### Športni obrazi

## Simon Buzeti – obetaven rokometas

V rokometnem klubu Pomurka iz Bakovec, ki tekmuje v 1. državni rokometni B-ligi, posebno skrb namenjajo vzgoji mladih rokometas. Iz njihovih vrst so izšli številni dobri rokometasi, ki danes uspešno tekmujejo za druge klube. Med mlade in nadarjene rokometase, ki se čedalje bolj uveljavljajo v klubu in trkajo na vrata državne reprezentance, sodi vsekakor dvajsetletni Simon Buzeti iz Bakovec, študent drugega letnika Fakultete za strojništvo v Mariboru. Z rokometom se je začel ukvarjati z enajstim letom pri trenerju Alojzu Verešu. Doslej je igral v



klubu v vseh selekcijah. Da gre za nadarjenega rokometasa, je pokazal že v pionirski ekipi Pomurke, ko so Bakovčani v predtekmovanju državnega prvenstva premagali Šešir in Pivovarno Laško in šele v finalu izgubili s Slovanom ter tako zasedli odlično drugo mesto. S kadetsko ekipo Pomurke se je dvakrat uvrstil v polfinale, enkrat pa v finale državnega prvenstva. V finalu pa je igral tudi z mladinsko ekipo Pomurke. Kot zelo nadarjenega igralca so ga že s šestnajstim letom začeli uvrščati v člansko ekipo Pomurke, ki je igrala v prvi državni ligi. Sedaj je standardni igralec članskega moštva Pomurke in čisto na očeh rokometnih strokovnjakov, ki so ga že hoteli zvabiti v svoje klube. Ostal pa je zvest klubu, v katerem se je naučil igrati rokomet in kjer tudi z veseljem igra. Ni pa zadovoljen z uvrstitvijo ekipe po jesenskem delu prvenstva, zato si želi, da bi si v nadaljevanju prvenstva zagotovili obstanek v ligi. Potrdil se bo sam, čeprav se na treninge mora voziti iz Maribora petkrat tedensko, kar mu vzame veliko časa. Seveda pa si najbolj želi čimprej končati šolo.

Feri Maučec

Rokoborci Mlekoprometa iz Ljutomer, ki so v državni rokoborski ligi zasedli tretje mesto. Stojijo od leve: Kurbus (trener), Vogrinec, D. Pihlar, Bratuša (župan), Bogša, Šliski, Sagaj in Horvat; čepijo: I. Pihlar, Cmager, Žnidarič, Lukašev, Možina in Fergula.



### 2. SRL – moški

|              |   |   |   |          |    |
|--------------|---|---|---|----------|----|
| Ormož        | 8 | 7 | 1 | 0204:149 | 15 |
| V. Nedelja   | 8 | 6 | 0 | 2217:155 | 12 |
| Piramide     | 8 | 6 | 0 | 2189:169 | 12 |
| Piv. Laško   | 7 | 5 | 0 | 2181:145 | 10 |
| Krog         | 8 | 5 | 0 | 3201:166 | 10 |
| Polet (-1)   | 8 | 5 | 0 | 3225:171 | 9  |
| Prevent B    | 9 | 4 | 1 | 4234:218 | 9  |
| Brežice      | 8 | 3 | 0 | 5197:194 | 6  |
| Radgona      | 8 | 1 | 0 | 7189:242 | 2  |
| Vuzenica     | 8 | 1 | 0 | 7148:208 | 2  |
| A. Besednjak | 8 | 0 | 0 | 8149:317 | 0  |

### SRL – kadeti

|            |    |    |   |           |    |
|------------|----|----|---|-----------|----|
| Ormož      | 14 | 12 | 0 | 2351:246  | 24 |
| Piramide   | 14 | 10 | 2 | 2358:284  | 22 |
| V. Nedelja | 14 | 9  | 1 | 4322:261  | 19 |
| Radgona    | 14 | 8  | 2 | 4340:293  | 18 |
| Razkrižje  | 14 | 7  | 3 | 4348:306  | 17 |
| Pomurka    | 14 | 3  | 1 | 10280:306 | 7  |
| Polet (-1) | 14 | 2  | 0 | 12224:311 | 1  |
| Krog       | 14 | 0  | 0 | 14214:370 | 0  |

### Kegljanje – KK Norik

Tablesol je pripravil tradicionalni novoletni kegljaški turnir. Med 412 tekmovalci in tekmovalkami je Ljutomerčan Hary Steržaj pri moških zasedel tretje mesto s 568 podrtimi keglji. Marija Kardinar zaradi bolezni ni nastopila.

### Mali nogomet – V Radencih

je bil tretji božično-novoletni turnir v malem nogometu. Med 36 ekipami iz vse Slovenije je zmagala ekipa Škvorc iz Ljubljane pred Krizevci in Vančo vasjo. Za najboljšega vratarja so razglasili Kuzmo (Vanča vas), za najboljšega strelca Džafčo (Škvorc) in za najboljšega igralca Si-meunoviča (Škvorc).

## Košarkarski komentar

## Sobočanke zadnje in v kvalifikacijah

Pred novim letom je bil končan prvi del prvenstva v prvi državni ženski košarkarski ligi, kjer sodeluje ekipa Pomurje Skiny iz Murske Sobotice. Sobočanke so z dvema zmagama in 16 točkami zasedle zadnje mesto med osmimi ekipami. To je manj, kot so pričakovali in načrtovali v klubu pred začetkom prvenstva. Zanimivo je, da so Sobočanke doma premagale dobri ekipi Maribora in Odeje iz Škofje Loke, medtem ko so nepričakovano izgubile obe tekmi s Cometom iz Slovenskih Konjic, pričakovati pa je bilo, da bodo doma premagale tudi ekipo Sežane, ki je novinec v ligi. Res je sicer, da ekipa Pomurje Skiny po odhodu odlične Zotove ni našla primerne nadomestila, kar se je poznalo pri učinkovitosti ekipe. Poleg tega so zaradi nespo-razuma z vodstvom kluba pred začetkom prvenstva prenehale igrati Karova in Boharjeva, med tekmo-vanjem pa še Breznikova in Cerova. Med tekmo-vanjem se je tudi težje poškodovala najboljša igralca Kazminova, ki v zadnjih kolih ni igrala. S tem se je izbira dobrih igralcev zelo zmanjšala, tako da so morale v ekipi zaigrati tudi kadetinke, ki so sicer zelo obetavne, vendar brez potrebnih izkušenj, ki so v prvi državni ligi še kako potrebne, saj o tek-mi večkrat odločajo malenkosti. Zelo opazno je bilo, da Sobočankam primanjkuje predvsem do-ber center in organizator igre. Tako se je ekipa Pomurje Skinyja zopet znašla v kvalifikacijah za obstanek v prvi državni ligi, kjer tekmuje šest ekip: Comet iz Slovenskih Konjic in Pomurje Skiny kot zadnji dve uvrščeni ekipi v prvi državni ligi ter prve štiri ekipe iz druge državne lige: Jesenice, Domžale, Šentvid in Ježica (mlade). Pri Pomurju Skinyju računajo, da bodo zasedli prvo ali drugo mesto in obdržali status prvoligaša. Tekmovanje za uvrstitev od 7. do 12. mesta oziroma kvalifikacije za prvo državno ligo so se že začele. V prvem kolu so Sobočanke gostovale na Jesenicah in prepričljivo zmagale. Marsikaj bo že pokazala tekma med Pomu-

riem Skinyjem in Ježico mlade, ki bo v petek v Murski Soboti. Ljubljankanke so namreč v prvem kolu v gosteh premagale Comet, ki je eden od kandidatov za obstanek v prvi državni ligi.

Zelo uspešno pa tekmujejo v državnem prvenstvu mlajše selekcije Pomurje Skinyja iz Murske Sobotice, ki sodijo prav v slovenski vrh, kar je dokaz, da v klubu dobro delajo. Tako mlajše mladinke kot kadetinke so se uvrstile v sklepni del tekmovanja za naslov državnega prvaka. To potrjuje tudi udeležba mladih Sobočank v reprezentanci. Kar pet Sobočank (Mira Svetina, Sara Pušenjak, Irena Kolman, Sandra Mate in Urška Luk) je namreč ob koncu minulega leta igralo v Štajersko-pomurski reprezentanci, ki je na regijskem turnirju v Trbovljah za starejše mladinke zasedla prvo mesto. Med njimi pa so se predvsem izkazale Svetinova, Matejeva in Kolmanova, ki so igralo v prvi postavi. Poleg tega sta bili poklicani v Trbovlje na priprave slovenske mladinske reprezentance za kvalifikacije na evropsko prvenstvo, ki bo aprila v Murski Soboti. Sobočanki Daliborka Jocić in Marina Glišić. V reprezentanci Slovenije, ki je v prijateljski tekmi premagala Hrvaško, je igrala Jocićeva, medtem ko je Glišićeva zaradi poškodbe ostala doma.

Košarkarji Radenske iz Radencec si ogorčeno prizadevajo zasesti vrh lestvice v državni 1. B-ligi, saj je štiri kole pred koncem stanje zelo nejasno. Vodi namreč Hrstnik, kar pet ekip pa ima enako število točk, med njimi tudi Radenska. V preostalih štirih kolih bi Radenčani morali trikrat zmagati, da bi si zanesljivo zagotovili uvrstitev med prvih pet, ki bodo v drugem delu igrali s prvimi petimi iz druge skupine, zmagovalec pa se uvrsti v košarkarsko ligo A 2. Drugo, tretje in četrto uvrščeno moštvo pa bo igralo kvalifikacije za vstop v ligo A 2. Lepe prilžnosti Radenčani ne bi smeli zamuditi, zlasti še, ker imajo veliko podporo pri pokrovitelju Radenski. Feri Maučec

### Autocross rally club Prekmurje Beznovci

## Dve dirki za DP v avtokrosu v Puconcih

Septembra lanskega leta je bil v Beznovcih ustanovljen Autocross club Prekmurje, ki si je že na začetku delovanja zadal zahtevne naloge. Več o njihovem delu in načrtih smo se pogovarjali s predsednikom kluba Rudolfom Gerlecem.

– *Od kod pobuda za ustanovitev kluba?*

»Ker je v Puconcih obstajalo dirkališče za avtokros in ker so Robert Gerlec, Branko Fujs, oboje iz Beznovec, ter Boris Bokan iz Skakovec že tekmovali za Autocross klub Grostrade iz Borovnice, smo se dogovorili, da ustanovimo svoj klub. Dirkališče v Puconcih, ki ustreza mednarodnim kriterijem in je last Zemljiške skupnosti Slovenije, pa sem vzel v najem.«

– *Rekli ste, da so nekateri vaši člani že prej tekmovali na državnih in mednarodnih tekmovanjih. Kakšni pa so bili njihovi rezultati?*

»Rezultati so bili spodbudni. Robert Gerlec je na državnem pr-

venstvu v avtokrosu v razredu divizija 2 (školkarji) v letu 1995 zasedel tretje, Branko Fujs pa peto mesto. Na mednarodnem



tekmovanju v avtokrosu na Madžarskem je Branko Fujs zasedel prvo, Robert Gerlec pa četrto mesto. Uspešno pa so naši dirkači sodelovali tudi na drugih mednarodnih tekmovanjih v Avstriji in na Hrvaškem.«

– *Lani ste se lotili organizacije prve mednarodne dirke v avtokrosu v Puconcih. Kako ste bili zadovoljni?*

»Sam smo v preteklih letih že organizirali nekaj mednarodnih dirk v avtokrosu in mislim, da so dobro uspele, saj so bili udeleženci zadovoljni.«

– *Državna prvenstva in mednarodna tekmovanja zahtevajo tudi strokovne kadre – organizatorje, sodnike. Ali jih imate dovolj?*

»Teh še nimamo dovolj, čeprav smo si pri organizacijah dosedanjih dirk že pridobili izkušnje. Zato tudi načrtujemo v ja-

nuarju in februarju organizacijo seminarja za pridobitev ustreznih licenc.

Med našimi člani je veliko zanimanja za to dejavnost. Seminar bo vodila strokovna komisija pri AMZ Slovenije.«

– *Koliko članov pa ima vaš klub in koliko tekmovalcev?*

»Naš klub ima okrog 100 članov. Za klub pa bodo v letu 1997 tekmovali v razredu divizija 2: Robert Gerlec, Branko Fujs, Boris Bokan in Ahin Holler iz Avstrije. Pričakujemo še dve avstrijski tekmovalki. V razredu divizija 3 (bagi) pa bo tekmoval Robert Janža iz Murske Sobotice.«

– *Kakšen pa je vaš tekmovalni program?*

»V letu 1997 načrtujemo organizacijo dveh dirk za državno prvenstvo v avtokrosu, ki naj bi bili julija in avgusta. Poleg tega imamo v programu nekaj pozivnih mednarodnih dirk.«

Feri Maučec

### Mali nogomet

## Veteranski turnir v Radencih

Klub malega nogometa Swing Radenci prireja prvi turnir veteranov v malem nogometu. Turnir bo v soboto, 25. januarja 1997, ob 8. uri v športni dvorani v Radencih.

## Javornikova in Podgornik v Radencih

Teniška sekcija Radenske organizira v četrtek, 9. januarja, ob 18. uri v hotelu Radin v Radencih srečanje in pogovor z našo najboljšo maratono in olimpijko Heleno Javornik ter njenim trenerjem Borutom Podgornikom. Ljubitelji teka srečanja ne bi smeli zamuditi.

– *Košarka – V prvenstveni tekmi slovenske košarkarske lige za kadetinke je ekipa Pomurje Skiny v Ljubljani premagala Slovana in se tako uvrstila v sklepni del tekmovanja med šest najboljših za naslov državnega prvaka.*

### Strelstvo

## Huber in Janko Jurkovič

Na sporedu je bilo 5. kolo tekmovanja v pomursko-avstrijski strelski ligi z zračno puško serijske izdelave.

Po petem kolu vodi SD Janka Jurkoviča iz Vidma s 86 točkami pred SD Bad Gleichenberg, 78, SD Kolomana Flisarja Tišina, 72, SD Ljutomer, 68, in SD TSO Ormož, 58 točk. Med posamezniki vodi Ernst Huber (Gleichen-

berg) z 2911 krogi pred Milanom Svetcem (Radgona), 2876, Gorazdom Kocbekom, 2870, Sebastjanom Vajdo, 2867, in Antonom Kocbekom (vsi Janko Jurkovič), 2841 krogov. (FŠ)

### Mali nogomet

## Velik turnir v Soboti

Nogometni klub Bakovci organizira tradicionalni turnir v malem nogometu, ki bo v soboto, 11., in v nedeljo, 12. januarja 1997, v športni dvorani Osnovne šole III v Murski Soboti. Organizator je predvidel lepe denarne in praktične nagrade.

Denarne nagrade so: 100.000 SIT, 50.000 SIT in 25.000 SIT. Fond nagrad je zagotovljen ob udeležbi 36 ekip. Prijave zbirajo vsak dan od 16. do 22. ure po tel. št. 43 094. Pristopnina je 10.000 SIT. Žrebanje parov bo v petek, 10. januarja 1997, ob 18. uri v prostorih Partizana v Murski Soboti.



Nogometasi Makoterja s Cvena, ki prvič tekmujejo v 2. MNL Murske Sobotice. Stojijo od leve: Pihlar, Fajdiga, Kmetec, Ivezić, Ploj, Vrabelj in Gorza, čepijo: Nemec, Škrobar, Marinič, Recek, Ivančič, Fekonja in Štaman. (F. Pihlar)



## »Naj« športniki in športnice v pokrajini ob Muri

Tako kot drugod po svetu in državi, izbiramo tudi v pokrajini ob Muri že vrsto let ob koncu koledarskega leta najboljšje športnike ter jim podeljujemo priznanja, pokale, plakete in nagrade. V pokrajini ob Muri je prvo to začelo športno uredništvo Vestnika pred 35 leti. Kasneje so se mu pridružile športne zveze v Ljutomeru, Gornji Radgoni, Lendavi in Murski Soboti. V zadnjem času

pa se izbiranja najboljših športnikov lotevajo tudi v novih pomurskih občinah. Lani so to počeli v Občini Cankova - Tišina, letos pa tudi v občinah Moravske Toplice in Beltinci. Izbore športnikov pa načrtujejo tudi v nekaterih drugih okoljih. Poleg najboljših športnikov in športnic pa ponekod izbirajo športnike po panogah, perspektivne športnike, športnike šolskih športnih dru-

štev, sekcije, ekipe, mentorje, športne delavce in še kaj. Skratka, način izbiranja najboljših prilagodi svojim razmeram, saj z njim želijo dati priznanje tistim, ki si to najbolj zaslužijo, hkrati pa jih spodbuditi k novim podvigom. Tokrat objavljamo doslej izbrane najboljše športnike in športnice v Pomurju (Vestnik) ter v občinah Ljutomer, Gornja Radgona in Lendava. Pripravil F. Maučec

### Sportniki Pomurja

- 1961 - Feri Maučec (nogomet)
- 1965 - Aleš Mrzel (motociklizem)
- 1966 - Jože Žekš (namizni tenis)
- 1967 - Jože Žekš (namizni tenis)
- 1968 - Miro Steržaj (kegljanje)
- 1969 - Miša Pfeifer (atletika)
- 1970 - Jože Žekš (namizni tenis)
- 1971 - Ivanka Šormaz (košarka)
- 1972 - Edj Berden (motociklizem)
- 1973 - Ivanka Šormaz (košarka)
- 1974 - Zoran Cirkvenčič (nogomet)
- 1975 - Igor Vinčec (namizni tenis)
- 1976 - Tatjana Murmajer (šah)
- 1977 - Igor Vinčec (namizni tenis)
- 1978 - Ida Sabo (kegljanje)
- 1979 - NTK Sobot, Murska Sobot
- 1980 - Ivan Šafarič (padalstvo)
- 1981 - Marica Varga (kegljanje)
- 1982 - NTK Sobot, Murska Sobot
- 1983 - Vlado Kocuvan (spidvej)
- 1984 - Vera Škraban (atletika)
- 1985 - AMD Gornja Radgona
- 1986 - Igor Petercel (atletika)
- 1987 - Zdenka Glažar (padalstvo)
- 1988 - NTK Sobot, Murska Sobot



**Hary Steržaj (kegljanje)** - osemkrat športnik Občine Ljutomer in dvakrat športnik Pomurja

- 1989 - Štefan Varga (kajakaštvo)
- 1990 - Marija Števanec (atletika)
- 1991 - AMD Lendava
- 1992 - Hary Steržaj (kegljanje)
- 1993 - Marika Kardinar (kegljanje)
- 1994 - NTK Sobot, Murska Sobot
- 1995 - Marko Slavič (kasaštvo)
- 1996 - Gabika Bočkaj (karate)
- 1997 - NTK Sobot, Murska Sobot
- 1998 - Hary Steržaj (kegljanje)
- 1999 - Marika Kardinar (kegljanje)
- 2000 - NK Mura, Murska Sobot
- 2001 - Damjan Špur (atletika)
- 2002 - Marika Kardinar (kegljanje)
- 2003 - NTK Arcont, Gornja Radgona
- 2004 - Borut Horvat (kanu)
- 2005 - Marika Kardinar (kegljanje)
- 2006 - NK Mura, Murska Sobot
- 2007 - Borut Horvat (kanu)
- 2008 - Marika Kardinar (kegljanje)
- 2009 - NK Mura, Murska Sobot
- 2010 - Borut Horvat (kanu)
- 2011 - Marika Kardinar (kegljanje)
- 2012 - NK Mura, Murska Sobot

### Športniki Občine Ljutomer

- 1976 - Branko Hrga
- 1977 - Djurdja Trbuhovič
- 1978 - Boris Lipovec (judo)
- 1979 - Martina Belcl (judo)
- 1980 - NTK Sobot, Murska Sobot
- 1981 - Miro Steržaj (kegljanje)
- 1982 - Zdenka Benko (košarka)
- 1983 - NTK Sobot, Murska Sobot
- 1984 - Štefan Varga (kajakaštvo)
- 1985 - Greta Kardoš (košarka)
- 1986 - AMD Varstrij, Lendava
- 1987 - Andrej Halas (rokoborba)
- 1988 - Milica Sinko (strelstvo)
- 1989 - AMD Gornja Radgona
- 1990 - Vinko Apšner (judo)
- 1991 - Slavica Mlinarič (rokomet)
- 1992 - Konjeniški klub Ljutomer
- 1993 - Franc Podlessek (rokoborba)
- 1994 - Anica Utrša (rokomet)
- 1995 - BD Mura Krog
- 1996 - Milan Balck (atletika)
- 1997 - Brigita Čavuzič (šah)
- 1998 - ŠD Pomurje Murska Sobot
- 1999 - Vito Šiftar (atletika)
- 2000 - Marina Šiško (košarka)
- 2001 - Konjeniški klub Ljutomer
- 2002 - Franc Podlessek (rokoborba)
- 2003 - Marika Kardinar (kegljanje)
- 2004 - BD Mura Krog
- 2005 - Artur Horvat (spidvej)
- 2006 - Manuela Pergar (atletika)
- 2007 - AMD Lendava
- 2008 - Rudi Kocmut (atletika)
- 2009 - Marija Števanec (atletika)
- 2010 - Športno društvo Tišina



**Manuela Rudolf (strelstvo)** - šestkrat športnica Občine Ljutomer

- 1985 - Branko Puhar (kasaški šport)
- 1986 - Manuela Rudolf (strelstvo)
- 1987 - Hary Steržaj (kegljaštvo)
- 1988 - Petra Peischl (strelstvo)
- 1989 - Marko Slavič ml. (kasaški šport)
- 1990 - Manuela Rudolf (strelstvo)
- 1991 - Hary Steržaj (kegljaštvo)
- 1992 - Tanja Lesjak (šport, ribolov)
- 1993 - Hary Steržaj (kegljaštvo)
- 1994 - Tanja Lesjak (šport, ribolov)
- 1995 - Hary Steržaj (kegljaštvo)
- 1996 - Tanja Lesjak (šport, ribolov)
- 1997 - Hary Steržaj (kegljanje)
- 1998 - Tanja Lesjak (šport, ribolov)
- 1999 - Hary Steržaj (kegljanje)
- 2000 - Saša Vrbnjak (odbojka)
- 2001 - Hary Steržaj (kegljanje)
- 2002 - Manuela Rudolf (strelstvo)
- 2003 - Hary Steržaj (kegljanje)
- 2004 - Manuela Rudolf (strelstvo)

### Športniki Občine Gornja Radgona

- 1985 - Boris Rihtarič (nam. tenis)
- 1986 - Brigita Čavuzič (šah)
- 1987 - Martin Fridau (košarka)
- 1988 - Tatjana Petek (rokomet)
- 1989 - Boris Rihtarič (nam. tenis)
- 1990 - Brigita Čavuzič (šah)
- 1991 - Rudi Kocmut (atletika)
- 1992 - Sašo Valpotic (motokros)
- 1993 - Rudi Kocmut (atletika)
- 1994 - Boris Rihtarič (nam. tenis)
- 1995 - Boštjan Kampuš (motokros)
- 1996 - Grega Komac (nam. tenis)

## Šport od tod in tam

**Atletika** - V Kainachu v Avstriji je bil mednarodni silvestrov tek. Tekmovanja so se udeležili tudi trije člani TS Radenske in dosegli lep uspeh.

Med deklicami do 11 let na 1400 m je Nina Jakopec zasedla odlično drugo mesto. V osrednjem teku na 7.300 m je Geza Grabar zasedel tretje, Marjan Jakopec pa deseto mesto. (G. G.)

**Namizni tenis** - V soboto in nedeljo bo v Murski Soboti državno ekipno mladinsko prvenstvo v namiznem tenisu. Med osmimi najboljšimi ekipami bo sodelovala tudi ekipa Moravskih Toplic Sobot, ki je med favoriti. (M. U.)

**Mali nogomet** - Ekipa malega nogometa Bilbao iz Turnišča je sodelovala na mednarodnem turnirju v avstrijskem Heiligenkreuzu in dosegla lep uspeh. Turniščani so v finalu po streljanju kazenskih strelav premagali Güssing in postali zmagovalec turnirja. (F. B.)

**Kajak - kanu** - Kajak - kanu in rafting klub Most Petanjci, ki se poleg tekmovalnega športa ukvarja tudi z množičnim športom, rekreacijo, ekologijo, turizmom in reševanjem iz vode, načrtuje v letu 1997 več prireditev. Marca bodo pripravili ekološko čistilno akcijo Mōra '97, prvomajsko srečanje in kresovanje ob Muri, tradicionalno pomursko prvenstvo v kajaku in ka-

- 1994 - Boris Rihtarič (nam. tenis)
- 1995 - Avgust Prelog (športni ribolov)



**Boris Rihtarič (namizni tenis)** - štirikrat športnik Občine Gornja Radgona

### Športniki Občine Lendava

- 1990 - Bojan Sekereš (badminton)
- 1991 - Marika Kardinar (kegljanje)
- 1992 - Robi Šabjan (nogomet)
- 1993 - Marika Kardinar (kegljanje)
- 1994 - Robi Markoja (strelstvo)
- 1995 - Marika Kardinar (kegljanje)
- 1996 - Robi Markoja (strelstvo)
- 1997 - Marika Kardinar (kegljanje)



**Robi Markoja (strelstvo)** - štirikrat športnik Občine Lendava

### Športniki Občine Beltinci 1996

## Črno pred Novakom in Maučecem

V Občini Beltinci so pripravili prvo razglasitev najboljših športnikov, perspektivnih športnikov in športnih ekip za leto 1996. Ob prijetni glasbi beltinskih tamburšev so za najboljšega športnika občine razglasili nogometaša Bogdana Črnka, člana NK As Beltinci, po ocenah športnih novinarjev Ekipa najbolje ocenjenega pomurskega nogometaša v prvi državni ligi po jesenskem delu prvenstva. Je nogometaš, ki je ljubitelje nogometa zlasti navduševal z izredno prizadevnostjo.

Drugo mesto je pripadlo odbojkarju Bojanu Novaku, članu OK Pomgrad Pomurje iz Murske Sobot. Z vrnitvijo k soboškem prvoligašu je vnesel novo svežino in ima precej zaslug za tretje mesto po prvem delu državnega prvenstva. Tretje mesto pa si je prislužil hokejist Franc Maučec, član HK Lek iz Lipovec. Gre za perspektivnega hokejista, ki se je uveljavil v ekipi Leka in državne reprezentance kot igralec in najboljši strellec. Za najboljšo športno ekipo Občine Beltinci za leto 1996 so izbrali Nogometni klub As Beltinci. Je edini podeželski klub, katerega moštvo že šesto leto uspešno tekmuje v prvi državni ligi in je do nedavnega tudi veljalo za moštvo, ki igra najlepši nogomet. Poleg tega dobro delajo tudi z nižjimi selekcijami, saj imajo v svojih vrstah tudi državne reprezentante. Drugo mesto med športnimi ekipami je pripadlo Hokejskemu klubu Lek iz Lipovec. Hokejisti Lipovec so v minuli tekmovalni sezoni osvojili naslov državnega pr-



**Župan Občine Beltinci Jože Kavač podeljuje priznanje najboljšemu športniku - nogometašu Bogdanu Črnku.** Fotografija: Jure Zauneker

vaka v mladinski in članski konkurenci. Vodijo pa tudi po jesenskem delu članskega državnega prvenstva. V svojih vrstah imajo tudi več državnih reprezentantov. Tretje mesto v izboru najboljših športnih ekip pa je osvojila Strelska družina Gančani. Strelci iz Gančan, ki so preteklo leto praznovali 20-letnico delovanja, so osvojili naslov prvaka v pomurski strelski ligi v posamični in ekipni konkurenci. Za perspektivna športnika so razglasili Andreja Tota in Martino Perša, vsestranska športnika. Posebni priznanji pa so podelili udeleženci svetovnega mladinskega prvenstva in državni prvakini v skoku v višino Barbari Berden ter Šolskemu športnemu društvu Enotnost na OŠ Beltinci, enemu najboljših društev v Pomurju.

Feri Maučec

### Košarka

## Visoka zmaga Pomurja Skinyja

V prvem krogu tekmovanja za uvrstitev od 7. do 12. mesta, ki šteje tudi kot kvalifikacija za prvo državno žensko košarkarsko ligo, je ekipa Pomurje Skiny

v gosteh z visokim rezultatom 91 : 44 (37 : 25) premagala Jesenice. Sobočanke so se razigrale šele v drugem polčasu, ko so povsem prevladoval nad domačinkami. Med Sobočankami je zopet zaigrala Kazminova, ki zaradi poškodbe nekaj časa ni igrala. Strelke za Pomurje Skiny: Kazminova 30, Drožinova 27, Horvatova 10, Jocičeva 8, Orijeva 5, Huzjakova 5, Svetinova 3 in Gorčanova 3. V petek ob 19. uri igra Pomurje Skiny v Murski Soboti z ekipo Ježice mlade, ki je v prvem kolu presenetljivo premagala Comet. (BG)

Najboljši bodo dobili denarne in praktične nagrade. Pred finalom bodo igrale nogometašice Pande iz Petrovec in delavci lokalnega radia Maxi. (NŠ)

**Namizni tenis** - Na tretjem turnirju občinske namiznoteniške lige Ljutomer so igrali - 1. liga: Partizan : Agroma II 5 : 3, VW servis : Agroma I. 5 : 0, Agroma II : VW servis 2 : 5, Logarovci : Partizan 0 : 5. Vodi Partizan Ljutomer z 10 točkami. 2. liga: Agroma IV : Vučja vas 5 : 4, Logarovci II : Agroma III 0 : 5. Vodi Agroma III s 6 točkami. (NŠ)

### Kegljanje Maraton Marike Kardinar

Naša najboljša kegljavka Marika Kardinar iz Dobrovnika se želi kar najbolj pripraviti na svetovno kegljaško prvenstvo, ki bo prihodnje leto v njenem Celju. Ker pa letos razen državnega prvenstva in nekaj mednarodnih tekem ne bo pomembnejših tekmovanj, se je Marika Kardinar odločila za nov podvig. Lotila se bo kegljaškega maratona. Želi, da bi prekegljala vsa slovenska tekmovalna kegljišča, ki jih je okrog 30. Za to akcijo, ki jo namerava začeti konec aprila ali v začetku maja, bo potrebovala okrog mesec dni. Njeno akcijo so že podprli kegljaška zveza Slovenije in pokrovitelji. Franc Bobovec



**Nogometaši Turnišča, člana tretje državne nogometne lige. Stojijo od leve: Čergulj, Čiček (tajnik), Koveš (trener), Toplak, Škafar, J. Lebar, S. Lebar, Cizmazija, B. Lebar, Albin Lacković; čepijo: J. Pucko, Litrop, Dominiko, Zver, Mujdrica, D. Pucko, Albert Lacković, Lutar in Kovač; manjka Markoja.**

Fotografija: Jure Zauneker



## zvezde vam kažejo

## OVEN

**Ona:** Nekdo te bo poskusil izkoristiti, od tebe pa bo odvisno, ali mu boš to tudi dovolila. Ponudba, ki jo boš dobila, bo preveč mamljiva, da bi se ji uspela upreti. Konec koncev samo enkrat se živi!

**On:** Tvoje prepričanje, da je pametneje skrivati svoja čustva, te bo pripeljalo do resnih nespornostov s partnerko. Vse drugače pa bo na poslovnem področju, saj se ti tu obeta prava pravcata eksplozija.

## BIK

**Ona:** V zapleteni osebni zadevi se boš ravnala predvsem po svojem občutku, čas pa bo povedal, ali je bila ta odločitev tudi prava. Toda nikar se preveč ne zanašaj na svojo srečno zvezdo, srečo si raje prisluži.

**On:** Še najbolje bo, da se odrečeš tveganim načrtom, saj je velika možnost, da se ti bo vse skupaj ponesrečilo. Bodi raje zadovoljen z majhnim, kaj več pa bo prišlo samo. Nekdo te bo prijetno presenetil...

## DVOJČKA

**Ona:** Dober glas seže v deveto vas. To se bo pokazalo tudi pri tebi, saj ti bo dobra poslovna poteza odprla prenekatera vrata v prihodnost. Zagrabi priložnost, dokler je še tu, kajti kasneje bodo vsa prizadevanja popolnoma zaman.

**On:** Zaradi tvoje nediscipline in prenapetosti boš še presneto kaznovan: vprašanje pa je, ali se boš iz tega tudi kaj naučil. Na sploh je bolje, da se za krajši čas malo potuhneš in pošteno premisliš o svojih preteklih dejanjih.

## RAK

**Ona:** Nekaj noči ne boš imela pravega spanca, saj je pod pepelom preteklosti še vedno nekaj tlečih isker. Prijatelji te bodo sicer povabili na zabavo, vendar boš konec tedna preživela na povsem drugačen način.

**On:** Še vedno se ti obeta prav zanimiva naložba, toda bolje bo, če se boš vsaj malo podvil. Tudi druga stran se zanima predvsem za dobiček in do tebe ne goji nikakršnih sentimentalnih čustev...

## LEV

**Ona:** Tvoja reakcija na nepričakovano novico bo preveč impulzivna, da bi lahko dosegla kakršno koli razumno rešitev. Poskusi se zbrati in trezno razmisliti, pa se bo rešitev pokazala kar sama od sebe.

**On:** Zagrizeno se boš lotil nekega dela, s katerim si nekoč že dosegel zavidljive rezultate. Vprašanje pa je, ali je sedaj tudi pravi trenutek. Ob napačni odločitvi se ti bo vse skupaj še kako maščevalo.

## DEVICA

**Ona:** Kaj hitro se boš prenapetost v svojih besedah, kasneje pa ti bo žal. Prijatelj te bo vsekakor držal za besedo in ne bi bilo dobro, da bi ga poskušala preslepiti. Posle pa raje pusti pri miru in počakaj ugodnejši trenutek.

**On:** Še vedno ti ne bo uspelo odkriti nasprotnikove slabe točke, vendar nikar ne obupaj. Z resnim pristopom si boš zagotovil obilo občudovalcev tako v poslovnem svetu kot tudi med prijatelji. Ozri se okoli sebe - nekdo te opazuje.

## TEHTNICA

**Ona:** Naj te nikar ne motijo očitki okolice, temveč ravnaj tako, kot ti velewa srce. Nekaj, kar je bilo včeraj le še iskra, se počasi, vendar vztrajno razrašča v pravi ljubezenski ognjemet. Bodi pripravljena!

**On:** Spoznal boš, da je za dober posel potrebno še kaj več kot samo trdo delo. Še nihče se ni obogatil le z garanjem in verjetno tudi ti ne boš prvi takšen primer. Razmisli raje malce drugače kot običajno.

## ŠKORPIJON

**Ona:** Nenadoma se ti bo zazdelo, da te vse skupaj dolgočasi. Le kje so tisti časi, ko se je okoli tebe dogajalo tisoče zanimivih reči? Mogoče pa je že skrajni čas, da storiš nekaj tudi zase in za svojo srečo.

**On:** Izpolnila se ti bo dolgotrajna želja, toda nikar se ne prenapli, ampak poskusi obvladati svoje nagone. To se ti bo v prihodnosti še kako obrestovalo tako na finančnem kot tudi popolnoma zasebnem področju.

## STRELEC

**Ona:** Poskusila si - a se ni obneslo. Toda življenje teče naprej, zato se ne oziraj na pretekle neuspehe, ampak živi za prihodnje uspehe. Partner te bo gnjavil zaradi neke malenkosti, tebi pa bo na koncu vse skupaj prekipelo.

**On:** Vse okoli sebe gledaš predvsem s temne strani, to pa nikakor ni dejanska slika tvojega okolja. Stara prijateljica si bo na vsak način poskušala ponovno pridobiti tvoje zaupanje. Stopi ji nasproti - ne bo ti žal...

## KOZOROG

**Ona:** Pred teboj so pomembne spremembe, ki pa se ti jih ni potrebno bati. Zaradi prijateljevih vprašanj se boš znašla v silni zadregi, četudi bo on kar se da odkrit in konkreten. Ali pa prav zato.

**On:** Znašel si se sredi velikega dela, ki mu ne vidiš konca, vendar boš na koncu resnično zadovoljen. Ko boš odkril cilj vse te zmešnja, boš z lahkoto premagoval vse težave. In nikar ne zavрни denarne pomoči!

## VODNAR

**Ona:** Sicer si boš prizadevala slediti dobremu nasvetu, a boš že po prvih težavah vse skupaj enostavno opustila. Ali ne bi bilo bolje, če bi imela malo več potrpljenja in bi bila zadovoljna tudi z majhnim uspehom?

**On:** Vse prehitro boš pozabil na svoje obveznosti in se prepustil lahkotnemu življenju. Res je, da v tem načinu ne boš našel nikakršne varnosti, vendar se boš zabaval kot še nikoli doslej.

## RIBI

**Ona:** Prišel bo nekdo, ki ga že dalj časa opazuješ, a se mu nikoli nisi upala približati. Ponudil ti bo povsem konkreten predlog, ki ga boš z veseljem sprejela. Nekomu pa to vsekakor ne bo povšeči.

**On:** S prijatelji se boš pošteno zapil, naslednji dan pa boš klet juljanega mačka. Poklicala te bo nova znanka, ki se je najprej ne boš spomnil, pozneje pa ti bo vse skupaj postalo prav kristalno jasno.

**Po podatkih zveze pivovarjev Evropske unije za leto 1996 popijejo največ piva v Evropi Čehi - povprečno 159 litrov na leto. Na drugem mestu so Nemci s 138 litri, na tretjem pa Danci s 124 litri popitega piva. Na četrtem mestu so naši severni sosedje s 116 litri, sledijo jim Irči s 113 litri, Belgijci s 104 in Britanci s 103 litri. Za pivo se najmanj navdušujejo Italijani in Francozi, saj ga prvi popijejo povprečno le 25, Francozi pa 39 litrov na leto.**

## V vesoljski ladji smrdi

Ker bo naslednja preskrbovalna raketa poletela v vesolje z zamudo, imajo na ruski vesoljski postaji »Mir« precejšnje težave. Posode z odpadki so že prenapolnjene in, kar je še huje, tudi stranišče na krovu vesoljske postaje je polno, vesoljci pa odpadkov ne morejo preprosto stresti v vesolje. Kot rešitev v sili je glavni konstruktor predlagal, naj vsebino posode z odpadki vsaj začasno preložijo v plastično vrečko.

## Odkrili še eno faraonovo grobnico

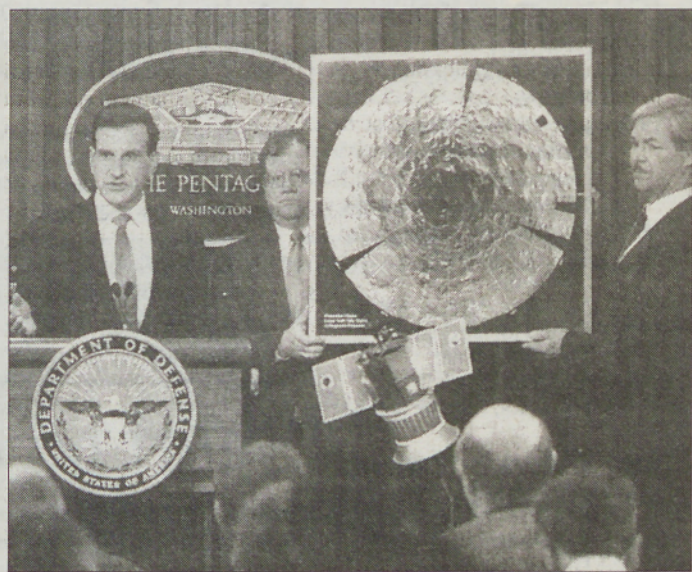
Egiptovski arheologi so pred kratkim odkrili še eno faraonovo grobnico nedaleč od Doline kraljev v starodavni prestolnici Luksor. Ime vladarja, ki je pokopan v njej, ni znano, ve se le, da je pripadal 19. dinastiji, ki je vladala med letoma 1320 in 1200 pred našim štetjem, v t. i. srebrni dobi faraonov. Izkopali so že sarkofag in domnevno faraonovo mumijo. Menda je grobnico odkril neki uradnik iz oddelka za starine že pred desetimi leti, a je najdbo zatajil. Pred njenim vhomom je celo zgradil hišo v upanju, da bo našel zaklad, vendar so mu kolegi prekrizali račune.



## Ali ste vedeli?

Kje je največ podzemeljskih jam? V ameriški zvezni državi Kentucky je največji sistem podzemeljskih jam na svetu. Pod površino zemlje so hodniki, dolgi okoli 300 km. Leta 1926 so to območje razglasili za nacionalni park.

Koliko površine na Zemlji prekriva voda? Celotna površina zemlje obsega okoli 510 milijonov kvadratnih kilometrov. Od tega je okoli 362 milijonov kvadratnih kilometrov ali 71 odstotkov pokritih z vodo.



## Ženska odprava na severni tečaj

Prvo žensko odpravo s sanmi na severni tečaj bo sestavljalo dvajset

Britank in Irk, napogumnejši najbolj vzdržljivih in najmočnejši izmed 60 kandidat, katerih telesne zmogljivosti so skrbno preskušali v plavanju, hoji, jadrnanju in Vsaka bo plačala 1500 funtov družbi za potovanja na tečaj in spomladi se bodo odpravile na pot.

Prebivalci vzhodnoindonezijske province Irian Jaya so v pragozdu odkrili redko vrsto čevlju podobne orhideje. Poznavalec orhidej Cessy Manuputty je povedal, da so najdišče pretežno rjavo-rumene orhideje zamolčali, da bi se tako izognili gneči zaradi podjetnih »zbiralcev«. Na svetu raste kakih 3000 različnih vrst orhidej.

Nekatere se pripravljajo že sedem mesecev in so v neverjetno dobri kondiciji. Severni tečaj sta doslej kot članici mešanih odprav dosegli dve ženski. Američanka in Japonka.

## Voda na Luni

Vodilni moške v Pentagonu vneto opazujejo fotografijo Luninega južnega tečaja, ki ga je posnelo vesoljsko plovilo Clementine, in razpravljajo o morebitni senzacionalni najdbi: na Luni naj bi namreč odkrili zalogo ledu. Nekateri že načrtujejo skorajšnjo kolonizacijo, zakaj iz ledu bi astronomi lahko »pridelovali« vodo in zrak, tisti skeptični pa čakajo na trdnjše dokaze o obstoju vode.









## Radgonski potapljači so vedno pripravljeni

# Nevarnost odjuge

»Minulo jesen in pozimi smo imeli veliko srečo, saj nam ni bilo potrebno niti enkrat posredovati pri reševanju ponesrečenec. Bili pa smo seveda nenehno pripravljeni. Čakali smo tudi, da bodo jezera, ribniki, večje mlake in druga zbirališča vode močno zaledenela, kajti takrat ni več nevarnosti, da bi se kakšen drsalec znašel pod ledom. Prej ali slej pa bo prišlo do odjuge, zato smo spet pripravljeni na posredovanje. Vsem drsalecem pa tudi priporočamo skrajno previdnost,« nam je povedal poveljnik potapljaške enote PGD Gornja Radgona Bogdan Šajnčević.

Pozimi so tudi pripravili zanimiv tečaj za voditelje motornih čolnov. Za izobraževanje se je prijavilo kar 45 zainteresiranih, od katerih je večina tudi že opravila izpite v Kopru. S takimi tečaji bodo še nadaljevali, tudi zato, ker so z luško kapetanijo vzpostavili dobro sodelovanje. O. B.

## Zgodilo se je ...

### Triinštrideset prometnih nesreč

Proti koncu starega in prve dni novega leta smo bili v Pomurju še kar dobri vozniki motornih vozil. V času med 29. decembrom in 6. januarjem se je sicer zgodilo 43 prometnih nesreč, a so se še kar srečno končale, kajti v glavnem je nastala le materialna škoda, nekaj udeležencev pa se je (in to je tudi sreča) lažje poškodovalo. Največ nesreč se je zgodilo na silvestrovo - deset.

### Umor našega voznika

S stanjem na pomurskih cestah med prazniki smo lahko zadovoljni. Odmeva pa dogodek iz nam bližnjega madžarskega mesta Kiskunhalas, kjer so našli umorjenega 31-letnega voznika tovornjaka Dorijana Čoka iz vasi Šared pri Izoli. Ta je peljal prek Madžarske v Srbijo medicinsko opremo. V preiskovalnem postopku so za umor osumili 45-letnega državljana BiH Žarka Pelemeša, ki se je svojčas zadrževal v Velenju. Gre za starega znanca naše policije, kajti zaradi ilegalnega prehajanja meje so ga pred časom prijeli in prijavi tožilstvu, nakar mu je soboško okrožno sodišče izreklo kazen izгона iz države za obdobje treh let. Domnevni storilec je na begu, zato tudi še ni znan motiv uboja. Maščevanje?

### Kaj pa javni red in mir?

Letos je veliko veliko manj pokalo kot v prejšnjih božično-novoletnih (in trikralskih) praznikih. Glede na praznično razpoloženost (in prijateljevanje z alkoholom) niti ni bilo veliko kršitev javnega reda in miru, zato tudi ni bilo veliko policijskih intervencij. Med 29. decembrom in 6. januarjem so pomurski policisti opravili vsega skupaj 26 posredovanj, do iztrežnitve pa so pridržali le dva vročekrvneža: enega 29. decembra, drugega pa na silvestrovo.

**POLICIJA**

**113**

**S 1. januarjem 1997 bo spremenjena telefonska številka 92.**

**POKLIČITE 113**

## Poroke

V UPRAVNI ENOTI MURSKA SOBOTA SO SE POROČILI: Jožef Perša, tesar, iz Pertoče in Martina Novakovič, šivilja, iz Noršinec; Franc Kološa, kmetovalec, iz Gorice in Danica Fartek, kmetovalka, iz Pečarovca; Zlatko Šarkež, delavec, iz Serdice in Mihaela Prepelič, vrtnarka, iz Družbinca; Avgust Mlinarič, tekstilni delavec, iz Bratonce in Marija Ritlop, gospodinja, iz Bratonce; Miki Cener, obdelovalec kovin, iz Černelavec in Danica Cipot, gimnazijska maturantka, iz Černelavec; Bojan Lukač, študent, iz Dokležovja in Greta Kramberger, delavka, iz Murske Sobote; Drago Lebar, natak, iz Murske Sobote in Jelka Vitez, natakarka, iz Nemčevca; Kristijan Jambrošič, strojni tehnik, iz Benice in Svetlana Petrovič, dijakinja, iz Bakovec; Franc Kojek, vodja vlaka, iz Bakovec in Liljana Fujs, profesorica gospodinjstva in tehnike, iz Veščice; Andrej Kalamar, arhitekt, iz Murske Sobote in Barbara Matul, arhitektka, iz Ljubljane; Robert Gabor, pek, iz Satahovec in Aleksandra Ovsenjak, trgovka, iz Mlajtinec; Milan Šalamon, sobopleskar, iz Slovenj Gradca in Branka Rojak, delavka v šivalnici, iz Slovenj Gradca. Čestitamo!

Anton Martin Slomšek - škof, ki je tudi pesnik

# Na svetu lepše ro'žce ni ...

## En hribček bom kupil ...

Naš svetniški kandidat Anton Martin Slomšek (1800-1861) ni zaslužen le za preselitev škofije z avstrijskega Koroškega v Maribor, ampak (in to še zdaleč ni vse!) tudi za »kovanje« verzov, torej pisanje pesmi, od katerih so mnoge ponarodele. Stavim, da tudi za to, ki ste jo pravkar prebrali, malokdo ve, da jo je napisal prav A. M. Slomšek! Sem pa prepričan, da je med našimi bralci le malo takih, ki pesmi ne bi znali na pamet, saj je znana »pivska« melodija. Tudi v teh prazničnih dneh so jo oziroma jo bodo še zapeli v marsikateri veseli družbi.

En hribček bom kupil, / bom trte sadil, / prijat' lje vabil, / še sam ga bom pil. // Tam gori za hramom, / en tersek stoji, / je z grozjem obložen, / da komaj derži. // Že črček prepeva, / ne more več spat; / v trgatev vleva, / spet pojdemo brat. // Konjički skreblijo / in vozjo težko, / ker vince peljajo, / ki je močno sladko. // Prelepo rumeno, / ko čisto zlato, / Le pijmo pošteno / prežlahnto blago!

Le pijmo pošteno, prežlahnto blago. Pesnik seveda misli na vino, ki naj ga ne bi »lokalci«, ampak pili »pošteno«, torej ne zili vase naenkrat cel kozarec, ampak počasi, po požirkih in ob tem - uživali. Mi, Prekmurci, Prleki in Slovenskogoričani, ki smo sami vinogradniki, dobro vemo, koliko znoja je treba preliti v vinogradu (in koliko nas obdelava stane v denarju), zato nam mora biti ta kapljica - sveta, še posebej pa ta, ki smo jo pridelali v Gospodovem letu 1996.

Sloven'c Slovenca vabi: / Če se ti pit' ne gabi, / tak pridvi gor'co k nam, / smo dobre volje tam! // Bomo eno zapeli, / da bomo vsi veseli; / vsa žalost naj neha, kder vince je doma. // Visoke so gorice, / in zlahnto so tertice, / ki pri nas rastejo, / nam vince dajejo. // Vinograd obdel'vati, / Slovenca vsak mora znati; / kdor dela prav ne bo, / naj pije le vodo! // Tud' terte se solzijo, / preden vince rodijo; / naj tudi se poti, / kdor vince pit' želi. // Po pameti ga pijmo, / da pamet ne zgubimo; / kak' gerdo bi pač b'lo, / ne znati kame domo! // Kdor vince prav zavživa, / veselje v sercu vli-va; / če serce dobro ni, / ga vince le skazi. // Zdaj kupice nalijmo, / na zdravje tvoje ga pijmo, / ki povabil nas, / da nam je kratek čas! // Napit' se ti zdravico, / za družbe veselico! / Če prazen bo bokal, / boš pa za dru'ga dal!

Anton Martin Slomšek seveda s svojimi pesmimi ni spodbujal pijačevanja, ampak si je želel, da ljudje ne bi le pili, ampak tudi kaj zapeli. Zadel je v polno, kot pravijo, kajti njegove pesmi je tolikokrat slišati v veseli družbi. Sestavil je tudi pesem Najboljše vince za otroke, v kateri seveda ne »popularizira« vina, pač pa ... Najboljše sladko vince / za deco belo je: / izpod pečevja zvira, / prelepo sveti se. // Po logu tiho teče, / živinco napoji. / Tud' ptičica brez plače / si želo ugasiti. // Od tega vinca glava / bolela te ne bo; / telo bo tvoje zdravo / in spanje prav sladko. // Je čista voda zdrava / za deco majheno. // Tak mislim, da starejšim / tud' škodovala ne bo.

## Ni lepšega darila ...

»Ni lepšega darila ne dražjega spomina ne večjega veselja. kakor je domača pesem,« je zapisal Slomšek.

»Ljubezen in veselje do pesmi in petja je Slomšek prejel v domači hiši od svoje matere. Ob nabožnih pesmih mu je kot otroku razlagala osnovne verske resnice in ga učila spoznavati Boga Stvarnika iz narave. Ob materi se je že v mladosti naučil razumevati govorico narave in poslušati pesem stvarstva. Polje, vinogradi, gozdovi, vsaka bilka, vse ga je nagovarjalo in on je odgovarjal s pesmijo. Ko se je v Celovcu pripravil na duhovništvo, se je posvečal tudi petju in pesništvu. Vedel je, da kot duhovnik ne sme priti med slovenske vernike brez pesmi. Kot kaplan je otroke učil prepevati v nedeljski šoli, zbiral je besedila in melodije starih ljudskih pesmi in tako marsikatero pesem rešil pozabe,« piše mariborski škof dr. Franc Kramberger v brošuri, ki jo Ansambel Slovenija podarja kupcem njihove kasete in CD-plošče, na katerih so »najlepše Slomškove pesmi«. Te so sicer pred nekaj leti izšle

... kot je ta vinska trta, pozimi spi, polet' cveti, v jesen sode nataka.

Te druge rož'ce tud', cveto, nobena ni tak' zlahnta, en čas cveto, se posušo in minejo brez sadja.

Po hribih je nasajena, od sončeca obs'jana, od kmetiča obrezana, od Jezusa dar'vana.

Nobene svete maše ni, da bi ne b'la dar'vana, nobene dobre volje ni, da bi ne b'la spošt'vana.

Naše srce razveseli, povzdigne nam veselje, tud' slabim svojo moč deli, tolaži naše želje.

Otrokom sladko grozdje da, možem pa dobro vino, za vsakega veselje 'ma, zato jo vsi častimo.

Kak' sladko je, pokus'mo zdaj od vinske trte pitil! Bog ji že tudi za naprej obilno daj roditi!

tudi pri Slomškovi založbi v Mariboru. Gre za ponatis izdaje iz 1876. leta, v katerem so razvrščene v poglavja: Pesmi veselih otrok, Pesmi za kratek čas, Poštene zdravice (tri ste že prebrali, morda zabrudili ali celo zapele?), Basni in prilike, Različne pesmi in Pobožne pesmi. Zelo znana je pesem Kde sem doma, ki pa ni v poglavju pobožnih, ampak v poglavju pesmi veselih otrok.

V nebesih sem doma. / To glasno pravita / mi zemlja in nebo, / in vsaka stvar lepo. // V nebesih sem doma: / Nisem tega sveta; / nebes se veselim, / v nebesa prit' želim. // V nebesih sem doma: / To glasno pričata / mi solnce, mesec bled, / in vsake



Na večini slik je Anton Martin Slomšek upodobljen kot mož v zrelih letih, tale pa ga prikazuje v mlajših letih, ko je napisal največ pesmi.

zvezde sled. // V nebesih sem doma: / Kder družba 'zvoljena / se skupaj veseli / in k sebi me želi. // V nebesih sem doma: / Svet sreče mi ne da, / za me vsa zemlja le / dežela ptuja je. // V nebesih sem doma: / Tam Jezus krono da, / tam je moj pravi dom, / kder večno srečen bom.

Škof Slomšek je v pesmih izpričal svoj pesniški dar, predvsem pa svojo ljubezen do matere besede in do svojega slovenskega ljudstva. Tudi z njimi je želel poučevati in vzgajati ... Slomškove pesmi so ali povsem izvirne ali pa očistične narodne pesmi, nekatere pa so tudi prevedene ali prirejene po raznih ljudskih in nemških predlogah. Slomšek v svojih pesmih ni težil za umetniško dovršenostjo, temveč se je z njimi hotel približati ljudstvu in ga spodbujati za vse dobro in lepo. Prav zato so mnoge njegove pesmi ponarodele, zlasti tiste, ki jih je ljudstvo pogosto pelo. Slomšek sam je svojim pesmim rad dodajal napeve, uglasili pa so jih tudi drugi skladatelji. (Stanko Janžič, Izbrane pesmi, 1991)

Preljubo veselje, o j kje si doma? / Povej, kje stanuješ, moj ljubček srca? / Po hribih, dolinah, za tabo hitim, / te videti hočem, objeti želim. // Te iščem po polju, kjer rožice cveto, / po logu zelenem, kjer ptičke pojo; / pa ptičke vesele in rožice vse / le 'majo veselje - za mlado srce. // Le eno veselje še čaka na mene, / v presrečni deželi, kjer mlado je vse, / trpljenje v taisto deželo ne zna, / le tamkaj je pravo veselje doma.

## Le predi, dekle predi ...

Nadaljujmo s kratkim orisom Slomškovega delovanja, kot ga je strnil dr. Franc Kramberger!

»Ko je sprejel službo duhovnega voditelja v celovškem bogoslovju, je mlade bogoslovce sam učil petja in z njimi sodeloval pri orkestru v zavodu.

Kot šolski nadzornik je naročal učiteljem, naj se temeljito izučijo petja in glasbe ter v tej umetnosti naj izobražujejo mladino. Pesem je izraz kulture, duha in srca vsakega naroda ... Kot škof je v Celju ustanovil glasbe-

no (orglarsko) šolo, iz katere je izšla vrsta znanih skladateljev in voditeljev cerkvenega in ljudskega petja pri nas. Mnoge njegove pesmi so postale last ljudstva, ki jih še danes poje v cerkvi med obredi ali doma pri delu, ob družinskih in splošnih ljudskih običajih.

Le predi, dekle predi, / prav tam ko nit naredi, / da se ne bo krivila / in tud' ne ikalca trgal, / dr, dr, dr, dr, dr, dr. // Poštena predica / in stara je pravica, / da tisto dekle kaj velja, / ki krilo iz svoje preje 'ma, / ki krilo iz svoje preje 'ma, / dr, dr, dr, dr, dr, dr. // Le predi prav vesela, / boš lepe pesmi pela, / kolovrat pojde rad okrog, / bo tekla lepša nit od rok, / dr, dr, dr, dr, dr, dr. // Boš tanko ni storila, / glej, da se ne boš spomnila, / kako življenje rahlo je, / ki kakor nit pretrga se, / ki kakor nit pretrga se, / dr, dr, dr, dr, dr, dr.

Ste vedeli, da je tudi ta pesem, ki jo tako radi prepevajo ljudske pevke, Slomškova? Verjetno, da na to niti pomislili niste. Drugače pa pesem seveda poznate, ko pa je tako pogosto slišite, zlasti ob raznih kmečkih opravilih, na primer ob luščenju koruze, »česanju« perja ...; najpogostejše pa seveda tam, kjer se zberejo starejši ženske, ki se sčasoma naveličajo opravljanja in naposled zapojejo. Verza: »... da tisto dekle kaj velja, ki krilo iz svoje preje 'ma,« zdaj seveda ne smemo razumeti dobesedno, ampak kot prispodobno za pridnost (doto si sama zasluži in ni ji treba čakati, da bi jo kupili starši).

Je pa tudi res, da je dandanj moderno tudi doma narediti blago. Pride pa tudi čas, ko človek delo odloži. O tem Slomškova pesem Praznik za delavnikom.

Preljubi praznik prišel si, / kak se te veselim! / Počitek si prinesel mi, / lahko se ohladim. / Tud' živinca se te veseli, / in hvali stvarnika, / ki ni ne pozabil ni, / da bi počivala. // Kak' dober večer Oče je! / Oh, da bi bil spoznan! / On v šestih dneh je vstvaril vse, / počival sedmi dan. / In sedmi dan si je izbral, / naj bi počivali, / in nam ga dal, / da b' Njemu služili! // Veliko moram sicer terpet', / pogosto se potim; / kaj čem sirotej pa začeti? / Vse voljno poterpim, / saj vse en časček le terpi; / za tem življenjem tam / se začne v dolgi večnosti / tud' večni praznik nam ...

No, za nami so prazniki, ko smo se večinoma sprostiti, vendar tudi zdaj, ko smo spet pri prijeli na delovnem mestu, moramo najti tudi čas za svojo dušo, kot pravimo.

Morda s kako Slomškovo prarododelo pesmijo, še posebej, če se nam potoži po zlatih časih. Naj bodo to verzi pesmi Zlati čas.

Oj, zlati čas! / Minuta, ki minila, / ne bo se povernila; / kar časa zamudiš, / ga za vekomaj 'zgubiš. // Oj, zlati čas! / Je v mladih letih setev, / bo v starih dobra žetev; / če pridni bodemo, / nam nikdar žal ne bo. // Oj, zlati čas! / V mladosti kdor praznuje, / na stare dni 'zdihuje; / lenuha brat je glad / in potepuha tat. // Oj, zlati čas! / Le danes si pomagaj, / na jutro na odlagaj; / ne veš, če doživiš, / kar danes zamudiš. // Oj, zlati čas! / Kdor čas svoj prav obrne, / s čednostjo se ogerne; / lepota sivih las / je prav obernih čas.

Čas prav »oberniti« sem skušal tudi spodaj podpisani, zato sem pripravil to, kar ste pravkar prebrali.

ŠTEFAN SOBOČAN

S 1. januarjem 1997 bodo telefonske številke 93 - gasilci 94 - reševalci 985 - center za obveščanje

**ZDružene v enotno številko**

**POKLIČITE 112**



Pogovor z Miranom Györekem

# Program SDS je samo na papirju

Po programsko-volilni konferenci soboške socialnodemokratske stranke v drugi polovici decembra sta s funkcij odstopila predsednik občinske SDS Miran Györek in podpredsednik Ludvik Sukič.

Slednji je za Vestnik zanikal, da bi bilo potrebno njegovemu dejanju pripisovati poseben pomen, saj naj bi šlo zgolj za vnaprej dogovorjen odstop. Zakaj pa je z vodilnega mesta odstopil Miran Györek, zakaj se je poslovil od stranke in ne nazadnje zakaj bo kandidiral kot neodvisni kandidat na marčevskih volitvah za župana in kdo se zdi bivšemu SDS funkcionarju najprimernejši mandat in kaj meni o desnem bloku in »pomladniški koaliciji«, je za Vestnik povedal nekdanji član in nekdanji predsednik lokalne SDS-scene.

**Sestopili ste s funkcije predsednika občinske SDS. Stevilnim se pojavlja vprašanje, zakaj?**

Dejansko je prišlo do notranjega spora v občinskem vodstvu stranke. Imeli smo program, kako naj bi stranka delovala, kakšen imidž naj bi imela. To je bil SDS-program, usmerjen predvsem v reševanje socialne problematike, nezaposlenost itd. Po volitvah, po Sukičevem in Šiftarjevem porazu, je začel Šiftar znotraj stranke na neki način krstiti »pravila igre«.

**Kje se je zalomilo?**

Nekako je prišlo do razkola. Tudi moj odstop je bil videti drugače, kot je bilo načrtovano. Za kandidiranje za župana smo se dogovorili, da bo nastopila naša stranka s svojim kandidatom, kar je bilo že pred parlamentarnimi volitvami na enem od koordinacijskih sestankov povsem slučajno dogovorjeno tudi z Janšo. Kandidat naj bi bil jaz, predvsem zato, ker so mi javnomnenjske raziskave najboljše kazale. Nihče pa ni računel na to, da se bo Šiftar po izgubi na volitvah začel obnašati drugače, rušiti dogovore in iskati varianto skupaj z ljudsko stranko in krščanskimi demokrati, ki naj bi podprli njegovo kandidaturo. Torej tri stranke na volitve z enim kandidatom. To je iluzorno. Hkrati pa še zdaj to ni trdna strankarska naveza. Zato sem se odločil za solo pot, neobremenjen s direktivami, ki jih narekuje stranka iz centra.

**Je bilo z najvišjega vodstva delirano, kdo bo in kdo ne bo v tem okolju kandidiral?**

Janša se je vmešal, ker je bilo več kandidatov. Sam sem odstopil od kandidature, ker sem se odločil, da bom deloval na lokalni ravni. Takrat sta ostala v igri Šiftar in Sukič. Rezultat je bil zelo slab, pod pričakovanji.

Umaknil sem se tudi, ker se s potezami Janše v zadnjem času nisem več strinjal. Stranka ima dober program, ampak program je papir, to so besede, želje, obljube. Tudi druge stranke imajo podobne programe, SDS-ovski se še najbolj razlikuje od LDS-ovskega. Zelo malo je razlik npr. med ZLSD in SDS, toda na žalost sta Kocijančič in Janša na različnih bregovih. Verjamem, da če ne bi bilo njiju, potem bi bila to lahko ena, močna socialdemokratska stranka po evropskem vzoru, kot je npr. v Avstriji in Nemčiji. Pred nekaj leti so bili Prekmurci prvi, ki so imeli občutek za socialdemokracijo. Preprosto, nekaj tisoč Prekmurcev je zapostavljenih v Avstriji, Nemčiji, Franciji in tam so na lastni koži izkusili, kaj je evropska socialdemokracija. Stranka se je v zadnjih letih oddaljila od začrtanih programskih ciljev in šla, kot sem že enkrat izjavil, preveč v desno.

**Kaj za vas pomeni desno?**

Desno in levo v Sloveniji sta dejansko drugače razumljeni kot v svetu. Desno je reakcionarno, kar je proti spremembam, levo pa tisto, kar je za spremembe v pozitivnejši smeri. Naši politiki delijo stranke v dva bloka, glede na trenutno razmerje sil. Liberalci kot zastopniki velikega kapitala nikakor ne morejo biti levi. Jelinčičeva SNS kot skrajno nacionalistična, nikakor ne sodi v levi blok. SDS po evropskih normativih nikakor ne sodi v desni blok skupaj s krščanskimi demokrati, ki so vedno predstavljali konzervativno plat politične polarizacije. SDS naj bi vedno pomenila nekaj levega, vsaj levo sredinsko usmeritev. Pri nas lahko trenutno govorimo le o nena-ravnih blokih za prevzem oblasti. Dejansko je ta pomladniška koalicija narejena po Janševi želji, v ozadju jo vodi on, in v bistvu gre samo za prevzem oblasti in pri tem gre Janša čez vse.

## Izjava za javnost

*Volilna konferenca OO SDS Murska Sobota je na svoji seji dne 18.12.1996 načrtovala po vnaprej predloženem dnevnem redu razpravo o referendurnih rezultatih v MO. Le-ta se je razvila tudi v ponovno oceno rezultatov državnoborskih volitev v Prekmurju. V obeh primerih so člani ugotovili, da pričakovanja niso bila dosežena. Za boljše delo v prihodnje sta zato predlagani oživitve aktivnosti OO SDS Murska Sobota ter uvedba novih oblik dejavnosti na terenu. Nobena beseda pa ni bila izrečena o delovanju stranke ali njenega predsednika Janeza Janše na državni ravni.*

*Na dnevnem redu je bila tudi razprava o določitvi kandidata SDS za župana MO Murska Sobota. Izoblikovali sta se dve mnenji: manjša skupina članov je zagovarjala stališče, da bi takoj določili kandidata, večina pa je podprla predlog, da bi na konferenci določili le merila za izbor kandidatov. Predsedstvo OO SDS naj bi po teh merilih evidentiralo možne kandidate, ki bi jih na naslednji seji potrdili oz. izbrali dokončnega kandidata.*

**Ampak tudi drugi gredo čez vse.**

Jim drugega ne preostane. Ko si prideta nasproti dva takšna, kot sta Janša in Drnovšek, potem tukaj odpadejo vsa načela, vsa politična etika, tudi povezava s hudičem jima ne bi bila odveč.

**Za 46. glas sta obe strani pripravljeni iti prek sebe, in če bo potrebno, plačati tudi milijone mark.**

**Kdo bi bil po vašem najprimernejši mandat?**

Glede na to, da zdaj strankarsko nisem omejen, in glede na kader v Ljubljani je po mojem še vedno Drnovšek, z vsemi svojimi pozitivnimi in negativnimi koraki mi zbujajo več zaupanja kot pa npr.



Marjan Podobnik. Preveč banalno se mi zdi, da bi državo vodila dva brata, pa še to iz stranke, ki niti ni zmagala na volitvah. Vendar pa liberalizem v Sloveniji dolgoročno ne more trajati, ker bomo Slovenci prej ali slej ubrali socialnodemokratsko smer, morda ne pod Janšo in ne pod Kocijančičem, pač pa s kom tretjim.

**Koliko pa je po vašem mnenju SDS sploh uresničevala program, predvsem po tistem, ko je oblast prevzel Janša? Za stranko namreč velja, da je predvsem stranka enega človeka.**

SDS v parlamentu s štirimi poslanci ni imela možnosti uresničevati svojega programa. Če

**Vi ste ob sestopu s predsedniškega mesta izstopili tudi iz stranke?**

Po vsem tem sem se odločil odstopiti. Ne nameravam vstopiti v nobeno stranko. Kot kandidat za župana nameravam marca nastopiti kot neodvisen, to se mi zdi mnogo primernejše in lažje. Podpora nekaterih strank pa imam.

**Svoje nestrinjanje ste najbrž povedali tudi Janši.**

To sem povedal na dveh sestankih. Po objavi v Delu pa je Janša izrazil ogorčenje in so me začeli ignorirati. Pri Janši je namreč tako: si naš ali si proti nam, še huje, kot je bilo nekdanj v partiji. To pa zame ni demokracija. Če imam namreč drugo predstavo o načinu delovanja stranke v Prekmurju, to še ne pomeni, da sem proti SDS.

**Če ne bi sami odstopili, bi vas vrgli iz stranke?**

Ne, tako hudo pa se v tej stranki spet ne dela. Takšni primeri so sicer bili v Trbovljah pa Mariboru. Vendar pa je bilo v mojem prejšnjem odboru precej razumnih ljudi. To, da Šiftar doživlja te travme zaradi neuspeha na volitvah, to je kvečjemu izbilo sodu dno. Zaradi tega pa me iz stranke zagotovo ne bi izključili.

**Konec pa bi bilo najbrž z vašimi funkcijami.**

Ja, vendar nisem imel velikih ambicij.

**Kakšen vpliv na delitev funkcij na lokalni ravni ima Janša in ali mu kaj takšnega omogoča npr. strankarski statut?**

On lahko nastavi, kogar hoče. Po statutu nima te pravice. Je pa jasno, da je sposoben napraviti programsko-volilno konferenco in jo izpeljati tako, da je mimo vseh statutow in strankarskih aktov, kot se je npr. zgodilo v Trbovljah, in tako, kot mu ustreza. V Ljubljani pa ima trdno vse na povodcu, okrog sebe same zveste ljudi. To je homogena, trdna stranka, ki jo drži Janša. Če njega ni, je vprašanje, kaj bi bilo s stabilnostjo stranke.

**Kaj pa je SDS storila na lokalni ravni?**

Sodelovali smo v mestnem svetu, dostikrat smo bili pobudniki

*S potekom in rezultati razprave ni bil zadovoljen takratni predsednik OO SDS Murska Sobota g. Miran Györek, ki si je sam želel zagotoviti takojšnjo in dokončno kandidaturu stranke za župana MO Murska Sobota. Ker ni dobil dovolj podpore, je predlagal umik te točke z dnevnega reda in predlog so člani večinsko sprejeli.*

*Zamenjava predsednika in podpredsednika OO SDS ni bila na dnevnem redu, temveč je bila ta točka na predlog podpredsednika g. Sukiča uvrščena kot razširitev dnevnega reda.*

*G. Miran Györek in g. Ludvik Sukič sta nepreklicno odstopila s funkcije predsednika oz. podpredsednika z obrazložitvijo, da je njuna odločitev posledica ugotovljenih nezadovoljivih rezultatov dela odbora. Nobeden od njiju na seji ni omenil izstopa iz stranke.*

*Izjave prejšnjega predsednika, ki jih beremo v raznih časopisih, nas presenečajo. Če so zapisi novinarjev resnični, razlaga g. Miran Györek stvari, o katerih na seji sploh nismo govorili in v tem smislu zadev nismo omenjali niti kdaj prej. Kaj je s svojimi izjavami želel doseči, ve verjetno le sam.*

**Predsedec OO SDS M. Sobota**

projektov, aktov.

**So vam to diktirali z vrha?**

Ne, vse je bilo bolj ali manj na ravni našega vodstva.

**Zakaj ostajate v politiki?**

Meni politika ne pomeni eksistence. Sem rojen Sobočan in moški v mojih letih hoče prispevati tudi k oblikovanju lokalne politike, sooblikovati mesto za našo generacijo in zanamce in edina pot je prek politike. Od politike ne pričakujem finančnih koristi. Verjetno pa se vsak človek želi uveljaviti na določenem področju. Jaz v politiki.

Pogovarjala se je  
AMNA POTOČNIK

## Slavica in Franc Senekovič iz Spodnjih Ivanjec kmetujeta že 30 let Vesela sva, da imava naslednika

Nekdaj je kmet dajal graščaku desetino, danes pa mu desetina komaj ostane

Zima je čas, ko je na kmetih nekoliko manj dela kot v drugih letnih časih. Tako je tudi na kmetiji Slavice in Franca Senekoviča. Gospodarita na trdni kmetiji, ki je nastala že v prejšnjem stoletju.

Senekovičevi so zelo zgovorni in človek, večš pisanja, bi lahko mimogrede napisal roman. No, mi pa se bomo zadovoljili le s predstavitvijo kmetije.

Gospodinja Slavica, rojena Vogrin, po domače Pekova, se je v tej hiši rodila 1932. leta. V družini je bilo sedem otrok. Kmetijo so starši namenili njej in poročila se je s kmečkim fantom Francem Senekovičem iz Spodnje Ščavnice, rojenim 1939. leta. Zdaj, po več kot 30 letih skupnega življenja in gospodarjenja na 10-hektarskem posestvu, ugotavljata, da sta bila uspešna gospodarja in še kar srečna zakonca, ki sta spravila do kruha, kakor pravimo, tudi svoje tri otroke.

Vesela sta, da se je najstarejšin sin Drago, rojen 1966. leta, odločil za prevzem kmetije. Ta nam je povedal: »Kmetujem, ker me to veseli. Sedaj še gre, ker sta starša še pri močeh, ko je največ dela, pa nam pomagata sestra in brat.

Zadovoljen sem, da imamo dovolj mehanizacije, med drugim tudi štiri traktorje z od 25 do 72 konjskimi močmi. To je sicer preveč za tako kmetijo, a kaj ko pa smo jih kupovali postopoma glede na gmotno zmoglosti in potrebe ter vedno močnejše. Škoda bi jih bilo prodati. So pa tudi koristni: če se kak traktor pokvari, lahko takoj »zaprežemo« nadomestnega. Vesel sem, da mi starša zaupata in tako družno skrbimo za napredek kmetije.



Franc Senekovič in sin Drago pri živini v sodobnem hlevu. - Fotografija: L. Kr.

Zanimalo nas je, kaj mladi kmet meni o težavah, čez katere tolikokrat tožijo kmetje.

»Danes je nemogoče kmetovati brez kapitala, denar na kmetijo pa ne pride enakomerno kot pri tistih, ki hodijo v službe. Po drugi strani pa imamo tudi kmetje mesečne izdatke. Ne rečem, da smo lačni, bog ne daj, kaj takega, toda dobro je treba obrniti vsak tolar. Stroški in dajatve so pač visoki. Takole bi rekel: Nekdaj je moral kmet dajati desetino, danes pa mu desetina komaj ostane! Ker hočemo preživeti, se moramo pač prilagajati. Pravzaprav pa je boj za življenje povsod, kako bi ne bil tudi na kmetih!«

Senekovičevi ne pozabljajo na zasluge svojih prednikov. Hiša, v kateri prebivajo, je mogočna. Zgradijo jo je dal 1910. leta Slavičin stari oče (dedek). Tudi v tistem času so sosedje tekmovali med seboj. Dedek naj bi sosedu zabrusil:

»Postavil bom tako visoko, da bom videl prek tvoje!« In tako je tudi storil. Še danes stoji na trdnih temeljih. Hiša je spomeniško zaščiten. Čez čas bodo na novo uredili pročelje. Ob kmečki hiši pa sedanji lastniki niso pozabili na posodobitev gospodarskih objektov.

»Goveji in svinjski hlev smo postavili v nekaj zadnjih letih. Skoraj vsa dela smo opravili v lastni režiji oziroma družinski člani. V govejih hlevih imamo 40 živali in dnevno oddajamo 120 litrov. Krave imamo pravzaprav predvsem zato, da pride-mo do telet za nadaljnje paitanje. Samo zaradi mleka jih ne bi imel, ker je preveč dela, mleko pa je pre poceni. Reja goveje živine je naša glavna dejavnost. Svinj pa redimo le toliko, kolikor hrane pridelamo zanje. Že nekaj let sejemo po dva hektarja sladkorne pese, da tako lažje finančno shajamo,« je povedal Franc Senekovič. Dodal je še, da ima v novejšem času precej zaslug za uspešno pridelavo in rejo sin, ki se je šolal na srednji kmetijski šoli.

»Danes mora biti kmet šolan, čeprav tudi izkušenj starejših ni za zanemariti,« je dodal. Mi pa povejmo še tole: gospodinja Slavica še vedno peče kruh, pa naj bo črn ali bel, v domači krušni peči. Pokazala nam je tudi košarice, v katere daje krušno testo, da v njih vzhaja. Kakih težav pri peki pa nima, kajti - tako je zatrdila - današnje moke so kakovostne.

LK

**RADENCI** - V Občini Radenci nameravajo natančno določiti, kateri odseki cest bodo imeli »status« lokalnih javnih cest, kar bo pomenilo, da bo občina zanje posebej skrbela (za vzdrževanje, posodobitev, zimsko pluzenje idr.). To naj bi bili naslednji odseki: Gornja Radgona-Spodnji Ivanjci, Dragotinci-Okoslavci, Spodnja Ščavnica-Okoslavci, Hrašenski Vrh-Murščak, Janžev Vrh-Kapela, Kapela-Rožički Vrh, Kapela-Hrastje - Mota, Hrastje - Mota-Biserjane in Rački Vrh-Hrašenski Vrh. Odločitev še ni dokončna, saj bo potrebno proučiti, ali je res dolžnost Občine Radenci, da skrbi za odsek ceste Gornja Radgona-Spodnji Ivanjci samo zaradi tega, ker je speljana tako, da poteka po robu njihove katastrske občine. Poleg naštetih cest pa bi kazalo v ta krog uvrstiti še odsek Bo-račeva-Janžev Vrh. - J. G.



# Televizijski spored od 10. januarja do 16. januarja

## PETEK 10. JANUARJA

### TV SLOVENIJA 1

- 9.15 Učimo se ročnih ustvarjalnosti  
9.30 Pasje mesto, kanadska nanizanka  
9.50 Na robu, ameriška nanizanka  
10.35 Ulica čudežev, španski film  
13.00 Poročila  
13.05 Kolo sreče  
14.00 Omizje  
15.30 Zborovska glasba  
16.00 Umetniški večer: Clive Barker  
17.00 Obzornik  
17.10 Jake in Ben, kanadska nadaljevanja  
18.00 Po Sloveniji  
18.40 Podarim - dobim  
19.10 Risanka  
19.30 Dnevnik  
20.10 Planet In  
21.35 Raziskovalci National Geographica, ameriška serija  
22.30 Odmevi, vreme, šport  
23.00 Murphy Brown, ameriška nanizanka  
23.35 Policist, francoski film

### TV SLOVENIJA 2

- 8.35 Antigona, gledališka predstava  
10.30 Ponos Afrike  
11.00 Steaps Ahead, jazz  
12.35 Alica, evropski kulturni magazin  
13.05 Podoba podobe  
13.35 Forum  
14.35 Zgodbe iz školjke  
14.15 Joshua nekoč in danes, kanadski film  
16.10 Može v modrem, angleška nanizanka  
16.40 V slogi je moč, avstralska nanizanka  
17.15 Italijanska restavracija, italijanska nadaljevanja, 1/8  
18.05 Dogodivščine iz ZOO  
18.50 Skrivnost je v soncu  
19.25 V slogi je moč, avstralska nanizanka  
20.00 Prijateljčka, ameriški film  
21.45 Govorica telesa z Lojzko Žerdin  
22.05 Marjana gre v šolo, dokumentarna oddaja  
22.50 Maurice, glasbena oddaja

### POP TV

- 10.00 Santa Barbara - 11.00 Nevami Havaji - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 M. A. S. H. - 13.00 Roseanne - 13.30 Mančunjski kandidat - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci! - 16.30 Santa Barbara - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz, nanizanka - 19.00 Na zdravje! - 19.30 24 ur - 20.00 Urgenca, nanizanka - 21.00 Dosjeji X, nanizanka - 22.00 Novi Frankenstein, film - 0.30 24 ur - 1.00 POP-30, ponovitev

### TV HRVAŠKA 1

- 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubljenske zvezde, serija - 13.05 Santa Barbara - 13.50 Risanka - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.15 Za otroke in mladino - 16.45 Govorimo o zdravju - 17.15 Hrvatska danes - 18.10 Kolo sreče - 18.40 Računalništvo - 19.30 Dnevnik - 20.15 Po naši lepi, šov program - 21.30 V iskanju minulega časa, dokumentarna oddaja - 22.00 Pol ure kulture - 22.30 Opazovanja - 23.00 Klub, d. d. - 23.20 Dokumentarni film - 0.15 Poročila

### TV HRVAŠKA 2

- 12.55 Koledar - 13.05 Seinfeld, serija - 13.30 Nove prilikožnosti, serija - 14.20 Grozljivka - 15.20 Tonček in Pikica, nemški film - 16.50 Zvezdne steze, serija - 18.35 Divje srce, serija - 19.00 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.15 Zakon v Los Angelesu, serija - 21.05 Kdo je šef?, humoristična serija - 21.35 Zapni mi čevlje, britanski film - 23.25 Srce zahoda, serija - 0.10 Varuška, ameriški film - 1.45 Noč košarke

### TV MADŽARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Dopoldne - 9.10 Športna akademija - 11.05 Dallas - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 14.00 Poročila - 14.10 Narodnostne oddaje - 15.00 Madžarska danes - 16.00 Posel - 16.25 Skrivnosti peska, serija - 17.00 Za upokojece - 17.30 Teka - 17.40 15 minut - 18.00 Okno - 19.00 Pravica - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Dallas - 20.55 Nemogoče? - 21.40 Ekskluzivno - 22.00 Kultura - 22.15 Na križpotju smrti, ameriški film - 0.10 Dnevnik

### TV MADŽARSKA 2

- 12.00 Sista - 15.00 Tassilo, nemška serija - 16.00 Tam, kjer potok... - 17.00 Majhen svet, okrogla miza - 17.30 Regionalni dnevnik - 17.55 Vreme - 18.00 Skippyjeve dogodivščine - 18.30 Vesoljske igre - 19.05 Mestna četrt - 19.55 V ateljeju - 20.55 Policijska poročila - 21.00 EP v umetniškem drsanju - 22.00 Dnevnik - 22.10 Vreme - 22.15 Ozadje - 22.35 Kenó - 22.50 Iščem ljubeznivi dom, film

### TV AVSTRIJA 1

- 6.00 Otroški program - 8.55 Vsi pod eno streho - 9.45 Ekipa A - 10.30 Boj svetov - 11.55 Wicke in krepki može - 11.55 Otroški program - 13.25 Confettie - 14.55 Naša mala fama - 15.45 Vesoljska ladja Enterprise - 16.30 Ekipa A - 17.15 Vsi pod eno streho - 17.40 Kdo je tukaj šef? - 18.05 Poslušaj, kdo razbija - 18.30 Grozno prijazna družina - 19.00 Prijatelji - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Cliffhanger, film - 22.20 Mad Max II, film - 23.30 Čas v sliki - 23.35 Showdown v L. A. - 2.50 Osamljeni job

### TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Dan, ko je začelo deževati, film - 10.35 Bogati in lepi - 12.05 Vera - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Ljuba družina - 13.55 Če bi sosedje vedeli, komedija - 14.45 Lipova ulica - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Nepristranski pogledi - 20.15 Akti XY - 21.15 Naš svet - 22.05 Čas v sliki - 22.30 Moderni časi - 23.00 Akti XY - 23.15 Zlata Evropa - 96

### RTL

- 6.00 Poročila - 6.05 Paradise Beach - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 8.05 Dobri časi, slabi časi - 8.35 Poročila - 9.35 Kalifornijski klan - 10.30 Bogati in lepi - 11.00 Vročna nagrada - 11.00 Vročna nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Glej, kako razbija! - 13.00 Magnum - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Pogovor - 21.15 Rudjiv počitniški šov - 22.15 Life! - 23.15 Happiness - 0.00 Dnevnik - 0.30 Iz uličnih aktov - 1.25 Zlata dekleta

## SOBOTA 11. JANUARJA

### TV SLOVENIJA 1

- 9.10 Otroški program  
10.20 Ljudska glasbila  
10.45 Italijanska restavracija, italijanska nadaljevanja, 1/8  
11.35 Hugo  
12.05 Tednik  
13.00 Poročila  
13.05 Karaoke  
14.05 Policisti s srcom, avstralska nanizanka  
15.35 Poredna Frida, norveški film  
17.00 Obzornik  
17.10 V divjini, angleška serija  
18.05 Na vrtu  
18.40 Hugo  
19.15 Risanka  
19.30 Dnevnik  
20.10 Reka poje mi, ameriški film  
22.15 Za tv-kamero  
22.30 Odbita scena  
23.05 Odmevi, vreme, šport  
23.45 Retrospektiva

### TV SLOVENIJA 2

- 9.20 Prijateljčka, ameriški film  
10.55 SP v alpskem smučanju, smuk (ž.), prenos  
11.50 SP v alpskem smučanju, smuk (m.), prenos  
14.30 Dogodivščine iz ZOO  
15.15 Roka rocka  
16.15 V slogi je moč, avstralska nanizanka  
16.40 Življenje v računalniški dobi, ameriška serija  
17.05 Podarim - dobim  
17.25 Košarka NBA  
17.55 PEP v rokometu (ž.), Krim Electa: Ferenovars  
19.30 V slogi je moč, avstralska nanizanka  
20.00 80 let Franka Sinatre  
21.25 Cousteau ponovno odkriva svet, francoska serija  
22.15 Zlata šestdeseta slovenske popevke  
23.10 V vrtincu  
23.40 Sobotna noč

### POP TV

- 8.00 Dogodivščine medvedka Ruxpina - 8.30 Junak akcije - 9.00 Zvezdne steze, risane serija - 9.30 Maska - 10.00 Max glick - 10.30 Flipper - 11.00 Vesoljski bojevniki, nanizanka - 12.00 Lois & Clark, nove supermanove dogodivščine, nanizanka - 13.00 Levoroki revolveraš, film - 15.00 Svet športa - 16.00 Kako zabaven je bil divji zahod, film - 17.30 Hokej - 18.00 Prijatelji - 18.30 Varuška - 19.00 Športni krog - 19.30 24 ur - 20.00 Rt strahu, film - 22.00 Oxfordski blues, film - 0.30 24 ur

### TV HRVAŠKA 1

- 8.30 Poročila - 8.35 Risanka - 9.00 Dobro jutro - 11.00 Prizma - 12.00 Dnevnik - 12.20 Zaznamovani s križem, dokumentarna oddaja - 13.00 Cain, španski film - 14.45 Filipovi otroci - 15.20 Brnjantina - 16.05 Smerokaz - 16.35 Televizija o televiziji - 17.05 Poročila - 17.10 Zakaj bi bilo to nenavadno? - 17.30 Parlaonica - 18.15 Potujemo po Hrvatski - 19.30 Dnevnik - 20.15 Pica na žici, ameriški film - 22.20 Tudi to sem jaz, šov program - 23.20 Opazovanja - 23.50 Polnočna premiera: Bivalni prostor, ameriški film

### TV HRVAŠKA 2

- 16.00 Koledar - 16.10 Zakon v Los Angelesu - 16.55 Alpe-Donava-Jadran - 17.30 Mladi Indiana Jones, serija - 18.20 Dokumentarni film - 19.30 Dnevnik - 20.15 Grozljivka - 21.15 Neskončno potovanje, serija - 22.20 Dosjeji X, serija - 23.10 Zlati gong, glasbena oddaja

### TV MADŽARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 11.05 Nepriznani potovanje - 12.00 Poročila - 12.10 Stara Evropa - 12.30 Ponovitve - 13.50 Dandanes - 14.30 Odgovarjamo na telefone - 14.45 Živo morje - 15.15 V uniformi, madžarski film - 17.00 Štorije - 17.10 Naplne table - 17.40 Za boljši jezik - 17.55 Panorama - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Pravica - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Deklamacija - 20.10

Vojak Benjamin, ameriški film - 22.00 Nočni program

### TV MADŽARSKA 2

- 7.30 Welcome to Hungary - 8.00 Za kmetovalce - 8.30 Narodnostne oddaje - 11.00 Borilni športi - 11.30 Kamera v nahrbtniku - 12.30 Evangelizacijski duhovnik János Koppány - 13.05 Zmagovalci in poraženci, serija - 14.05 Gozdarska hiša Falkenau, serija - 15.00 Operete - 15.35 Kratki filmi - 17.00 Šport - 19.00 Familija - 19.40 Varstvo mest - 20.20 Domači portreti - 20.45 Krtačni odtis - 21.15 EP v umetniškem drsanju - 22.20 Gospod general, španski film

### TV AVSTRIJA 1

- 6.00 Otroški program - 9.50 Disneyev festival - 10.50 Blinky Bill - 12.05 Harry in Hendersonovi - 12.25 Življenje in jaz - 12.50 Kalifornijski klic v sili - 13.35 Čudovita leta - 14.00 Princ iz Bel-Aira - 14.25 Blossom - 14.45 Sea Quest - 15.30 Beverly Hills - 16.15 Melrose Place - 17.05 Savana - 18.30 Šport - 19.00 Na svidenje v magličnem krogu - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Pleše z volkovi - 0.00 Principi zabave, komedija - 1.35 Showdown v L. A.

### TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Jesti po polnoči - 9.30 Srce sveta - 11.25 Oblak med zobmi - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Luč ljubezni, film - 14.45 O sole mio, komedija - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Pogled v deželo - 17.35 Kdo me hoče - 17.53 Religije sveta - 18.25 Konflikti - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Koncert s Hansijem Hinterseerom - 22.05 Napačni Jacobson, komedija - 23.50 Čas v sliki - 23.55 Flirt s smrtjo, grozljivka - 1.30 Pogledi s strani - 3.05 Šport - 3.30 Lepa Lili, film

### RTL

- 5.30 Otroški program - 8.30 Disneyev team - 11.05 Power Rangers - 12.20 Saty, morski levček - 13.10 Polna hiša - 14.00 Princ iz Bel-Aira - 14.25 Nanny - 14.55 Grozno prijazna družina - 16.50 Melrose Place - 17.50 Central Park West - 18.45 Poročila - 19.10 Eksploziv - 20.15 Soundmix šov - 22.00 Kako, prosim? - 23.00 RTL v soboto ponoči - 0.00 Juggeri, film - 1.35 Melrose Place - 2.20 Poročila - 3.15 Beverly Hills - 4.00 Central Park West - 4.45 Princ iz Bel-Aira - 5.30 Risanka

## NEDELJA 12. JANUARJA

### TV SLOVENIJA 1

- 8.15 Skrivnost sedme poti, nizozemska nadaljevanja  
8.40 Živ žav  
9.30 Na vrtu  
9.55 Nedeljska maša  
11.00 Podoba narave, kanadska serija  
11.30 Obzorja duha  
12.00 Dlan v dlani  
12.30 Nedeljska reportaža  
13.00 Poročila  
13.05 Ljudje in zemlja  
14.05 Planet In  
15.35 Alina, kanadsko-belgijski film  
17.00 Obzornik  
17.10 Popolna tujca, ameriška nanizanka  
17.40 Po domače  
18.35 Naravni parki Slovenije  
19.10 Risanka  
19.15 Loto  
19.30 Dnevnik  
19.55 Zrcalo tedna  
20.15 Novoletni 3 x 3, prenos  
21.50 Rondo kviz  
22.10 Intervju  
23.00 Odmevi, vreme, šport  
23.20 Dvkratna smrt, nemški film

### TV SLOVENIJA 2

- 8.55 Retrospektiva  
9.55 SP v alpskem smučanju, slalom (m.), 1. tek  
10.55 SP v alpskem smučanju, superveslalom (ž.)  
12.55 Slalom (m.), 2. tek  
14.00 Oddaja za mlade  
14.45 Zlata šestdeseta slovenske popevke  
15.40 V slogi je moč, avstralska nanizanka  
16.05 Navihanka, balet  
17.45 Smučarski skoki za interkontinentalni pokal  
18.15 Dnevnikov turir v malem nogometu  
19.30 V slogi je moč, avstralska nanizanka  
20.00 Sodnikova žena, španska nadaljevanja, zadnji del  
21.05 Alpe-Jadran  
21.35 Žive legende iz daljnih dežel, francoska serija  
22.00 Šport v nedeljo  
22.45 Koncert simfonikov RTV Slovenija  
23.55 Alpe-Jadran

### POP TV

- 8.00 Pink Panther, risanka - 8.30 Peter pan - 9.00 Kapitan Zed - 9.30 Kimba, beli levček - 10.00 Reboot - 10.30 Detektivka in pol - 11.00 Radovedna Nancy - 11.30 Kuharske mojstrovine - 12.00 Argument - 12.30 Razprtje, nanizanka - 13.30 Klic divjine - 15.00 Športni krog - 15.30 Teksaski mož postave - 16.30 Draguli - 17.30 Mesec nad Paradorjem, film - 19.30 24 ur - 20.00 Božič v Connecticutu, film - 21.30 Vele-slalom zvezd - 22.00 Hokej - 0.00 24 ur

### TV HRVAŠKA 1

- 9.05 Poročila - 9.15 Risanka - 9.40 Skrivnosti svet A. Clarka, serija - 10.10 Otroški program - 12.00 Dnevnik - 12.20 Kmetijska oddaja - 13.10 Folklorna oddaja - 13.40 Mir in dobro - 14.15 Opera Box - 14.45 Skrita kamera - 15.15 Oprah Show - 16.00 Portret stripizete, ameriški film - 17.35 Poročila - 17.45 Družinski kviz - 19.30 Dnevnik - 20.15 Smogovci, serija - 20.50 V sklepnih fazi, ameriški film - 22.55 Opazovanja - 23.25 Vodnik za dober seks, serija - 23.55 Poštar zvonil vedno dvakrat, ameriški film - 1.55 Poročila

### TV HRVAŠKA 2

- 11.10 Koledar - 11.20 Skrivnostni svet živali - 11.50 Dosjeji X, serija - 12.35 Polnočna premiera, ponovitev - 15.05 Zlati gong, glasbena oddaja - 16.05 Neskončno potovanje, serija - 17.05 Portret Mladena Raukarja - 18.05 National Geographic, serija - 19.05 Risanka - 19.30 Dnevnik - 20.15 Aplavz, prosim - 21.20 Top šport - 22.35 Zakonski pristan, serija - 23.00 Vidikon, glasbena oddaja

### TV MADŽARSKA 1

- 7.30 Otroški program - 9.00 Čmo mesto, serija - 10.00 Kabaret - 11.00 Globus - 12.00 Poročila - 12.05 Minute za srečo - 12.30 Skrivnosti peska - 15.00 Znanstveni poročevalci - 15.30 Vinski program - 16.00 Disneyjeve risanke - 17.00 Odločate vi! - 18.00 Štiristo tisoč dni - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Teden, vmes Dnevnik - 20.00 Deklamacija - 20.10 Flamingo, film - 21.55 Otto Orban, pesniški portret - 22.40 Glasbena stotletja Benetk

### TV MADŽARSKA 2

- 7.35 Kje, kaj? - 8.00 Julijin program z nedeljskim kuharjem - 8.30 Zgodovina književnosti - 9.00 Vesoljske igre - 9.30 Posnetki K. Markoja - 10.00 Tv-magister - 11.00 Šport - 13.00 Poje Katalin Madarasz - 13.30 Svet žuželk - 14.00 Angleško podežele - 14.30 Novi reflektor - 15.05 McKenna, serija - 15.55 Kolesa in koraki - 16.40 Festival Kalaka - 17.05 Gimnazija stritih src - 17.50 Vreme - 18.00 Halo, svet! - 18.30 Transit - 19.00 Pravica - 19.10 Prodana nevesta, filmska opera - 21.30 Boj za dojenčke - 22.35 Telesport

### TV AVSTRIJA 1

- 6.00 Otroški program - 10.35 Woody Woodpecker - 10.50 En, dva ali tri - 11.15 Dogodivščine Tinnyja Toona - 11.40 Tom in Jerry - 12.00 Poslovna glava, komedija - 13.40 Šport - 13.55 Zgodbe s popotovanja - 14.15 Polly, film - 16.00 Winnetou, III - 18.00 Srček - 18.25 Kuharske mojstrovine - 18.30 Šport v soboto - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Princ z Zamude, komedija - 22.00 Šport - 22.10 Talor - 23.35 Čas v sliki - 23.40 Beg v troje, film - 1.25 Moje ime je Gator, film

### TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Konfeti, film - 10.30 Teden kulture - 11.00 Tiskovna konferenca - 12.00 Ruski medvedi - 13.00 Čas v sliki - 13.30 Domovina, tuja mati - 14.25 Divje življenje - 15.20 Tam med Alpami - 15.30 Grof, film - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Klub za starejše - 17.55 Lipova ulica - 18.25 Kristus skozi čas - 18.30 Avstrija v sliki - 18.55 Kuharske mojstrovine - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogled s strani - 20.15 Grajski hotel Orth - 21.05 Sosedje - 22.10 K stvari - 1.50 Dober dan Koroška

### RTL

- 5.40 Otroški spored - 10.10 Maskirani jezdec - 12.05 Disneyeva filmska parada - 12.25 Dogodivščine kapitana Granta - 14.15 Ekipa A - 15.05 SeaQuest - 16.05 Hercules - 17.00 Xena - 18.45 Poročila - 19.10 Klic v sili - 20.15 Ne z Leom, film - 22.10 Spiegel TV - 23.00 V navzkrižno ognju - 23.55 Prime time - 0.10 Bojni psi - 0.45 Ajaska - 1.35 Ponoreli policijski revir - 3.15 Hans Meiser - 4.05 Ilona Christen - 4.55 Barbel Schäfer - 5.45 Ekskluzivno

## PONEDELJEK 13. JANUARJA

### TV SLOVENIJA 1

- 9.45 Videoring  
10.15 Popolna tujca, ameriška nanizanka  
10.40 Dvkratna smrt, nemški film  
12.10 Za tv-kamero  
12.20 Utrip  
12.30 Zrcalo tedna  
12.40 Rondo kviz  
13.00 Poročila  
13.05 Hugo  
15.00 Ljudje in zemlja  
15.35 Intervju  
16.20 Dober dan, Koroška  
17.00 Obzornik  
17.10 Radovedni Taček: Promet  
17.30 Za otroke  
18.00 Po Sloveniji  
18.40 Lingó, tv-igrice  
19.15 Risanka  
19.23 Zrebanje 3 x 3  
19.30 Dnevnik  
20.10 Tv-konferenca  
21.05 Turistična oddaja  
21.25 Osmi dan  
22.00 Odmevi, vreme, šport  
22.30 Visoka družba, ameriška nanizanka  
22.55 Rajski vrt, mehiški film

### TV SLOVENIJA 2

- 9.40 Otroški program  
10.50 Poslovna oddaja

- 11.20 Skrivnost je v soncu, angleška oddaja  
11.50 Šport v nedeljo  
12.35 Ljudska glasbila  
13.00 Raziskovalci National Geographica, ameriška serija  
13.50 Obzorja duha  
14.20 Koncert simfonikov RTV Slovenija  
15.30 Sodnikova žena, španska nadaljevanja, zadnji del  
16.25 V slogi je moč, avstralska nanizanka  
16.50 Naro zaljubljena, ameriška nanizanka  
17.20 Viper, ameriška nanizanka  
18.05 Sedma steza, športna oddaja  
18.50 Kaj je novega o meni  
19.25 Simpsonovi, ameriška nanizanka  
20.00 Angel, vanuh moj, ameriška nanizanka  
20.50 Stotletje ljudstva, angleška serija  
21.50 Roka rocka  
22.50 Brane Rončel izza odra  
0.20 Kaj je novega o meni

### POP TV

- 10.00 Santa Barbara - 11.00 Razprtje - 12.00 Pop kviz - 12.30 Veterinarka - 13.30 Draguli - 14.30 Flipper - 15.00 Max Glick - 16.00 Mulci! - 16.30 Santa Barbara - 17.30 Na zdravje - 18.30 POP-kviz - 19.30 24 ur - 20.00 Univerzalni vojak, film - 22.00 Športna scena - 23.00 Nevami Havaji - 0.00 Obalna straža - 1.00 24 ur - 1.30 POP-30

### TV HRVAŠKA 1

- 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Modul 8 - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubljenske zvezde, serija, zadnji del - 13.05 Santa Barbara - 13.50 Risanka - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.15 Otroški program - 16.15 Glas domovine - 16.45 Likovna umetnost - 17.15 Hrvatska danes - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Hrvatska in federacija - 19.30 Dnevnik - 20.15 Ne pozabi me, tv-film - 21.40 Hrvatska in svet - 22.25 Opazovanja - 22.55 Moč denarja - 23.10 Zavijanje, ameriški film - 0.40 Poročila

### TV HRVAŠKA 2

- 14.10 Koledar - 14.20 Vidikon - 15.05 Najboljše leto življenja, ameriški film - 16.40 Aplavz, prosim - 17.35 Mestece Peyton - 18.35 Divje srce, serija - 19.00 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.15 Prijatelji, serija - 20.45 Petica - 22.00 Obljubljena dežela, serija - 22.50 Koraki, glasbena oddaja

### TV MADŽARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Dopoldne - 9.10 Športna akademija - 11.00 Disneyjeve risanke - 12.00 Poročila - 14.00 Poročila - 14.10 Narodnostne oddaje - 15.00 Repeta, matematika za šolarje - 16.30 Skrivnosti peska - 17.05 Civilna korajža - 17.30 Vklapl! - 18.00 O veri - 18.10 Begavci - 18.15 Posel - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Pravica - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Deklamacija - 20.10 Halo, do ktori - 21.00 Tiskovna konferenca Gyule Homa - 21.45 Kultura - 22.00 Domovina, serija - 23.40 Dnevnik

### TV MADŽ



# Televizijski spored od 10. januarja do 16. januarja

## TOREK 14. JANUARJA

### TV SLOVENIJA 1

10.15 Videoring  
10.45 Bilo nas je pet, češka nadaljevanka  
11.45 Viper, ameriška nanizanka  
12.30 Naravni parki Slovenije: Lahinja  
13.00 Poročila  
13.05 Lingo  
14.20 Po domače  
16.05 Turistična oddaja  
16.20 Mostovi  
17.00 Obzornik  
17.10 Sprehodi v naravo  
17.30 Skrivnost sedme poti, nizozemska nadaljevanka  
18.00 Po Sloveniji  
18.40 Kolo sreče  
19.15 Risanka  
19.30 Dnevnik  
20.10 Portret Berte Meglič  
21.15 Studio City  
22.10 Odmevi, vreme, šport  
22.40 Umor 1. stopnje, ameriška nadaljevanka, 13/23  
23.25 Svet poroča  
0.00 Studio City  
0.45 Videoring

### TV SLOVENIJA 2

8.20 Sobotna noč  
10.10 AP v alpskem smučanju, veleslalom (m.), 1. tek  
11.20 Nedeljska reportaža  
11.50 Sedma sleza  
12.35 Murphy Brown, ameriška nanizanka  
12.55 Veleslalom (m.), 2. tek  
14.20 Alpe - Jadran  
14.50 Potrošnikov kažipot  
15.05 Angel, varuh moj, ameriška nanizanka  
15.50 Pustolovščine in odkritja, italijanska serija  
16.20 Davov svet, ameriška nanizanka  
16.45 Simpsonovi, ameriška nanizanka  
17.15 Vesoljska policija, ameriška nanizanka  
18.05 Posnetek veleslalomu  
18.50 Priljubljeno tišini  
19.25 V slogi je moč, avstralska nanizanka  
20.00 Calamari Union, finski film  
21.30 (Ne)znani oder  
22.00 Veliki briljantni valček, gledališka predstava  
0.40 (Ne)znani oder, ponovitev  
1.00 Poslovna oddaja

### POP TV

10.00 Santa Barbara - 11.00 Nevami Havaji - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 Grdi raček - 13.00 Kuharske mojstrovine - 13.30 Športna kronika - 14.30 Zadeva Beldebecke - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci - 16.30 Santa Barbara - 17.30 Na zdravlje - 18.30 Obalna straža - 19.30 24 ur - 20.00 Ograje našega mesta - 21.00 Newyorška kronika - 22.00 M. A. S. H. - 23.30 Nevami Havaji - 23.30 Obalna straža - 0.30 24 ur - 1.00 POP-30

### TV HRVAŠKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Marisol, serija - 13.05 Santa Barbara - 13.50 Risanka - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.15 Otroški program - 16.15 Ponovitev - 16.45 Pazi, slekoti - 17.15 Hrvatska danes - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Smerokaz - 19.30 Dnevnik - 20.15 Potovanje s kamero, dokumentarna oddaja - 20.45 Tiskovno središče - 22.15 Opazovanja - 22.50 Nemogoči sosede, ameriški film - 0.30 Poročila

### TV HRVAŠKA 2

15.35 Koledar - 15.45 Koraki, glasbena oddaja - 16.35 Ne pozabi me, tv-film - 18.00 Profili, dokumentarna serija - 18.35 Divje srce, serija - 19.00 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.15 Stranski učinki, serija - 21.05 Čmo belo v barvah: Notredamski zvonar, ameriški film

### TV MADŽARSKA 1

8.40 Vaška TV - 9.00 Sončni vzhod - 9.00 Dopoldne - 9.10 Športna akademija - 11.10 Happy Holiday, serija - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 14.00 Poročila - 14.10 Gimnazija stritih src - 15.00 Repeta, zgodovina za šolarje - 16.30 Skrivnosti peska - 17.05 Risanka - 17.30 Vklapl - 17.55 Katoliška kronika - 18.15 Posel - 18.30 Kviz - 19.00 Pravičica - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Kritično stanje, serija - 20.50 Studio 97 - 21.35 Kultura - 21.50 Dvojno ali nič, ameriški film - 23.35 Dnevnik

### TV MADŽARSKA 2

16.30 Napoved programa - 16.35 Eurokick - 17.10 Trije doktorji, serija - 17.55 Vreme - 18.00 Regionalni dnevniki in magazini - 19.05 Magnum, kriminalka - 20.00 Mojstrovine - 20.10 Trend - 21.00 Kriminalistični magazin - 21.30 Vse ali nič, kviz - 22.00 Dnevnik - 22.10 Vreme - 22.15 Kenó - 22.20 Žveti, kitajski film

### TV AVSTRIJA 1

8.00 Otroški program - 10.00 Big picture, komedija - 11.55 Zgodbe s popotovanja - 13.15 Tom in Jerry - 13.50 Beethoven, komedija - 14.15 Artefix - 14.25 Nazaj v prihodnost - 14.50 Mini Zib - 14.55 Naša mala farma - 15.45 Vesoljska ladja Enterprise - 16.30 Ekipa A - 17.15 Vsi pod eno streho - 17.45 Kdo je tukaj šef? - 18.00 Glej, kdo

razbija - 18.30 Grozno prijazna družina - 19.00 Nor nate - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Čarovnice z Eastwicks, komedija - 22.05 Zvijerjske sanje - 22.10 Akti X - 0.50 Casablanca, film - 2.30 Dan, enak dnevni, kriminalka

### TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Winnetou, III - 10.35 Bogati in lepi - 11.20 Avstrija danes - 12.00 Čas v sliki - 12.05 Schilling - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Ljuba družina - 13.55 Ko bi sosede vedeli - 14.45 Lipova ulica - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejkov vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Poročila - 20.15 Univerzum - 21.10 Reportaža - 22.00 Čas v sliki - 23.05 Kulturni drobci

### RTL

6.05 Poročila - 6.05 Sanjska plaža - 6.30 Poročila - 7.00 Točno ob sedmih - 8.40 Springfieldska zgodba - 9.35 Kalifornijski klan - 10.30 Bogati in lepi - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Točno ob dvanajstih - 13.00 Magnum - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Ekskluzivno - 18.45 Poročila - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Dvojna vloga - 22.15 Quincy - 23.15 Miami Vice - 0.00 Poročila - 0.30 Cheers - 1.00 Zlata dekleta

## SREDA 15. JANUARJA

### TV SLOVENIJA 1

9.30 Videoring  
10.00 Oglejmo si, angleška serija  
10.25 Vesoljska policija, ameriška nanizanka  
11.15 Calamari Union, finski film  
12.35 Žive legende iz dajnih dežel, francoska serija  
13.00 Poročila  
13.05 Kolo sreče  
14.30 Novoletni 3 x 3  
16.00 V divjini, angleška serija  
17.00 Obzornik  
17.10 Pod klobočkom  
18.00 Po Sloveniji  
18.40 Kolo sreče  
19.15 Risanka  
19.30 Dnevnik  
20.10 Paradiž, tv-trilogija  
21.10 Parlament  
22.00 Odmevi, vreme, šport  
22.35 Filmski maraton, kronika  
22.50 Vlkarka iz Dibleja, angleška nanizanka  
23.20 Ženska leta, ameriški film (č.-b.)

### TV SLOVENIJA 2

9.55 Svet poroča  
10.25 Priljubljeno tišini  
10.55 Veliki briljantni valček, gledališka predstava  
13.35 (Ne)znani oder  
14.05 Visoka družba, ameriška nanizanka  
14.30 Cousteau ponovno odkriva svet, francoska serija  
15.20 Studio City  
16.05 Umor 1. stopnje, ameriška nadaljevanka  
16.50 V slogi je moč, avstralska nanizanka  
17.20 Caroline v velemestu, ameriška nanizanka  
17.45 Koncerti za mlade  
18.50 Domače obiti na Slovenskem: Lončarji  
19.25 V slogi je moč, avstralska nanizanka  
20.00 Evropska liga v košarki, Smelt Olimpija: Orthez  
21.45 Zavrtimo stare kolote  
22.15 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije  
23.45 Domače obiti na Slovenskem

### POP TV

10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00 Nevami Havaji - 12.00 POP-kviz - 12.30 M. A. S. H. - 13.00 Radovedna Nancy - 13.30 Newyorška policija - 14.30 Ograje našega mesta - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci - 16.30 Santa Barbara - 17.30 Na zdravlje - 18.30 Obalna straža - 19.00 Na zdravlje - 19.30 24 ur - 20.00 Smola za volune - 21.30 M. A. S. H. - 22.00 Nevami Havaji - 23.00 Obalna straža - 0.00 24 ur - 0.30 POP-30

### TV HRVAŠKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Marisol, serija - 13.05 Santa Barbara - 13.50 Risanka - 14.10 Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.15 Otroški program - 16.10 Ponovitev - 16.40 Naravna dediščina - 17.10 Hrvatska danes - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Oddaja o šolstvu - 19.05 Loto - 19.30 Dnevnik - 20.15 Poslovni klub - 20.50 Živa resnica, dokumentarna oddaja - 21.20 Dokumentarni film - 22.15 Opazovanja - 22.45 Z namenom in razlogom - 23.45 Območje somraka, serija - 0.10 Poročila

### TV HRVAŠKA 2

14.30 Koledar - 14.40 Stranski učinki, serija - 15.25 Čmo belo v barvah, ponovitev - 18.35 Divje srce, serija - 19.00 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.15 Smrt kot kos kruha, poljski film - 22.15 Mo-dra kr, serija - 23.05 Glasbena oddaja

### TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Dopoldne - 9.10 Športna akademija - 11.15 Acapulco H. E. A. T., serija - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 14.00 Poročila - 14.10 Narodnostne oddaje - 15.00 Repeta, fizika za šolarje - 16.30

Skritosti peska - 17.05 Kjer sonce dvakrat vzhaja - 17.30 Vklapl - 18.00 Nujna pomoč - 18.10 Iščemo izginitule odrasle - 18.15 Posel - 18.30 Kviz - 19.00 Pravičica - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Deklamacija - 20.10 Majhne laži, ameriški film - 21.45 Kultura - 21.55 Izmislimo si Madžarsko! - 22.40 Lavina, kanadski film - 0.05 Dnevnik

### TV MADŽARSKA 2

15.30 Napoved programa - 15.35 Malo Juga, serija - 16.00 Zlato in ženska, opera - 17.10 Pratika - 17.15 Za tmkarje - 17.25 Ekologija - 17.55 Vreme - 18.00 Regionalni dnevniki - 18.15 Pogled domov - 19.05 Dempsey in Makepeace, kriminalka - 19.55 Vse ali nič, kviz - 20.25 Superpokal v nogometu Paris - Juventus, v odmoru ob 21.15 Dnevnik - 22.20 Policijska poročila - 22.25 Kenó - 22.30 Zgrabi me, če moreš, francoski film

### TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program - 10.10 Princ iz Zamude - 11.55 Otroški program - 13.15 Tom in Jerry - 14.15 Artefix - 14.25 Nazaj v prihodnost - 15.45 Vesoljska ladja Enterprise - 16.35 Ekipa A - 17.15 Vsi pod eno streho - 17.40 Kdo je tukaj šef? - 18.30 Grozno prijazna družina - 19.00 Roseanne - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Smrtinonosno srečanje - 21.50 Stalingrad, film

### TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 10.35 Bogati in lepi - 11.20 Avstrija danes - 13.00 Poročila - 13.10 Ljuba družina - 14.45 Lipova cesta - 17.00 Čas v sliki - 18.50 Klic v sili - 19.30 Poročila - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Deadly Pursuits, grozljivka - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Ateizm - 0.40 Neptunova hči - 2.10 Pogledi s strani - 3.45 Dobrodošli v Avstriji

### RTL

6.00 Poročila - 6.05 Sanjska plaža - 6.30 Poročila - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Dobri časi, slabi časi - 8.40 Springfieldska zgodba - 9.35 Kalifornijski klan - 10.30 Bogati in lepi - 11.00 Vročna nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Točno ob dvanajstih - 12.30 Poslušaj, kako razbija - 13.00 Magnum - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Ekskluzivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplzivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Dekle na poziv, film - 22.10 Stemova TV - 0.00 Poročila

## ČETRTEK 16. JANUARJA

### TV SLOVENIJA 1

9.15 Videoring  
9.45 Caroline v velemestu, ameriška nanizanka  
10.10 Pustolovščine in odkritja, italijanska serija  
10.40 Ženska leta, ameriški film (č.-b.)  
12.30 Podobe narave, kanadska serija  
13.00 Poročila  
13.05 Kolo sreče  
15.25 Vrtincu  
15.55 Paradiž, tv-trilogija  
17.00 Obzornik  
17.10 Santo Žužkito, ameriška risanka  
17.35 Hugo  
18.00 Po Sloveniji  
18.40 Kolo sreče  
19.15 Risanka  
19.30 Dnevnik  
20.10 Tednik  
21.10 Forum  
21.25 Pokončni policisti, angleška nanizanka  
22.00 Odmevi, vreme, šport  
22.30 Omizje

### TV SLOVENIJA 2

10.25 Karaoke  
11.25 Domače obiti na Slovenskem: Lončarji  
11.55 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije  
13.25 Vlkarka iz Dibleja, angleška nanizanka  
13.55 Sport  
15.35 Marjana gre v šolo, dokumentarna oddaja  
16.20 Ellen Cleghorne, ameriška nanizanka  
16.50 V slogi je moč, avstralska nanizanka  
17.20 Na robu, ameriška nanizanka  
18.05 SP v smučarskih tehnikah  
18.50 V 40 dneh skozi puščavo  
19.25 V slogi je moč, avstralska nanizanka  
20.00 Stripih, slovenski film  
21.50 Pisave  
22.20 Roberto Rossellini, francoska dokumentarna oddaja  
23.10 V 40 dneh skozi puščavo

### POP TV

10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00 Nevami Havaji - 12.00 POP-kviz - 12.30 M. A. S. H. - 13.00 Veleslalom zvezd - 13.30 Kuharske mojstrovine - 14.00 Smola za volune - 16.00 Mulci - 16.30 Santa Barbara - 17.30 Na zdravlje - 18.30 Obalna straža - 19.30 24 ur - 20.00 Družinski hlevček - 21.00 Gorski zdravnik - 22.00 M. A. S. H. - 22.30 Argument - 0.30 Obalna straža - 1.00 24 ur - 1.30 POP-30

### TV HRVAŠKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Marisol, serija - 13.05 Santa Barbara - 13.50 Risanka - 14.10

Poročila - 14.15 Izobraževalni program - 15.15 Otroški program - 16.15 Ponovitev - 16.45 Književna dediščina - 17.15 Hrvatska danes - 18.05 Kolo sreče - 18.40 Življenje v izgnanstvu, dokumentarna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.15 Dokumentarna oddaja - 21.15 Želja Ogresta in gostije - 22.15 Opazovanja - 22.55 Območje somraka, ameriški film - 0.35 Poročila

### TV HRVAŠKA 2

15.10 Koledar - 15.20 Dokumentarni film - 16.15 Glasbena oddaja - 16.45 Zgodilo se je v raju, britanski film - 18.35 Divje srce, serija - 19.00 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.15 Nove priložnosti, serija - 21.05 Kralj Edip, italijanski film - 22.45 Filmska gibanja - 23.25 Seinfeld, serija

### TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Dopoldne - 9.10 Športna akademija - 11.05 Marienhof, serija - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Welcome to Hungary - 14.00 Poročila - 14.10 Gimnazija stritih src - 15.00 Repeta, književnost za šolarje - 16.30 Skritosti peska - 17.05 Čakajoč na vlado - 17.30 Vklapl - 17.55 Evangelikiški duhovnik Vilmos Szabó - 18.15 Posel - 18.30 Kviz - 18.55 Cimbor - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Sosede, serija - 20.35 Friderikusov show - 22.35 Kultura - 22.45 Habsburžani, serija - 23.35 Por jazz 1996 - 0.20 Dnevnik

### TV MADŽARSKA 2

14.55 Napoved programa - 15.00 Zamejski Madžari - 15.30 Risanka - 16.00 Zeleni planet - 16.20 Mentalna higiena - 16.30 Za šolarje - 17.00 Zupno poslanstvo, serija - 17.25 Pratika - 17.30 TOP 40, lestvica popevk - 18.00 Regionalni dnevniki in magazini - 19.05 MacGyver, serija - 19.55 1100 let v središču Evrope - 20.10

## RADIO MURSKI VAL UKV 94.6 MHz (DOPOLDAN TUDI SV 648 KHz)

**PETEK:** 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Manborsko zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaj bank - 09.15 Zamurjenci - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.30 Kinoventilator - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.30 Romskih 60 - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 18.00 MV-dur - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Mladi val - 21.00 Poročila - 21.10 Sipli mi - 24.00 Želim vam lahko noč.

**SOBOTA:** 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.30 Potepajte se z nami - 11.10 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.45 Evropa v enem tednu - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Kulturni koledar - 17.35 Radijski knjižni sejem - 18.15 Mali oglasi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 21.00 Poročila - 21.10 Ugasni TV! - 24.00 Želim vam lahko noč.

**NEDELJA:** 08.00 Začenjamo nov dan - 08.05 Horoskop - 08.15 Panonski odmevi - 08.50 Zamurjenci - 09.15 Misel in čas - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s športnih igrišč) - 19.00 Dnevnik RaSlo.

**PONEDELJEK:** 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Šport - 06.50 Dnevni časopisi - 7.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Porabsko/nemško zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaj bank - 09.05 Občine - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Za zdravje

Horizont - 20.40 Prosta ura, o poeziji - 21.30 Vse ali nič, kviz - 22.00 Dnevnik - 22.10 Vreme - 22.15 Pier Szekely, portret - 22.40 Kenó - 22.45 Čudež v Rimu, španski film

### TV AVSTRIJA 1

6.00 Otroški program - 8.00 Beethoven - 9.35 Ekipa A - 10.30 Columbo - 12.20 Calimero - 13.00 Am, dam, des - 13.15 Tom in Jerry - 14.55 Naša mala farma - 15.45 Vesoljska ladja Enterprise - 17.15 Vsi pod eno streho - 17.40 Kdo je tukaj šef? - 18.30 Glej, kdo razbija - 19.00 Nori par - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Komisar Rex - 21.05 Nash bridges, krimi - 22.30 Označen za smrt, film - 0.00 Čas v sliki - 0.05 Ples vampirjev, film

### TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Ko luč ugasne, komedija - 10.35 Bogati in lepi - 12.05 Milijonsko kolo - 13.55 Ko bi sosede vedeli ... - 14.45 Lipova ulica - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejkov vsak dan - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 18.50 Kuharske mojstrovine - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Ljubzenska pisma - 21.05 Vera - 23.50 Nightwatch

### RTL

6.00 Poročila - 6.05 Sanjska plaža - 6.30 Poročila - 6.35 Eksploziv - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.40 Springfieldska zgodba - 10.30 Bogati in lepi - 11.00 Vročna nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Točno ob dvanajstih - 13.00 Magnum - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplzivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Operacijski blok - 21.15 Schreinemakers - 0.00 Poročila - 0.30 Cheers - 1.00 Zlata dekleta

- 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 18.00 Šport - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Večernice - 21.00 Poročila - 21.10 Moja mala nočna glasba - 24.00 Želim vam lahko noč.

**TOREK:** 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Ljubljansko zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 8.30 3 X Country - 09.00 Menjalniški tečaj bank - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.30 Kratki stik - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Vojni po bencinu - oddaja o avtomobilizmu - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.45 Mali oglasi - 18.15 Poslušamo vas - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Na narodni fami - 21.00 Poročila - 21.10 DA in NE





*In potlej pride temna noč  
in vsa lepota mine,  
le svetle zvezde vprašujoč  
v žalostne zro temine.*

V SPOMIN

naši ljubljani

## Metki

6. januarja mineva dvanajst let, odkar te ni več med nami. Naš dom je prazen, bolečina neizmerna, a v mislih si vedno z nami.

*V žalosti vsi tvoji*



*Prazen dom, dvorišče,  
naše oko zaman te išče,  
ni več tvojega smehljaja,  
utihnil je tvoj glas,  
bolečina in samota sta pri nas.*

ZAHVALA

V 72. letu je prenehalo biti srce  
naše drage žene, mame, babice

## Marije Casar

iz Bogojine 22

Zahvaljujemo se vsem dobrim sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše in obnovo cerkve ter izrazili sožalja.

Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, g. župniku Zveru za ganljive besede slovesa, pevcem, govorniku Paliju, kolektivu Zdravstvenega doma Murska Sobota, podjetju MIR Gornja Radgona, sodelavcem kolektiva v Beltincih in vsem, ki ste prišli od blizu in daleč.

Vsem imenovanim in neimenovanim – prisrčna hvala!

*Žalujoci: mož Ivan, hčerki Katica in Ivanka, sin Jože z družinami in sestra Kristina*

ZAHVALA

Ob smrti naše drage žene, mame in babice

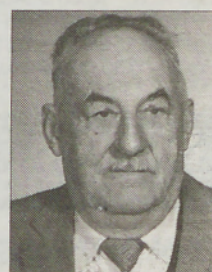
## Matilde Šajnovič

iz Vrtne 5 v Gornji Radgoni

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in sveče, nam pa izrekli pisno in ustno sožalje. Hvala monsinjorju g. Puncerju za pogrebni obred, pevcem gasilskega okteta, govornikoma g. Bezjaku in g. Katji, g. Lampeju za odigrano tišino ter pogrebništvu Vrtnjak. Hvala tudi kolektivoma zavarovalnici Triglav iz Murske Sobotice in Veletrgovini Potrošnik iz Murske Sobotice.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

*Žalujoci vsi njeni*



*Le srce in duša ve,  
kako boli,  
ko tebe več med nami ni.*

V SPOMIN

Devetega januarja minevajo štiri leta, ko nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče in brat

## Franc Zrinski

iz Murske Sobotice

Hvala vsem, ki se ga še kakor koli spomnite, obiščete njegov grob in prižigate sveče.

*Njegovi najdražji*



*Kdor živi v naših spominih,  
ni umrl.  
Umrl je tisti,  
ki je pozabljen.*

(I. Kant)

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 5. januar, ko mineva leto žalosti, odkar nas je za vedno zapustila

## Marija Gaber

iz Murske Sobotice

Vsem, ki se z dobro mislijo ustavite ob njenem grobu, prižigate sveče in prinašate cvetje, iskrena hvala.

*Vsi njeni*



ZAHVALA  
Kruta usoda in cesta sta iztrgali  
izmed nas nadvse dragega in  
dobrega sina in brata

## Vinka Andrejč

iz Bodonec  
roj. 1973. leta v Šalamencih

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom iz Šalamenc in Bodonec za vso pomoč in besede tolažbe.

Prisrčna hvala vsem sinovim sodelavcem, številnim prijateljem nogometnega kluba, nekdanjim sošolcem za darovano cvetje, svete maše in sveče. Hvala vsem, ki ste našega sina spoštovali in ste se prišli od njega posloviti v tako velikem številu.

Posebna hvala velja g. župniku Frideriku Gumilarju za lep pogrebni obred, pevcem pa za odpete žalostinke. *Globoko pretreseni njegovi: mama, oče, brat Andrej, babica in dedek iz Skakovec in vse drugo sorodstvo*

*Že štiri leta v grobu spiš,  
a v naših srcih še živiš.  
Tvoj večni dom naj rože ti krasijo  
in svečke v spomin gorijo.*

V SPOMIN

11. 1. 1997 minevaj štiri leta, odkar nas je zapustila draga žena, mama in babica

## Ana Baša

Hvala vsem, ki se je spominjate in postojite ob njenem grobu.

*Žalujoci vsi njeni*



ZAHVALA

Utrujen od dela in bolezni je  
zadnji dan v letu 1996 za vedno  
zaspal naš dragi mož, oče, tast in  
opa

## Alojz Sukič

mizarski mojster v pokoju  
iz Murske Sobotice

Od njega smo se poslovili 3. 1. 1997 na soboškem pokopališču.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste počastili njegov spomin in mu izkazali spoštovanje na njegovi zadnji poti.

Hvala vsem, ki ste darovali vence, cvetje, sveče in v dobrodelne namene ter za svete maše.

Hvala g. župniku za lep pogrebni obred in pevcem za lepo petje, govorniku g. Farkašu in nosilcu prapora Območne gospodarske zbornice ter Dejanu za odigrano tišino.

Vsem in vsakemu posebej, ki ste bili v teh dneh z nami, prisrčna hvala.

*Za njim žalujejo: žena Jožica, sin Darko z ženo Olgo, hčerka Lidija z možem Srečkom ter vnuki Tanja, Damjan in Simona*



*Le srce in duša ve,  
kako boli, ko tebe več med nami ni.*

ZAHVALA

V 92. letu nas je zapustila draga  
mama, stara mama, prababica in  
sestra

## Irma Časar

roj. Črnko  
iz Čepincev

Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, prijateljem, znancem in sorodnikom ter vsem, ki ste darovali vence, sveče in izrekli sožalje ter jo v lepem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala osebju Doma starejših Rakičan. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke ter pogrebništvu Banfi.

Vsem skupaj še enkrat – iskrena hvala!

*Vsi njeni najdražji*

*V grobu mirno spiš,  
v naših srcih pa živiš.  
Tvoj večni dom rože ti krasijo  
in sveče ti v spomin gorijo.*

V SPOMIN

10. januarja mineva devet  
žalostnih let, odkar nas je  
zapustil dragi mož, oče in stari  
oče

## Karel Krpič

iz Dol. Slavec

Dnevi bežijo, a v naših srcih ostajajo bolečina in lepi spomini.

*Žalujoca žena in sin z družino*



*Zakaj ravno ti,  
dragi Drago?*

ZAHVALA

Še vedno ne verjamemo, da je res, da nas je komaj v 41. letu nenadoma zapustil najdražji mož, atek, sin, nečak, stric, boter in bratranec

## Drago Špari

od Svetega Jurija 41

V neizmerni bolečini se najprej zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, ki so nam takoj priskočili na pomoč, posebno Jožetu Škodniku ter družinama Košalin in Marič. Hvala tudi vsem njegovim sodelavcem iz podjetja Hans Böckheimer, delavcem Pomurske banke Murska Sobota in Rogašovci, učencem in učiteljem 6. a- in 5. b-razreda OŠ Sveti Jurij, NK Goričanka Rogašovci, vsem znancem in mnogim prijateljem, ki jih je imel tako rad.

Iskrena hvala g. župniku za lep obred, pevcem, govornikoma g. Slavku Ficku in predstavniku NK Goričanka, vsem za darovano cvetje, sveče in za svete maše, za izrečena pisna in ustna sožalja in vsem, ki ste ga prišli pospremit k preranemu počitku.

*Nikoli potoluzeni žena Majda, sinova Zoran in Marko, mama, oče, tašča, tete z družinami, svakinji z družinami, bratrance in sestrične z družinami ter drugo sorodstvo*

*Le kaj bova brez tebe, dragi atek?*

*Tvoja Zoran in Marko*



*Nihče ne sliši, kadar jočem,  
nihče mi solz ne utrne,  
nihče me nežno ne poboža  
in vse molči, odkar te ni.*

V SPOMIN

12. januarja mineva 10 let, odkar nas je zapustila hčerka

## Nevenka

Zorko

iz Rakičana

Hvala vsem, ki se z lepim spominom nanjo ustavite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

*Vsi njeni*



*Minilo žalostno je leto,  
zapustil dom in svoje drage si,  
tvoj dom zdaj prazen je,  
ker tebe ni,  
grob tvoj cvetje ti krasí  
in grenka solza ga rosi.*

V SPOMIN

Žalosten in boleč je spomin na 11. januar, ko nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedek

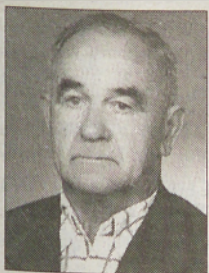
## Jožef Petek

iz Filovec

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v lepem spominu, ki z lepo mislijo nanj postojite ob njegovem grobu ter mu prižigate sveče in prinašate cvetje.

*Vsi, ki smo te imeli radi*





*Že leto dni v grobu spiš,  
v mojem srcu še živiš,  
tvoj večni dom naj rože ti krasijo  
in svečke ti v spomin gorijo.*

#### V SPOMIN

Četrtega januarja mineva žalostno leto,  
odkar me je zapustil moj dragi mož

**Ivan Pozvek**  
iz Ulice St. Rozmana 2  
v Murski Soboti

Hvala vsem, ki se ga spominjate.  
*Žaluoja žena Marjeta in vsi njegovi najdražji*

#### ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga  
mama in stara mama

**Marija Bagladi**

iz Lendave, Tomšičeva 12

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo  
pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in sveče  
ter nam izrekli sožalje.

Lepa hvala zdravstvenemu in medicinskemu osebju  
ginekološko-porodnega oddelka v Rakičanu, dr. Borisu  
Kousu, družini Krajačič iz Lendave in g. duhovniku za  
pogrebni obred.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

*Žaluojači vsi, ki smo jo imeli radi*



*Moral si umreti,  
da si zaradi bolezni nehal trpeti.  
Zdaj ne trpiš več, dragi, zdaj  
počivaš,  
Kaj ne, sedaj te nič več ne boli,  
a svet je mrzel, prazen, opustošen  
za nas,  
odkar te več med nami ni.*

#### ZAHVALA

V 67. letu nas je zapustil dragi  
mož, oče, dedi in brat

**Veco Kopunovič**

iz Dankovec

V teh dneh neizmerne bolečine in žalosti ne najdemo  
primernih besed, s katerimi bi se zahvalili dobrim  
sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga  
v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti,  
darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše in za  
prenovo vežice ter izrekli ustno sožalje.

Hvala g. župniku Gumilarju za pogrebni obred, pevcem  
za odpete žalostinke in g. Zrinskemu za odigrano Tišino,  
g. Koscu za ganljive besede slovesa ter pogrebništvu  
Banfi.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

*Žaluojači vsi njegovi*



*Vse bolečine in težave si prestal,  
daj Bog, da boš v grobu mirno spal.*

#### ZAHVALA

V 72. letu nas je zapustil naš  
dragi mož, oče, brat in stari oče

**Franc Pucko**

upokojeni poslovodja Potrošnika  
iz Gornjih Petrovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem  
sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem in znancem,  
ki so nam v težkih trenutkih pomagali, darovali v  
dobrodelne namene, grob okrasili z vencem in cvetjem ter  
se v tako velikem številu poslovili od pokojnika.

Hvala zdravnikom in osebju pljučnega oddelka  
bolnišnice v Rakičanu za lajšanje bolečin, g. župniku  
Camplinu za ganljive besede slovesa, pevskega zboru iz  
Markovec za odpete žalostinke, kolektivoma Potrošnika  
in Mure, gasilcem sektorja Petrovci, posebno domačemu  
predsedniku za ganljivo slovo, in g. Škerlaku za odigrano  
Tišino.

Hvala tudi pogrebništvu Banfi.

Vsem in vsakemu posebej za izrečena sožalja – srčna  
hvala!

*Žaluojači vsi njegovi najdražji*



*Skromno si živela,  
v življenju mnogo pretrpela,  
še posloviti se nisi uspela,  
prej kruta smrt te je vzela,  
a v naših srcih vedno boš živela.*

#### ZAHVALA

V 72. letu nas je nepričakovano  
zapustila naša draga

**Marija Miholič**

iz Lemerja 70

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem  
sorodnikom, sosedom, prijateljem, delavcem IP UNZ  
M. Sobota in znancem, ki so nam v težkih trenutkih  
pomagali in izrekli sožalja, darovali vence, šopke, sveče  
in nakazali za dobrodelne namene ter jo pospremili na  
njeni zadnji poti.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za  
odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

*Žaluojači tvoji najdražji*



*Kako je hiša strašno prazna,  
odkar vaju v njej več ni,  
prej bila tako prijazna,  
zdaj otožna se nam zdi.  
Vajin večni dom le rože zdaj krasijo  
in svečke vama v pozdrav gorijo.*

#### V SPOMIN

Žalosten in boleč je spomin na 6.  
januar 1996 in 19. marec 1992,  
ko sta nas za vedno zapustila  
naša draga starša in stara starša

**Ana Kovač**

iz Vadarec  
in

**Alojz Kovač**

iz Vadarec

Iskrena hvala vsem, ki se ju še  
spominjate, prinašate cvetje in  
prižigate sveče.

*Žaluojači vsi, ki smo vaju imeli radi*



*Ljubezen, delo in trpljenje  
bilo tvoje je življenje,  
nam ostala je praznina  
in velika bolečina.  
Le srce ve, kako boli,  
ko več te ni.*

#### ZAHVALA

V 74. letu nas je zapustil naš  
nenadomestljivi oče, dedek in  
tast

**Karel Filo**

iz Adrijanec 54

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na  
njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za mrliško  
vežico ter nam izrekli sožalje. Hvala g. duhovniku  
Kerčmarju, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu  
Banfi. Vsem skupaj še enkrat – iskrena hvala!

Adrijanci, 31. 12. 1996

*Vsi, ki smo ga imeli neizmerno radi*



*Tiho in skromno si živela,  
tiho in brez slovesa si odšla.  
Sneg pobelil je doline,  
bil »svet večer«  
božiča čas je,  
ko prenehalo biti tvoje srce je.  
V 61. letu nas je po 19-letni težki  
bolezni za vedno zapustila draga  
žena, mama, tašča in babica*

**Irma Šinko**

roj. Donša  
iz Skakovce 27

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem  
sorodnikom, sosedom in sovaščanom, ki so nam izrekli  
sožalje, jo pospremili na njeni zadnji poti in darovali za  
vence, sveče, svete maše ter druge namene. Hvala g.  
župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke  
in pogrebništvu Banfi.

*Žaluojači: mož Jožef, hčerka Jožica z možem Janezom  
in vnukinja Laura*



*Že leto dni te zemlja krije,  
a v mislih z nami vedno si,  
umirilo se je zlato in trudno srce,  
mirno naj počivajo tvoje skrbne  
roke.*

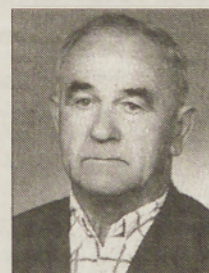
#### V SPOMIN

**Štefan  
Lovrenčec**

iz Bogojine 29

V naših srcih boš živel večno!

Hvala vsem, ki se ustavljate ob njegovem grobu in mu  
prižigate sveče.  
*Tvoji najdražji*



*Že leto dni v grobu spiš,  
v mojem srcu še živiš.  
Tvoj večni dom naj rože ti krasijo  
in svečke ti v spomin gorijo.*

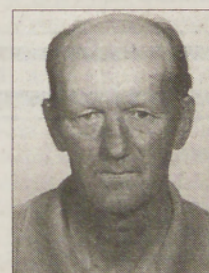
#### V SPOMIN

4. januarja mineva žalostno leto,  
odkar me je zapustil moj dragi  
mož

**Ivan Pozvek**

iz Murske Sobote  
Staneta Rozmana 2

*Žaluojača žena Marjeta in vsi njegovi najdražji*



V 63. letu nas je zapustil naš  
dragi

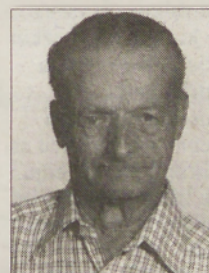
**Imre Lapoš**

iz Murske Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem  
sorodnikom, sosedom in  
znancem, ki ste nam v teh težkih  
trenutkih stali ob strani. Lepa  
hvala Alojzu in Olgii Lapoš za  
vso pomoč, gospodu župniku za pogrebni obred in  
pevcem za odpete žalostinke.

Se enkrat hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi  
zadnji poti.

*Žaluojači vsi njegovi*



*Nihče me ne sliši, kadar jočem,  
nihče mi solz ne utre,  
nihče me nežno ne poboža  
in vse molči, odkar te ni.  
Le komu dušo naj odkrijem,  
le komu naslonim naj glavo  
in komu naj podarim roko?*

#### V SPOMIN

Žalosten in preveč boleč je spomin na 3. januar 1996, ko  
nas je zapustil dragi mož, oče, dedi in pradedi

**Jože Komaricki**

Hvala vsem, ki se ga z dobro mislijo spominjate.

*Žaluojači vsi tvoji najdražji*



#### ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je mnogo  
prezgodaj zapustil naš dragi  
mož, oče in dedek

**Ludvik Svetec**

iz Šulince 2a

Toplo se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,  
prijateljem in znancem za darovane vence, cvetje,  
sveče, maše ali v druge dobrodelne namene, za pisna  
ali ustno izrečena sožalja ter spremstvo na njegovi  
zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo g. dr. Kiršnerju za številne  
obiske na domu in spodbudne besede za nadaljnje  
zdravljenje.

Hvala tudi g. duhovniku Horvatu za lep pogrebni  
obred, pevcem za odpete žalostinke in za odigrano  
tišino.

*Žaluojači vsi njegovi*



## V SPOMIN

10. januarja bo minilo deset let, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

### Štefan Kovač

iz Puconec

Hvala vsem, ki se ga spominjate in prižigate sveče ter prinašate cvetje.

Vsi njegovi



Ostalo grenko je spoznanje, to je resnica, niso sanje, da te nazaj nič več ne bo, ker za vedno vzela si slovo, Spočij si žuljave dlani, za vse še enkrat hvala ti. Dobrota tvojega srca nikdar ne bo pozabljena.

#### ZAHVALA

V 84. letu nas je za vedno zapustila draga mama, stara mama in sestra

### Terezija Hajdinjak

iz Vadarec 18

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje, sveče in v dobrodelne namene ter nam izrekli sožalje.

Posebna hvala duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoci vsi njeni, ki smo jo imeli radi



Zdaj ne trpiš več, oče, zdaj počivaš. Sedaj te nič več ne boli. Vendar ti nisi umrl, ti boš umrl, ko bomo umrli mi.

#### ZAHVALA

V 75. letu nas je po dolgi bolezni zapustil dragi mož, ljubeči oče, stari oče, tast in brat

### Aleksander Balažič

kolar  
iz Sela 89

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena zahvala zdravstvenemu osebju pljučnega oddelka bolnišnice v Rakičanu, posebno dr. Mrkšiču za ves trud in prizadevanje, da bi ga ohranil pri življenju. Hvala njegovim lovskim tovarišem iz LD Prosenjakovci, lovskim rogištom, gasilcem, govornikom in pevcem.

Vsem še enkrat hvala!

Kadar koli bi odšel, bi bilo prezgodaj.

Vsi tvoji najdražji

Zdaj bivaš vrh višave jasne, kjer ni mrakov in ne noči, tam sonce sreče, ti ne ugasne. Težka in otožna je pot, ko od človeka srce se loči, mi spremljamo te žalujoci. Mar res odšel si tja v neznano, zapustil si ženo, vnukice in domače same. Hiša še te vedno čaka, čeravno ni čutiti več tvojega koraka. Dan je res napočil, za vedno si zaspal in truplo tvoje zemlji je izročil.

## V SPOMIN

Žalosten in boleč je spomin na 10. januar 1993, ko si nas za vedno zapustil, dragi dedek

### Karlek Kaučič

iz Rihtarovec

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate, prinašate rože in prižigate sveče.

Žalujoci vsi, ki smo te imeli radi

## motorna vozila

**ZASTAVO 101 GTL**, letnik 1983, registrirano, ugodno prodam. Tel.: 53 189. m10976

**GOLF**, letnik 1981. **GOLF**, letnik 1978, **ZASTAVO 101**, letnik 1988, **FIAT 126**, letnik 1987, ugodno prodam. Rogašovci 6 ali tel.: 57 171 ali 57 330. m10992

**GOLF**, letnik 1982, registriran, ugodno prodam. Tel.: 22 805. m10994

**HYUNDAI Pony 1,5 GLS**, letnik 1991, prodam. Tel.: 66 137. m10996

**JUGO 45**, letnik 1984, registriran, in **ZASTAVO 101**, na novo registrirano, prodam. Tel.: 46 670. m10999

**RENAULT EXPRESO 1.4**, karamboliran, vozen, letnik 1995, prodam. Tel.: 56 010. m11001

**MAZDA 323 F**, letnik 1990, prevoženih 70.000 km, bele barve, servo volan, centralno zaklepanje, zelo ugodno prodam. Tel.: (069) 70 065. mobil: 0609 64 94 78. m11003

**VETERANI! RENAULT 8 MAJOR**, letnik 1965, in **CITROEN GS**, letnik 1971, oba ohranjena in registrirana, prodam. Tel.: 22 507. m11004

**RENAULT 19 CHAMADE**, letnik 1992, **OPEL KADETT 1.4 i**, letnik 1991, in **UNO 1.3**, dizel, letnik 1987, prodam. Tel.: 46 512. m11008

**RENAULT 5**, letnik 1990, 5 vrat, rdeče barve, registriran do oktobra, naprodaj. Tel.: 22 573. m11012

**ZASTAVO 101**, starejšo, po delih po zelo nizki ceni prodam. Tel.: 23 818, dopoldan. m11023

**AVTOBUSNI PROMET MURSKA SOBOTA PRODAJA VITARO 1.6**, letnik 1995, zelo lepo ohranjeno, modre barve, s klimo in vso drugo dodatno opremo. Možnost posojila od 3 do 4 let. Tel.: 32 885. m11040

VROCI SEX V ZIVO  
00.599.2815  
DIVJE ZGODBE  
00.599.2811  
SUPER VROČE  
00.599.2555

## živali

**ŽREBIČKO**, staro 9 mesecev, z rodovnikom, prodam. Tel.: 062 651 559. m10971

**Pujske**, stare 8 tednov, prodam. Ivan Horvat, Lipa 71 b, tel.: 42 597. m10983

**MOLZNI STROJ VITREKS** prodam. Franc Gerček, Borejci 40, tel.: 46 153. m10986

**KRAVO**, staro 3 leta, brejo 5 mesecev, prodam. Strehovci 24. m11027

**PERZIJSKE MUČE**, stare 3 mesece, prodam. Tel.: 76 590. m11034

**NESNICE**, jarčice, že v začetku nosenosti, lahko naročite po tel. 82 401. Dostava na dom. m11037

**PUJSKE**, težke okrog 20 kg, prodam. Murski Črnci 40, tel.: 46 298. m11038

## posesti

**ENOSOBNO STANOVANJE** v Murski Soboti najamem. Tel.: 57 349. m10959

**VINOGRADNIŠKO PARCELO**, 7 arov, v Filovskem gaju ob asfaltirani cesti, vodovod in elektrovod, prodam. Tel.: 75 604. m10966

**GRADBENO PARCELO**, 23 arov, urejena sprememba namembnosti, prodam. Informacije na Vaneč 65. m10968

**STAREJŠO HIŠO** z gospodarskim poslopijem, sadovnjakom, 80 arov, prodam. Kuzma 97. m10972

**VINOGRAD** v Pincah, rizling, šipon, ter počitniško hišico ugodno prodam. Tel.: 00 38540 843 233. m10974

**VINOGRAD** v Lendavskih goricah pri karavli (Kurtahegy), nekaj sodov in večjo količino vina lendavčan ugodno prodam. Tel.: 064 631634. m10991

**DVOSOBNO STANOVANJE**, 52,34 m² plus balkon, v Murski Soboti prodam. Tel.: 31 386, po 16. uri, ali Šerak, Stara 22. M. Sobota. m11019

**MLAD PAR** brez otrok najame stanovanje v Murski Soboti ali okolici. Tel.: 27 830. m11024

**STAREJŠO STANOVANJSKO HIŠO** z gospodarskim poslopijem na

VEDŽEVANJE  
NUMEROLOGIJA  
Magic line  
090 4 123

## POOBLAŠČENI SERVIS IN PRODAJA VOZIL HYUNDAI

### AVTO - MLAKAR, s. p.

• 1500 DEM popusta za vsa vozila iz programa HYUNDAI

- ob nakupu še darilo v vrednosti 100 DEM

- zelo ugodna posojila

MEHANSKO - KLEPARSKO - LIČARSKO STORITVE  
PARTIZANSKA C. 38, TEL.: 062 723 595, FAKS.: 062 723 374  
2230 LENART V SL. GORICAH

od ponedeljka do sobote od 8.00 do 16.00, v nedeljo od 9.00 do 12.00

### EURO PAPIR – veletrgovina pisar. materiala išče 2 TERENSKA KOMERCIALISTA.

## Pogoji:

- osebno vozilo,
- srednja šola ali KV trgovske smeri,
- delovne izkušnje na terenu.

Informacije po tel., št. je (062) 513 456.

Pokličite in poslali vam bomo brezplačni katalog!

RAČUNALNIŠKI TEČAJI

06.01.-10.01. OB 16.uri: ZAČETNI WIN95  
13.01.-17.01. OB 16.uri: WORD 7.0  
21.01.-24.01. OB 16.uri: EXCEL 7.0

Informacije in prijave vsak delovnik med 8 in 16 uro

B2 d.o.o., podružnica M. Sobota, Slovenska ul.42, ☎37-160, fax: 37-161.

### Trgovina ZVOK

## - prodaja:

- pianinov, sintetizatorjev, harmonik, kitar, ojačevalcev ...
- plačilo na 6 obrokov brez obresti
- Gančani 115c, tel.: 41 111

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM. PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

13,7-arski parceli v K. O. Beltinci prodam. Tel.: 31 419, popoldne. m11030

**STAREJŠO HIŠO** v Kruplivanu na Goričkem prodajo. Tel.: 22 232. m11041

### kmetijska mehanizacija

**ROTACIJSKO KOSO SIP**, krožne brane in žitno sejalnico ugodno prodam. Tel.: 63 692. m10945

**DVO-IN TRIBRAZDNI OBRAČALNI PLUG**, podrahljač, žitni kombajn, silažni samohodni kombajn, traktor Zetor 120 KS, balirki za okrogle in oglate bale, prodam po zimskih cenah. Tel.: 0609 642 194. m10990

**TRAKTOR URSUS 35**, zelo dobro ohranjen, registriran, in **JUGO 55**, letnik 1989, registriran vse leto, prodam. Tel.: 42 488. m11025

## razno

**PRIKOLICO ZA AVTO** prodam. Tel.: 46 572, Petanjci 76. m11016

**Podjetje** za odkup, prodajo in predelavo lesa odkupi večjo količino hlobovine buke, javorja, jelše, topole in kostanja. Odkupujemo tudi mešana in čista bukova drva v obliki cepanic ali golic. Ugodno plačilo, možna kompenzacija za kmetijsko mehanizacijo, tehnično blago in stanovanjsko opremo, za večje količine lesa opravimo tudi posek. Tel.: 063 829 073, od 8. do 15. ure, ali 063 785 211, od 16. do 19. ure, ali na naslov našega predstavnika v Murski Soboti, tel.: 32 362, od 8. do 16. ure, ali 069 53 200. m10878

**KNAUF ARMSTRONG**, montaža in dobava predelnih sten, stropov, zelo ugodno. Tel.: 61 893. m10960

**Preključem** veljavnost naloga za vpis v hranilno knjižico št. 26686-6 na ime Feliks Hladen, Dokležovje, Glavna ul.115. m10962

**KOMPLETNO POHIŠTVO ZA SPALNICO** ugodno prodam. Tel.: 40 184. m10981

**KOMFORTNO stanovanjsko hišo**, novejšo, blizu Lendave in razno gostinsko opremo, televizor, HI-FI, pihalnik topolote, prodam. Tel.: 76 456. m11000

**BALIRANO SLAMO** in seno kupim. Mirko Hanžel, Radoslavci 11, Mala Nedelja, mobil: 0609 637 241. m11005

**ŽIVINSKO PRIKOLICO**, novo, prodam. Tel.: 87 909. m11006

**SOBO ALI MANJŠE STANOVANJE** iščem. Tel.: 59 079. m11017

**HIŠO V MARTJANCIH**, Muralesovo, brez kletnih prostorov, 98 m², na 7-arski parceli, prodam. tel.: 31 868. m11018

**MIZARSKO MIZO** (»hobelpanke«) in stroj za luščenje koruze, nov, prodam. Vidonci 63, tel.: 53 224. m11028

**700 LITROV VINA**, rizling in šipon prodam. Tel.: 75 291. m11029

**AKACIJEVO HLODOVINO** kupim. Tel.: 65 983. m11033

**TERVOL**, trdi in mehki, ugodno prodam. Tel.: 33 003. m11036

**Preključem** neresnične besede, ki sem jih izrekel Emi Kolmanko iz Kroga, in se ji zahvaljujem, ker je odstopila od tožbe. Marjan Verbač Cvetkova 14, M. Sobota. m11044

## delo

**KV ZIDARJA**, 400 SIT/uro, zapošlji. Tel.: 24 520 ali mobil: 0609 634 055. m10957

**ŠOFERJA** z E-kategorijo za mednarodni promet zaposlji. Interesenti naj se osebno oglasijo v Odrancih, Panonska 8.

**NATAKARICO**, kvalificirano ali nekvalificirano, in **KUHARJA**, kvalificirane, zaposlji. Interesenti naj se osebno oglasijo v Odrancih, Panonska 8. m11003

**PRIPRAVNIŠTVO** s smerjo kuhar-natakar iščem. Tel.: 56 447. m11020

**NABERGOJ - VETERINARSKI INŽENIRING**  
MORAVSKE TOPLICE d.o.o.

### VETERINAR NABERGOJ

veterinarski inženiring  
Moravske Toplice, d. o. o.

## zaposli

dr. veterinarske medicine  
s strokovnim izpitom.  
Tel.: 48 230.

Rok prijave: 31. 1. 1997.

**ZA DODATNI ZASLUŽEK NA DO MU POŠILJITE** pisemsko ovojnico z znakom na naslov Terezija Šarkež, Serdica 17, Rogašovci. m11026

**STE RAZMIŠLJALI**, da bi svoj prosti čas kar se da dobro izkoristili? Ponujam vam hobi, ki vam bo poleg velikega zadovoljstva prinesel še za služek! Pokličite 062 65 12 97, Martina Kovačič. m11035

## storitve

**POZOR!** Če imate voljo do dela in lasten prevoz ter ste iz Prekmurja, vam ponujamo zanimivo delo. Stimulacija je odvisna od vaše sposobnosti in uspešnosti! Tel.: 062 773 482, vsak dan med 12. in 16. uro. m10891



Mladinska knjiga  
Birooprema, d. d.  
Dunajska 121  
Ljubljana

### Objavlja prosto delovno mesto KOMERCIALISTKE V PREDSTAVNIŠTVU V MURSKI SOBOTI

## Pogoji:

- srednješolska izobrazba ekonomske ali komercialne smeri,
- najmanj dve leti delovnih izkušenj pri prodaji,
- trimesečno poskusno delo.

Delo bo sklenjeno za nedoločen čas.

Delavka bo opravljala komercialno-administrativna dela v pisarni predstavnštva.

Prijave z dokazili o šolski izobrazbi pošljite v 10 dneh po objavi na naslov: Mladinska knjiga Birooprema, Splošni sektor, 1000 Ljubljana, Dunajska 121.



# Boj za pooblastila delničarjev in prevzemni podjetij

Kot delničar (solastnik) delniške družbe na ožjem območju Pomurja čutim strahovito potrebo npr. spoznati (videti) predsednika nadzornega sveta, spoznati njegovo (ne)strokovno delovanje bodisi prek zapisnikov bodisi prek končnega letnega poročila skupščini, da o strategiji vodenja podjetja ne govorim. Če ne želim tvegati zaposlitve, se moram tej temeljni pravici iz delnice oz. delniške lastnine neprostoovoljno odpovedati. Že zaradi navedenih banalnih razlogov gledam na proxy fight kot na obliko spreobrnjene denacionalizacije in mu pripisujem zaradi množičnosti uveljavljanja izreden vsebinski pomen za nadaljnji (ne)razvoj podjetij in države.

## Prevzemi kot dodatni mehanizmi nadzora nad ravnanjem menedžmenta

Lastniška struktura sodobnih odprtih delniških družb je zelo razpršena in, kar je bistveno, njihovi lastniki niso menedžerji, ki ta podjetja vodijo. Naloga slednjih je usklajevati aktivnosti, ki zagotavljajo maksimiranje tržne vrednosti podjetja. Delničarji pa so lastniki, ki nosijo finančno tveganje in pričakujejo, da jim bodo pripadali neto pozitivni denarni tokovi iz poslovanja podjetja. (21)

Zaradi tega se pojavi potreba po učinkovitih mehanizmi nadzora najprej znotraj podjetja. S tem namenom delničarji imenujejo nadzorni svet, ki je odgovoren za razvoj in izvajanje mehanizmov nadzora znotraj podjetja. (21)

Nadzorni svet ima, vsaj teoretično, ustrezno moč in pooblastila delničarjev, ki mu omogočajo zaposlovanje in odpuščanje menedžerjev ter pravico do uporabe vseh pri izvedbi večjih projektov. Dejansko pa so člani nadzornega sveta le redko učinkoviti pri precepanju aktivnosti oz. neaktivnosti menedžerjev, ki niso v interesu delničarjev. Menedžerji praviloma odločilno vplivajo na izbor članov nadzornega sveta. (22) Hkrati pa obstajajo še številni drugi razlogi za neučinkovitost notranjih mehanizmov nadzora.

Zaradi neučinkovitosti notranjih mehanizmov nadzora se pojavlja potreba po dodatnih zunanjih mehanizmi nadzora (prevzemih), ki dodatno zagotavljajo delničarjem zaščito njihovih interesov pred menedžerji. (24) Poleg te razlage, ki utemeljuje prevzeme kot dodatni mehanizem nadzora nad ravnanjem menedžmenta, ki ga lahko izkoristijo nezadovoljni delničarji, lahko prevzeme pojasnimo tudi kot način hitre rasti podjetja, mehanizem razporejanja proizvodnih dejavnikov zaradi doseganja višje stopnje učinkovitosti v njihovi rabi, alternativno obliko uporabe presežnih denarnih tokov, način izkoriščanja anomalij v davčnih sistemih, obliko pridobivanja večje tržne moči ipd. (26)

## Različne oblike prevzemov podjetij

Splošni pojem prevzema lahko vključuje vse različne oblike pridobitve nadzora nad določenim podjetjem bodisi z odkupom delnic, odkupom fizičnega premoženja ciljnega podjetja, z združitvijo ali s fuzijo, s tekmovanjem za pridobitev pooblastil delničarjev za glasovanje na skupščini delničarjev, z LBO (odkup podjetja z zadolžitvijo), in sicer ne glede na to, ali gre za prijazno ali sovražno transakcijo. (29)

Drugeče povedano, kadar v praksi opisujemo posamezne različice prevzema, mislimo na naslednje tri temeljne oblike prevzemov podjetij (30): 1. združitev (pripojitve, spojitve, horizontal-

dar raziskave kažejo, da se z njim povečuje tudi verjetnost prevzema. (37)

Nekateri vidijo v pooblastilih za glasovanje predvsem alternativo prevzemom. Po njihovem mnenju se veliki finančni investitorji, kot so razni skladi, banke in zavarovalnice, ki niso zadovoljni z delovanjem menedžmenta ali nadzornega sveta, zaradi pogostih težav s pridobivanjem pooblastil delničarjev (management namreč seznane delničarjev običajno skriva pred javnostjo) odločajo predvsem za navedene tri temeljne oblike prevzemov. Tekmovanja za pridobitev pooblastil za glasovanje tudi ne pomenijo neposredne spremembe lastništva in s tem prevzema podjetij. (37)

## Neodplačani menedžerski prevzem

Čeprav najbolj razširjena predstava enači prevzeme podjetij s pridobitvijo obvladujočega lastniškega deleža v obstoječih podjetjih, smo spoznali, da pojem prevzema podjetja lahko pomeni različne pojave oblike, od katerih vse ne pomenijo nujno pridobitve ustreznega števila delnic oz. drugih korporacijskih pravic, ki prevzemniku omogočajo upravljanje obstoječega podjetja. Opisano napačno (preozko) pojmovanje prevzemov podjetij je v našem prostoru ustvarilo »slepo pego« za drugo obliko prevzemov podjetij. V mislim imam t. i. »boj za pooblastila« (proxy fight), ki je pri nas veliko pogostejša oblika kot prevzem s pridobitvijo obvladujočega lastniškega deleža. Ker se pri tem kot pooblaščenca pogosto pojavljajo člani uprave oziroma uprava organizira zbiranje pooblastil, slednje lahko v končni posledici pripelje do pojava, ki je za nas specifičen in bi ga lahko poimenovali »neodplačni menedžerski prevzem«. Ta pojav že bistveno spreminja normalno upravljalno strukturo delniške družbe, saj lahko uprava, ne da bi člani uprave odkupili (odplačali) delnice, z uveljavljanjem glasovalnih pravic iz teh delnic sama imenuje nadzorni svet, opravlja funkcijo skupščine delniške družbe in tako sama sebe »nadzoruje«. (12)

## Proxy fight in nerazvitost managerskih funkcij

Delniško družbo vodi uprava v dobro družbe, samostojno in na lastno odgovornost. Pri tako visokih zakonskih pooblastilih želi uprava še zmanjšati sleherne oblike nadzora nad svojimi aktivnostmi, ki se stekajo v t. i. temeljne menedžerske funkcije, kot so: planiranje, organiziranje, vodenje in nadziranje. Pri samovsečni in samonadzorovani upravi ter pri »prodanem«, nedelavnem oz. nesposobnem nadzornem svetu se običajno srečujemo z izrazito nerazvitimi menedžerskimi funkcijami, ki dobesedno postavljajo nekatera pomembna dejstva na glavo.

Po strokovni literaturi je planiranje v podjetju opredeljevanje ciljev podjetja in poti (strategij) za njihovo doseganje. Hkrati je postavljena zahteva, da se izbranim podjetniškim ciljem in strategijam nujno prilagajajo struktura podjetja (organizacijsko-kadrovska, tehnološka, R in R idr.). V mnogih podjetjih z izrazitimi kazalci stagnacije in krize (zmanjšanje obsega poslovanja, števila zaposlenih, akumulativnosti vloženih sredstev ipd.) se prilagajajo cilji in strategije zavoženim, nerazvitim organizacijskim, kadrovskim, tehnološkim, R in R in drugim strukturam. Na kratko: nesprejemljivi organizaciji dela, nevzdržni kadrovske strukture in kadrovske politiki, nikakršnemu R in R ipd. se prilagajajo podjetniški cilji in strategije. potem pa se čudimo, zakaj jih tržišče ne potrdi - sprejme. Pa se sprašujemo, zakaj nam je potreben neki zakoniti nadzor.

V našem neposrednem podjetniškem okolju je dovolj podjetij, ki v ničemer ne morejo izboljšati izvajanja menedžerskih funkcij, če ne bodo v izhodišču korenito popravila dosedanje izrazite negativne kadrovske strukture in neustrezne kadrovske politike. To pa bo zahteven, globalen, dolgoročen proces, ki ga bo treba dolgoročno strateško naravnati in skrbno nadzirati z vsemi zakonitimi organi in sredstvi.

Gorazd Potočnik  
Vir: Janez Bešter, mag., »Prevzemni podjetij in njihovi učinki na delničarje, managerje, zaposlene, upnike in državo«, Gospodarski vestnik, Ljubljana, 1996. Številke v oklepajih pomenijo posamezne strani tega vira.

## PISMA, MNENJA, STALIŠČA

Ob prebiranju članka Zavajanje mladine z otoki, diskoklubi in ladjami (avtorica Bernarda B. Peček), objavljenem 12. 12. 1996 v rubriki Aktualno doma, sem se najprej vprašala o namenu tega članka, kajti če bi avtorica res želela z vsebino tega članka opozoriti mlade na izbiro agencije, s katero naj bi potovali in kateri lahko zaupajo, da bo kakovostno izvedla turistični program, za katerega so se odločili, bi v prvem delu članka Kdo je kdo - med agencijami vseeno pričakovala malo več »konkretnega imenovanja takšnih turističnih agencij« in ne samo ugibanja.

Tak način pisanja ocenjujem kot nekorektno in pristransko ocenjevanje in žal je bila s takšnim načinom pisanja storjena »krivica« turističnim agencijam, ki svoje delo opravljajo korektno in so vredne zaupanja svojih strank.

Vsi mi, ki delamo v turizmu, že v osnovi ločimo letovanja od izletov, predvsem pa pri izbiri programa za mlade pazimo, da so ti bogati oziroma da mladim ni dolgčas, in zaradi tega bi novinarko Bernardo B. Peček rada opozorila, da v nobenem primeru ne more primerjati dva že v osnovi različna programa, ki ju ona navaja v članku:

a) program Otok los (v originalu nosi program naslov: Santorin - los za mlade - klasična Grčija) je izlet, pri katerem je novinarka Bernarda B. Peček pozabila navesti, da vsebuje še otok Santorin (prenočitev, zajtrk) in vožnjo prek Korinskega prekopa na otok Peloponez;

b) pri programu Otok Samos gre zgolj za letovanje in so izletniki ves čas na enem mestu.

Pri a- in b-varianti pa si lahko potniki popestrijo svoje bivanje z udeležbo na katerem od fakultativnih izletov, in sicer za doplačilo.

Ne vem sicer, s kakšnim namenom je avtorica članka posvetila »večji del« vsebine članka turističnim programom za Grčijo, vem pa zanesljivo, da Grčija ni edina turistična destinacija, za katero se mladi odločajo, in je tudi cenovno marsikomu nedostopna. Mogoče pa je vseeno delala reklamo za določeno agencijo, čeprav v prvem delu svojega članka trdi, da to ni namen članka.

Pri izbiri prevoznih sredstev se največkrat mladi sami odločijo, ali je to ladja, avtobus ali letalo, in v primeru ladje lahko povem, da je vsaj pri teh programih, ki jih jaz poznam in se predstavljajo mladim iz Pomurja, pri ceni napisano, ali gre za palubnega potnika ali je v ceno všteta kabina. Če le-ta ni všteta v ceno, se jim ponudi kot doplačilo. Iz prakse pa lahko povem, da se mladi dostikrat odločijo za kombinacijo vseh treh prevoznih sredstev, čeprav se tukaj strinjam z ugotovitvijo novinarko, da je najhitrejša in najudobnejše potovanje z letalom. Vendar želje mladim so drugačne in izlet je njihov in lepo je, da ga preživijo na svoj način.

In za konec bi še prosila novinarko Bernardo B. Peček, da si v prihodnje, ko se odloči za pisanje takih člankov, pridobi informacije pri več agencijah in ne samo pri eni in ga na drugi strani »podkrepi« z informacijami mladim, ki so potovali na različne načine in z različnimi prevoznimi sredstvi.

S takšnim člankom bi mladim res lahko pomagala pri izbiri njihovega potovanja. Pa še to: v Pomurju je več zavarovalnic in zaradi tega ji lahko jamčim, da turistična agencija Intelika ni edina, ki ima svoje potnike zavarovane. Bernarda, povprašajte še na Sloveniki (pri tej jaz vem vsaj za dve agenciji), Adriaticu ...

Pa lep pozdrav do »mogoče celo« najinega skupnega potovanja z ladjo trajektom, na kateri so med drugimi potniki tudi grški, turški in italijanski šoferji. Jaz osebno nimam nič proti njim.

Rada Vukotić

## Delničarji prosimo za pomoč

V našem podjetju v Murski Soboti, ki je delniška družba, imamo zaposleni več kot 50 odstotkov delnic. Direktor pravi, da nas je preveč za skupščino delniške družbe, pa nas zato »zgoni« na nekakšen sindikalni sestanek, tam pa nam po svoje pojasni poslovanje podjetja. Nihče se ga ne upa nič vprašati, da ne bi zgubil službe.

Še bolj nas moti, da moramo prinesiti s sabo na tak sindikalni sestanek podpisane papirje, s katerimi pooblaščamo pravnika, da ho on namesto nas glasoval na skupščini d. d. Iz povedanega se nam zdijo pravice iz naših delnic malo »prekratke«, zato vas prosimo, da objavite odgovor: ali sta dolžna direktor in pravnik na neki način dostaviti svojim delničarjem poročilo nadzornega odbora in sklepe »prave« skupščine d. d. Na »pravi« skupščini so bili še drugi delničarji, predsednika nadzornega odbora sploh ne poznamo pa tudi ne vemo, kaj delajo ti organi delniške družbe. Skoraj bi bilo bolje in lepše, da sploh ne bi bili delničarji, pa smo menda celo nekakšni lastniki podjetja.

Prizadeti delničarji

## Prejeli smo

### ODPRTO PISMO JAVNOSTI,

Ministrstvu za kulturo RS, ustanovitelja/-em, županom pomurskih občin, poslancem Državnega zbora RS iz Pomurja, ravnateljem pomurskih osnovnih in srednjih šol, direktorjem ter pomurski inteligenci

Ob 50-letnici delovanja Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti, 40-letnici dela njenega študijskega oddelka in 35-letnici sodelovanja z madžarskimi knjižnicami ugotavljamo, da se ta osrednja regijska ustanova še vedno ubada s problemi, ki so ključnega pomena za njen obstoj in razvoj. Z udejanjenjem nove lokalne samouprave je bolj kot prej, ko je bilo jasno, da je njen ustanovitelj »velika« Občina Murska Sobota, odprto vprašanje statusa knjižnice oziroma njenega ustanovitelja. Prej velika soboška občina je namreč »razpadla« na devet manjših - na Mestno občino Murska Sobota in na občine Belinci, Cankova-Tišina, Gornji Petrovci, Hodoš-Salovec, Kuzina, Muravske Toplice, Puconci ter Rogoševci - kar sproža dilemo, kdo je ob soboški občini njen dejanski ustanovitelj. To je namreč bistveno pri zagotavljanju nemotenega dotoka finančnih sredstev, pri čemer zgolj murskosoboška občina v celoti poravnava svoje obveznosti. Vodstvo knjižnice in zaposleni v njej so tako potisnjeni v položaj, ko se morajo namesto zakonsko urejenega sistema financiranja vsako leto pogajati in prosjati za najnujnejša finančna sredstva za svojo dejavnost, predvsem za nakup knjig. Ubadajo pa se tudi s kadrovskimi težavami, saj je sistematiziranih 27, zasedenih pa le 17 delovnih mest.

Minulo praznovanje treh omenjenih jubilejev soboške knjižnice, potekalo je od petka, 6., do petka, 13. decem-

bra, pa je dalo priložnost tudi za temeljit razmislek in izčrpno razčlenbo osrednjega problema. Ta je prostorski in zadeva gradnjo nove knjižnične stavbe v Murski Soboti, saj zdajšnji prostori na kar treh lokacijah, v tako imenovani Hartnerjevi vili, ki jo je doobhla načel zab časa, in v prostori gradov v Murski Soboti in Rakičanu, že dolgo ne ustrezajo več ne potrebam knjižničarjev ne potrebam uporabnikov.

O tem med drugim zgovorno prča podatek, da dosega med 60 tovrstnimi knjižnicami v Sloveniji Pokrajinska in študijska knjižnica v Murski Soboti glede na prostor le »katastrofalnih« 44 odstotkov republiškega standarda na število prebivalcev.

Oba dosedanja ministra za kulturo, Sergij Pelhan in dr. Janez Dular, problem zelo dobro poznata in sta zagotovila, da bo po ureditvi prostorov knjižnic v Novem mestu in Novi Gorici na vrsti ureditev murskosoboškega. Morda bi ob tem kazalo spomniti na najmanj 35-letno poslanstvo knjižnice pri ohranjanju »kulta« knjige na obeh straneh državne meje - s poudarkom na skrbi za slovensko narodnostno skupnost v Porabju in madžarsko v Prekmurju, kar daje poslanstvu Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota mednarodno razsežnost. Pričakujemo, da se bo Mestni občini Murska Sobota, ki je pripravljena financirati gradnjo nove knjižnice, s svojimi finančnimi deležem pridružil tudi Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

Predsednik Sveta zavoda Pokrajinske in študijske knjižnice M. Sobota  
Branko Zimec

Ravnatelj Pokrajinske in študijske knjižnice M. Sobota  
Jože Vugrinec



S 1. januarjem 1997  
je spremenjena  
telefonska številka  
92.

**POKLIČITE 113**

**AbAk**

NA DELOVNEM MESTU  
SERVISERJA STROJNE  
OPREME ZAPOSIMO  
DELAVCA, KI IZPOLNJUJE  
NASLEDNJI POGOJ:

- V. STOPNJA USTREZNE SMERI.

KANDIDATI NAJ POKLIČEJO PO TELEFONU 38 170 ALI  
SE OSEBNO OGLASIJO V TRGOVINI ABak V ULICI  
MIKLOŠA KUZMIČA 4 V MURSKI SOBOTI.



# Malo je takšnih, kot so v Pristavi Skoraj vsi so nekje zraven

Že od nekdaj je znano, da so v Pristavi doma dokaj zagnani in uspešni ljudje. Radi se družijo, pojejo, plešejo, izvajajo delovne akcije ... Čeprav jih le okrog 220, vas pa šteje 70 hiš, so ustanovili tri samostojna društva (gasilsko, športno in turistično) in vsa se lahko ponašajo s pestro dejavnostjo in uspehi. Skoraj vsi domačini pa so nekje zraven.

V minulem letu so se še posebej trudili člani Turističnega dru-

štva Mak, ki šteje najmanj petdeset aktivnih članov, vseh pa je čez

sto dvajset. Kot eno najpomembnejših nalog so si zadali popešanje videza svojega kraja.

Zato so vsem domačijam razdelili prospekte in jih skušali spodbuditi, naj poskrbijo za okolico svojih domov, v okviru dru-



Skupina folkloristov se je lani udeležila (tam nastopila) tudi prireditve bjujraški dnevi v Izakovcih in ob tej priložnosti je nastal tale posnetek na murskem brodu.

**LENDAVA** - Območna organizacija RK Lendava je organizirala odvzem krvi za potrebe transfuzijskega oddelka. Kri so jemali v zdravstvenem domu, dalo pa jo je 377 krvodajalcev. Le-ti so prišli iz vseh krajevnih skupnosti občin Lendava, Črenšovci, Turinšče, Odranci in Kobilje, precej pa jih je bilo tudi iz lendavskih delovnih organizacij. (J. Ž.)

**BELTINCI** - V krajih Občine Beltinci so sklenili organizirano zbiranje odpadkov. Delavci Komune so odpeljali 741 kubičnih metrov kosovnih odpadkov in 633 kilogramov posebnih odpadkov iz gospodinjstev (razna embalaža, čistila, olja, akumula-

torji in podobno). Akcija je povsem uspela. Ko bi je ne imeli, bi marsikaj od tega, kar so zdaj odpeljali iz vasi, končalo na kakem divjem odlagališču, morda celo v občestnem jarku. (J. Ž.)

**VELIKA POLANA** - V Veliki Polani, kjer so med prvimi v Prekmurju zgradili združni dom s kulturno dvorano, so v zadnjih nekaj imeli v domu trgovsko skladišče. Zdaj pa kaže, da bo sčasoma dvorana spet zaživele. Ob denarni pomoči Občine Črenšovci so prekrili del doma in posodobili notranjost dvorane, tako pa bo kmalu nared za kulturne prireditve. Tudi kino naj bi spet oživili. (J. Ž.)



Člani TD Mak Pristava so posebno ponosni tudi na razglednico svojega kraja, ki so jo sami izdali.

štva pa so organizirali nekaj delovnih akcij, na katerih so uredili okolico javnih in društvenih objektov. Prevzeli so tudi organizacijo občinske revije folklornih skupin ljutomerske občine, pripravili so dan turističnega društva s predstavitvijo domačih priskih jedi (sodelovalo je kar osemindeset gospodinjstev), izvedli so ekskurzijo na Dolenjsko, sodelovali so na Prlekem sejmu (prikazali opravila od setve do žetve), predstavili so se na sejmu v Gornji Ragoni, se udeležili Gost-tura v Mariboru idr. Njihova gonilna sila, če ji lahko tako rečemo, je predsednica društva Katja Pevec - Stajnko, tesno ob strani pa ji stojijo tajnik Srečko Pavličič, vodja skupine pevk Jožica Horvat (doma iz Ljutomer), ljudska godca Franc Šterman in Drago Pavličič, vodja mladih folkloristov Milena Pavličič in drugi.

In kaj bodo delali letos? Programa še niso sprejeli, to bodo namreč storili na bližnjem letnem občnem zoru, skoraj gotovo pa je, da bodo kmalu pripravili delovno srečanje predstavnikov turističnih društev Pomurja, izdali bodo kaseto z naslovom Vse je veselo, kar živi (skladbe ljudskih pevcev in godcev), skupaj z drugimi društvi si bodo prizadevali za dograditev vaško-gasilskega doma, traserali bodo kolesarsko stezo, izdali bodo zbornik o življenju in delu Pristavcev (sami se imenujejo Pristarci) skozi stoletja, še naprej peli, plesali, nastopali ...

JOŽE GRAJ

## »Pridna dekleta pridejo v nebesa, poredne pa povsod ali zakaj nas poslušnost nikamor ne pripelje«

Pri založbi Vale Novak je pred kratkim izšla knjiga, ki se diči z gornjim naslovom. Po tisočih kuharicah, priročnikih za kvačkanje, pletenje, ličenje, urejanje doma in nasvetov za postavi primerno oblačenje torej končno knjiga, namenjena ženskam. Predvsem tistim, ki kljub temu, da niso pravilno naličene in da ne pletejo ravno najbolje, hočejo priti kamorkoli - tudi v nebesa, toda na zemlji.

Avtorica Ute Ehrhardt je kratkolasa Nemka. Namesto s križarskim mečem osvobaja ženske iz suženjstva pridnosti, ki se ga niti same ne zavedajo, z nagajivim in drznim nasmeškom, ki je očitno daleč od resignirano skrivenčenih ustnic Mone Lize. Vedno vdani, prijazni, samo-da-se-ti-ne-zamerim nasmešek Mone Lize po avtoricinem mnenju itak vse prepogosto kazni ženski obraz. Ta nemočni smehljaj je samo ena od pasti, ki prežijo na žensko, vrženo v svet, ki na vsakem koraku od nje pričakuje zgolj milino, stisnjena kolena in pridnost. In za to ravno gre. Končno ženskam dovoliti, da ne bodo mile, stiskajočih kolen in pridne. Še več, če hočejo v življenju uspeti, jim je potrebno zapovedati, naj gledajo drzno, mislijo po svoje in sedijo na široko. Naj bodo ambiciozne in naj jim ne bo mar samo za nerazmazan tuš na trepalnicah.

Knjiga ne razlaga tega, v kakšne barve in kakšen kraj se obleči, da nam ne bo pred moškimi nerodno, temveč poučuje, kako strmeti in gledati, ne da bi pomislile, da bi nam lahko bilo nerodno. Poučuje na primerih raznih izmišljenih ali resničnih, vsekakor pa dovolj tipičnih Maj, Renat, Monik in Erik.

Erike, ki je prepričana, da ne zna sama skrbeti zase. Monike, ki si že tri leta želi na počitnice v tople kraje, a gre kljub vsemu vsak dopust z možem planinarit. Druge Erike, ki je zaradi selitve in skrbi za moža opustila obetavno politično kariero. Karin, ki vodi podjetje, a hkrati sama dela nadure in skrbi za srečno družinsko življenje podrejenih.

Ženske spodbuja, naj same preценjujejo, ocenjujejo, odrekajo in se oprijemljejo oblasti. S streotipom ženske, ki vlada v senci, varno skrita za svojim možem, opravi na kratko: kdo ve, kakšen je ta resnični vpliv in vladanje - da ni nemara tolažba

Valentina M. Smej

Skromnost, ki je sicer lepa čednost, a se tudi brez nje nekam pride, črta kot predznak ženske vzgoje in ženskega vedenja.

Knjiga je že kar nekaj časa na listi prodajnih uspešnic pri nemškem Spieglu, in to lahko pomeni, da se Nemke hitro učijo novo snov, čeprav bi se nam sprva lahko zdelo, da s to knjigo v svetu, kjer se še vedno prebijajo predvsem neškodljive in zardevajoče, res nimamo kaj početi. Ali pa se neškodljive in zardevajoče prebijajo nemara ravno v tistih trenutkih, ko aktivirajo nesramno drzno stran svojega značaja.

**SREDNJA BISTRICA** - Odbor za družbene dejavnosti Občine Črenšovci je občinski svet informiral o pomanjkanju kadrov v vrtec v Srednji Bistrici. Vrtec obiskuje 54 otrok, od teh sta dva motena v telesnem in duševnem razvoju, zato jima je potrebna še posebna skrb za poslenih. Vodstvo vrta ugotavlja, da brez dodatne delovne sile ni mogoče zagotoviti temeljne naloge vrta oziroma uresničiti cilja predšolske vzgoje. Svetniki so našli razumevanje in sklenili, da se zaposli pomočnica vzgojiteljice. (J. Ž.)

**CVEN** - Občina Ljutomer je objavila razpis za izdelavo projektne dokumentacije za vrtec na Cvenu. Gradili ga bodo v obliki prizidka k osnovnošolski stavbi, stal pa naj bi 1.500.000 tolarjev.



Med božično-novoletnimi prazniki se je sicer zgodilo v Pomurju čez štirideset prometnih nesreč, a nobena ni bila preveč huda. Potniki so jo dobro odnesli, pločevina pa se da - če se splača - (s)klepati. O teni je pravgotovo razmišljati tudi Mariborčan, nevajen vožnje po nespluženih goriških cestah, ki je zdrknil s poti in treščil v drevo. Posledice: zbit blatnik in poškodovana prednja prema. - Fotografija: J. Zauneker

## Pse na vrstico

# Obvarujte divjad - in pse

Huda zima, nizke temperature predvsem pa snežna odeja so velik sovražnik prostoživeče divjadi. Za ptice v stanovanjskih naseljih lahko poskrbimo sami, če jim natrosimo v ptičje krmilnice potrebno odšteti le nekaj več kot 200 SIT) ali pa ji obesite ptičje pogače iz loja in semen, ki jih lahko izdelate sami ali pa tudi kupite po nizki ceni. Razveselili boste sinčke, taščice in vrabčke, vi pa boste veseli, ker jih boste lahko opazovali v teh enoličnih zimskih dneh.

Živali v naravi so ob zimah, kakršna je tokrat, močno ogrožene. Nekatere brez pomoči lovcev, ki jim hrano trosijo v krmišča v naravi, ne bi preživele. Tudi velika divjad si težko priskrbi hrano, niso redki primeri, ko vidimo srne, kako

si poskušajo izpod globokega snega izmiliti kaj užitnega. V snegu so ranljivejši tudi zato, ker so vidnejši. To s pridom izkoriščajo nekateri, ki jih (na črno ali manj črno, tudi v okviru LD-jev) streljajo. Lov je dovoljen do 15. januarja. Še bolj pa živali v naravi ogrožajo klateški psi. Zato lovci, ki bolj skrbijo za divjad kot pa jo streljajo, opozarjajo vse lastnike psov, naj jih ne spuščajo nenadzorovane z vrvice. Lastniki psov naj preprečijo gibanje psov v loviščih, saj bodo v nasprotnem kaj hitro ostali brez svojega ljubljence. Torej, če imate svojega psa radi, ga čuvajte in mu privoščite drugačne užitke pri gibanju, ne pa da naganja divjad, ki v tej hudi zimi že itak zelo težko preživi.

BBP

## Gornja Radgona

Po podatkih statističnega urada je v naši državi s trto zasajenih 22.955 hektarjev.

Možnosti za širitev nasadov s trto pa je še veliko, kajti strokovnjaki so ugotovili, da je v Sloveniji še 14.000 hektarjev površin, ki so zelo primerne za vinogradništvo.

V zadnjih desetih letih smo pridobili 1.200 hektarjev povsem novih vinogradniških površin, kar pomeni, da je s trto zasajene čedalje več slovenske zemlje. (F. Kl.)

## Moja domača banka

**Pomurska banka d.d.**  
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke dne 7.1.1997. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 7. januarja 1997 od 00. ure dalje.

| Država   | Enota | Banka Slovenije | Nakup     | Prodaja   |
|----------|-------|-----------------|-----------|-----------|
| Avstrija | 100   | 1.293,1604      | 1.260,00  | 1.287,00  |
| Francija | 100   | 2.693,6748      | 2.598,10  | 2.680,60  |
| Nemčija  | 100   | 9.097,7938      | 8.870,00  | 9.060,00  |
| Italija  | 100   | 9,2488          | 8,84      | 9,21      |
| Švica    | 100   | 10.510,6812     | 10.234,60 | 10.559,40 |
| ZDA      | 1     | 142,4260        | 137,30    | 140,90    |

## OBREŠTNE MERE

od 1. januarja 1997 dalje

Temeljna obrestna mera - TOM - za januar je 0,5 % mesečno oz. 6,05 % letno.

| Sredstva na vpogled | Nominalna letna obrestna mera |
|---------------------|-------------------------------|
| Hranilne vloge      | 2,00%                         |
| Tekoči računi       | 2,00%                         |
| Žiroračuni          | 1,50%                         |

## Kratkoročna vezava lolarskih sredstev

| Rok vezave        | Obrestna mera               | Skupna letna obr. mera |
|-------------------|-----------------------------|------------------------|
| Od 31 do 90 dni   | od TOM + 4,2% do TOM + 5,4% | 10,50% do 11,77%       |
| Od 91 do 120 dni  | od TOM + 4,5% do TOM + 5,7% | 10,82% do 12,09%       |
| Od 121 do 180 dni | od TOM + 4,6% do TOM + 5,8% | 10,93% do 12,20%       |
| Nad 6 mesecev     | od TOM + 5,5% do TOM + 5,8% | 11,88% do 12,20%       |
| Na 181 dni        | TOM + 6%                    | 12,41%                 |
| Nad 9 mesecev     | od TOM + 5,8% do TOM + 6%   | 12,20% do 12,41%       |

## Depozit z valutno klavzulo

| Rok vezave    | Letna obrestna mera       |
|---------------|---------------------------|
| Na 12 mesecev | Val. kl. + 6,83% do 7,24% |

## Depozit s premijo

| Rok vezave    | Letna obrestna mera  |
|---------------|----------------------|
| Na 12 mesecev | TOM + 7,10% do 7,50% |

**VIDEM OB ŠČAVNICI** - Med pomembnimi odločitvami zadnje seje svetnikov občine Sv. Jurij ob Ščavnici je ta, da bo občina izstopila iz ZKO Gornja Radgona, in to zato, ker so pričani, da jih tam zapostavljajo. Svetniki so sprejeli sklep, da se priključijo Občini Radenci, kjer bodo ustanovili skupen sklad za razvoj ljubiteljske kulture. (L. Kr.)